Femeia din Orient Express

Lindsay Jayne Ashford

AYELET GUNDAR-GOSHEN

FEMEIA DIN ORIENT EXPRESS

Original : The Women on the Orient Express (2016)

Traducere din limba engleză:
MIHAELA SOFONEA

virtual-project.eu

NEMIRA

2018

PROLOG

August 1963

Vine dinspre râu. Se furișează în grădină pe neașteptate. Stau în crângul de camelii de deasupra estuarului. Aștept asfințitul, urmărind un cuplu care prinde stridii la marginea apei, și încerc să deslușesc cine îl va ucide pe maiorul Palgrave. Sunetul valurilor mă face să ațipesc, așa că nu văd barca îndreptându-se spre dana de acostare.

— Doamnă Christie?

Umbra lui se răsfrânge pe chipul meu.

— Cine e?

Deschid ochii brusc. Mă aplec. Cum lumina bate din spate, mi-e greu să-i disting trăsăturile. Îl cunosc? E înalt și zvelt, cu părul lung și negru. Poartă pantaloni scurți, iar pe picioare îi lucesc broboane de sudoare.

Întinde mâna și vine spre mine. Mișcarea dezvăluie soarele care asfințește, iar strălucirea lui mă orbește. În timp ce clipesc ca să risipesc ploaia de stele verzi, el își spune numele, bâlbâindu-se. Este un nume din alte vremuri. Un nume care poartă parfumul țigărilor turcești și al vânturilor fierbinți din deșert.

— Îmi pare rău că am dat buzna astfel, zice cu o voce blândă, ca un doctor care dă vești proaste. Trebuia să vă văd. Sunteți singura care mă poate ajuta.

Nu spun nimic. Îi aud pe cei care prind stridii, strigând unul la altul, iar sunetul reverberează plăcut peste apă. A venit aici pentru povestea pe care am promis că nu o voi scrie niciodată. Un mister care a început cu peste 30 de ani în urmă, când m-am îmbarcat în Orient Express, îndreptându-mă spre Bagdad.

Se apropie. Trebuie să zic ceva, orice, ca să scap din tărășenia asta. Mă întreb dacă își dă seama că a încălcat o proprietate privată. Apoi mă uit la micul petic de iarbă care ne desparte și-mi spun că, oricum, habar nu am despre ce vorbește. Pare neconvingător chiar și pentru mine.

Știe deja îndeajuns, încât să mă găsească, să-și asume riscul de a mă încolți în propria mea grădină. Ar fi o greșeală să-i zic? Trebuie păstrată promisiunea când autorul secretului este mort și dus?

— Am o fotografie.

Bagă mâna în rucsacul de pe umăr și îmi întinde dovada. Proba A: eu, acum trei decenii. Când mai aveam încă talie și puteam să înot fără rușine, purtând doar un maiou roz, de mătase și o pereche de pantaloni scurți. Zâmbesc de sub coroana copacului. O cuprind cu brațul pe Katharine, care se uită drept în obiectiv, cu aceeași privire îndrăzneață, uimită, pe care mi-a aruncat-o când ne-am întâlnit prima dată. Ne-am înfășurat în prosoape din politețe, dar părul nostru, lipit de cap, trădează faptul că de-abia am ieșit pe malul râului Eufrat, care se află, imposibil de surprins cu aparatul de fotografiat, în stânga mea.

Întorc fotografia. Pe dos, cu scrisul mărunt și meticulos al lui Katharine, se văd data, decembrie 1928, și cuvintele „Cu Agatha, în Mesopotamia". O întorc și privesc imaginea din nou. Am un zumzet în urechi – ceva ce mi se întâmplă în ultima vreme, când îmi crește brusc tensiunea – și simt că inima începe să-mi bată cu putere.

— Vă amintiți?

Vocea bărbatului ascunde o urmă de nerăbdare acum. Se teme că vârsta mi-a încețoșat mintea. Fără îndoială, văzându-mă dormind cu gura deschisă, a avut motive să gândească astfel. M-aș putea folosi cu ușurință de asta, făcându-l să-și ia tălpășița cu câteva povești înflorite despre călătoriile mele în Orientul Mijlociu. Dar adevărul este că îmi amintesc după-amiaza aceea de decembrie ca și când ar fi fost ieri. Șocul creat de ce s-a întâmplat atunci, în deșert, încă persistă, chiar și după toți acești ani. Și ceva din ochii lui Katharine – îndrăzneala ei – mă provoacă să spun adevărul, adevărul și numai adevărul.

— Când ai aflat?

Îi înapoiez poza.

— Acum câteva luni. V-am scris, dar nu mi-ați răspuns.

Clatin din cap.

— Îmi pare rău. Primesc o mulțime de scrisori. Am o secretară care…

— Este în regulă, spune el fluturând din mână. Înțeleg. Dar trebuia să vă vorbesc. O știți, nu-i așa? Ezită. Își mușcă buza. Pot să mă așez?

Trag aer în piept. Am nevoie de timp să mă gândesc.

— Hai să mergem în casă, vrei? O ceașcă de ceai și o prăjitură?

Apuc bastonul și mă ridic de pe banca de lemn. Dar el bagă mâna în rucsac din nou.

— Mai am una, dar nu scrie nimic pe ea, în afară de loc și dată. M-am gândit că poate…

Se întrerupe, clipind în timp ce mi-o înmânează, de parcă nu ar suporta să o vadă.

Este mai roasă de timp decât cealaltă. Colțul din dreapta a fost îndoit și îndreptat. Iar alb-negrul pregnant a căpătat tonuri sepia. Cuvintele scrise pe margine s-au șters și ele: *Veneția, Lido – aprilie 1928.*

Un grup de bărbați și femei: tineri, bronzați, pozând în fața aparatului. Stau în semicerc, atât de apropiați, încât să li ating brațele și picioarele. Nancy privește din centru, din partea stângă. Părul ei negru și ondulat este acoperit pe jumătate de o beretă cu dungi. Ochii au o expresie intensă, în contrast cu hainele ei simple, de vacanță: o fustă-pantalon de pânză și o bluză. Pare mărunțică pe lângă bărbatul musculos din dreapta ei, care o strânge de mână, în vreme ce cealaltă se odihnește pe umărul unei femei zâmbitoare, în chimono.

În capătul îndepărtat al semicercului, pe dreapta, se află un bărbat într-un halat flaușat de baie, în carouri, și espadrile de pânză cu cataramă. I se zărește doar profilul, uitându-se în spate, spre șirul de prieteni, și nu la aparat. Este atât de înalt, că vede peste capetele celorlalți. Are o față frumoasă, dar expresia gurii și a ochilor ascunde ceva obsesiv, aproape crud. Poate e din cauza aparatului de fotografiat, dar pare să privească țintă spre Nancy.

— Știți cine sunt?

Aș putea spune că habar nu am. Nu sunt în fotografie și, în 1928, eram la sute de kilometri distanță, în Londra, făcându-mă de râs la tribunal. Închid ochii ca să alung imaginea, dar fața aceea – fix aceea – îmi este întipărită sub pleoape. Chiar și acum, după toți acești ani, mă străpunge ca niște cioburi de sticlă.

— Recunoașteți pe cineva?

M-am trădat. Dacă mint acum, va ști. Dar dacă recunosc, va trebui să îi spun totul. Pot să înfrunt asta?

— Vă rog!

Îmi ia mâna. Nu există presiune. Atingerea sa este la fel de blândă precum vocea.

— Dacă îmi puteți spune ceva, *orice!* Vedeți, nu a mai rămas nimeni din familie – nimeni care să știe.

Trebuie să îi spui.

A cui a fost vocea asta? Nu a lui Katharine sau a lui Nancy, ci o voce de bărbat: pe care am încercat să mi-o scot din cap cu atâția ani în urmă, când am urcat în Orient Express.

A existat o soră. Poate că și un frate. Nu îl poți lipsi de asta. Gândește-te ce i-a făcut lui Rosalind!

O, ce viclenie, să mă folosesc de propria mea fiică pentru a-mi trezi conștiința!

O iau spre casă, făcându-i semn bărbatului să mă urmeze. Face un pas mare și mă prinde din urmă. Zâmbetul lui ar topi inima oricărei femei. Am cam zece minute să mă hotărăsc cât să-i spun.

1

Octombrie 1928 – Londra, Anglia

Putem fi bântuiți de cei care încă nu au murit? În săptămânile care au urmat divorțului Agathei de Archie Christie, o parte din el părea să o urmeze ca o fantomă peste tot. Când stătea singură în casă, îi auzea pașii pe scări. Când se trezea noaptea, îi simțea greutatea corpului în pat. Când deschidea șifonierul, simțea parfumul familiar de săpun de bărbierit și țigări, deși hainele lui nu mai erau acolo de multă vreme. Ca și când simțurile ei ar fi conspirat să o facă să-și piardă mințile.

Călătoria cu Orient Express a fost o încercare de a alunga fantoma lui Archie. Le-a spus tuturor, inclusiv sieși, că era doar o vacanță. Dar, pentru prima dată în viața ei, călătorea în străinătate singură. Tot ce urma să facă în următoarele două luni avea să fie în întregime alegerea ei. Urma să afle dacă era capabilă. Dacă suporta să fie singură.

Agatha știa cât de norocoasă era, dat fiind că avea bani – și timp – pentru această evadare. Tocmai îi predase editorului varianta finală a *Misterului celor șapte cadrane*, așa că nu era nevoie să rămână în Anglia și să se apuce de romanul cu numărul zece. Planul inițial era să navigheze spre Indiile de Vest și Jamaica, dar, cu doar câteva zile înainte de plecare, ceva a făcut-o să se răzgândească.

Se afla la o cină festivă în Mayfair, unde fusese invitată, și a fost cât pe ce să plece după câteva minute de la sosire, din pricina unei conversații pe care o auzise fără să vrea. În timp ce se serveau băuturi în sera gazdei, o femeie de pe cealaltă parte a unei ferigi gigantice a pronunțat numele Agathei. Alte două voci feminine i s-au alăturat, exprimându-și uimirea.

— Da, a șoptit prima. Sigur este *ea*.

— Cea care și-a înscenat moartea?

— Și a pretins că și-a pierdut memoria?

Agatha s-a apropiat de trunchiul ferigii, dorindu-și să intre în pământ.

— Se spune că a făcut-o doar ca să vândă mai multe cărți.

După o pauză, a adăugat:

— Am citit un articol – cred că în *Daily Mail* – în care se afirmă că pentru polițiștii care au căutat-o, contribuabilii au scos din buzunar mii de lire.

— Pentru soț îmi pare rău.

— Ah, dar se zice că avea o amantă!

— Mă întreb de ce a ales să dispară într-un orășel de care nu știa nimeni?

— Habar n-am. Dar sunt șocată că are tupeul să scoată nasul în lume după o asemenea tărășenie!

Agatha a vrut să fugă, dar era lume peste tot. A reușit să treacă prin hol, ținându-și capul în pământ. Dacă ar fi putut să ajungă la ușa de la intrare, fără să dea nas în nas cu gazda, ar fi plecat neobservată. Dar, când traversa holul, cineva care cobora pe scări a strigat-o.:

— Doamnă Christie!

S-a întors și a văzut un bărbat înalt, cu părul cărunt, zâmbindu-i, în timp ce scotea ceva din buzunarul sacoului. Nu l-a recunoscut.

— Sunteți amabilă să-mi dați un autograf?

Agatha l-a privit suspicioasă.

— Pentru mama. Este la pat acum și vă îndrăgește cărțile nespus. Va fi foarte încântată să aibă un exemplar cu autograf.

Era *Secretul de la Chimneys*. În timp ce flutura din mână ca să se usuce cerneala, i-a mărturisit că și lui îi făcuse mare plăcere să o citească. Înainte să-și dea seama, erau îndemnați să intre în sufragerie, unde, din fericire, a fost așezată între el și gazdă.

I-a spus că lucra în armată și că era cantonat în Irak. De îndată au început să discute despre subiectele din ziare, despre noile descoperiri făcute la Ur de Leonard Woolley și despre comorile scoase la iveală.

— Mereu am fost fascinată de arheologie, a spus ea. Te invidiez că locuiești acolo. Mi-ar plăcea enorm să vizitez Bagdadul.

— O, trebuie neapărat să mergi acolo! a zis el. Poți ajunge cu Orient Express-ul.

Cuvintele lui au avut un efect aproape magic. S-a trezit povestindu-i cum văzuse trenul acesta în copilărie și observase neobișnuitele livrele albastru-aurii, când mama ei o dusese să locuiască în Franța, înainte de război. Privise bărbații și femeile care mergeau pe peron, cu chipuri

extatice, salutați de stewarzi imaculați, care stăteau în poziție de drepți lângă fiecare vagon. Văzuse cutii cu stridii, scânteind în gheață, spinări întregi de porc atârnând în cârlige și cărucioare pline cu toate fructele posibile, care erau încărcate în tren.

Așa că, a doua zi după cina festivă, Agatha s-a dus la Cook's și și-a anulat biletul spre Caraibe. A fost nevoie de mai puțin de o săptămână să obțină vizele pentru Siria și Irak, iar în weekend se îmbarca deja în trenul care avea să pornească în prima parte a voiajului, de la Londra la Dover.

Prietena și secretara ei, Charlotte, a venit să o conducă. I se părea necugetat ca o femeie să călătorească singură în Orientul Mijlociu, dar o cunoștea pe Agatha destul de bine ca să nu încerce să o convingă să renunțe. În timp ce își luau rămas-bun, își preveni prietena în legătură cu bărbații pe care avea să-i întâlnească în Bagdad.

— Mai bine fii atentă! Sigur vor întoarce capul după ochii tăi albaștri.

Agatha zâmbi la această încercare amabilă și stângace de a o face să se simtă mai bine. În ziua nunții, care părea să fi fost cu un secol în urmă, Archie spusese că avea niște ochi incredibili, precum cerul când zbori deasupra norilor care aduc furtuna. După slujba religioasă, când ieșeau din biserică, o strânsese de braț, spunându-i: „Promite-mi încă ceva! Promite-mi că vei fi mereu frumoasă!”

Își amintea că râsese și îl sărutase, apoi își făcuse semnul crucii pe piept.

„M-ai iubi la fel dacă nu aș mai fi frumoasă, nu-i așa?” întrebase ea. Zâmbetul lui se șterse când îi răspunse: „Poate… poate că da. Dar nu ar fi *chiar* același lucru.”

Cumva, promisiunea fusese încălcată. Oare de ce, se întreba ea, nu mai era frumoasă pentru el? Pentru că avuseseră un copil? Pentru că nu reușise să scape de cele câteva kilograme pe care le pusese în timpul sarcinii? Sau era vorba doar de faptul că iubirea îl orbise și se trezise într-o zi, dându-și seama că ar fi putut alege o partidă mai bună?

— Nu uita de papucii mei turcești! strigă Charlotte, când trenul șuieră în semn de avertizare.

Agatha îi făcu cu mâna de după fereastră, iar fumul înecăcios al locomotivei îi invadă nările. Pentru ea era un miros plăcut. Un miros

incitant. Începea un nou capitol. Agatha Christie, soția, era pe cale să devină Mary Miller, aventuriera.

•

Soarele dimineții se strecură printre perdelele de dantelă de la etajul doi, la Connaught Mansions, numărul șase, revărsându-se peste valizele din piele verde de pe patul lui Nancy. Luă două cutii de pălării de pe șifonier și le adăugă maldărului de bagaje gata să se răstoarne. Apoi se îndreptă spre fereastră. În parcul de dedesubt, oamenii erau deja în mișcare. Două doici în uniformă, cu pălării de paie, negre și strălucitoare, împingeau cărucioare prin vârtejul de frunze aurii. Un lăptar, într-o căruță trasă de un cal, strigă ceva printre Ulucile gardului, iar una dintre femei se întoarse, zâmbind și clătinând din cap. Undeva în tufișuri latră un câine, iar rațele măcăiră, ieșind din iaz. În depărtare, Nancy întrezărea Palatul Buckingham, cu steagul fluturând în briza ușoară, ce bătea dinspre nord-vest. Era o priveliște pe care nu avea să o mai vadă niciodată.

Camera ei părea tristă, cu cutiile puse grămadă pe pat. Pe măsuța de toaletă nu mai era nimic familiar: sticluțele de parfum de culorile pietrelor prețioase, peria ei de păr din argint, pieptănul și oglinda de mână, recipientele de cristal cu pudră și cremă demachiantă. Și prețioasa fotografie care era în poșetă, înfășurată într-o eșarfă găurită de molii. Când scosese bucata pătrată de mătase cu pene de păun imprimate, simțise un iz vag de lăcrămioare. Eșarfa îi aparținuse mamei sale și păstra o boare din parfumul ei preferat. Mirosul o doborâse. Lacrimile pe care și le reținuse se revărsară. Auzea glasul mamei, în timp ce zăcea plângând cu capul în pernă: *Hai, draga mea, o adevărată doamnă trebuie să se controleze întotdeauna.*

Într-o clipă avea să coboare în camera de zi, unde bărbatul pe care se pregătea să-l părăsească pe veci stătea la masă, în spatele ziarului *Financial Times.* Va ridica privirea absent când va trece pe lângă scaunul lui. Va lăsa ziarul deoparte abia când Redfern îi va aduce micul dejun ochiuri, cârnați, ciuperci și bacon. În timp ce mânca, va întreba ce plănuia să facă în ziua aceea. Nu asculta niciodată cu adevărat ce îi răspundea, așa că nici măcar nu era nevoie să recurgă la minciuna pe care o pregătise. Va pleca la club, fără să aibă nici cea mai mică bănuială că ea

urma să pornească într-o călătorie în care o să facă ocolul lumii pe jumătate.

Când el va lua prânzul, ea se va fi îmbarcat deja în trenul care o va duce la Dover. Când va ajunge acasă, ea va fi deja în Franța. Deschise poșeta și scoase biletele pe care le cumpărase amanetând colierul de diamante și cerceii moșteniți când împlinise 21 de ani. Da, chiar avea să se întâmple. Sosise ziua și trebuia să fie în trenul acela. Era singura soluție. Astă-seară va dormi într-o țară străină. Și, la sfârșitul săptămânii, va fi în Bagdad.

Nancy habar n-avea cum e să locuiești într-un asemenea loc. Tot ce știa aflase din reviste și din scrisorile verișoarei sale. Nici prin cap nu-i trecuse vreodată să se stabilească într-un oraș din mijlocul deșertului. Dar unde altundeva se putea duce? Cine altcineva ar primi-o?

Privirea îi zăbovi asupra celor două doici care se așezaseră pe o bancă din parc și stăteau de vorbă. Trase adânc aer în piept și se întoarse de la fereastră, vârându-și mâna din nou în poșetă. Giulgiul de mătase alunecă pe podea când scoase fotografia. Iată-l! Simți o gheară în pântec.

— Te rog, vino! șopti ea. Te rog, nu mă lăsa să fac asta singură!

•

În cealaltă parte a Londrei, o femeie de sub a cărei pălărie se iveau șuvițe de păr blond urca treptele de la British Museum. Avea un ziar *Daily Express* sub braț, cumpărat în grabă de la un băiat, la un colț de stradă. Nu obișnuia să cumpere ziare și în mod normal nu l-ar fi ales pe acesta. Titlul cu litere de-o șchioapă din vitrina chioșcului de ziare o făcuse să traverseze strada în viteză: *Enigma sinuciderii tinerilor căsătoriți*.

Katharine nu putu să se uite la băiat când îi dădu banii, temându-se că-și va vedea poza pe prima pagină. După ce se îndepărtă, deschise ziarul. Briza îndoia paginile, care se dezlipeau cu greu. Sub îndoitură, se afla fotografia lui Bertram în uniformă militară. După doar două paragrafe, reportajul se întrerupea, continuând pe altă pagină. Era imposibil să citească pe stradă. Trebuia să aștepte până intra în muzeu.

— Bună dimineața, doamnă Keeling.

Portarul o salută ca de obicei, iar capetele mustății ca de morsă se înălțară odată cu zâmbetul. Ea înclină capul, privind în altă parte. Văzuse

ziarul? se întrebă. Știa? Hamalii aveau să vorbească despre ea la ceaiul de dimineață?

Plecă fruntea, îndreptându-se spre locul în care știa că era ferită de priviri curioase. În subsolul de la British Museum, o peșteră a lui Aladdin, plină de obiecte străvechi, așteptând să fie catalogate, era biroul ocupat de echipa însărcinată cu săpăturile din Mesopotamia. Se rugă să nu fi ajuns nimeni atât de devreme acolo.

Spre ușurarea ei, încăperea era goală. Se așeză pe un scaun și deschise ziarul pe masa nešlefuită, acoperită cu cioburi de ceramică și mărgele de la colierele îngropate în nisipul deșertului timp de mii de ani.

Nu exista nicio fotografie cu ea pe pagina interioară, doar încă o poză a regretatului ei soț, mai recentă, din Egipt. Era cu un grup de bărbați, în curtea clădirii care ținuse loc de sediu în Cairo. Zâmbetul lui o făcu pe Katharine să simtă o săgeată în inimă, care dădu frâu liber unui șuvoi de vinovăție: pentru că ea era vie, iar el mort, pentru că transformase jurămintele sfinte ale căsătoriei într-o condamnare la moarte.

O dureau ochii citind textul, înfiorându-se la plăcerea vădită cu care ziaristul reda povestea îngrozitoare. Bertram murise cu aproape cinci ani în urmă, însă abia acum se încheiase procesul legal. Fusese avertizată că s-ar putea să fie nevoită să ofere probe pentru anchetă – lucru de care era absolut îngrozită –, dar până la urmă nu fusese necesară prezența ei. Legistul îi acceptase declarația scrisă despre ce se întâmplase.

Verdictul fusese că soțul ei, colonelul Bertram Keeling, își luase singur viața într-un moment de rătăcire. Reportajul atrăgea atenția asupra faptului că își slujise țara cu devotament în timpul Marelui Război. Foarte mulți bărbați se întorseseră de pe câmpul de luptă cu mințile rătăcite. Era ușor să dai vina pe război, dar nu acesta era adevăratul motiv pentru care Bertram se împușcase. O știa și era evident că ziaristul bănuia. Verdictul legistului se dovedise o dezamăgire, astfel că povestea fusese presărată cu aluzii perfide privind motivul pentru care un bărbat căsătorit de doar șase luni și-ar lua viața.

Nimeni nu avea să ghicească adevărul, căci era singura persoană în viață care știa. Doctorul – un mare, mare idiot – murise și el, la doar câteva săptămâni după Bertram, de holeră, tifos sau ceva de genul. Răsplată divină, ar spune unii.

Katharine împături ziarul și îl aruncă în coșul din colțul încăperii. Se duse la rafturile ticsite cu cărți, scoase trei volume subțiri și le băgă în geantă. Zece minute mai târziu, era din nou afară; coborî treptele și chemă un taxi. Într-o oră avea să fie în trenul ce o va duce departe de jurnaliștii băgăcioși și cititorii lor obsceni.

În taximetru, închise ochii și invocă peisajul deșertului după care tânjea atâta: întinderile vaste, neîntrerupte de nisip și cerul albastru, senin; mirosul de foc făcut cu lemne și carne condimentată; chemarea sonoră și tărăgănată la rugăciune, din zori. Pe vremea asta, săptămâna viitoare, avea să fie acolo.

Mai trebuia să se ocupe de ceva înainte, desigur. Nunta din Bagdad. Gândul o înfioră, ca și când cineva ar fi pășit pe mormântul ei.

Când murise Bertram, nu-și imaginase niciodată că-și va lua un alt soț. Dar susținătorii rigizi ai săpăturilor nu-i dăduseră de ales. Căsătoria era singura cale prin care îi permiteau să lucreze într-o tabără plină de bărbați.

Acceptase cererea în căsătorie a arheologului cu o condiție crucială: să nu aibă relații intime. Spre surprinderea ei, fusese de acord, după ce ezitase doar o clipă. Fără îndoială, se gândea că va reuși să o facă să se răzgândească după ce vor fi soț și soție.

Bietul de el. Auzi vocea lui Bertram la fel de clar, de parcă ar fi stat lângă ea. Dacă ar fi știut! Dacă s-ar fi dus la doctor *înainte* de noaptea nunții…

— Mergeți într-un loc frumos, domnișoară? îi întrerupse șoferul taxiului gândurile.

— În Orientul Mijlociu, răspunse ea. În Mesopotamia.

— Nu mai spuneți! Se poate merge atât de departe din gara Victoria?

— Bineînțeles! Cobori din tren în Dover și iei Orient Express-ul din Calais. Calea ferată ajunge până în Damasc. Apoi traversezi deșertul până în Bagdad.

— Cât durează?

— Doar cinci zile.

Cinci zile și nopți. Câte ore va fi trează? Mai puțin de o sută. Nu suficient cât să găsească o cale de a-l ține pe noul soț departe de patul ei.

2

Londra – Paris

Agatha nu se încumetă să se îndepărteze prea mult de compartimentul ei în prima noapte în Orient Express. Nu se simțise niciodată bine pe vapor și răul de mare o doborî după traversarea Canalului Mânecii. Entuziasmul prilejuit de îmbarcarea în tren fu înlocuit de o mare ușurare când urcă scara tapițată și se strecură între așternuturile de damasc, știind că nu va mai călători pe mare până când vor ajunge la Istanbul.

Stewardul îi spusese că întregul compartiment va fi al ei până la Belgrad, așa că stătea întinsă în cușetă fără să tragă perdeaua, privind peisajul peste care se lăsa întunericul, în vreme ce trenul înainta peste câmpurile Normandiei. Lăsă în urmă umbrele întunecate ale pomilor din care de-abia fuseseră culese merele și siluetele cailor care se puneau în mișcare la auzul pufăitului locomotivei. Părea atât de liniștit și neatins de timp. Greu de crezut că locul acesta fusese distrus de război cu un deceniu în urmă.

Se gândi la Archie care zbura peste aceste câmpuri cu biplanul lui Cody. Unul dintre puținii piloți calificați din Marea Britanie când izbucnise războiul și norocos că supraviețuise. Îi scrisese din Franța înainte de a se căsători, vrând să știe dacă era îngrijorată de faptul că zbura. Citise printre rânduri – observând ca, de fapt, voia să se liniștească în privința pericolului la care se expunea. Îi trimisese violete și un medalion cu Sfântul Cristofor când îi răspunsese la scrisoare. Îi spunea că nu era câtuși de puțin îngrijorată, deoarece îl văzuse pilotând și știa cât de bun era. A avut grijă să nu pomenească nimic despre lucrurile care îi umpleau viața acasă, despre trupurile distruse ale bărbaților și ale băieților de care avea grijă în fiecare zi la spitalul din Torquay.

Este o meserie murdară să fii soră medicală. Urăsc gândul că faci asta.

Scrisese acele cuvinte cu o săptămână înainte de prima lui plecare. Și, pentru că o detesta, nu i-a mai pomenit niciodată de munca ei. Scrisorile

ajunseseră să fie despre visuri legate de casă, despre viața pe care o vor avea când războiul se va sfârși.

Nunta lor avu loc în grabă, în Ajunul Crăciunului, în 1914. Stăteau acasă la mama lui și, după ce cu o seară înainte îi spusese ce greșeală ar fi să se căsătorească în plin război, Archie dăduse buzna în dormitorul ei la ora opt dimineața, a doua zi, anunțând-o că se răzgândise: trebuiau să se căsătorească imediat. Permisia lui nu dura decât 48 de ore, așa că nu avuseseră timp să cumpere rochie, să aleagă flori, nici măcar să facă o prăjitură. Agatha se căsătorise în sacoul și fusta pe care le purtase la întrevederea de la spital. Martorul a fost un prieten care trecea întâmplător pe lângă biserică, după ce dăduseră de preot și îi plătiseră opt lire sterline ca să fie siguri că cererea lor disperată avea să fie îndeplinită. Iar apoi, după o lună de miere care a durat doar o noapte, Archie a pornit spre Franța.

Agatha închise ochii, invocând imagini ca să șteargă amintirea trupului său ferm și zvelt scufundându-se în carnea ei moale și albă. Se întoarse în timp, într-un loc din mintea ei unde era mereu vară, niciodată iarnă, pe plaja de la picioarele stâncii din Devon, unde petrecuse zile nesfârșite, fără griji, pescuind crabi din ochiurile de apă din scobiturile de stâncă și înfruptându-se cu ouă fierte și sandvișuri cu pastă de pește.

După o vreme, adormi. Se trezi, căci trenul se oprise. Unde erau? se întrebă. Paris? Sau mai departe? Dijon? Lausanne? Se sprijini în coate și se uită pe geam.

Zări silueta unui bărbat pe peronul acoperit de ceață și luminat de lună. Avea ceva oribil de familiar. Pomeții înalți, sculptați și ochii strălucitori, ca de diamant. Nu putea să fie… nu-i așa? Clipi, lungindu-și gâtul. Trecuseră luni de când îl văzuse ultima oară, dar, cumva, Archie era acolo, în fața ferestrei. Ca și cum ar fi urmat-o peste mări, pierzând-o undeva la Calais, iar apoi, cu o viteză supranaturală, depășise trenul.

Se uita, nu spre ea, ci la ceva de-a lungul peronului. Avea un aer de nerăbdare. Buzele îi zvâcneau, apoi se deschideau, ca și când ar fi vorbit, deși nu vedea pe nimeni în apropiere, care să audă ce spunea. Deodată, vocea lui îi răsună în minte.

Fugim din nou, nu-i așa? Poate faci o treabă mai bună de data asta…

Agatha închise ochii strâns, spunându-și că nu era el: nu avea cum. Era în Anglia, sub plapumă, în pat. Visând-o probabil pe *ea* și ce va face în câteva zile după nuntă.

Când încetă să se mai tortureze și a deschis ochii, dispăruse. Își spuse că avea o imaginație prea bogată. După ce trenul se puse în mișcare din nou, se așeză la loc pe pernă, forțându-se să inspire și să expire, numărând încet până la patru. Fiecare respirație era impregnată de mirosul reconfortant de așternuturi proaspăt spălate. Apoi făcu o listă în minte cu toate lucrurile bune de care se putea bucura în tren: mâncarea, muzica, locurile pe care urma să le vadă. Călătoria cu trenul avea ceva care îți dădea o mare siguranță. Nu era complet singură – nu trebuia decât să sune clopoțelul și un steward apărea.

Agatha se gândi încotro se îndrepta, iar i se strânse stomacul. Chiar va putea să o facă? Putea să meargă atât de departe singură? Da, șopti ea, bineînțeles că poți: ai 38 de ani și nu mergi pe Lună, doar până în Bagdad. Cuvântul îi dădu fiori. La cina festivă din Londra avusese un fior de entuziasm, dar acum semăna cu un frison de groază.

Știa foarte puține despre locul acela. Fusese în Egipt o dată, cu mama ei, și își imaginase că va fi ceva asemănător. La 18 ani își irosise timpul acolo, fiind mult mai interesată de bărbați și dansuri decât de piramide și morminte.

Tot atunci, un bărbat – un colonel foarte amabil și arătos, mult mai vârstnic decât ea – o abordase pe mama ei, cerând-o în căsătorie pe Agatha, când se întorceau în Anglia cu vaporul. S-a înfuriat când a aflat, simțindu-se înșelată, căci crezuse că întrebarea ar fi trebuit să-i fi fost adresată *ei*. Când îi spusese, erau deja în Devon. Acum chipul lui plutea în semiîntunericul din vagonul de dormit. Dacă s-ar fi căsătorit cu el în locul…

Încercă să nu se mai gândească, să se concentreze la ritmul locomotivei și la sunetul roților pe șine. Și se rugă să viseze orice, numai pe Archie nu, după ce va adormi.

•

Nancy făcea ture de la fereastră la ușă și înapoi, umblând prin micul compartiment ca un animal în cușcă. Din momentul în care trenul oprise în Gare de Lyon din Paris, își lipise fața de fereastră, disperată să îl

zărească. Dar era prea întuneric și prea ceață ca să vadă clar. Erau pâlcuri de oameni de-a lungul peronului, unii așteptând, alții gata de îmbarcare. Voia să sară din tren și să alerge printre ei, râvnind să-i vadă chipul. Însă ar fi fost un risc prea mare. Ar putea să-l rateze sau, mai rău, trenul putea pleca fără ea, în timp ce el urcase deja.

Până acum, la fiecare popas sperase că s-ar putea să apară. La gara Victoria, în timp ce alți pasageri își luau emoționați rămas-bun de la cei dragi, ea rămăsese singură, pe peron, până când paznicul o împinsese de la spate să urce treptele, ridicând din sprâncene, plin de milă.

Apoi, când nu a apărut nici la Dover, bătuse puntea în lung și-n lat în timpul traversării, în cazul în care ar fi reușit să urce la bord în ultima clipă înainte de plecarea vaporului.

La Calais, unde aștepta Orient Express-ul, nu putu să zăbovească pe peron din pricina unui steward foarte zelos, care insistă să-i arate unde se aflau toate lucrurile, cum funcționa totul în compartiment și îi enumera întregul meniu disponibil la cină în seara aceea. În alte împrejurări, i s-ar fi părut fără îndoială încântător – dar era prea agitată ca să se bucure. Până să termine, trenul pleca deja din gară.

— Persoana care vă însoțește, doamnă, întrebă stewardul cu un vag accent străin, vi se va alătura în Paris?

— Ăă… da. În… ăă… Paris.

Nancy se simțea stânjenită să fie pusă față în față cu propria minciună. Plătise dublu pentru bilete, rezervând un întreg compartiment de clasa a II-a în speranța că va veni. Numai pasagerilor de același sex li se permitea să împartă un compartiment, astfel că îl informase pe bărbatul de la Cooks că însoțitoarea ei era domnișoara Muriel Harper.

Simți că se înroșește toată când stewardul îi zâmbi. Bănuia că-și dăduse seama de minciună. Știa că fusese dezamăgită de un iubit, nu de o prietenă.

Săraca fată bogată. Aproape că îi auzea gândurile.

Parisul era ultima speranță. Exista o mică șansă să fi ajuns acolo înaintea ei, plănuind să se îmbarce în tren pe întuneric, ca să nu fie surprins de steward.

Se uită la ceas. Trebuiau să plece în mai puțin de cinci minute. Auzi o ușă trântindu-se. Pași pe coridorul de afară. O voce de femeie, vorbind în

franceză. Nancy se așeză pe pat; avea gura atât de uscată că de-abia putea înghiți. Când întinse mâna după un pahar cu apă, auzi un mic păcănit. Întoarse capul repede și văzu clanța ușii mișcându-se în sus și în jos. Dintr-un salt, ajunse la ea.

— O, iubitule!

Căzu în brațele lui, iar lacrimile îi înțepau ochii.

— Mai bine mă lași să intru.

O sărută pe obraz, prinzând-o de umeri și dând-o la o parte ca să treacă pragul.

— Unde ți-e bagajul?

Nu se uită la ea. Se așeză apăsat pe pat, cu ochii în podea.

— Nu pot să stau, spuse el. Trebuie să plec dimineață.

— Dar…

— Nu mă întreba, Nancy – nu încă. Hai să profităm de noaptea asta împreună. Încuie ușa și vino să mă iei în brațe, da?

Întinse ambele brațe, iar trupurile lor se contopiră.

În timp ce stătea întinsă în patul îngust, pe întuneric, trăgând în piept mirosul pielii lui ude, îl auzi pe steward bătând ușor în ușă. Îl anunță că nu dorea nimic. Cuvintele parcă își băteau joc de ea. Ce-și dorea cel mai mult era să stea întinsă lângă el, dar în câteva ore prețioase avea să plece.

Auzi pașii stewardului îndepărtându-se pe coridor și întinse mâna spre trupul cald de lângă ea. Dar vraja se rupsese. El se ridică în capul oaselor. Chibritul scânteie și își aprinse țigara. Acum avea să-i spună ce îi era groază să audă.

— Trebuia să vin, Nancy, nu te puteam dezamăgi. Trase aer adânc în piept, scoțând un nor de fum care pluti spre chipul ei. Dar este dificil momentan. Înțelegi, nu-i așa?

Simți că o umflă râsul auzindu-l. Dificil? Cum puteau să fie lucrurile despre care vorbea el, oricare ar fi fost ele, mai dure decât ce avea *ea* de înfruntat? Dar nu scoase niciun sunet. Nu spuse nimic. Așteptă ca el să-i explice, dacă putea.

— Cred că bănuiește, spuse el. Mi-e teamă că ar merge la ziar, dacă ar ști sigur. Imaginează-ți ce efect ar avea asupra noastră.

— Dar nu ar conta, nu-i așa? Nu, dacă am fi în Bagdad.

Nancy nu îi putea vedea expresia. Singura lumină era licărul roșiatic al țigării.

El râse înfundat. Aproape ca un mârâit.

— Bagdad? Ce Dumnezeu să facem în Bagdad?

— Nu… nu știu. Am… zise ea, ezitând. Am trăi pur și simplu, presupun. Ne iubim, nu-i așa? Nu este îndeajuns?

Liniștea lui îi confirmă cea mai aprigă temere.

Își dori să-i spună totul atunci. O, Dumnezeule, cât voia să-i împărtășească secretul. Dar nu putea. Nu o va face. Dacă nu venea de bunăvoie, fiindcă o dorea, nu avea să meargă niciodată. Era suficient de rațională, încât să-și dea seama. Și, în ciuda tuturor lucrurilor care se întâmplaseră în ultimele luni, mai avea încă puțină mândrie. Nu avea să recurgă la șantaj emoțional.

— Știi cât de mult țin la tine, șopti el. Crezi că aș fi riscat să vin aici dacă nu ar fi fost așa?

Se apleacă peste ea să-și stingă țigara, sărutând-o pe creștet și așezându-se mai comod.

— Dacă ai putea să fii discretă câteva luni…

O mângâia pe gât cu obrazul, făcând-o să simtă fiori de plăcere în tot corpul.

— Vom fi împreună – promit!

Nancy închise ochii, iar el își lipi trupul de al ei. Voia atât de mult să-l creadă!

3

Lausanne – Milano

De dimineața Agatha se trezi cuprinsă de un mare entuziasm, privind Alpii pe fereastră. Zăpada de pe vârfuri reflecta soarele ce se înălța pe cerul imaculat, acoperit de o perdea trandafirie.

Se îmbrăcă repede: sacoul Sonia Delaunay, cu dungi îndrăznețe de toamnă, peste o bluză bej, de mătase și o fustă de lână asortată. Când se duse să se rujeze, imaginea din mica oglindă rotundă de deasupra lavoarului o luă prin surprindere. Nuanța roșcată a părului era foarte intensă în lumina puternică a soarelui. Fusese prevenită la coafor că s-ar putea să se întâmple. *Aveți părul blond natural, așa că va fi o culoare foarte diferită,* i se spusese.

Îi zâmbi imaginii ciudate și întinse mâna după ochelarii care completau deghizarea. Ecusonul care se ivea din bagajul de pe suportul de deasupra capului ei îi confirmă noua identitate: doamna M. Miller, Casa Greystone, Drewsteignton, Exeter.

Deschise ușa și stătu un moment pe loc, înmărmurită la gândul că va intra în vagonul-restaurant. Toate chipurile acelea. Dacă o recunoșteau?

Dar stomacul îi veni în ajutor. Mirosul de pâine prăjită fierbinte cu unt, de bacon și cafea, pluti pe coridor până la ea, în timp ce undeva se deschidea o ușă. *Nimic nu liniștește nervii mai bine decât un mic dejun pe cinste*, obișnuia să spună tatăl ei mereu. O luă pe urmele mirosului, iar stomacul îi confirmă nerăbdarea sonor.

Șeful de sală o așeză pe Agatha cu spatele la locomotivă și o întrebă dacă preferă ceai indian sau chinezesc. Se duse să i-l aducă, în vreme ce ea răsfoi meniul: ouă Benedict, pilaf englezesc cu pește sau clătite cu sirop de arțar? Delicioasă indecizie. Când chelnerul reveni cu o ceașcă de Darjeeling, se hotărâse.

Ziarul, îndoit cu grijă, era așezat lângă tacâmurile de argint care licăreau în razele soarelui. Îl despături, întinzând mâna după ceai. Când

duse la gură ceașca inscripționată cu monogramă, zări o fată la masa de vizavi.

Nu avea mai mult de 25 de ani, presupuse Agatha. Păr brunet, ondulat și trăsături delicate, haine bine croite, modeste, și un machiaj discret. Imaginea ei îi trezi o stranie senzație de déjà vu. Era sigură că o mai văzuse undeva, dar nu știa de unde să o ia. Din fericire, fata nu ridică privirea. Astfel, Agatha avu ocazia să se ascundă în spatele paginilor de ziar. Dar când îl deschise, observă ceva care căzuse pe bucata de pâine prăjită a fetei.

Plângea.

Sub privirea ei, lacrimile începură să curgă șuvoi. Fata nu scoase niciun sunet și nu încercă să-și steargă fața, ca și când ar fi fost paralizată de durere. Agatha ridică ceașca și o așeză din nou, bâjbâind cu degetele după toartă. Ar trebui să pretindă că nu observase? Cum ar fi corect să se poarte? Nu, decise, trebuia să meargă la ea.

Dar în clipa aceea fata ridică privirea. Nu se uita la Agatha, ci la ceva din capătul îndepărtat al vagonului-restaurant. Mișcă ușor din mână. Era un salut de-abia schițat, ca și când s-ar fi temut să nu fie observată.

Ar fi fost nepoliticos, desigur, să se întoarcă să vadă cui îi făcea cu mâna. Dar un straniu truc al luminii îi dezvălui persoana respectivă. Agatha clipi când raza soarelui dezvălui o reflexie pe fereastră: o figură în ușa vagonului-restaurant.

Figura *lui*.

Nu era o fantomă; nu era rodul închipuirii ei. Se afla acolo, în Orient Express.

Mâna începu să-i tremure, iar ceașca de ceai se lovi de farfurioară. Însă sunetul fu acoperit de șuieratul brusc al frânelor. Trenul începu să încetinească. Deodată, apărură case de lemn cu ferestre acoperite de chiciură, trăsuri mânate de oameni cu căciuli de blană și chipuri palide și trase.

Trenul se opri brusc. Ușa de la capătul vagonului-restaurant se deschise. Îi văzu ceafa în timp ce se îndepărta.

Era el? *Chiar* el?

Agatha se uită la fată. Stătea cu privirea țintuită în farfurie, iar părul îi cădea pe față, acoperindu-i ochii.

Dacă era el, atunci ea cine era?

Vagonul se scutură ușor când porni locomotiva. Agatha întoarse capul să prindă numele gării, dar plăcuța dispăru înainte să vadă ce scria pe ea. Presupuse că se aflau fie în Elveția, fie în Italia. De ce ar coborî Archie din tren într-unul din aceste locuri?

Se întoarse să se uite după fată, dar chiar atunci apăru chelnerul cu micul dejun, blocându-i vederea. În timp ce îi punea farfuria pe masă, îi desfăcu șervetul și o întrebă dacă mai avea nevoie de altceva, fata părăsi vagonul-restaurant.

Era posibil să fie amanta lui Archie? Își dădu brusc seama cât de puține știa despre femeia care îi furase inima soțului ei.

Numele, da, i-l știa. Ba chiar o și văzuse. O adusese acasă într-un weekend, cu un grup de prieteni cu care juca golf. Dar Agatha era la pat din pricina gripei. Îi auzise pe toți în hol, în timp ce stătea în pat. Voia să se ridice, să-i salute măcar, simțindu-se vinovată că era o gazdă atât de neprimitoare.

Probabil că nu se întâmplase nimic atunci, altfel Archie nu ar fi avut tupeul să o invite. Sâmbătă dimineața, Agatha se ridicase din pat să meargă la baie și zărise doi bărbați și o femeie în hol. Ei nu o văzură. Era uimită de cât de atrăgătoare era femeia: suplă, cu păr negru, ondulat. Îl întrebase pe Archie, după ce plecase toată lumea, cine era. *O, Nancy*, spusese el. *Nu e rău pentru o femeie, ba chiar se pricepe la golf*.

Apoi Agatha nu o mai văzuse niciodată. Timp de un an, nici măcar nu se gândise la ea. Era vara lui 1926: seara dinaintea celei de-a șaptea aniversări a lui Rosalind. Archie alesese chiar acel moment să-i spună că exista altcineva: cineva care însemna mai mult pentru el decât fiica și soția lui.

Așadar, ea era? Cât își dorea să și-o fi amintit mai bine pe femeia din hol, de la Sunningdale.

Luă cuțitul și furculița și încercă să se bucure de ouăle Benedict, dar avea stomacul plin de noduri.

Când se ridică să iasă din vagonul-restaurant, zăbovi lângă locul pe care îl ocupase fata, scrutând masa după indicii. O batistă, poate, cu o inițială? Dar nu era decât șervetul șifonat și câteva firimituri de pâine prăjită.

Îți lași imaginația să bată câmpii. Era vocea mamei ei de data asta.

Agatha se opri în coridor, lipindu-și fața de sticla rece a ferestrei. Răsuflarea ei încețoșă peisajul pastoral presărat cu zăpadă. Nu trebuia să se întâmple așa. Pornise în această călătorie să se vindece, să lase totul în urmă.

Pinii pe lângă care trecea în viteză o amețeau. Închise ochii, cuprinsă de o îngrozitoare senzație de gol. Era ca și când s-ar fi întors în camera de hotel din Harrogate, singură, așteptând să fie găsită. Tânjind ca Archie să o caute, să o dorească din nou.

Trecuseră aproape doi ani de când se îmbarcase în tren, spre nordul Angliei, fără să spună nimănui încotro se îndrepta: într-o dimineață mohorâtă de decembrie, după patru luni de la ziua în care Archie îi dăduse vestea-bombă despre noua iubire a vieții lui. Îl implorase să-i acorde mai mult timp, să încerce să se reîmpace. În sâmbăta aceea din decembrie, trebuia să petreacă weekendul împreună, în Yorkshire. La un hotel din Harrogate. Dar vineri seara nu venise acasă. Așteptase și așteptase, iar în cele din urmă ceva se rupsese în ea.

Iarăși fugi…

Auzi o ușă deschizându-se și se retrase imediat de la fereastră, temându-se de ce ar crede oamenii dacă ar vedea-o. Trenul luă curba brusc și se sprijini de balustradă să-și țină echilibrul. Confuză, deschisese ușa compartimentului greșit. Sau așa crezuse când văzu o femeie întinsă pe banchetă.

— O, îmi pare rău! se dădu înapoi Agatha, scuturând din cap.

— Doamnă Miller?

Femeia arăta de parcă ar fi fost desprinsă din paginile revistei *Vogue*. Îndeajuns de înaltă să se aplece sub raftul pentru bagaje. Era îmbrăcată în pijama albă, de mătase, cu o bordură de hieroglife egiptene la gât, mâneci și șolduri. Înaintând spre Agatha, răspândea un parfum intens și necunoscut. Avea un iz de vanilie și ceva asemănător iasomiei sau narciselor.

Întinse mâna cu un zâmbet seducător, dezvăluind o dantură perfectă. Părea să nu fie machiată, în afară de rujul de pe buze, iar tenul era impecabil. Avea părul des și strălucitor – un blond scandinav platinat – și

ochi albaștri profunzi, aproape violeți. Îi aminteau de clopoțeii care creșteau pe câmpurile din spatele grădinii casei mamei sale, din Torquay.

— Katharine Keeling. Îi strânse mâna cu fermitate, ca un bărbat. Îmi cer scuze că v-am speriat. I-am convins să mă mute. Purici, dacă vă vine să credeți! Își arcui sprâncenele și tresări ușor, iar sânii îi tresăriră sub pijamaua de mătase. Nu v-ar trece prin cap, nu-i așa? Nu în Orient Express. Mi s-a spus că lemnăria este de vină – se ascund în ea și ies noaptea. Se așeză pe banchetă și mângâie tapiseria. Acum, povestiți-mi totul despre dumneavoastră!

După ce se așeză, Agatha văzu că întregul compartiment fusese rearanjat cât fusese la micul dejun. Lucrurile ei nu mai erau la vedere. Peria de păr și trusa de toaletă fuseseră luate de pe masa de sub fereastră. Cămașa de noapte nu mai era atârnată în cuierul din ușă, iar cutia de pălării fusese întoarsă vertical și înghesuită într-un colț al raftului de bagaje.

Alesese o cabină de clasa a II-a pentru că era mult mai mult spațiu decât în cabinele pentru o singură persoană, din compartimentele de clasa I. Acum se întreba dacă procedase bine.

— Ce sacou minunat! Katharine își trecu degetul lung și elegant peste materialul de la încheietura Agathei. Este Sonia Delaunay?

— Da.

— Mă gândeam eu. Am lucrat pentru ea cândva.

— Serios?

— Fac picturi comerciale. Am lucrat pentru case de modă în Londra și Paris.

— Cred că ești foarte talentată, spuse Agatha. Călătorești în scop profesional sau de plăcere?

Katharine își dădu capul pe spate și râse.

— Trebuie să se excludă una pe cealaltă? Îmi iubesc munca mai mult decât orice. Se întinse spre măsuța de sub fereastră, luă o tabacheră de argint și o deschise. Vrei una?

— Nu, mulțumesc, nu fumez.

— Sper că nu te deranjează.

Scoase ceva din buzunarul de la pijama. Un portțigaret, negru, cu un vârf argintiu.

Agathei i se strânse inima la gândul că va împărți compartimentul cu o fumătoare. În anii petrecuți cu Archie se obișnuise cu mirosul țigărilor. Dar să doarmă într-o cameră în care nu mirosea a tutun era marea plăcere în a fi celibatară din nou.

— Sunt turcești, spuse Katharine. Foarte bune. Mi le-a adus un coleg din Bagdad. Trebuie să mai iau.

— Acolo mergi?

Părea o destinație bizară pentru cineva din lumea *haute couture*. Agatha presupusese că femeia avea să coboare la Milano.

Katharine scoase un val de fum după ce-și aprinse țigara.

— Merg la Ur. Lucrez la săpăturile de acolo, desenez ce se excavează. Este al patrulea sezon în care fac asta.

— Lucrezi cu Leonard Woolley? exclamă Agatha mirată.

— Da.

Katharine dădu ochii peste cap, ca și când numele i-ar fi amintit de ceva neplăcut.

Agatha vru să întrebe la ce se referea – dacă era dificil să lucrezi cu o celebritate ca el sau dacă avea vreun obicei personal neplăcut –, dar ar fi fost o lipsă de respect. În schimb, îi mărturisise cât de fascinată fusese să citească în ziare despre săpături și că îi influențaseră hotărârea de a călători spre Orient, și nu spre Occident. Apoi întrebă care dintre numeroasele comori era preferata ei.

Katharine scutură țigara în scrumieră.

— Presupun că podoaba purtată de regina Shuabi pe cap. Am avut nevoie de două luni să o reconstruiesc – a fost un adevărat coșmar cu toate acele mărgeluțe –, dar a meritat.

Îi povesti cum echipa care se ocupase de săpături dezgropase mormintele care rămăseseră nedescoperite, ascunse sub nisipul deșertului timp de trei mii de ani. Podoaba purtată de regina sumeriană pe cap era printre numeroasele obiecte magnifice găsite în camera interioară a mormântului, pe care îl excavaseră în sezonul anterior.

Descrierea lui Katharine – care îi explică procesul prin care fragmentele de aur, lazulit, cornalină și agate erau repuse laolaltă – o transpuse pe Agatha într-o altă lume. Aproape că nu observă cum peisajul montan de dincolo de fereastră începea să fie înlocuit de

câmpiile Lombardiei, atât de fascinată era de imaginile lucrurilor care fuseseră descoperite la Ur.

O bătaie puternică în ușa compartimentului o readuse la realitate. Era stewardul cu cafeaua de dimineață. O întrebă pe Katharine dacă mai avea ceva de mutat din compartimentul pe care îl ocupase anterior. I se adresă cu „doamna Keeling”, ceea ce o surprinse pe Agatha, căci tânăra nu purta verighetă.

După ce plecă, Katharine spuse:

— Foarte urât, doamnă Miller, că m-ai lăsat să vorbesc întruna despre ce fac eu; acum povestește-mi ceva despre tine.

Își puse zahăr în ceașcă și o duse la gură. Când o puse la loc în farfurioară, pe margine rămăsese un arc roșu perfect, de la rujul de pe buzele ei. Bagdadul este o destinație neobișnuită pentru o femeie care călătorește singură… Se opri, aluzia fiind evidentă. Voia să știe de ce plecase Agatha într-o asemenea vacanță fără soțul ei.

Trase aer în piept înainte să răspundă. Anticipase o astfel de curiozitate și avea pregătit un răspuns. Dar voia să se asigure că sună convingător. Îi spuse lui Katharine că fiica ei plecase la o școală cu internat – ceea ce era adevărat – și că îi era nespus de dor de ea și avea nevoie de o distragere. Apoi urmă minciuna:

— Soțul meu… a… a fost ucis în război.

Exersase în oglindă. Își spusese de nenumărate ori că era mai bine să pretindă că era văduvă decât să recunoască rușinea divorțului. Însă era groaznic să o zică direct, ca și când și-ar fi dorit *să fie* mort. Și chipul reflectat în fereastra trenului, care o bântuia dinainte să mintă. Asta era pedeapsa ei? Ultimul și cel mai crud truc al simțurilor, să vadă lucruri care nu existau, de fapt?

Katharine se aplecă și o mângâie pe mână.

— Și eu mi-am pierdut soțul.

Cuvintele o făcură pe Agatha să roșească. Acum se simțea de două ori vinovată. *Femeie rea ce ești,* șuieră Archie.

Katharine își îndreptă privirea spre fereastră.

— Ne-am cunoscut când am plecat în Franța ca soră medicală.

— Franța? repetă Agatha.

Era greu să-ți închipui o ființă atât de exotică, în sângele și noroiul dintr-un spital de campanie. Nu-i fusese deloc ușor să îngrijească soldați la Torquay. Își imagina ce orori trebuie să fi văzut Katharine.

— Nu am fost căsătoriți decât șase luni. Katharine întinse mâna după încă o țigară.

— Războiul e extrem de crud.

O platitudine, dar experiența o învățase pe Agatha să nu sondeze prea adânc.

— După ce s-a terminat, am continuat să lucrez ca soră medicală, spuse Katharine. Am fost mai întâi în Egipt, apoi am mers în Bagdad. Așa am ajuns să lucrez la săpături.

Agatha așteptă să continue, dar, după ce își aprinse țigara, tânăra rămase tăcută. Așteptarea era apăsătoare, dat fiind că ea îi dezvăluise câte ceva despre căsătoria ei, Agatha trebuia să facă la fel.

Evită subiectul, spunându-i că și ea locuise în Egipt. Vorbiră despre locurile pe care le văzuseră, la distanță de un deceniu. Apoi se lansă într-o descriere a perioadei petrecute la spital, zăbovind asupra momentelor amuzante. Îi spuse lui Katharine cum ea și prietena ei Eileen învățaseră chimie între vizitele în saloane și cum aruncaseră filtrul de cafea în aer, în timp ce-l foloseau ca să exerseze testul lui Marsh pentru detectarea arsenicului.

Nu i-a povestit că se căsătorise cu Archie în weekendul de după explozie, că pacienții o tachinaseră cu privire la noul ei statut după ce se întorsese și că un soldat din Glasgow strigase în salon că o prefera pe sora Christie față de sora Miller, fiindcă avea nume scoțian.

Fusese foarte ciudat să se întoarcă la slujbă, ca femeie căsătorită, după o singură noapte cu Archie, neștiind când și nici dacă avea să-l mai vadă. O ceruse în căsătorie la doar câteva zile după ce se întâlniseră, cucerind-o la un bal de Crăciun. Înalt și zvelt, cu păr blond ondulat, avea o încredere nonșalantă, care o captiva. Și era un dansator fabulos. Dansaseră un vals și un foxtrot și o invită din nou pe ring, dar lista ei era plină. Cu un simplu gest, îi spusese să renunțe la ceilalți parteneri.

Când îi ceruse mâna, fusese la fel. Dar ea îi mărturisise că era deja logodită cu un artilerist, Reggie Lucy, care era în misiune cu regimentul lui. *Dar ce contează?* O spusese de parcă nu era decât un fir de păr pe

guler, pe care îl îndepărta cu o mișcare. *Eu nu sunt logodit cu nimeni, dar, dacă aș fi, aș rupe logodna într-o clipă, fără să stau pe gânduri.*

Așa că îi scrisese lui Reggie – bunul, blândul și răbdătorul Reggie, care insistase să aștepte cel puțin doi ani înainte să ajungă în fața altarului – că avea să se căsătorească cu altcineva. Fusese atât de mulțumită, atât de liniștită cu Reggie. Era un reazem sigur – un tovarăș bun, nu o mare pasiune. Dar acum se aventura în larg. Se îndrăgostise de un străin, un bărbat care o fascina pentru că era opusul ei: practic, pe când ea era romantică, logic, pe când ea își lăsa imaginația să zburde și de neclintit, iar ea era sentimentală. Abia așteptase să fie soția lui. A fost insuportabil când mama ei le-a zis că trebuiau să aștepte până când el avea să câștige destul să o întrețină.

— Vei urî Bagdadul, să știi, îi zise Katharine deodată.

Agatha se întoarse spre ea, uimită.

— De ce spui asta?

— Este plin de cucoane. E ca și cum ai fi în Surrey. E plin de ceaiuri dansante și cluburi de tenis. Trebuie să le eviți dacă vrei să vezi Mesopotamia cu adevărat.

— O… eu… ăă… Am rezervat o cameră pentru cinci nopți, la hotelul Tigris Palace, dar nu am planuri concrete în afară de asta.

Agatha se opri, înainte să adauge că spera să viziteze săpăturile de la Ur. Nu voia să pară că se invită să stea cu o persoană pe care abia o cunoscuse.

După o liniște stânjenitoare, Katharine zise:

— Ei bine, trebuie să vii să ne vizitezi.

Agatha se întreba ce voia să spună prin „ne.

Casa unde stau arheologii are o anexă pentru oaspeți, continuă ea. Leonard nu se dă în vânt după turiști, dar nu se va supăra dacă-ți arăt împrejurimile.

Katharine îi spusese șefului său pe numele mic, iar Agathei i se păru puțin cam prea familiar. Sugera o lipsă de respect pentru cineva care era o figură atât de renumită în întreaga lume. Se întrebă dacă era ceva tipic pentru stilul de viață dintr-un sit arheologic – faptul că într-o lume atât de închisă se aplicau reguli diferite.

— Ești foarte amabilă, răspunse ea, dar nu aș vrea să te incomodez la locul de muncă. Funcționarul de la Cooks a spus că aș putea angaja un ghid local care să-mi arate obiectivele turistice.

— Prostii! spuse Katharine mustăcind. Iubesc arabii, dar pot fi foarte obositori dacă nu știi cum merg treburile. Serios, insist: trebuie să vii la noi. Ar fi o mare plăcere pentru mine. Sunt înconjurată de bărbați cinci luni întregi și chiar tânjesc după puțină companie feminină.

Ceva în felul în care vorbise friza contradicția, sugerând în același timp vulnerabilitatea, aproape o temere față de ce urma să facă. Și totuși, i spusese că era al patrulea sezon petrecut la situl arheologic.

Agatha avea strania senzație că, pentru Katharine, această călătorie era exact opusul călătoriei ei: deși vorbea întruna despre cât de mult îi plăcea munca ei, parcă o aștepta ceva amenințător în deșert.

4

Milano – Veneția

Când trenul traversă podul peste râul Ticino, Agatha începu să-i scrie o scrisoare fiicei sale. Plănuia să o compună în etape, împărtășindu-i impresiile despre fiecare tară prin care treceau în drum spre Istanbul, unde avea să o pună la poștă.

Se gândi că era greu să nu o vadă pe Rosalind aproape trei luni. Dacă nu și-ar fi luat vacanță, ar fi putut să o viziteze la școală de două ori în timpul semestrului de toamnă. Fetele aveau permisiunea să iasă duminica după-amiaza – de maximum patru ori pe semestru. Puținele vizite trebuiau, desigur, să fie împărțite între ea și Archie.

Sora ei, Madge, știind ce simțea Agatha în legătură cu apropiata căsătorie a lui Archie, avusese amabilitatea să o viziteze pe Rosalind dacă se hotăra să plece. Rosalind o iubea pe mătușa Madge, dar asta nu o făcea pe Agatha să se simtă mai puțin vinovată.

Trenul opri la Milano exact înainte de prânz și câțiva oameni, printre care ea și Katharine, coborâră să-și dezmorțească picioarele în timp ce se schimba locomotiva.

Gerul și zăpada din Alpi erau mult în urma lor și coborâră pe peronul însorit. În vreme ce se plimbau de colo până colo, Agatha își puse mâna la ochi, scrutând grupurile de pasageri, în căutarea fetei pe care o zărise în vagonul-restaurant. Nu era pe nicăieri. Poate coborâse înainte de Milano. Mai opriseră în două gări de la micul dejun – Brig și Domodossola, locuri de care Agatha nu mai auzise niciodată. Se dusese după bărbatul care coborâse în munți?

În timp ce Katharine sporovăia despre atracțiile pe care aveau să le vadă când ajungeau la Bagdad, Agatha își spuse pentru a mia oară că bărbatul pe care îl văzuse în fereastră nu avea cum să fie Archie.

Se forță să vadă chestiunea ca un avocat care interoga un posibil martor într-un proces. Îl văzuse de două ori, prima dată noaptea, pe un peron plin de fum, iar a doua oară nu fusese decât o reflexie într-un geam.

Niciun judecător din țară, își zise ea ferm, nu ar condamna pe cineva pe baza unor astfel de probe.

Când urcară în tren, își privi țintă propria reflexie în fereastră, mustrându-se în tăcere pentru că ajunsese într-o asemenea stare din pricina unei pure fantezii. Știa foarte bine unde era Archie în acest moment: la biroul său, de la compania Austral Development Ltd. din Londra. Fiind un bărbat cu tabieturi, avea să meargă probabil la prânz la Criterion, în Piccadilly. Apoi, seara, avea să se întoarcă în apartamentul pe care îl închinase în West Kensington.

Se căsătorea peste câteva zile. Nu exista niciun motiv să călătorească în săptămâna aceea – cu atât mai puțin cu Orient Express-ul. Ura trenurile. Nu suporta să folosească niciun mijloc de transport, dacă nu deținea controlul. Cu avionul sau mașina era bine, dar nu cu trenul. Niciodată cu trenul.

Când plecară din gară, Katharine anunță că era prea epuizată să se gândească la prânz.

— Nenorociții de purici m-au ținut trează toată noaptea, spuse ea. Cred că voi comanda un sandviș și mă voi întinde puțin. Nu te deranjează, nu-i așa?

Îi aruncă unui din zâmbetele ei strălucitoare. Era clar, voia să rămână singură în compartiment vreo două ore. Agatha începea să-și dea seama că era genul de femeie obișnuită să i se facă pe plac.

În timp ce se îndrepta spre vagonul-restaurant, încercă să și-o imagineze pe tovarășa ei de călătorie într-un sit arheologic în mijlocul deșertului, singura femeie dintr-o echipă de bărbați. Ținând cont de fizicul ei, situația părea periculoasă. Presupuse că farmecul combinat cu determinarea neclintită erau armura pe care și-o dezvoltase ca să-i țină la distanță.

Era mult mai aglomerat la prânz în tren decât fusese la micul dejun. Șeful de sală o întrebă pe Agatha dacă ar deranja-o să împartă masa cu cineva. O așeză față în față cu o doamnă în vârstă din Canada, care mergea să-și viziteze fiul, care lucra la o companie petrolieră. Era destul de surdă, așa că purtau o conversație limitată.

— Nu te simți obligată să vorbești, draga mea, spuse ea, fluturând furculița cu o bucată de șnițel vienez. Mâncarea este atât de minunată, încât merită toată atenția.

Agatha comandă supă franțuzească de ceapă, apoi pateu de rață. Acesta fu servit cu o jumătate de sticlă de vin roșu, pe care avea să-l refuze, căci, spre dezamăgirea ei, nu se împăcase niciodată cu alcoolul. Dar tovarășa de masă o înhăță, înainte să-i atragă atenția chelnerului.

— Nu o vrei, draga mea? Pot să o iau eu? E tare plăcut să ai ceva bun la îndemână. Nu-mi place să deranjez stewardul noaptea târziu.

Agatha zâmbi în sinea ei, imaginându-și-o pe femeie turnându-și vin în paharul în care își păstra probabil proteza.

Când bătrâna se ridică de la masă, se clătina bine și se prinse de marginea mesei, încercând să înainteze pe culoar. Agatha îi veni în ajutor și se oferi să o conducă în compartiment, dar apăru un steward înainte să facă mai mult de cinci pași.

Când se întoarse la masă, surprinse un profil familiar. Era fata de la micul dejun. Se afla la două mese în spatele ei, cu fața spre locomotivă. Se uita într-o carte deschisă lângă farfurie. Nici dacă ar fi ridicat privirea, nu ar fi văzut-o pe Agatha fără să se întoarcă într-o poziție incomodă. Așa că nu se grăbi să revină la locul ei, ci a urmărit-o pe îndelete. Avea mâna dreaptă pe masă, lângă carte, însă stânga nu se vedea. Agatha nu observase la micul dejun dacă purta verighetă sau nu.

Nunta lui Archie avea loc de sâmbătă într-o săptămână. Știa data, deoarece îi scăpase lui Rosalind când îi făcuse o vizită într-un weekend. Voia să fie domnișoară de onoare, dar tatăl ei îi spusese că nu era genul acela de nuntă. Pentru asta, măcar, Agatha era recunoscătoare. Ar fi fost inimaginabil de crud să o trimită pe Rosalind acasă cu o asemenea sarcină.

Se întoarse la farfuria cu pateu de rață din care mâncase jumătate, luă o îmbucătură, apoi o împinse deoparte, încă nelămurită de identitatea fetei. Avea vârsta potrivită, cu siguranță. Iar chipul ei ascundea ceva straniu de familiar. Agatha își spuse că trebuia să fie o persoană pe care o mai întâlnise. Dar nu *ea*. Nu Nancy.

Pe fereastră văzu o întindere de apă. Zări un indicator: „Lago di Garda". În curând vor ajunge în Veneția. Dintr-un motiv inexplicabil, în timp ce

privea lacul îi apăru în minte Hercule Poirot. Ce ar face, se întrebă ea, micul ei detectiv belgian într-o asemenea situație?

Găsi răspunsul într-o clipă. *Trebuie să-ți folosești materia cenușie.*

Da. Desigur. Dar cum, mai exact?

Nu-i scăpă ironia situației. Iat-o – într-un tren pe care se hotărâse deja că îl va include într-unul din viitoarele ei romane – așteptând ca rodul imaginației să-i spună ce să facă. Cum poți, se gândi ea, să creezi un personaj mai inteligent, mai atent și mai pătrunzător decât tine?

Intenționase să-și bea cafeaua în salon și s-o lase pe Katharine să doarmă. Dar, pentru moment, hotărî să rămână unde era. Voia să vadă încotro o lua fata când ieșea din vagonul-restaurant. Așa ar avea o idee privind direcția în care se afla compartimentul ei, ceea ce ar fi fost un început.

Se așeza pe locul dinspre culoar și își scoase pudra din poșetă. Dând impresia că își pudrează nasul, putea să vadă ce se întâmpla în spatele ei. Nu a fost nevoie să aștepte mult. Fata se ridică de la masă, apoi dădu fuga înapoi să-și ia cartea, ca și când ar fi uitat-o. Stătea cu spatele la Agatha, îndreptându-se spre aceeași parte a trenului în care aveau locurile ea și Katharine.

Nu existau decât două vagoane de dormit între locomotivă și vagonul-restaurant: unul era de clasa I, celălalt de clasa a II-a. Călătorea viitoarea mireasă a lui Archie la clasa I? Agatha se gândi că era puțin probabil. Avea o bănuială care nu-i dădea pace, că banii – banii ei – erau unul dintre motivele pentru care încetase să o mai iubească, așa cum o făcuse cândva: devenise o persoană diferită față de fata cu care se căsătorise – o femeie independentă, cu venit propriu.

Era timpul să pună partea a doua a planului în acțiune. Ceru să stea de vorbă cu șeful de sală, pretinzând că a recunoscut o pasageră, dar ezită să o abordeze de teamă să nu se înșele.

— La ce masă stătea, doamnă? Vorbea cu un ușor accent, francez sau de altă origine.

Îi arătă și se duse la postul de la celălalt capăt al vagonului să consulte o listă. Așteptă pe culoar, simțindu-se ca o infractoare când se apropie de ea.

— Numele ei este Ann Nelson, doamnă.

Îi zâmbi întrebător.

Oare auzea cât de tare îi bătea inima? *Ann*. Nu era prea bine. Ann putea *fi* totuși Nancy, nu-i așa? Agatha lucrase ca soră medicală alături de o femeie numită Nancy, în Torquay, iar scrisorile pe care le primise erau semnate mereu cu inițială *A*. Era unul din acele ciudate obiceiuri englezești, să botezi o fată Ann și să îi spui Nancy, la fel cum toți băieții numiți Jack erau, de fapt, John.

— Ah… ăă… Nelson… bălmăji ea. Trebuie să fie numele ei după… ăă… căsătorie.

Nu era numele amantei lui Archie, dar semăna. Era domnișoara Neele – cel puțin așa îi spusese. Ar fi putut să călătorească sub un alt nume? Părea puțin probabil.

Dar o faci. De data asta, vocea din cap îi aparținea.

— Ați dori să-i trimit un mesaj? Șeful de sală radia de-a dreptul acum. O coincidență fericită, nu-i așa?

— O… nu… mulțumesc! Aș dori… a… să o surprind. Îi zâmbi cât putu de cuceritor. Dacă mi-ați putea spune numărul compartimentului ei…

Profita cu nerușinare de faptul că oamenii nu bănuiau niciodată că femeile din clasa mijlocie, trecute de 40 de ani, ar putea fi implicate în ceva necinstit. Și, deși nu avea încă acea vârstă, Agatha era convinsă că ochelarii o făceau să pară de 40 de ani.

— Desigur, doamnă. Îl chemă pe unul din chelneri, adresându-i-se în franceză. Numărul compartimentului era notat cu grijă pe carnețelul care atârna de centura chelnerului.

Avusese dreptate cu locul: era în vagonul de clasa a II-a, nu I. Avea locuri în capătul îndepărtat, lângă locomotivă, în vreme ce Agatha se afla la mijloc.

Se îndreptă spre salon, strângând bucata de hârtie în mână și cu mintea clocotind de gânduri. Dacă se ducea la compartiment și bătea în ușă, ce va spune? Nu putea să o întrebe direct dacă era amanta soțului ei. Nici nu putea să îi ceară să mărturisească dacă folosea un nume fals pe durata călătoriei.

Decise că o abordare directă va stârni o mare stânjeneală și probabil nu va duce nicăieri. Va trebui să fie mai subtilă, să aștepte ocazia să o atragă pe fată într-o conversație aparent nevinovată. Luată pe

nepregătite, erau șanse mai mari să dezvăluie ceva care i-ar da Agathei răspunsul căutat.

Stewardul o așeză la singura masă neocupată și îi aduse cafea și fursecuri. Mușcă dintr-unul în formă de inimă, acoperit cu ciocolată. Din mijloc i se scurse sirop de zmeură pe limbă. Era o senzație reconfortantă. La celălalt capăt al încăperii, un pianist începu să interpreteze primele note din *Fantezia* lui Chopin. Pe fereastră zări un oraș în vârful unui deal, cu acoperișuri de teracotă, adunate în jurul unei clopotnițe străvechi. Se uită la ceas. În mai puțin de o oră erau la Veneția. Orient Express-ul nu pleca până la ora nouă în seara aceea, așa că avea o grămadă de timp să vadă orașul. Așteptase cu nerăbdare să exploreze totul; nu trebuia să permită ca această… ce? Această *posibilitate* să strice totul.

Funcționarul de la Cook’s încercase să o convingă să rezerve un loc pentru un tur cu ghid, dar plecase în această călătorie tocmai ca să evite asta. Prefera să vadă orașul dintr-unul din hidrobuzele folosite de localnici pentru a se deplasa dintr-un loc în altul. Avea un ghid Baedeker și credea că se va descurca foarte bine singură.

Deodată îi trecu prin minte că ar putea înscena o conversație cu fata misterioasă, urmărind-o când va coborî. Așezându-se lângă compartimentul fetei când intrau în gară, o putea vedea debarcând, urmărind-o de la o distanță discretă.

Ești obsedată. De ce nu renunți?

Vocea lui Archie, guturală și amenințătoare. Îi amintise de momentul când părăsise casa de la Sunningdale, furios că refuzase să divorțeze. Nu avea să uite expresia din privirea lui. Era ca și cum un străin pusese stăpânire pe omul pe care credea că-l cunoaște.

Îi cerea să divorțeze, dar refuzase sec ca numele lui Nancy să fie menționat în cadrul procedurii. În schimb, voia să înscenze o întâlnire sordidă, într-un hotel din Brighton, ca să pună capăt căsătoriei lor.

Agatha era de părere că, dacă ar fi fost sincer, dacă el și Nancy ar fi avut curajul să recunoască ce se întâmpla între ei, ar fi cedat mai devreme. Părea de două ori nedrept că trebuia să apară la tribunal, în timp ce Nancy rămânea neatinsă de scandal. Și când Rosalind a aflat că tatăl ei nu va mai locui cu ea, fetița se întoarse într-o parte, spunând „Tați *mă* place, nu-i așa? Pe *tine* nu te place”.

Vocea unui bărbat – adevărată, nu imaginară – o readuse la realitate.

— Vă deranjează dacă mă așez? Ochii lui căprui îi zâmbiră de pe chipul tânăr, bronzat, cu o mustață tunsă îngrijit. Iertați-mă că dau buzna, dar mă tem că nu mai sunt alte locuri.

— O, da, luați loc, vă rog!

Părea să fie cam de-o vârstă cu nepotul ei, Jack. Deși avea aproape treizeci de ani, Jack – era sigură – ar fi fost îngrozit de ideea de a conversa din politețe cu o femeie necunoscută, mai în vârstă, dar acest tânăr părea foarte în largul său. Îi spuse cât de mult aștepta să vadă Veneția și o întrebă dacă era la prima vizită. Apoi compararară ghidurile turistice și discutară despre virtuțile relative ale vaporașelor și ale gondolelor.

Pianistul încheie bucata de Chopin și se ridică, înclinându-se.

— O, spuse Agatha, ce păcat!

Tovarășul ei încuviință.

— Cântați la pian?

— Cântam. Nu mai am atât timp acum.

— Este un recital la Catedrala San Marco diseară. Vă place Wagner?

Ochii i se luminară.

— Ce se cântă?

— *Idila lui Siegfried*.

— A trebuit să faceți rezervare dinainte?

— E gratuit, spuse el, dar ajung devreme, dacă doriți un loc.

Se trezi povestindu-i cum, în copilărie, sora ei Madge îi făcuse cunoștință cu Wagner, ducând-o la Covent Garden. Așa se face că visase în adolescență să devină Isolda și să aibă o carieră de cântăreață la operă.

— Scena morții m-a cucerit, zâmbi, clătinând din cap. Când zac amândoi acolo, iar spiritul ei cântă. Chiar *vedeam* aripile, culorile lor…

Se întrerupse, stânjenită că îi dezvăluise ceva ce suna atât de fantasmagoric.

— Înțeleg perfect, încuviință el. Mi se întâmplă uneori cu muzica. Eliberează mintea, nu-i așa? Ca și cum ai sufla într-o păpădie.

Îi dădu dreptate. Nu era ca și când ar fi vorbit cu Jack – absolut deloc. Se întrebă ce fel de viață dusese de era atât de sensibil. Apoi îi povestise

că bunica lui fusese cântăreață de operă în Bruxelles și interpretase rolul lui Salomé în primul spectacol, *Irodiada,* al lui Massenet. Așadar, avea muzica în sânge. În timp ce îl asculta, Agatha nu se putu abține să nu zâmbească la gândul că stătea de vorbă cu un bărbat cu mustață, de origine belgiană, când cu doar o jumătate de oră în urmă se gândise la Hercule Poirot.

Când veni stewardul să-i anunțe că în cinci minute debarcau, se uită la ceas, surprinsă.

— Sper să ai o seară cât se poate de plăcută.

Când se ridică, tovarășul ei își duse mâna la cap, de parcă ar fi avut o pălărie inexistentă. Conștientizându-și greșeala, roși și se grăbi să iasă.

De-abia după ce plecase, își dădu seama că nu știa numele lui sau unde mergea. Se întrebă dacă avea să-l revadă în Veneția.

•

Când trenul încetini, Nancy trase jaluzeaua. Nu știa dacă se vedea Lido din tren. Nu-i cădea bine nici măcar să-l zărească. Dar faptul că refuză să vadă hotelul nu făcu decât să ațâțe tăciunii existenți în celelalte simțuri. Mirosul de nisip umed. Sunetul muzicii și râsetele care pătrundeau prin pereții de șindrilă ai căsuței de pe plajă. Gustul de piele înmuiată în mare și încălzită de soare. Și atingerea degetelor lui. Era greu de crezut că se întâmplase cu peste șase luni în urmă.

Fusese atât de nefericită în primele zile ale lunii de miere în Veneția, dar el îi venise în ajutor. O salvase dintr-o căsnicie care era condamnată de la început.

Soțul ei avusese ideea să ia parte la o petrecere dintr-o vilă italiană, la două săptămâni după nuntă. După spusele lui, avea să fie foarte distractiv. Dar fusese o capcană: un plan elaborat de trădare în cel mai rău mod posibil. Privind în urmă, nu putea crede cât de naivă fusese. Felix era prea beat să facă dragoste în noaptea nunții. Venise la ea a doua zi, seara, dar insistase să meargă înapoi la culcare în camera lui și nu apăruse la micul dejun dimineața. La două săptămâni după căsătorie, se simțise umilită și era șocată de nepăsarea lui nonșalantă față de sentimentele ei. Abia când sosiră în Veneția, descoperise ce se întâmpla cu adevărat.

În cea de-a doua seară, când insistase să stea până târziu să joace cărți, rămăsese trează. Hotărâse să-l surprindă, strecurându-se pe coridor spre camera lui, când presupuse că era deja în pat. Era acolo. Dar nu singur.

Ieșise împleticindu-se din vilă, uluită de ceea ce văzuse. Unul dintre ceilalți oaspeți – un bărbat înalt, blond, chipeș, cu care făcuse cunoștință cu o zi în urmă – o văzu. Stătea pe terasă singur, la lumina lunii, fumând o țigară și sări în picioare, oferindu-i o batistă și întrebând-o dacă se rănise. Când îi povesti ce se întâmplase, nu îi puse nicio întrebare. Rămăsese acolo și o ascultase.

Priviseră asfințitul lunii și răsăritul luceafărului de dimineață, apoi își spuseseră noapte bună. Îi luase mâna și i-o sărutase, privind-o în ochi insistent înainte de a pleca, călcând peste pietrele acoperite de rouă, în drum spre camera lui.

A doua zi, bătu la ușă și îi aduse pe o tavă cafea și piersici din grădină, îl invită înăuntru, convinsă că soțul ei nu va veni nicidecum să o caute. O făcuse să râdă povestindu-i despre oamenii cu care zburase din Anglia și cu care lucra. Apoi o întrebă dacă i-ar plăcea să meargă la scăldat, lucru care deveni un ritual zilnic.

La Villa Rezzonico, puțini invitați de la petrecere se încumetau să se ridice din pat înainte de prânz. Dar ea se trezea la 8:30 să meargă împreună la scăldat dis-de-dimineață. A doua zi înotă pe sub apă până la ea, ager și rapid ca un pește, atingându-i ușor șoldurile cu umărul când se răsuci. Fusese cât pe-aci să-și piardă echilibrul, dar el o ridică deasupra valurilor. Se aplecă să-l sărute pe fruntea udă și sărată. El înclină capul până li se întâlniră buzele.

Au stat pe nisip la marginea apei, iar pielea i s-a încins în locul în care degetele lui îi trasaseră curbura brațului. Nu vorbiseră despre asta – nu planificaseră nimic –, dar de dimineață, după ce înotară, îi arătă cheia unei căsuțe de pe plajă. Mirosea a alge uscate și a ulei de măsline – de la o sticlă goală, așezată pe banca rudimentară de lemn, de altfel singura piesă de mobilier. Își întinse prosopul pe dușumeaua acoperită de nisip și se așezară pe el, cu picioarele încolăcite, alunecoși după baia în mare.

Trei zile mai târziu stăteau la umbră, mâncau smochine verzi și pepene, când o luă de mână, iar ochii i se încețoșară.

— Iubito, vreau să-ți spun ceva.

Ea se ridică în capul oaselor, tremurând când îi povestise despre soția și fiica lui.

— Ar fi trebuit să-ți zic de la început. Întinse mâna să-i mângâie părul. Dar te-am dorit foarte mult. Îi scrută chipul cu privirea. Ai tot dreptul să mă disprețuiești, știu. Dar nu regret niciun moment. Tu?

Sunetul unui saxofon o împiedică să răspundă. La o sută de metri distanță, pe podiumul din fața Palatului Excelsior, cânta un cvartet de jazz, iar o femeie care părea amețită, îmbrăcată într-o pijama roz, începu să danseze desculță în nisip.

— Ar fi mai bine să ne întoarcem, spuse el. Vor observa dacă întârziem la prânz.

În după-amiaza aceea, pentru că era ultima lor zi, toată lumea se așeza pentru o fotografie pe plajă. Nu putu să stea lângă el și nu zâmbi. Imaginea îi surprinse tensiunea. Arăta ca un animal încolțit. Iar el se uita fix la ea, nu la aparatul de fotografiat. Avea o privire aprigă, neliniștită, ca și când s-ar fi săturat de farsa în care se transformase vacanța.

Apoi se întâlniseră, după doar două săptămâni, la începutul lui mai, la un cinematograf în Leicester Square. Stabiliseră întâlnirea ușor, pentru că descoperiseră că locuiau la un kilometru și jumătate unul de celălalt. Poate că, dacă nu ar fi fost atât de aproape, dacă ar fi locuit la sute de kilometri, l-ar fi uitat. Dar fusese o tortură îngrozitoare să privească pomii încărcați de flori din Green Park, știind că el locuia la doar câteva străzi.

Acum, distanța dintre ei creștea de la un minut la altul. Se afla într-un tren spre Calais. Mâine avea să se întoarcă la Londra. Iar Bagdadul era foarte departe.

Vom fi împreună, îți promit.

Ar fi spus asta, dacă nu și-ar fi dorit cu adevărat? Nancy se întinse și închise ochii.

•

Când Agatha deschise ușa compartimentului, Katharine era încă în pijama. Stătea întinsă pe banchetă, învelită cu o pătură, cu capul proptit de un maldăr de perne și cu o carte în poală.

— Nu cobori? întrebă Agatha, întinzând mâna spre cutia de pălării de pe raftul de bagaje.

— Nu cred. Katharine căscă și se întinse. Nu am putut dormi, sunt prea multe uși trântite peste tot. Va fi mai liniște după ce ne vom opri. Și am văzut Veneția de vreo șase ori.

Agatha deschise ușa dulapului în care se afla chiuveta, verificându-și imaginea reflectată în oglindă. Avea o urmă de ciocolată pe buze. I se strânse stomacul. Se întrebă ce-o fi crezut tânărul despre ea.

Mișcându-și capul, surprinse chipul lui Katharine reflectat în oglindă. Contrastul nu îi îmbunătăți deloc dispoziția.

— Faci un tur?

Tânăra ridică ochii din carte, în timp ce Agatha căuta un ruj în poșetă.

— Nu prea îmi plac mulțimile. Prefer să văd atracțiile turistice singură.

— Foarte înțelept! răspunse Katharine. Oamenii pot fi foarte obositori, nu-i așa? Va fi o mare ușurare după ce vor dispărea toți.

Agatha s-ar fi putut supăra auzindu-i remarca, căci era principalul obstacol din calea liniștii tovarășei sale de călătorie. Dar o spusese cu un zâmbet atât de dulce, încât era imposibil să se simtă jignită într-un fel.

— Îți place cartea? întrebă ea.

— O, da! Katharine scoase un semn de carte și o închise. Nu citesc de obicei genul acesta, dar este foarte bună.

Se întinse și așeză cartea pe masa de sub fereastră.

Era cu susul în jos, dar imaginea de pe copertă îi era familiară Agathei ca ușa de la intrare în propria casă. Un picior elegant într-un pantof roșu de satin, coborând dintr-o mașină pe trotuar. Litere negre, pe un cer amenințător. O traversă un val de adrenalină.

— Se numește *Asasinarea lui Roger Ackroyd.* Katharine se întoarse dinspre ea să umfle pernele. E scrisă de Agatha Christie. Știi: cea care a fugit la Harrogate și jumătate din polițiștii din Anglia au căutat-o?

Agatha își închise poșeta cu zgomot și apucă mânerul ușii, mormăind că avea nevoie să meargă la toaletă, înainte ca trenul să oprească în gară. Când ajunse la capătul coridorului, se încuie în cămăruță și se așeză pe capac. Trenul, care încetinea deja, se clătină brusc. Când întinse mâna să se prindă de balustradă, observă că îi tremurau degetele.

Ce prostie, să crezi că poți scăpa!

5

Veneția

Când trenul se opri zguduindu-se, Katharine se întinse să tragă jaluzeaua. Oamenii se revărsau deja pe peron, dornici să vadă cât mai mult din oraș în puținele ore pe care le aveau la dispoziție. Trase jaluzeaua și se uită printr-o crăpătură, fără să fie văzută. În scurt timp îl zări acolo.

— O, Max, își spuse în sinea ei, nu poți sta departe, nu-i așa, dragule?

Observă că își răsese barba lăsată sezonul trecut. Se gândi că mustața arăta mai bine. Și slăbise. Era chiar chipeș în costumul acela. Foarte diferit de studentul neîngrijit care de-abia plecase de la Oxford, alăturându-se arheologilor cu trei ani în urmă.

Îl urmări până când dispăru în mulțime. Dădu drumul jaluzelei și se cufundă din nou în pat, iar imaginile cu el începură să se deruleze în minte ca un film mut. Max fusese întotdeauna preferatul ei. În acel prim sezon în deșert, îl prinsese în mreje, făcându-l să bată câte cincisprezece kilometri ca să-i cumpere dulciuri și țigări, răsplătindu-l doar cu invitația de a-i pieptăna părul. Îi plăcea la nebunie cum o pieptăna cu atâta fermitate, și totuși atât de blând.

Când rămâneau singuri în camera ei, atmosfera era electrică. Voia să o atingă: știa și asta o încânta. Dar se temea să nu meargă prea departe, mai departe decât îi permisese. Ceea ce era și mai îmbătător – să ai atâta putere asupra altcuiva.

Închise ochii și își imagină mâinile lui deasupra corpului ei. Își îngădui această fantezie pentru că era în siguranță. Un bărbat imaginar nu îi putea face niciun rău. Adevăratul Max, dacă ar fi avut pe jumătate această șansă, ar fi fost periculos.

Nu se așteptase să-l vadă în tren. Nu era nevoie să călătorească spre Orient atât de devreme. Ar fi putut pleca abia peste o săptămână. Se întrebă dacă fusese invitat la nuntă. Spera că nu. Era o înțelegere de afaceri, nu o celebrare.

Făcu ochii mari. Un gând oribil îi trecu prin minte: că Max fusese rugat să fie cavaler de onoare; că va sta în spatele ei în timpul ceremoniei, oferind verigheta în momentul-cheie. Ar fi o adevărată tortură.

•

Agatha coborî printre ultimii din tren. A trebuit să treacă pe lângă compartimentul fetei în drum spre ieșire. Jaluzeaua de la ușă era trasă. Se opri un moment și ascultă. Nu se auzea niciun sunet dinăuntru. Dacă nu bătea, nu avea de unde să știe dacă fata coborâse sau nu.

Când ieși din gară, în soarele după-amiezii târzii, încercă să și-o scoată pe Ann Nelson din minte. Era începutul marii ei aventuri – genul de călătorie pe care oamenii visează să o facă dacă ar avea mijloacele necesare –, nu trebuia să-i îngăduie fricii să i-o strice.

Dar de ce te temi, de fapt?

Întrebarea îi tot venise în minte, încă de când plecase de la Londra. Că era singură, că îi era dor de casă – temerile fuseseră simple la început. Dar în Orient Express căpătaseră o nouă dimensiune. Se temea că trecutul se îmbarcase odată cu ea, că suferința avea să o dărâme.

Mergând pe străzile pietruite, trase în piept mirosul în care se amestecau țigările, cafeaua și praful. Era un miros continental, foarte diferit de cel din Londra și, în ciuda gândurilor mohorâte, îi stârni un fior de încântare. Se alătură mulțimii care aștepta la coadă venirea vaporașului.

Sosirea Orient Express-ului în Veneția coincise, din nefericire, cu ultima zi de școală și părea că jumătate din populația orașului se îndrepta spre casă. Văzu un grup de fete cam de aceeași vârstă cu Rosalind, zâmbind și râzând, în timp ce așteptau vasul. Simți un nod în gât. Când ambarcațiunea trase lângă chei, o masă informă de trupuri o împinse spre ponton. Fu norocoasă să găsească loc. Zeci de oameni, inclusiv câteva femei, stăteau în picioare, agățându-se de ce apucau, în timp ce barca se desprindea de chei. Tinerii nu păreau deranjați de faptul că prinseseră loc, iar o femeie stătea în picioare. Fiecare era pe cont propriu.

Începea să creadă că fusese o mare greșeală să vadă orașul astfel, dar, în timp ce barca înainta pe Canal Grande, rămase cu gura căscată, minunându-se în tăcere de tabloul viu pe care îl descoperea: fațadele erau împodobite cu piatră sculptată și lemn aurit, din balcoane se revărsau

flori, din restaurantele plutitoare se auzea muzica, iar pe fâșiile unduitoare și ascunse de apă verde se iveau gondole.

Planul ei era să coboare la Podul Rialto și să zăbovească în fața tarabelor de suveniruri, înainte să se îndrepte spre Piața San Marco. Dar, văzând un indicator spre piața de pește, se hotărî să coboare mai devreme. Se trezi în curând într-un labirint de străduțe șerpuitoare, înguste, întrerupte de poduri mici, șubrede, din lemn acoperit cu buruieni. Indicatoarele se șterseseră și habar n-avea încotro s-o ia.

Rupte de inima plină de viață a orașului de zidurile înalte, umede și reci ale caselor, pe străzi domnea o liniște stranie. Își auzi ecoul pașilor când începu să meargă mai repede. Strada pietruită ducea spre ceea ce părea a fi o poartă. Dar când ajunse acolo, descoperi că era închisă.

Se întoarse și văzu un bărbat la o fereastră, uitându-se spre ea. Expresia de pe chipul lui o făcu să i se întoarcă stomacul. O clipă rămase absolut nemișcată, paralizată de rânjetul sinistru de pe fața lui. Apoi văzu că își duce mâna la partea din față a pantalonilor.

Lăsă capul în pământ și fugi cât o ținură picioarele, întorcându-se pe alee. Sunetul pașilor pe caldarâm era la fel de precipitat ca bătăile inimii. Când ajunse la pod, se aplecă gâfâind și se sprijini de balustradele de lemn. O gondolă aluneca spre ea. Ceea ce ar fi trebuit să fie o imagine plăcuta se transformă brusc într-una mohorâtă, ca și când totul în acest oraș avea să fie pentru totdeauna marcat de întâlnirea dubioasă de pe străzile acelea dosnice.

Când se apropie barca, văzu un cuplu în spatele gondolierului. Se sărutau. El îi mângâia părul, șoptindu-i ceva la ureche. Când să treacă pe sub ea, bărbatul ridică privirea spre pod. Văzu chipul lui Archie. Chipul lui Archie, încadrat de un păr neverosimil de negru. Bineînțeles că nu era el. Știa asta. Cuplul părea spaniol sau italian, nu englez. Dar, cu toate astea, văzuse fața aceea.

Întoarse capul, cu ochii fixați pe gondolă, în timp ce aceasta se îndepărta. În acel moment înțelesese de ce se temea cu adevărat: se temea că își pierde mințile.

Umblă împleticindu-se pe străzi, sperând că la fiecare cotitură va vedea Canal Grande. Planul de a vizita Piața San Marco fusese abandonat și nu voia decât să găsească o cale să se întoarcă la

familiaritatea reconfortantă a trenului. Dar, spre surprinderea ei, dădu brusc într-o stradă cu un indicator în formă de săgeată, pe care scria „Piața San Marco. Se gândi să o ia pe acolo, căci avea șanse mai mari să găsească calea spre artera principală decât să continue să rătăcească fără țintă.

Nimic nu ar fi pregătit-o pentru priveliștea peste care dădu când ajunse la capătul străzii. Ieși dintr-un tunel de piatră printr-o clădire străveche, care se ridica deasupra caldarâmului. Și, iat-o, într-un vast spațiu deschis, ticsit de oameni și porumbei. Ultimele raze ale soarelui de la apus cădeau pe fațada aurită a Bazilicii San Marco. Lemnul și piatra străvechi scânteiau ca intrarea într-un oraș ceresc, străjuită de un leu înaripat, strălucind pe cerul înstelat.

Oamenii păreau să intre și să iasă prin arcada centrală. Se uită la ceas. Recitalul trebuia să fi început. Ezită, neștiind dacă să intre sau nu. Nu se mai simțea în largul ei în biserici. Încetase să mai participe la împărtășanie. Nu era vorba că nu mai credea în Dumnezeu, ci mai degrabă că el nu mai credea în ea. Când divorțase de Archie, simțise că îl dezamăgise pe Dumnezeu, că încălcase o promisiune sacră. Deși încă mergea la biserică ocazional, se simțea ca un oaspete nedorit.

În ciuda îndoielilor, Agatha se trezi împinsă să traverseze piața, ca și când ar fi tras-o niște mâini invizibile. Trecu pe sub mozaicul cu ramă de aur de deasupra ușii vestice și pătrunse în interiorul răcoros și întunecat.

Ezită din nou până când ochii i se obișnuiră cu noua lumină. Căută în poșetă și scoase un batic de mătase. *O nouă deghizare?* Vocea lui Archie o luă peste picior, în timp ce și-l lega sub bărbie. Sentimentul că nu avea ce căuta acolo se intensifică în momentul în care văzu figuri vagi aprinzând lumânări, închinându-se și îngenunchind să se roage. Muzica o convinse să facă următorii câțiva pași. Coardele melancolice ale unei viori. Sunau exact așa cum se simțea.

Înaintă în catedrală și îi fu imposibil să nu ridice privirea. Suprafețe vaste de mozaic aurit acopereau bolțile și cupolele. Era ca și când ar fi pătruns într-o cavernă cu comori ascunse. Lămpile argintii răsfrângeau o mulțime năucitoare de imagini care licăreau. Păsări ce zvâcneau și demoni încornorați, discipoli cu priviri răvășite pe o mare răscolită de

furtună, Ioan Botezătorul scoțându-l pe Iisus din ceea ce părea a fi un râu de șerpi.

Împiedicându-se ușor, se îndreptă spre o capelă laterală din stânga navei, de unde venea muzica. Dar când ajunse la ea, un supraveghetor în uniformă îi apăru în față, tăindu-i calea.

— *Mi dispiace, non ci sono posti a ședere.*

Agatha se încruntă, neînțelegând.

— Nu mai sunt locuri, din păcate, apăru din umbră tânărul din tren. Dar mai este un loc aici: puteți vedea printre coloane.

Îl urmă pe după un pilastru și, într-adevăr, îl zări pe solist prin spațiile dintre o friză cu dragoni și lei de lemn sculptați, care străjuia intrarea laterală în capelă.

— Vă rog, luați loc! făcu semn spre unicul scaun de lângă ușa transparentă.

— O, dar este...

— Nu, vă rog! mă bucur să stau în picioare după atâta timp în tren. Îi aruncă un zâmbet strălucitor, pe sub mustața întunecată.

Scaunul, deși vechi și cu spetează înaltă, era destul de comod. Își sprijini capul de lemn și își lăsă privirea să cuprindă tavanul aurit al capelei, în timp ce muzica îi umplea mintea. I se părea că își părăsea trupul, urcând spre boltă, să li se alăture ființelor neverosimile pictate deasupra ei. Și, pentru întâia oară de când plecase din Londra, se simți în siguranță, departe de vocile chinuitoare și chipurile care o bântuiau, urmărind-o chiar și în tren.

Dacă există Dumnezeu, se gândi ea, muzica trebuie să fie limba Lui. Închise ochii să blocheze toate lucrurile care ar fi putut-o distrage, respirând mirosul străvechi, reconfortant al bisericilor de lemn lustruit, ceară topită și iz de tămâie. Căzuse într-un fel de somn, când o voce din spatele ei o readuse în prezent.

— Sunteți bine?

Avea ochii invers, iar mustața era ca o săgeată neagră care îi înțepa nasul. Îi trebuiră două secunde ca să-și dea seama că avea capul înclinat pe spate, iar el se aplecase deasupra scaunului.

— V-a plăcut?

Avea cute în colțul ochilor. Întunecați ca fructele de porumbar, din unghiul acela inspirau o alură orientală.

— O, da, foarte mult!

Agatha sări de pe scaun, sperând să nu creadă că dormise de la început până la sfârșit.

— Nu știu dacă sunteți în aceeași situație, dar mi-e teribil de sete. Doriți să mâncăm sau să bem ceva? Mai avem cam o oră până ne întoarcem.

Nu ezită decât o fracțiune de secundă. Dacă sugestia ar fi venit de la un bărbat de-o seamă cu ea sau mai vârstnic, ar fi intrat la bănuieli. Dar pentru că era tânăr și se purta atât de natural, se simți în siguranță și acceptă. Și se afla într-un oraș străin, unde nu o cunoștea nimeni. Ce putea fi rău în asta?

— Îmi cer scuze, nu m-am prezentat cum se cuvine, nu-i așa? Întinse mâna. Max Mallowan.

— A… Mary, se bâlbâi ea. Mary Miller.

El se înclină ușor, eliberându-i mâna.

— Unde ați vrea să mergem? Un bar sau un restaurant?

— Ei bine… Nu sunt sigură. Nu mi-e tocmai foame, dar nu mă dau în vânt după baruri… Se opri, dându-și seama că suna nerecunoscătoare și jalnică.

— Vă place înghețata?

Auzindu-l, încuviință cu entuziasm.

— Este un loc foarte bun, nu departe de aici.

Era întuneric când ieșiră afară. Traversară piața și o apucară pe o stradă îngustă, încadrată de magazine care vindeau de toate, de la măști de carnaval la trabucuri. Traversară un pod care ducea spre Canale della Giudecca și ajunseră la o cafenea pe malul apei, cu lumânări pe mese; în meniu, Agatha găsi cea mai mare selecție de înghețate pe care o văzuse vreodată.

— Ați încercat cu fistic? Este foarte bună. Sau, dacă vă place lichiorul, puteți alege una cu aromă de amaretto.

Recunoscu că nu tolera alcoolul, iar colțurile gurii lui se întristară, în semn de înțelegere.

— Mă tem că m-am ales tocmai cu opusul la Oxford. Prea mult vin și prea puțină concentrare, v-ar spune probabil profesorii mei.

Agatha clipi. Nepotul ei, Jack, fusese la Oxford. Era foarte posibil să fi studiat acolo în același timp. Deschise gura să întrebe când absolvise, dar o închise înainte să rostească ceva. Pomenindu-l pe Jack, ar risca să se deconspire. În schimb, îi povesti că împreună cu mama ei comandase halbe de frișcă – o alternativă la vin, într-o vacanță în Cornwall.

— Ați băut-o?

— Până la ultima picătură. Am devenit mare amatoare de atunci. E băutura mea preferată.

El râse.

— Se servește în Orient Express?

— Sunt sigură că da, dacă i-aș ruga, dar nu îndrăznesc – este atâta mâncare; oamenii ar crede că sunt o mare gurmandă.

— Ei bine, cred că atunci când suntem în vacanță ar trebui să facem exact ce ne place, zâmbi el. Și, dat fiind că probabil nu servesc frișcă la halbă aici, voi insista să luați două înghețate, drept compensație. Așadar, ce doriți?

Era ciudat să fie tratată ca un copil răsfățat de cineva care avea jumătate vârsta ei. Dar începea să înțeleagă că trăsăturile tinerești ale lui Max mascau ceea ce mama ei ar fi numit un suflet înțelept. În ciuda diferenței de vârstă, părea să fie cu ani buni înaintea sa.

După multe chinuri, Agatha se opri la *cioccolato fondente*, însoțită de *dulce de leche* – o combinație năstrușnică, dar divină pentru cineva care adora frișca. Max alese ceva numit *crema dei Dogi,* a cărei aromă semăna cu tarta cu sirop de zahăr, cu o picătură de marsala. Printre lingurițele de înghețată, o întrebă până unde călătorea.

— Până la Damasc cu trenul, apoi la Bagdad, spuse ea. Tu?

— Cobor la Trieste, răspunse el. Mă îndrept în aceeași direcție, dar trebuie să merg cu vaporul spre Beirut să aduc niște lucruri de acolo. Mai luă o lingură de înghețată. Aveți rude în Bagdad?

Îi spuse aceeași poveste pe care i-o servise lui Katharine, adăugând ca spera să viziteze situl arheologic de la Ur la un moment dat în timpul călătoriei. Auzind-o, i se luminară ochii.

— Acolo merg și eu – lucrez la săpături.

Pentru Agatha, era o coincidență aproape extraordinară. Dar când îi spuse că împărțea compartimentul cu una dintre colegele lui, expresia i

se schimbă brusc. Fu ceva pasager și o mască imediat cu un zâmbet, dar nu era un actor prea bun. Era ca și când i-ar fi picat o musca în înghețată.

— O, stați în compartiment cu doamna Keeling, nu-i așa? Nu mi-am dat seama că este în tren – credeam că vine cu vaporul. Zgârie cu lingura resturile lipicioase de pe fundul paharului. Cum vă înțelegeți cu ea?

Agatha trase aer în piept.

— Este cât se poate de fermecătoare. Nu îi vedea expresia. Încă privea lingura. Pare să fi dus o viață foarte interesantă.

— Chiar așa, spuse Max ridicând capul încet. O femeie foarte interesantă. Și în curând își va schimba numele din nou. Trebuie să țin minte să îi spun doamna Woolley în viitor.

— Doamna *Woolley*? Vrei să zici că este…

— O, da, încuviință el. Se căsătorește cu stimatul nostru șef. Marțea viitoare, cred, la biserica anglicană de pe strada Haifa.

Agatha clătină din cap, șocată.

— Mă întreb de ce nu a pomenit de asta? Mi-a povestit atâtea despre ea – despre săpături și despre lucrurile la care a lucrat dar nu mi-a dat nicio clipă de înțeles că urmează să se căsătorească tocmai cu bărbatul despre care discutam.

Îl privi, așteptând, dar Max nu făcu decât să ridice din umeri. Fie nu știa, fie era prea discret ca să dezvăluie motivul reticenței lui Katharine. Uitându-se la ceas, schimbă cu grijă subiectul:

— Cred că ar trebui să o luăm din loc, e opt și cinci.

— O! Se ridica de pe scaun alarmată. Știi drumul înapoi? M-am rătăcit lamentabil în după-amiaza asta.

— Nu vă faceți griji! Putem lua un hidrotaxi de aici.

Arătă spre un debarcader cam la o sută de metri de cafenea.

Sosi o barcă exact când ajunseră la marginea apei. De data asta, nu mai era o mulțime de oameni care se îmbulzeau să urce și găsiră locuri cu ușurință. Când se desprinseră de chei, Agatha se întoarse să privească fațadele cu lumini plăcute ale clădirilor de pe malul opus. Pe lângă ei alunecă o gondolă, ia doar câțiva metri de barca lor. Un alt cuplu, ținându-se de mână, zâmbi spre pasagerii din hidrotaxi. Bărbatul ridică mâna, fluturând-o caraghios. Agatha se forță să se uite la ei, la el, temându-se pe jumătate de ce ar putea descoperi, dar riscă oricum. Spre ușurarea sa,

fața bărbatului nu se schimbase. Nu era nici urmă de Archie în ochii, pomeții sau gura lui.

Își dădu seama că trebuia să-i mulțumească tânărului din fața ei pentru asta. Cu ajutorul muzicii și al înghețatei, îi transformase experiența sinistră din Veneția în ceva vesel. O salvase de ea însăși. În timp ce gondola dispăru în noapte, simți o senzație inexplicabilă de pace.

În întuneric, călătoria pe Canal Grande avea o doză în plus de magie. Felinarele aruncau culori în apa întunecată, iar tencuiala care se scorojea licărea în întuneric. Vedeau în trecere restaurante elegante și actori ambulanți costumați. În afară de câte o observație ocazională, Max nu spuse prea multe, de parcă și el ar fi fost adâncit în propriile sale gânduri. Dar când se îmbarcară în tren, zise ceva care o intrigă pe Agatha.

— V-ar deranja dacă nu i-ați menționa doamnei Keeling că sunt în tren? Privi în stânga și-n dreapta, ca și când s-ar fi temut că ar putea apărea din vreun vagon. Sper că nu mă veți considera nepoliticos. Doar că aș prefera să nu ne intersectăm până când nu voi ajunge la casa arheologilor.

— Îmi permiți să întreb de ce?

Îi zâmbi spășit.

— Bineînțeles – dar nu vă promit că voi fi complet sincer. Nu vreau să vă influențez opinia despre ea cu prejudecățile mele personale.

— Nu trebuie să-mi spui nimic dacă nu vrei, zise Agatha. Am auzit atât cât să îmi dau seama cum trebuie să fie viața voastră, înghesuiți luni în șir în căldura aceea.

El scutură vag din cap.

— Este o pictoriță bună și o ziaristă nemaipomenită. Dacă nu ar fi fost ea, săpăturile ar fi rămas fără susținători cu multă vreme în urmă. Dar are nevoia asta de… se întrerupse, făcându-și bărbia. Îi place să controleze oamenii, cred. Te vrăjește și, înainte să-ți dai seama, devii sclavul ei.

Cu un zâmbet amar, îi spuse:

— Aveți grijă, da?

Înainte să apuce să răspundă, își duse mâna la pălărie, se întoarse și o luă spre vagonul lui:

— Vă mulțumesc că mi-ați ținut companie, doamnă Miller. Aștept cu nerăbdare să ne revedem în viitorul nu prea îndepărtat.

Și se făcu nevăzut.

6

Veneția – Trieste

Nancy îi spuse stewardului să plece când veni să îi ofere cina. Nu mai mâncase de la micul dejun și atunci gustase doar o bucată de pâine prăjită. Știa că ar trebui să înghită ceva, dar nu se putea gândi la mâncare. Căută în bagaj scrisoarea Deliei, ca să-și mai distragă atenția.

Dacă verișoara ei fusese surprinsă de decizia bruscă a lui Nancy de a o vizita, nu făcuse nicio aluzie la asta. Scrisoarea era plină de planuri pentru ieșiri la restaurante care sunau exotic, la teatru și după-amiezi la clubul de tenis.

Scrisul mare și îndrăzneț al Deliei era exact ceea ce așteptai de la o femeie care sfidase convenția, luându-și o slujbă de bărbat, într-un oraș străin. În copilărie, Nancy o admirase nespus. Delia era cu doisprezece ani mai mare decât ea și fusese cea mai deșteaptă fată de la școală. La optsprezece ani obținuse un loc la Cambridge să studieze clasicii și învățase singură persana în timpul liber.

Când izbucnise războiul, fusese recrutată de Ministerul de Externe într-o misiune atât de secretă, încât nici măcar nu i se permisese ca părinții ei să știe unde pleca. Apoi, pe timp de pace, a fost trimisă în Bagdad. Nancy nu era sigură ce lucra exact. Ceva legat de supravegherea triburilor locale, spusese unchiul Rowland.

Cea mai mare temere a lui Nancy era că Delia o va da afară, dacă va descoperi adevăratul motiv al vizitei ei. Puse scrisoarea deoparte și își odihni degetele pe materialul moale al rochiei. Refăcu conturul romburilor și al zigzagurilor, găsind locul în care pântecul i se umfla. Nu-i venea să creadă nici ei. Dar în ultimele câteva săptămâni simțise un fâlfâit înăuntru, senzație care îi reamintea de pasărea pe care a vrut să o salveze când căzuse prin coșul de fum. Încercase să deschidă fereastra cu cotul și îi simțise aripioarele bătând, prizonieră în mâinile ei, în timp ce se lupta să o elibereze.

Slavă cerului că avea rochii de tricot și jachete largi, cu buzunare mari! Nancy ura gândul că-și va minți verișoara. Dar nu era corect să o pună în fața adevărului scandalos. Va trebui să se prefacă, spunând că fugise din Anglia ca să scape de un soț violent. Era un lucru urât, dar supraviețuirea lui Nancy depindea de asta. Delia era tot ce-i mai rămăsese din familie. Trebuia să o transforme în aliatul ei. Să o facă să înțeleagă că aștepta un copil și nu avusese de ales – fusese nevoită să plece cât mai departe posibil.

Șuierul locomotivei alungă imaginea din mintea ei. Trenul se punea în mișcare. Se bucura să plece din Veneția. Era ușurată că se lăsase noaptea, împiedicând-o să mai întrezărească frânturi din locul în care petrecuse cele mai fericite și cele mai nenorocite zile din viața ei. În timp ce trenul prindea viteză, se auzi o bătaie în ușă.

— Madame?

Stewardul din nou. Era extrem de atent, încercând din răsputeri să aibă grijă de ea. De ce nu o lăsa pur și simplu în pace?

— Este în regulă, mulțumesc! strigă ea. Chiar nu am nevoie de nimic.

— Dar, madame… vocea lui se auzi mai tare acum, nerăbdătoare. Am ceva pentru dumneavoastră. O telegramă.

Sări de pe pat, simțind că îi iese inima din piept. Probabil că se răzgândise. Se hotărâse să vină cu ea, totuși. Probabil că îi telegrafiase de îndată ce coborâse din tren.

— O, mulțumesc!

Luă telegrama cu mâini tremurânde. Îi aruncă un zâmbet recunoscător, închise ușa și desfăcu hârtia țeapănă.

Cuvintele îi plutiră dinaintea ochilor.

REGRETĂM NESPUS SĂ VĂ INFORMĂM CĂ DELIA GRANDFIELD A MURIT.

•

Katharine luase cina în compartiment – ouă umplute și un bol de salată Waldorf, ale cărei resturi erau lângă ea pe banchetă.

— Ți-a plăcut Veneția?

— Te lasă fără respirație. Agatha își scoase pălăria și o atârnă la capătul raftului de bagaje. Însă e foarte obositor. Te deranjează dacă mă duc la culcare?

Stewardul pregătise deja compartimentul pentru noapte, trăgând patul și așezând scărița într-o parte. Katharine nu o consultase pe Agatha cu privire la felul în care vor dormi. Era clar că marcase bancheta ca fiind teritoriul ei. Dar Agatha nu se supără. Îi plăcea intimitatea pe care i-o oferea patul de deasupra. Intenționa să se dezbrace întinsă dacă putea, să nu fie nevoită să-și scoată hainele în fața ei.

— Nu ți-e foame? Katharine împinse tava cu mâncare spre capătul îndepărtat al banchetei și își luă cartea în mână. Stewardul se va întoarce într-un minut – să-ți comand ceva?

— Nu, mulțumesc.

Agatha deschise dulăpiorul în care se afla chiuveta și își luă periuța de dinți din pahar.

— Am mâncat o înghețată delicioasă și nu mai pot înghiți nimic.

— Te deranjează dacă mai citesc puțin? Nu mi-e somn deloc: mare ghinion!

Nu o deranja nici asta. Întotdeauna reușise să adoarmă repede, aproape oriunde. Și, după ce adormea, rareori se trezea. Noaptea trecută fusese o excepție, pe care o pusese pe seama entuziasmului de a dormi în tren prima dată în viață.

Când își așeză periuța la loc, o zări pe Katharine în oglindă. Avea cartea sprijinită pe genunchi, ascunzându-i fața aproape în întregime. Văzu că citise în jur de jumătate din *Asasinarea lui Roger Ackroyd.* Era tulburător, dacă se gândea că citea povestea fără să aibă habar că autoarea dormea dusă deasupra capului ei. Urcă pe scară și se întinse, încercând să nu se lovească cu cotul de zid, când își desfăcu nasturii bluzei. Își punea cămașa de noapte, când vocea lui Katharine răsună de dedesubt.

— Crezi că și-a pierdut *într-adevăr* memoria? I se strânse stomacul. Agatha Christie, insistă Katharine, crezi că s-a prefăcut?

Patul scârțâi când Agatha lăsă aerul să-i iasă din plămâni.

— Eu… aaa… eu… nu știu prea multe despre asta, murmură ea.

— Chiar? A fost în toate ziarele – bineînțeles, nu poți să crezi jumătate din ce spun –, dar a fost un caz fascinant. Cred că treaba cu mașina abandonată a fost un strigăt după ajutor, nu?

Agatha simți că i se lipește limba de gingii. Rimase complet nemișcată, rugându-se ca tânăra să creadă că adormise.

— Îmi imaginez că treaba cu amnezia a fost ideea soțului ei. O acoperire foarte convenabilă pentru ceea ce o fi declanșat totul, aș crede.

Agatha auzi foșnetul așternuturilor, când Katharine își schimbă poziția. Poate că nu aștepta un răspuns. Poate că vorbele ei nu erau altceva decât niște observații aruncate la întâmplare, un scurt interludiu în lectură. Cu toate astea, nu se mișcă. Stătu întinsă pe spate, cu cămașa de noapte adunată în jurul mijlocului, îngrozită să îi dea de veste că era încă trează. Abia mai târziu – păru că trecuseră ore întregi – se întinse Katharine să stingă lumina. Agatha ațipi după aceea. Se trezi brusc și se ridică în capul oaselor, lovindu-se cu creștetul de tavanul compartimentului. Simți nevoia disperată de a se ușura și se întrebă de ce. Apoi își aminti. În graba ei de a se băga în pat, uitase să meargă la toaletă.

Își lăsă încet picioarele peste marginea patului, căutând scara cu degetele. Scârțâi când se urcă pe ea și se opri, ascultând.

Ritmul respirației lui Katharine nu se schimbă. Agatha puse piciorul stâng pe covor. Apoi găsi clanța ușii.

În mod normal, nu s-ar fi încumetat să iasă pe coridor fără halat, dar nu avea cum să îl găsească pe întuneric. Și ochelarii ei, unde erau? icnind în tăcere, își aminti că îi pusese sub pernă. Se rugă să nu se întâlnească cu nimeni în afara compartimentului. Habar n-avea ce oră era. Spera că stewardul își terminase turele și se băgase în pat.

Lumina lămpilor de pe coridor fusese micșorată, dar era suficientă, încât pasagerii să găsească drumul spre toaletă în mijlocul nopții, fără să-i orbească pe ceilalți ocupanți când deschideau ușile. În timp ce se îndrepta spre capătul vagonului, văzu că toate compartimentele erau întunecate. Trebuia să fie foarte târziu, decise ea. Dar cum se apropie de locomotivă, văzu o mișcare. Îi stătu inima în loc. Altcineva ajunsese înaintea ci la toaletă.

Ezită, întrebându-se dacă să se ascundă în umbră o vreme. Dar un val subit de aer rece îi ajunse pe față, lăsând-o fără respirație. Persoana pe care o văzuse trebuia să fi deschis fereastra din partea de sus a ușii de la capătul vagonului. Se înfiora. De ce Dumnezeu ar face așa ceva?

Cuprinzându-și cu brațele cămașa de noapte care se umfla, se îndreptă indignată spre locul din care venea curentul ce-ți îngheța sângele în vine. Dar când ajunse în dreptul ultimului compartiment, înțepeni. Era fata. Ann Nelson. Stătea aplecată peste fereastră, cu părul lipit de față din pricina acrului. Și avea degetele pe clanța ușii, cu încheieturile albe de cât de tare o strângea. Într-un moment de oribilă claritate, Agatha înțelese că era pe punctul de a se arunca din tren.

În fracțiunea de secundă de dinainte să acționeze, un singur cuvânt îi veni în minte.

Bun.

Nancy avea să moară, iar Archie va scăpa de ea.

Alungă gândul și o luă la goană spre capătul vagonului. Văzu ușa deschizându-se și auzi metalul izbindu-se de metal când lovi lateralul trenului. Silueta fetei, ținându-se de balustradă, se profila pe norii luminați de lună.

— Nancy! Vocea tu acoperită de vârtejul de aer. Nancy! Nu sări! strigă Agatha.

Fata se întoarse exact când Agatha ajunse la ea.

O prinse de talie, încercând să o tragă din ușa deschisă. Dar o pală de aer o dezechilibră. Simți că pică, văzu pământul de dedesubt și pietrele licărind sub razele lunii. Dădu din mâini, căutând ceva, orice, de care să se prindă. Deodată corpul i se smuci dintr-o parte în alta, ca și când o mână invizibilă ar fi prins-o de talie și ar fi ridicat-o. Ultimul lucru pe care și-l aminti Agatha fu balustrada de care se lovi cu capul. Apoi totul se scufundă în beznă.

7

Zagreb – Sofia

Agatha se visa la Torquay, în grădina casei mamei sale, înconjurată de narcise. Ea și Archie erau îmbrăcați elegant, pentru curse. Deodată, întinse mâna și schimbară pălăriile. Borul pălăriei lui îi venea peste ochi, iar când îl împinse, îl văzu zâmbind larg de sub voalul acoperit cu margarete de mătase. Se priviră, râseră, iar el spuse: „Dumnezeule mare, cât te iubesc!” Dar înainte să apuce să răspundă, pălăria lui îi căzu peste față, sufocând-o când încercă să deschidă gura. Apoi cădea, prin narcise, pe pământul rece și întunecat. Trecând de oasele lui Tony, terrierul ei Yorkshire. Trecând de viermi mari cât furtunul de incendiu și urechelnițe cu colți cât cuțitele de bucătărie. Cădea, cădea…

Mirosul o readuse la viață. Un iz pătrunzător, metalic, de iod. Deschise ochii și văzu cerul albastru de dincolo de fereastră. Și fața lui Katharine plutind deasupra ei, haloul blond de păr făcând-o să semene cu un înger păzitor.

Îi tamponă rana, iar Agatha tresări, ducându-și mâna la cap.

— Nu, nu trebuie să o atingi. Vocea lui Katharine era diferită. Mai blândă decât înainte.

— Eu… ea…

Agatha încercă să se ridice, un val de imagini încâlcite asaltând-o.

— E în regulă – nu trebuie să explici. Katharine o cuprinse cu brațele pe după umeri, ridicând-o pe pernă. Am văzut ce s-a întâmplat. S-a auzit un pocnet puternic și am dat fuga pe coridor și te-am văzut placând-o pe fata aceea. Ai avut mare noroc că nu ai căzut din tren, știi. I-ai salvat viața.

— Este…?

— Da, e bine. Are doar câteva vânătăi. Știi cine este?

Agatha privi în altă parte. Știa? Era, într-adevăr, Ann Nelson amanta lui Archie? Nu avea nicio dovadă.

— Onorabila Ann Grandfield, cum ar veni. Katharine luă o compresă din cutia verde de metal și o aplică pe fruntea Agathei. Votată Debutanta Anului de către *Tatler* cu câteva sezoane în urmă – și a ajuns pe coperta revistei *Vogue*. S-a căsătorit cu vicontele Nelson mai devreme, anul acesta, în aprilie sau mai, cred. Își trecu degetele pe marginea compresei, fixând-o pe piele. Mă întreb ce s-a întâmplat.

Când Katharine își retrase mâna, Agatha închise ochii strâns. Nu din cauză că o pișcă iodul. Putea suporta asta. Dezvăluirea lui Katharine fu ca un pumn în stomac. Se simțea prost și confuză. Nu era iubita soțului ei, ci o altă Nancy: o frumusețe din înalta societate, al cărei chip devenise proprietate publică. Ceea ce explica, măcar, de ce crezuse că o cunoaște.

Dar, dacă nu era fata cu care fugise Archie, atunci cine era bărbatul pe care îl văzuse în tren? Aproape că ar fi putut jura că era fostul ei soț. Era posibil ca Archie să aibă o legătură cu proaspăta soție a unui viconte? De aceea fusese atât de disperat să nu îi apară numele în timpul divorțului? Și, dacă *era* el, de ce încercase această Nancy să se sinucidă la câteva ore după ce îi făcuse cu mâna în semn de rămas-bun?

Când deschise ochii, soarele o orbi. Își dădu seama că habar nu avea cât era ceasul și în ce țară erau.

— Nu încerca să te ridici, spuse Katharine, când Agatha vru să-și miște capul de pe pernă.

— Doar… Se lăsă la loc. Unde suntem?

— Iugoslavia. Tocmai am trecut frontiera. Se uită la ceas. Nu ai fost inconștientă prea mult. Au adus un doctor când ne-am oprit la Trieste, dar probabil nu-ți amintești.

Agatha se încruntă.

— Nu… Ce a spus?

— Că s-ar putea să fi suferit o comoție și trebuie să te supraveghez cu atenție. Cum te simți acum? Sper că nu ți-e rău. Trebuie să-mi spui dacă te doare capul.

Agatha își duse mâna la tâmplă. O durea capul? Sigur o durea unde se lovise de balustradă. Când își atinse cu degetele pielea de deasupra urechii, icni.

— Ce s-a întâmplat? Te doare?

— Eu… nu. Ochelarii mei… Știi unde sunt?

Katharine se întinse spre masă.

— Poftim, spuse ea. I-a găsit stewardul când a demontat patul.

Agatha se holbă îngrozită la ramele deformate din mâna lui Katharine.

Când îi luă, tânăra o fixă cu privirea. Văzu o urmă de zâmbet, care ar fi putut însemna ceva sau nimic. Îi văzuse fotografia pe coperta lui *Roger Ackroyd*? Știa?

— Voi sta aici și voi citi cât te odihnești, dacă nu te deranjează, spuse Katharine, fără urmă de ironie în glas. Vreau să închizi ochii și să adormi la loc. Peste o oră sau două, dacă te vei simți în stare, voi comanda ceva de mâncare.

Agatha simți un val de epuizare, ca și când cuvintele lui Katharine ar fi avut o putere hipnotică. Nu putea face nimic. Dacă acoperirea ei fusese descoperită, va trebui să înfrunte consecințele mai târziu. Acum, nu voia decât să uite.

•

Nancy își trase așternuturile peste ochi. Voia să fie lăsată în pace, dar nu avea nicio șansă. O italiancă înspăimântătoare, în uniforma bleumarin a companiei Wagons-Lits venise cu doctorul și se instalase în compartiment.

Italiana lui Nancy nu era mai bună decât engleza acelei femei, astfel că purtară o conversație limitată. Dar nu era nevoie de nicio explicație. Era limpede că signorina Tedaldi o supraveghea să nu se sinucidă.

— Dormi, nu? Fără îndoială, cuvintele se doreau a fi amabile, dar maniera bruscă în care fuseseră rostite le făcu să sune ca un ordin. Iar Nancy nu putea să închidă un ochi. Parcă îi luă capul foc.

Ce s-ar fi întâmplat dacă ar fi reușit? Dacă nu ar fi prins-o femeia aceea? Acum, că era în siguranță, nu părea convinsă. Știa doar că se bucura să fie în viață, oricare ar fi fost consecințele. În timp ce stătea pe marginea trenului, în lumina lunii, cu vântul lăsând-o fără suflare, simțise brusc fâlfâitul acela familiar din pântec, ca și când ființa pe jumătate formată din interior ar fi zguduit zăbrelele, implorând să fie auzită. În momentul acela, realizase că nu avea dreptul să ducă la bun sfârșit ce o împinsese disperarea să facă. Căci nu fusese cât pe-aci să-și distrugă doar *propria* viață.

Închise ochii, gândindu-se la femeia care își riscase viața să o salveze. Avea memoria încețoșată. Își amintea de bumbacul alb umflându-se precum catargul unei corăbii, în lumina lunii. O femeie în cămașă de noapte, în drum spre toaletă. Dacă nu s-ar fi trezit, dacă nu ar fi ieșit din compartimentul ei…

Nancy trase aer în piept. Se întrebă ce ar fi făcut ea într-o situație similară. Ar fi fost suficient de curajoasă să oprească o străină să se arunce dintr-un tren în viteză? Și totuși… Nancy scrută imaginile încâlcite din noaptea trecută. Nu, nu era o străină: își amintea clar că cineva o strigase pe nume.

Oricine ar fi fost femeia, se rănise. Nancy își înfipsese unghiile în dosul palmei ei, din câte își amintea. Se lovise la cap și avea picături de sânge pe cămașa de noapte. Trebuia să o găsească, cât mai curând posibil. Să o implore să o ierte și să-i mulțumească. Da, să-i mulțumească. Căci, în ciuda spaimei și a panicii care izbucnea ori de câte ori își îngăduia să se gândească la viitor, avea un motiv să trăiască. Simțea nevoia copleșitoare de a-i spune acestei bune samaritene că nu salvase doar o viață, ci două.

Nancy deschise ochii cât să o întrezărească pe supraveghetoarea italiancă, ce scria ceva într-un caiet. Se întreba dacă va trebui să ceară voie să plece din compartiment și să o caute pe doamna în cămașa de noapte. Domnișoara Tedaldi avea probabil ordin să o escorteze până la Damasc. Era de înțeles, presupunea – compania dorea să evite suportarea consecințelor faptului că pasagerii își luau viața. Dar după ce cobora, va fi pe cont propriu. Delia nu o va mai aștepta în Bagdad să o ducă acasă.

Lui Nancy i se puse un nod în gât gândindu-se la verișoara ei. Ultima dată când o văzuse pe Delia fusese la gara Victoria, cu doi ani în urmă, la sfârșitul unui concediu. Râseseră împreună de doi marinari care se aplecau peste vagoane, trimițând sărutări, în timp ce trenul se urnea din loc.

— Vino să mă vizitezi! strigase Delia când urcase în tren. Ne vom distra de minune!

Nancy zâmbise și făcu disperată cu mâna, până când fumul o alungase de la marginea peronului. Bagdadul i se păruse atât de straniu,

atât de străin. Poveștile Deliei despre viața ei acolo – despre căldură, insecte, oamenii din triburi cu cârdul lor de neveste – o făcuseră să își spună că era ultimul loc de pe pământ în care avea să meargă în vacanță.

Părea imposibil ca Delia să fi murit. Fusese atât de pasionată de munca ei, atât de îndrăgostită de viață. Telegrama nu îi dădea niciun indiciu cu privire la ce se întâmplase. Nancy se întrebase cine o trimisese. Probabil cineva de la biroul Consulatului Britanic, unde lucrase Delia. Se întrebă în treacăt dacă putea să apeleze la cineva de-acolo ca să găsească un loc în care să stea până se va gândi încotro. Trebuiau să îi ajute pe cetățenii britanici aflați la ananghie, nu-i așa? Și nu puteau fi situații mai dificile decât cea în care se afla Nancy acum.

•

Katharine o studie pe Agatha în timp ce dormea. În lumina strălucitoare a soarelui vedea că părul ei, dat la o parte de pe rană, avea o altă culoare la rădăcini. Nu crescuse decât puțin, nu mai mult de o săptămână, estima Katharine, însă destul încât să trădeze faptul că Mary Miller nu era roșcată natural.

Deschise romanul la coperta interioară, ținând cartea cât mai aproape de chipul tovarășei sale de călătorie, fără a o deranja. Da, se gândi ea, avea același nas: un nas roman pronunțat, însă nu neatrăgător. O gură mare, cu buza de sus mai puțin cărnoasă decât cea de jos. Și sprâncenele: dacă ar fi desenat chipul acesta, lui Katharine i-ar fi plăcut să le contureze. Erau izbitoare, însă nu te făceau să tresari. Nu aveau nimic artificial – nu se pensa și nu recurgea la trucuri cosmetice. Stăteau deasupra ochilor ca aripile de pescăruși, marginile exterioare coborând mai bine de un centimetru sub gene.

Era greu de spus, sigur – mai ales cu ochii închiși. Pentru Katharine era ca și când ar fi descoperit ceva care ieșea la iveală din deșert, pe jumătate ascuns în nisip. Era obișnuită să pună bucățile cap la cap, să vadă ce lipsea. Și, în timp ce o privea pe femeia întinsă pe banchetă, imaginea fotografică din roman pluti prin spațiu, suprapunându-se peste carnea și oasele ei.

— Tu ești, nu-i așa? șopti ea.

•

Agatha dormi tot drumul prin Iugoslavia, trezindu-se când trenul se opri la granița cu Bulgaria. Pe fereastră văzu un indicator într-un alfabet străin. Pe peron se afla o tejghea cu cârnați negri și albi, lângă un vas de mangal din care ieșea fum. O femeie trecu pe lângă fereastră cu o tavă pe care păreau să fie bucăți de dovleac copt, presărat cu nuci și glazură de zahăr. Agatha se uită la ceas. Era trei și jumătate și murea de foame.

Katharine anticipase. Îl chemă pe steward, care aduse imediat o farfurie cu sandvișuri elegant aranjate și mousse de ciocolată.

— E bine că ai poftă de mâncare, zise ea, în timp ce Agatha începu să mănânce. Ce spui de diseară? Vei putea să mergi până la vagonul-restaurant?

— Cred că da, încuviință Agatha. Dar nu aș putea trece peste? Își duse mâna la cap, pipăind compresa. Cred că arăt îngrozitor.

— Am putea-o acoperi. Ai o bentiță?

— Nu – doar pălării. Dar nu pot purta pălărie la cină.

Katharine clătină din cap.

— Nu-ți face griji, am eu una. Este mov cu negru și paiete argintii. Ai ceva cu care să se potrivească?

— Cu o rochie neagră de mătase merge?

— Perfect, răspunse Katharine. Acum, ai altă pereche de ochelari? Aceștia nu ți se potrivesc deloc.

— O… eu…

Agatha simți un val de căldură urcându-i dinspre gât spre față.

— Ai ochi încântători. Este păcat să-i ascunzi.

Katharine îi aruncă din nou zâmbetul acela de Mona Lisa. Agatha nu se simțea deloc în largul ei, negăsindu-și cuvintele. Încerca să fie provocatoare în mod deliberat, să o facă să mărturisească? Sau pur și simplu așa era ea, directă? Stewardul o salvă, scutind-o de nevoia de a răspunde, căci bătu la ușă să-i aducă un buchet de trandafiri albi și lavandă franțuzească cu parfum dulce.

— Pentru dumneavoastră, madame.

Îi înmână un mic card, laolaltă cu florile.

— De la ea? își țuguie Katharine buzele.

— Da.

Agatha citi biletul cu voce tare: „Cu profundă recunoștință și urări de însănătoșire grabnică. Sper să vă mulțumesc personal după ce vă veți întrema. Nancy Nelson”.

— Presupun că nu va dori să apară la cină. Katharine luă o țigară și o introduse în portțigaretul cu vârf argintiu. Probabil că te va ruga să mergi în compartimentul ei. Mă întreb ce explicație îți va da.

Katharine profită de șansă când Agatha părăsi compartimentul să meargă la toaletă. Ardea de nerăbdare să se uite în timp ce tovarășa ei de călătorie dormea, dar ar fi fost un risc prea mare. Cea mai simplă mișcare ar fi trezit-o.

Era un lucru urât să umbli prin poșeta altei femei, dar Katharine își spuse că era spre binele ei. Dacă voia să viziteze săpăturile de la Ur așa cum trebuie, va trebui să aibă aprobarea lui Leonard. Detesta turiștii. Nu îndura să îi aibă în preajmă nici măcar câteva ore. Gândul că va găzdui o turistă câteva zile și nopți va fi insuportabil pentru el – mai ales dacă era vorba de o femeie.

Leonard prefera exclusiv compania bărbaților. Dar un lucru pe care îl respecta întotdeauna, indiferent de gen, era o minte ascuțită. Celălalt lucru care îi atrăgea în mod garantat atenția erau banii. Dacă Mary Miller *era* într-adevăr Agatha Christie, Leonard o va primi cu brațele deschise la casa arheologilor.

În câteva secunde găsi ce căuta. Degetele ei dădură peste ceva plat și tare, învelit într-o batistă cu margine dantelată. Când îl scoase, văzu un colț negru mat. Sub dantelă zări un licăr auriu – blazonul cu leu și unicorn de pe pașaportul britanic. Privi spre ușă înainte de a răsfoi paginile. Găsi dovada: Agatha Mary Clarissa Christie. Numele de fată: Miller.

•

Agatha ezită când trecu pe lângă compartimentul lui Nancy. *Sper să vă mulțumesc personal după ce vă veți întrema.* Suna ca o invitație deschisă de a bate la ușă. Dar jaluzeaua era trasă. Se întrebă dacă Nancy dormea. Privi în susul și-n josul coridorului înainte de a-și apropia urechea de sticlă.

Auzi o tuse, apoi un scârțâit, ca și când cineva s-ar fi ridicat de pe banchetă. Oare Nancy era singură? Părea improbabil ca o persoană într-o stare atât de delicată să fie lăsată singură. Abordarea cuvenită ar fi fost

să recurgă la steward ca intermediar. Să trimită un mesaj întrebând dacă putea să facă o vizită. Dar părea absurd de formal, având în vedere împrejurările.

Când ridică mâna să bată, ușa se deschise brusc. Nu se vedea nimic în compartiment, căci în fața ei stătea o femeie masivă și încruntată, în uniforma companiei Wagons-Lits.

— Cine este? se auzi vocea altcuiva, tremurătoare și foarte englezească.

Femeia în uniformă privi peste umăr, iar între trupul ei și cadrul ușii se ivi o deschizătură, prin care Agatha o văzu pe Nancy Nelson. Stătea pe marginea banchetei, strecurându-și picioarele goale în papucii de aceeași culoare ca halatul turcoaz.

— Pot intra? Agatha îi zâmbi ezitant celei care o păzea.

Femeia se încruntă.

— Doarme.

— Dar văd că este trează.

Femeia se mișcă de pe un picior pe altul, împiedicând-o din nou să vadă în interiorul compartimentului.

— *Non capisco*, răspunse ea.

Agatha nu avea să se lase alungată.

— *Parlez-vous français?*

Această întrebare născu o privire circumspectă.

— *Un petit peu.*

Agatha vorbea franceza fluent – învățase limba în timp ce locuise cu mama ei în Paris în copilărie. Îi explică că era persoana care o oprise pe doamna Nelson să își facă rău și că nu dorea decât să stea de vorbă puțin.

Garda îi aruncă o privire cruntă, apoi se uită la ceas.

— *Dix minutes,* mormăi ea, îndreptându-se spre toaletă.

— Doamnă Miller! Nancy zâmbea, dar maxilarul îi tremura, ca și când ar fi avut nevoie de toată puterea de care era în stare. Îmi pare teribil de rău… Eu… Capul dumneavoastră…

Se întrerupse scoțând o batistă din buzunarul halatului.

— Nu e mare lucru, crede-mă – doar o zgârietură.

Agatha văzu că ochii căprui ai lui Nancy erau roșii și umflați. Arăta ca și când ar fi plâns toată noaptea. Se apropie.

— N-am venit să te deranjez. Spune-mi să plec, dacă preferi să fii singură.

Nancy închise ochii și trase aer în piept.

— Mulțumesc că ați venit. E groaznic să stau aici cu femeia aceea. Mă simt ca o prizonieră.

Agatha se așeză pe scaunul care fusese adus pentru supraveghetoare. Avea o mulțime de întrebări în minte, dar rămase tăcută, așteptând ca Nancy să vorbească.

— Ați știut cum mă cheamă. Avea ochii încă închiși. M-ați strigat, nu-i așa? Pleoapele se ridicară. De unde mă cunoașteți?

— Ți-am… recunoscut fața. Probabil te-am văzut într-o poză pe undeva – într-o revistă, cred.

— Ah! Își înghiți suspinul, gata să se transforme în lacrimi. Presupun că vă întrebați ce Dumnezeu o fi cu mine.

— Ei bine, eu…

Agatha se opri, conștientă că orice răspuns ar fi părut insensibil.

Privirea lui Nancy survola covorul, ca și când răspunsul ar fi fost ascuns în modelul acestuia.

— E vechea poveste, mă tem: m-am căsătorit cu un bărbat căruia nu-i pasă de mine.

Se întrerupse.

Agatha își ținea respirația, așteptând să continue.

— Am crezut că soluția e să fug.

Urmă o nouă pauză îndelungată, iar apoi spuse:

— Mă duceam la verișoara mea, în Bagdad. Voiam să stau cu ea până găseam ceva de făcut. Nancy desfăcu mâna în care ținea batista și o strânse ghem. Dar aseară am primit o telegramă. Privi țintă la batistă, cu ochii plini de lacrimi. Delia, verișoara mea, a murit.

— O… îmi pare foarte rău.

Durerea lui Nancy era precum un magnet. Agathei îi venea să se aplece și să îi cuprindă umerii tremurători cu brațul. Dar ceva o făcu să reziste. Era amintirea chipului reflectat în fereastra trenului. Ochii aceia, atât de

asemănători cu ai lui Archie. Dacă exista o șansă cât de mică să joace un rol în toate astea…

— M-am simțit atât de… singură. Vocea lui Nancy nu era mai puternică decât o șoaptă. Stăteam aici, în întuneric, ascultând roțile trenului alergând neîntrerupt. Și mi-a trecut prin minte că răspunsul cel mai simplu era să sar din tren. Își trecu degetele prin păr. Am dezamăgit pe toată lumea. Tata s-ar răsuci în mormânt dacă ar ști în ce nenorocire m-am băgat. Credea că Felix va fi soțul perfect. Nancy se zgudui din tot trupul, ca și când resentimentele față de soțul ei ar fi fost aproape tot una cu groaza. Dar nu am putut rămâne – nu am putut suporta.

— Știe cineva unde ești?

Felul în care o spusese Agatha părea destul de inofensiv.

Nancy clipi, ca și când întrebarea ar fi fost de neînțeles.

— Nu am la cine să mă întorc, dacă asta vreți să spuneți. Delia era tot ce-mi mai rămăsese din familie.

Nu am la cine să mă întorc. Atunci cine era bărbatul din tren?

Agatha se întrebă brusc dacă nu înțelesese totul greșit. Doi cu doi făceau cinci în cazul acesta. Văzuse o față reflectată într-o fereastră și presupusese că era persoana cu care se întâlnise Nancy. Dar dacă reflexia provenea din capătul opus al vagonului, păcălind ochiul, așa cum ar face-o oglinda? Dacă Nancy nu încercase decât să atragă atenția unuia dintre chelneri, însă acesta rămăsese nevăzut pentru Agatha?

Dacă așa stăteau lucrurile, bărbatul care semăna atât de bine cu Archie ar fi putut fi oricine: un pasager care urcase în Paris și coborâse câteva stații mai târziu. Agatha se blestemă în sinea ei că fusese atât de nesăbuită.

— Am fost căsătorită mai puțin de un an, dar parcă ar fi fost o viață. Se întoarse spre fereastră. Se vedeau munții în depărtare, cu vârfurile albastre și mov în lumina care pălea. Iertați-mă că vă întreb – sunteți căsătorită de multă vreme?

— Treisprezece ani.

Agatha simți că se îmbujorează.

— Vreodată, ați… se întrerupse Nancy, cercetând covorul din nou. Ce vreau să spun este… ați ajuns vreodată în punctul în care ați simțit că nu mai puteți continua?

Cuvintele o făcură pe Agatha să se întoarcă în timp. 14 decembrie 1926. Cu zece zile înainte de cea de-a douăsprezecea aniversare a căsătoriei lor. Îi văzuse fața lui Archie când urca scările hotelului din Harrogate, înaintând spre ea cu o expresie de furie rece. Se simțise mai singură în momentul acela, decât oricând în viața ei.

— L-am iubit foarte mult, cuvintele ieșiră de la sine, ca și când le-ar îl rostit altcineva. Agatha simți că i se pune un nod în gât. Noi… Eu…

Se chinui să înghită. Nu se confesase niciodată nimănui. Nici lui Charlotte, nici măcar surorii ei. Ce simțea pentru Archie, de ce voia ca el să creadă că era posibil să se fi sinucis, era prea umilitor, prea dureros să fie mărturisit. Dar avea în față o femeie care fugea, la fel cum făcuse și ea, o femeie care încercase *cu adevărat* să se sinucidă. Agatha simți brusc o nevoie copleșitoare de a o proteja, de a-i spune adevărul atât cât putea îndura.

— S-a îndrăgostit de altcineva și am crezut că viața mea s-a încheiat.

Vocea i se părea și mai străină acum, ca un ecou îndepărtat. Dar Nancy o privea, cu ochii mari. Trebuia să continue.

— Era vineri dimineață și îl așteptasem să vină acasă. Dar nu a venit. Așa că am urcat în mașină și m-am dus la casa unde știam că vă sta. Erau prieteni de-ai lui acolo și mașina ei – fata cu care se vedea. Nu știu ce mi-a trecut prin cap. Am parcat afară o vreme, privind casa, siluetele oamenilor care se mișcau în spatele perdelelor. Apoi am plecat în noapte, fără să-mi pese încotro mă duceam. Îmi amintesc că nu voiam decât să mor. Am ajuns la o carieră veche de piatră și m-am gândit să conduc până treceam de marginea prăpastiei.

— Ce v-a oprit?

Privirea i se îndreptă spre munții de dincolo de fereastră, care se întunecau. Știa care ar fi trebuit să fie răspunsul și, da, se gândise la Rosalind în timp ce se îndreptase spre locul în care abandonase mașina. Dar cel la care se gândea când oprise motorul mașinii era Archie. Cum ar putea minți. Cum i-ar putea întoarce lumea cu susul în jos.

— Nu mi-am putut părăsi fiica. Ar fi fost… Agatha se opri, iar respirația ei aburi fereastra.

Nancy încuviință din cap vag. Abia sesizabil.

— Și mi-a mai trecut ceva prin minte în timp ce stăteam în întuneric, spuse Agatha. Ceva pe care ni l-a spus o profesoară în mijlocul unei lecții de matematică atunci când aveam în jur de doisprezece ani.

Amintindu-și cuvintele, ezită. Ceea ce fusese cândva atât de profund, acum nu mai părea atât de convingător. Profesoara vorbise despre dragoste și suferință și despre Hristos în Grădina Ghetsimani. Le spusese că toți, la un moment dat în viața lor, se vor simți, așa cum i se întâmplase Lui, complet singuri și abandonați de toată lumea – chiar și de Dumnezeu. Când va veni momentul acela, spusese domnișoara Johnson, trebuiau să se agațe de credința că acesta nu era sfârșitul, că Dumnezeu *era* acolo și îi va ajuta dacă aveau încredere în el. Dintr-un motiv oarecare, cuvintele îi rămăseseră în minte mai mult decât orice predică pe care o auzise la biserică. Dar nu i le putea repeta lui Nancy. Nu acum.

— Ce a spus? Nancy se apropie de ea.

Agatha trase aer în piept.

— A zis: „Voi toți, absolut *toți*, veți trece cândva printr-un moment de disperare". Măcar asta făcea parte din mesajul original. Este imposibil să iubești, ne-a explicat, fără să suferi – dar, dacă nu vom iubi niciodată, nu vom cunoaște adevăratul sens al vieții. Apoi a zis: „Când toate lucrurile vă sunt împotrivă și ajungeți într-un punct când pare că nu mai puteți continua nici măcar un minut, nu vă dați niciodată bătuți – va veni un loc și un moment când lucrurile se vor schimba".

Agatha își privi mâinile. Verigheta mamei de pe inelar.

— Așa că m-am învelit în haine și am închis ochii. Trebuie să fi adormit. Și când m-am trezit, era dimineață. Soarele ieșea din ceață și se auzea o mierlă cântând. M-am bucurat că eram în viață.

— Mulțumesc!

Mâna lui Nancy se mișcă, înaintând câțiva centimetri în spațiul dintre ele, îngheță în aer, ca și când ar fi vrut să o atingă pe Agatha pe braț sau pe umăr, dar se temea de intimitatea unui astfel de gest. Un pas dincolo de ușă o făcu să și-o retragă.

— Dacă ai nevoie să evadezi, vino și caută-mă! spuse Agatha repede. Stau în compartimentul 16.

8

Sofia – Simeonovgrad

Katharine ridica privirea din roman, întrebându-se de ce stătea Agatha atâta. Se uită la ceas. Douăzeci de minute, cel puțin, de când plecase din compartiment. Dacă leșinase și zăcea inconștientă pe podea? Sări în picioare. Nu ar fi trebuit să se lase atât de absorbită de cartea aceea blestemată cu scenariul ei criptic, cu un cadavru în spatele unei uși încuiate pe dinăuntru. Erau o grămadă de prostii, bineînțeles: ceea ce tatăl ei ar fi numit „gumă de mestecat pentru minte". Dar prostii inteligente. Când puse degetele pe ușă, simți că se mișcă.

— Ai stat ceva, comentă ea când Agatha apăru. Era cât pe ce să trimit să te caute!

— Am vizitat-o pe Nancy Nelson, răspunse.

— O, acum o cheamă *Nancy,* nu-i așa? dădu Katharine din cap. Și?

— Nu am putut să vorbim prea mult. Se așeză pe banchetă, frecându-și locul de sub pielea crăpată de pe frunte. Este o femeie cu ea, cineva de la compania Wagons-Lits.

— Presupun că își fac griji că va încerca din nou, încuviință Katharine. A spus de ce a făcut-o?

— Fugea de soțul ei. Trăsăturile i se contractară într-un spasm de îndoială. Era oare bine să dezvăluie acest lucru? Chipul tinerei îi spuse că mersese prea departe ca să mai dea înapoi. Nu mai putea suporta ca nu o iubește. Voia să stea cu o rudă în Bagdad. Delia nu mai știu cum. A primit o telegramă ieri, în care o anunțau că a murit. Asta a dat-o peste cap.

— Delia? Katharine se încruntă. Delia Grandfield?

— Nu știu. Nu cred că a pomenit numele de familie.

— *Trebuie* să fie ea, spuse Katharine. Am întâlnit-o de vreo două ori. Îi mergea mintea brici și vorbea persana fluent, ca și arabă. Era spion, cred.

— *Spion*?

— Da. Lucra la Consulatul Britanic. Avea ocazia să le cunoască pe soțiile membrilor triburilor locale și monitoriza activitatea în zona kurdă, spre nord. A venit la săpături o dată. Leonard i-a arătat împrejurimile.

— Mă întreb cum a murit, spuse Agatha.

— Ei bine, avea o meserie foarte periculoasă. Nu este greu de imaginat că cineva ca ea, mai ales o femeie, poate fi ucisă.

— Biata Nancy! Ca și când nu ar fi avut destule necazuri.

Katharine luă o țigară din cutia de pe masă.

— Ce o să facă acum? A spus?

— Nu știu. Dacă aș fi în locul ei, aș lua următorul tren înapoi spre Londra. Dacă plănuiește să se descurce singură, va avea o șansă mai bună acolo decât într-un oraș străin, unde nu cunoaște pe nimeni. Agatha ridică din umeri. Dar zice că nu se poate întoarce.

Katharine își aprinse țigara și scoase un nor de fum.

— Soțul ei este o brută chiar atât de îngrozitoare?

— Presupun că da.

Katharine văzu că privirea Agathei se oțeli, apoi se înmuie, ca pietricelele dintr-un râu. Se gândea la propria ei căsătorie, poate. Fuseseră multe speculații în ziare, când fugise la Harrogate, despre faptul că Archie Christie avea o amantă.

Își scoase țigara din gură și se gândi să rostească cele trei cuvinte simple: *știu cine ești*. Dar ceva o opri. Se putea minți că era îngrijorată pentru starea ei fizică și psihică, după evenimentele traumatice din seara trecută sau că îi respecta dorința clară de a-și ascunde identitatea. Dar nu era asta. Adevărul era că se bucura de puterea pe care i-o dădea această informație. Avea să o folosească la momentul potrivit.

— Ar trebui să ne pregătim pentru cină, spuse Katharine. Ar trebui să îți schimb bandajul, s-o fi oprit sângerarea până acum.

Agatha nu scoase niciun sunet când îi desprinse crusta de sânge închegat de pe piele. Părea să se fi retras într-un loc din interiorul ei, unde lumea de afară nu mai ajungea. Locul acela, își imagina Katharine, în care se refugia când își scria cărțile. Era un lucru pe care îl înțelegea cu ușurință. Și ea fugea de realitate când reconstruia un obiect antic. Concentrarea – efortul mental necesar vizualizării unui lucru încă

neformat – era cea mai bună terapie, cea mai sigură cale de a alunga amintiri care încă aveau puterea să o copleșească.

Se gândi în treacăt la imaginile pe care le văzuse în *Tatler* din ziua nunții lui Nancy Nelson. Se întrebă dacă Nancy se simțise la fel ca ea când înaintase spre altar: foarte entuziasmată, foarte îndrăgostită și de un optimism naiv. Cât durase până când visurile îi fuseseră zdrobite? Căsătoria aceea, se pare, se izbise de pământ chiar mai repede decât a ei.

Și Agatha. Ce se întâmplase *cu adevărat* acolo? Știa din propria experiență amară că nu trebuia să creadă cele mai multe lucruri care apăreau în ziare. De ce călătorea la Bagdad, dintre toate locurile existente? Și ce o făcuse să pretindă că era văduvă? Își ura atât de mult soțul? Sau se simțea vinovată de eșecul căsătoriei, într-o asemenea măsură încât nu putea suporta să recunoască faptul că divorțase? Katharine făcu o grimasă, punând un plasture pe tăietura de sub părul Agathei. Dacă despre vinovăție era vorba, o putea întrece fără niciun efort.

În timp ce Orient Express-ul înainta prin Bulgaria, ploaia începu să păteze ferestrele. Când Agatha și Katharine ajunseră în vagonul-restaurant, răpăia grindina în geamuri. Toată lumea era cu ochii pe fereastră, motiv pentru care Agatha, conștientă de bandajul umflat de sub bentița împrumutată, era profund recunoscătoare. De-abia se așezaseră, când cerul nopții fu traversat de un fulger imens, ceea ce îi făcu pe pasageri să exclame speriați. Chelnerul zâmbi când sosi cu meniurile.

— Nu vă speriați, doamnelor! spuse el. Avem des astfel de furtuni când traversăm munții Rodopi. Trece repede.

Însă urmă un alt fulger însoțit de și mai multe tunete când comandară de mâncare. Femeia de la masa de vizavi sări în picioare, doborând un pahar cu vin, care fu cât pe-aci să se verse pe rochia ei de mătase, de un verde pal, acoperită cu paiete. Când sosi al doilea chelner să schimbe fața de masă, Agatha o văzu pe Katharine cercetându-i pe cei prezenți, privind în stânga și-n dreapta, ca și când ar fi căutat pe cineva. Când se întoarse la masă, surprinse chipul curios ai Agathei.

— Am văzut pe cineva ieri când am ajuns la Veneția, spuse ea. Unul dintre băieții de la săpături. Trebuie să fi fost în tren, dar nu îl văd nicăieri

acum. Vârî mâna în poșetă și scoase o țigară. Probabil că face bucata asta de călătorie cu vaporul. Numele lui este Max. Îl vei întâlni când vei veni în vizită.

Agatha încuviință. Se întreba dacă ar fi în neregulă să recunoască faptul că se întâlnise cu Max, acum când nu mai era în tren. Cumpăni și hotărî că era mai bine să păstreze tăcerea.

— Este ceea ce am numi genul puternic, tăcut. Katharine introduse țigara în portțigaret. Era foarte retras când a venit prima dată în Mesopotamia. Direct de la Oxford și nu știa aproape nimic.

— Câți ani are? Katharine își dusese portțigaretul la buze.

— Douăzeci și cinci, mormăi ea, deschizând capacul unei brichete încrustate cu sidef. Un val de fum pluti peste masă. Însă pare mai în vârstă. Nu a dus-o prea bine înainte să vină la noi. Își scutură țigara în scrumieră. Mi-a spus că avea un prieten la Oxford de care era foarte apropiat: Esme Howard – fiul lordului Howard Penrith. Nu s-a simțit bine în cea mai mare parte a ultimului an și, la final, l-au diagnosticat cu boala lui Hodgkin. Max i-a fost alături când a murit.

— Ce tragic! clipi Agatha. Cuvintele păreau răsuflate.

— A avut un efect profund asupra lui. A durat ceva până s-a deschis, dar mi-a spus totul într-o noapte. Katharine trase fumul în piept, întorcând capul într-o parte când îl suflă. Femeia aflată de partea cealaltă a culoarului îi aruncă o privire încruntată, iar Katharine îi răspunse cu un zâmbet căznit. Mi-a spus că i-a făcut prietenului său o promisiune pe patul de moarte, să se convertească la catolicism. Se pare că Esme era foarte credincios și felul în care a înfruntat moartea l-a impresionat enorm pe Max. La săpături merge la slujbă în fiecare duminică, chiar dacă e un drum de 32 de kilometri cu catârul, prin deșert.

Agathei i se păru greu de asimilat această descriere cu persoana caldă și amuzantă care îi oferise înghețată în Veneția. Poate, asemenea ei, suferința îl făcuse să se dezvăluie cu prudență.

— Leonard nu îi dă voie să folosească mașina, deoarece nu-i plac catolicii, continuă Katharine. Tatăl său a fost preot anglican și avea de gând să devină cleric și el. Este foarte aprins când vine vorba despre Vechiul Testament: caută nume din Geneză pe fiecare tăbliță pe care o

excavăm. Ridică din umeri. Este convins că Ur e locul în care a avut loc Marele Potop.

Agatha citise despre această teorie într-un reportaj dintr-un ziar. Din expresia de pe chipul lui Katharine, se gândi că cel care avea să-i devină în curând soț se înșela. Lângă articol apărea o fotografie cu Leonard Woolley. Privea pe sub sprâncenele groase și stufoase, cu o expresie severă și intransigentă – în ochii lui se citea o intensitate excesivă. Chelea în creștetul capului și încărunțise pe lângă urechi. Agatha își spuse că trebuia să aibă cu cel puțin zece ani mai mult decât Katharine. Vor fi un cuplu neobișnuit. Se pare că pasiunea pentru arheologie pe care o împărtășeau compensase prăpastia pe care vârsta și înfățișarea le puneau între ei. Poate că fusese o fotografie care nu-l avantaja: poate ca Leonard Woolley nu era căpcăunul care părea să fie.

— *Terrine aux fruits de mer*, madame. Chelnerul îi întrerupse gândurile, așezând o mică operă de artă pe masă: o cremă cu jeleu roz în formă de stea de mare, cu ridichi și morcovi tăiați cu măiestrie, astfel încât să semene cu anemonele de mare. Simți că salivează.

— O să-ți placă Max. Este un scump.

•

După cină, în bar, Katharine vru să comande cocktailuri White Russian.

— O, nu pentru mine, spuse Agatha. Doar un pahar cu apă, te rog!

— Te doare capul?

— Nu. Nu îmi prea face bine alcoolul.

— Biata de tine! clătină Katharine din cap, iar marginea rochiei de șifon, acoperită de mărgele alungite, începu să danseze precum picăturile de ploaie pe fereastră. Mă tem că eu voi profita. Nu prea găsești tărie în deșert, iar Leonard este complet abstinent.

La celălalt capăt al vagonului, pianistul interpretă primele note din *Rapsodia albastră* a lui George Gershwin. Agatha trase aer în piept. Aerul avea gust de fum. Nu era doar țigara lui Katharine. O serie de bărbați fumau trabucuri. Își dorea să deschidă o fereastră, dar furtuna care se dezlănțuise afară nu îi permitea.

Când chelnerul îi adusese cocktailul lui Katharine, apăru un bărbat în spatele lui, care întrebă dacă le-ar deranja dacă li s-ar alătura. Era un

francez înalt, cu ochi triști, care spunea că era inginer și călătorea spre Siria.

Agatha își dădu imediat seama că Jean-Claude, cum insistase să i se zică, era fascinat de Katharine. Ea nu vorbea franceza prea bine, iar engleza lui era înspăimântătoare. Agatha ar fi putut lua parte la conversație cu succes, dar din momentul în care se așeză, se simți în plus. Privind-o pe Katharine lângă acest bărbat era ca și cum s-ar fi uitat la o pasăre de pradă frumoasă, plutind deasupra unui iepure. Nu flirta, nu tocmai – nu era atât de vizibil. Era vorba despre felul în care se uita la el pe sub gene, cu capul înclinat într-o parte și buzele desfăcute, ca și când ar fi zâmbit pe jumătate, ca și cum tot ce spunea el era inteligent și amuzant. Francezul vorbea despre digul pe care trebuia să-l construiască. Nu era câtuși de puțin amuzant – nimic altceva decât date seci și cifre. Dar Katharine părea să se simtă bine.

Jean-Claude ceru alte cocktailuri și se întoarse spre Agatha prima dată, uitându-se spre paharul ei cu apă. Acesta fu pretextul ca să plece.

— Nu te deranjează dacă mă retrag, nu-i așa? îi spuse lui Katharine.

— O, nu, bineînțeles că nu.

Abia întoarse capul. Privirea îi era acaparată de noul ei tovarăș.

În timp ce se îndrepta spre compartiment, Agatha se întrebă ce ar spune Leonard Woolley dacă și-ar vedea viitoarea mireasă bând cocktailuri cu cineva complet străin. Fotografia din ziar, laolaltă cu frânturile pe care le menționase tânăra sugera un bărbat sever, distant, cu principii fixe, care punea munca înainte de orice altceva. Era greu să ți-l imaginezi distrându-se în vreun fel. Era această seară ultima aventură a lui Katharine? Și dacă era, într-adevăr, genul care îndrăgea petrecerile și flirtul, de ce Dumnezeu se căsătorea cu un bărbat ca Woolley?

9

Liubimeț – Istanbul

Agatha nu o auzi pe Katharine venind la culcare. În minutele agitate de după ce închisese ochii și adormise se gândise la Nancy, întrebându-se dacă stătea trează în timp ce afară se dezlănțuia furtuna. Părea că trecuse o eternitate de seara trecută. Amintirea ușii care se deschise brusc, rafala de vânt și pământul care îi fugea de sub picioare îi făcu inima să zvâcnească. Spera că Nancy nu era trează, că nu retrăia evenimentele serii trecute și că nu plănuia în secret să repete isprava.

Tunetele și fulgerele se opriră până adormi. Dar o trezi altceva în mijlocul nopții. Clipi în întuneric, să se obișnuiască cu lumina slabă. Deodată își dădu seama ce nu era în regulă. Nu se mișcau. Nu se auzea niciun sunet de locomotivă. Trenul se oprise.

Scara scârțâi când coborî să se uite pe fereastră.

— Cât este ceasul? Vocea lui Katharine sună răgușită și un pic nedeslușită.

— Nu știu.

Agatha simțea mirosul și aburii apăsători de vodcă. Se întrebă câte cocktailuri băuseră după plecarea ei.

Ridicând un colț al jaluzelei, scoase un icnet. Norii de furtună se risipiseră, iar pe cerul senin se vedea o lună plină imensă. Și, dedesubt, licărind sub palele de vânt care adiau pe suprafața ei, văzu apă: până la roțile trenului.

Agatha trase fereastra în jos câțiva centimetri. Se înfioră simțind aerul rece, cu parfum de pini.

— Brrr! E rece! mormăi Katharine.

Se auzi un strigăt de afară. Apoi Agatha văzu două siluete înaintând prin apa care le ajungea la genunchi.

— Cred că este inundată linia.

— Ce? Katharine se trezise de-a dreptul, bâjbâind după lampă. În același moment se auzi o bătaie la ușă. Apăru stewardul, care aduse o carafă aburindă și două cești.

— Vă rog să nu vă îngrijorați, doamnelor, avem un mic necaz. Așeză tava pe masă. Trebuie să merg să văd, așa că vă rog să mă scuzați o vreme. Găsiți fructe și plăcinte la vagonul-restaurant, dacă vi se face foame.

— Mulțumesc. Katharine se aplecă să miroasă carafa după ce se închise ușa. Ciocolată caldă – pfui! se strâmbă. Trebuie să merg la baie.

Când se ridică, se auzi o altă bătaie în ușă.

— O! Îmi pare nespus de rău – credeam… Nancy Nelson tremura în curentul de la fereastră când deschise ușa.

— O cauți pe doamna Miller? Katharine gesticulă în spatele ei. Te rog să mă scuzi.

Își duse mâna la gură, trecând grăbită pe lângă Nancy, care rămase năucă, ridicându-și gulerul halatului turcoaz de mătase să-și acopere gâtul.

— Îmi cer scuze, doamnă Miller – nu mi-am dat seama că aveți o tovarășă de călătorie. Este bine prietena dumneavoastră?

— Sunt sigură că va fi bine. Agatha zâmbi. Îi e doar puțin rău, cred.

— S-a dus să vadă ce se întâmplă – femeia care stă cu mine, vreau să spun, zise Nancy. M-am gândit că aș putea… Se opri.

— Da, intră, te rog. Agatha trase singurul scaun de lângă masă. Dorești puțină ciocolată caldă?

Nancy se așeză. Luând ceașca, o duse la gură, inhalând aroma, fără să bea.

— Vă mai doare capul?

— Se vindecă, mulțumesc. Agatha se așeză pe marginea patului pe care îl părăsise Katharine. Nu cred că mai trebuie să port bandaj prea mult.

— Asta este bine. Făcu o pauză, iar apoi spuse: nu e de bun augur că s-a blocat trenul. E un semn că nu ar trebui să continui. Mă gândeam că la Istanbul aș putea lua un tren înapoi spre Anglia.

— Dar spuneai că nu te poți întoarce, răspunse Agatha. Te-ai răzgândit?

— Mă simt de parcă aș fi prinsă între ciocan și nicovală. Nu vreau să mă întorc, dar mi-e teamă să merg într-un loc pe care nu-l cunosc. Acum că Delia a…

Nu reuși să termine propoziția.

Agatha deschise gura, apoi o închise din nou. Era o situație delicată. Nu o cunoștea pe această femeie, nu cu adevărat. Și totuși, îi amintea atât de mult de ea însăși: de persoana disperată care fusese în noaptea aceea rece de decembrie, cu aproape doi ani în urmă. Era limpede că Nancy avea nevoie de ajutor. Dar ar fi fost cumpătat să se ofere să aibă grijă de cineva care suferea o tulburare emoțională atât de puternică? La urma urmei, venise în această excursie să descopere locuri pe cont propriu, nu să se trezească cu o tovarășă de călătorie.

Nu fi atât de egoistă! Vocea mamei ei răsună tare și limpede.

— Dacă te ajută în vreun fel, începu ea, și eu merg la Bagdad. Habar nu am dacă o să-mi placă, dar intenționez să rămân acolo două luni, cel puțin.

— Într-adevăr?

Agatha încuviință din cap.

— Putem explora locul împreună, dacă dorești.

Așteptă un moment. Era prima dată când vedea un zâmbet pe chipul lui Nancy.

— Am rezervat o cameră la hotel câteva nopți, până când mă obișnuiesc cu orașul. Sunt sigură că mai au și alte camere disponibile în acest moment al anului.

— Mulțumesc! clipi Nancy. Este o ofertă extrem de amabilă. Încă zâmbea, dar părea gata să izbucnească în lacrimi. Sunteți sigură că doriți să vin cu dumneavoastră? Nu v-ați programat deja călătoria?

— Nu tocmai. Agatha ridică din umeri. Am evitat în mod deliberat să îmi fac planuri pentru că este foarte incitant să nu știu cum va fi fiecare zi.

— Sună foarte… dar… Nancy își răsuci verigheta. Nu știu cum să o zic: este extrem de stânjenitor să recunosc că… vreau să spun că nu voi avea prea mult timp de explorat: va trebui să găsesc o slujbă de un fel sau altul. Ridică privirea, clătinând din cap. Vedeți, nu sunt prea mulți bani. Nu am bani deloc. A trebuit să-mi vând bijuteriile ca să ajung până aici.

Agatha luă carafa cu ciocolată fierbinte, umplându-i ceașca lui Nancy.

— Ce fel de slujbă cauți?

— Nu știu. Ceva într-un birou. N-am avut niciodată o slujbă adevărată. L-am ajutat pe tata să-și administreze moșia înainte de a fi împărțită. Mă pricep la cifre. Și știu să dactilografiez.

Agatha făcu o pauză, oprindu-se cu ceașca în aer, la jumătatea drumului între farfurioară și buze.

— Îți pot oferi ceva temporar, spuse ea. Am nevoie de o secretară.

Nu avea nevoie de o secretară. Era perfect capabilă să își dactilografieze lucrările singură. Dar când rosti cuvintele, simți ceva asemănător ușurării. Divorțul o transformase peste noapte dintr-o scriitoare amatoare într-una profesionistă. Poveștile pe care le compusese ca hobby erau acum singura ei sursă de venit. Și îi era groază că va sta în fața mașinii de scris cu o foaie goală dinainte. Poate că, dacă va avea o asistentă, o va ajuta să se simtă ca o autoare adevărată.

— O! Nancy se lumină la față. Ce ați vrea să fac?

— În mare măsură ar trebui să dactilografiezi notițe scrise de mână. Nimic prea dificil. Nu era pregătită să se dezvăluie în întregime. Nu încă. Sper să închiriez o casă pentru două luni, astfel că ai putea lucra în schimbul găzduirii și al meselor dacă ești de acord. Și cât stai cu mine, poți căuta ceva mai sigur.

Înainte ca Nancy să apuce să răspundă, se deschise ușa.

— Dumnezeule, parcă am fi în tranșee! Katharine intră, iar chipul ei nu trăda nici urmă din mahmureala care o trimisese în mare grabă la baie. Obrajii îi străluceau, iar ochii îi scânteiau din pricina dramei la care tocmai asistase. Bărbați până la mijloc în noroi? Dumnezeu știe cât vom rămâne blocați aici. Se așeză pe patul de jos, lângă Agatha, aplecându-se să nu se lovească de patul de sus cu capul. Am adus mâncare să ne ospătăm la miezul nopții. Desfăcu un șervet de pânză, în care erau banane, pere și o mulțime de brioșe și alte plăcinte. Întinse mâna spre Nancy și spuse: îmi pare rău, nu m-am prezentat cum se cuvine mai devreme. Katharine Keeling.

— Nancy Nelson. Nancy se ridică și dădu drumul mâinii lui Katharine. Trebuie să vă las acum să mâncați.

— Prostii! râse Katharine. Cu cât suntem mai mulți, cu atât mai bine. Îi oferi lui Nancy un ștrudel cu mere. Ai apărut pe coperta revistei *Vogue,* nu-i așa? Îmi amintesc de rochia pe care ai purtat-o – Dior, așa e? Eu i-am făcut schița pentru spectacolul lor din Paris.

Nancy păru speriată. Un moment, Agatha crezu că avea să iasă în goană din compartiment. Dar luă plăcinta și se așeză, cercetând-o de parcă ar fi fost un indiciu al unui mister greu de descifrat. Apoi răspunse:

— Da, mi-a plăcut enorm rochia aceea. Te ocupi de modă?

— Acum nu. Acum lucrez la British Museum, cu o echipă de arheologi în Mesopotamia. Katharine se întinse spre capătul patului scoțându-și geanta de sub o pernă. Băgă mâna în ea și dădu la iveală un obiect mic și strălucitor, de un alb cremos, asemănător cu o pietricică. Asta desenez acum. Îl așeză pe masă, lângă banane.

— Ce este? întrebă Agatha.

— O amuletă a zeului lunii, răspunse Katharine. Ia-o dacă dorești. Nu este originalul, e doar o replică. Am găsit originalul într-una din gropile morții. Hamoudi, care conduce lucrările, mi-a făcut o copie.

— Este un iepure? spuse Agatha, cercetând suprafața sculptată.

— Da. Întoarce-o. Vezi ce este pe partea cealaltă?

— Pare a fi o pereche de picioare, cu ceva între ele. Un șarpe, cred. Agatha îi dădu amuleta lui Nancy.

— Exact, răspunse Katharine. Era un simbol magic în Mesopotamia antică. Foarte puternic. Trebuia să protejeze persoana decedată în viața de după moarte.

— Din ce este făcută? întrebă Nancy.

— Din fildeș: fildeșul unui elefant mascul.

— Este frumoasă, spuse Nancy, înapoindu-i-o.

— Mulțumesc. Katharine o puse la loc în geantă. O port cu mine întotdeauna. E o prostie, de fapt, dar nu vreau să mă despart de ea. Râse. Presupun că amândouă aveți ceva de genul acesta cu voi – ceva pe care nu-l puteți lăsa în urmă, nici măcar când călătoriți. Se uită la Agatha.

— Ei bine, nu cred că am nimic atât de interesant. Am poza fiicei mele, desigur… Nimic altceva.

Era o minciună. Avea o scrisoare ascunsă în buzunarul interior al poșetei: scrisoarea pe care editorul ei, John Lane, i-o scrisese cu nouă ani

în urmă, făcându-i o ofertă pentru primul ei manuscris, *Misterioasa afacere de la Styles*.

— Dar tu?

Katharine se uita la Nancy acum.

Agatha privi de la una la alta, temându-se de efectul pe care l-ar avea această curiozitate străvezie asupra lui Nancy. Dar răspunsul veni după doar un moment de ezitare.

— Am o eșarfă, spuse Nancy. E cam mâncată de molii și are un model cu pene de păun. Îmi aduce aminte de vremea când locuiam în Ceylon, pe când eram copil. Mă trezeam dimineața și mă uitam la păunii din copacii de lângă fereastră.

— Ce frumos! Katharine luă o pară și mușcă din ea. Întotdeauna am vrut să merg în Ceylon. Cât timp ai stat acolo?

— Cam zece ani. Tata avea o plantație de ceai lângă Trincomalee. M-am născut acolo.

— Trebuie să fi fost un mare șoc să te întorci în Anglia la vârsta aceea, spuse Agatha.

— Da, a fost. Nu m-am obișnuit niciodată cu frigul – și mi-a trebuit foarte mult timp să nu mai caut șerpi ori de câte ori ieșeam la plimbare.

— Ei bine, te vei simți ca acasă în Bagdad, zâmbi Katharine. Vara te prăjești de-a dreptul: de fapt, nu e niciodată frig, nici măcar de Crăciun.

— Am încercat să îmi imaginez.

Nancy clipi și își plecă fruntea, îndepărtând o firimitură de ștrudel cu mere care îi rămăsese pe reverul halatului.

— E foarte frumos, spuse Katharine. Imaginează-ți Grădina Edenului – așa este. Peste tot sunt flori. Și în serile fierbinți de vară deasupra râului atârnă fuioare albe și lungi de ceață. Când se întunecă și se aprind felinarele în casele aflate de-o parte și de cealaltă a râului este plin de reflexii misterioase ce scânteiază ca aurul.

Cu câteva cuvinte bine alese, Katharine o făcu pe Nancy să rămână mută de uimire. Expresia ei neliniștită și îngândurată se transformase într-una de nerăbdare. Voia să afle mai multe despre Mesopotamia și despre viața la situl arheologic. În timp ce Katharine o desfăta cu povești despre șeici arabi și comori ascunse, Agatha își aminti de vorbele pe care

le rostise Max pe peronul din Veneția: *Te vrăjește și, înainte să îți dai seama, devii sclavul ei. Veți avea grijă, nu-i așa?*

Aproape imperceptibil, Katharine încheie conversația cu experiențele ei din Mesopotamia, chestionând planurile de viitor ale lui Nancy. Căzând pe gânduri, Agatha nu își dădu seama ce se întâmpla decât în momentul în care prinse finalul uneia din propozițiile lui Nancy:

— … iar doamna Miller a fost foarte amabilă și mi-a oferit o slujbă temporară de secretară.

— Serios? Capul lui Katharine se răsuci. Nu mi-ai spus că mergi la Bagdad în călătorie de afaceri, Mary. În ce domeniu lucrezi?

— Ei bine… Agatha simți că se încinge. Mai scriu – pentru reviste. Sper să scriu niște articole de călătorie.

Katharine afișă zâmbetul ei de Mona Lisa.

— Ce interesant! La ce reviste scrii? Mă întreb dacă…

Șuieratul abrupt al trenului o făcu să se întrerupă brusc.

— O! exclamă ea, sărind în picioare. Ce se întâmplă?

Se uită pe fereastră la peisajul care începuse să se întrezărească, căci se crăpa de ziuă.

— Nu văd nimic. Se pare că este altă locomotivă. Trebuie să fi venit să ne tracteze. Se mai auzi un șuierat, mai îndepărtat de data asta.

— Ar fi bine să mă întorc. Privirea neliniștită a lui Nancy reveni când se ridică în picioare, strângându-și halatul mai bine în jurul corpului. Mulțumesc – ați fost amândouă extrem de amabile!

•

La răsărit, porniră din nou. Li se servi micul dejun când trecură granița Turciei, iar la prânz erau aproape de Istanbul.

Nancy nu apăru la niciuna din mese și nici tovarășul francez al lui Katharine, Jean-Claude.

— Am reușit să scap de el în cele din urmă, spuse Katharine când Agatha o întrebă cum decursese seara. Mă plictiseam de moarte. Cum poate fi cineva atât de obsedat de lucruri precum fisurile provocate de deformări și presiunea apei, nu îmi pot imagina!

Agatha simți o urmă de compasiune pentru francezul cu ochii triști, care fusese alungat doar pentru că era pasionat de profesia pe care și-o

alesese. Se întrebă de ce se deranjase Katharine să stea în bar, dacă se plictisea, când ar fi putut să plece mai devreme.

— O, uite! gesticulă tânăra, cu furculița în care era înfiptă o bucată de somon.

Trenul începuse să șerpuiască printre case ciudate, de lemn, cu pereți din șipci. Când ajunseră la periferia Istanbulului, trecură pe lângă mari bastioane de piatră – moștenire a trecutului străvechi și însângerat al orașului – pe după care se întrezărea pe alocuri marea.

— Nu vezi mare lucru de pe partea asta, spuse Katharine, sorbind din vin. După ce vom traversa Bosforul, spre coasta asiatică, vei vedea Istanbulul cu adevărat.

— Sunt foarte dezamăgită că nu ne oprim, răspunse Agatha.

— Nu se poate, presupun. Am pierdut prea mult timp azi-noapte. Nu contează – vei vedea totul pe drumul de întoarcere, nu-i așa? Cât stai în Bagdad?

— Nu sunt sigură. Agatha întindea unt pe o bucată de pâine prăjită Melba. Depinde cât de mult îmi place, presupun. Vreau să fiu acasă de Crăciun, desigur.

— Crăciunul, da. Katharine zâmbi cu amărăciune. Nu prea îmi amintesc cum era Crăciunul în Anglia.

— Cum îl sărbătoriți în Mesopotamia?

— Primim o zi liberă – *singura* zi liberă din tot sezonul.

— Dumnezeule, pare foarte dur!

Katharine încuviință.

— Leonard este un adevărat zbir. În ceea ce-l privește, suntem acolo să muncim și nu trebuie să facem nimic altceva, zi și noapte. Îmi amintesc că în primul sezon în care a venit Max la noi a scos un pachet de cărți într-o seară și a început să joace *gin rummy* cu Michael, desenatorul. Leonard era prins în Sala cu Antichități – așa cum face în fiecare noapte până la două sau trei dimineața – și când a ieșit și a văzut ce făceau, a explodat. I-a spus lui Max: „Dacă nu ești capabil să lucrezi, ai face bine să te duci la culcare."

Katharine zâmbi larg încheind povestea. Agatha era uluită. După spusele lui Max, nunta trebuia să aibă loc peste doar trei zile. Cum putea Katharine să vorbească despre Leonard Woolley atât de des pe cât o

făcea fără să pomenească de marele eveniment? Nu era nicio rușine ca o văduvă să se căsătorească a doua oară, dar poate că el era implicat într-un scandal. Nu-și amintea să fi citit ceva în ziare despre o soție anterioară, dar asta nu însemna că nu exista una. Poate că tânăra îl făcuse pe orgoliosul fiu de preot să tânjească după ea. După ce asistase la spectacolul pe care îl dăduse în bar cu o seară în urmă, nu era dificil să o vadă în rolul de seducătoare.

Când trenul încetini, apropiindu-se de destinația finală în Europa, Agatha auzi din nou ecoul vocii lui Max. *V-ar deranja dacă nu i-ați spune doamnei Keeling că sunt în tren… Aș prefera să nu ne intersectăm până când nu mă voi întoarce la casa arheologilor.* Despre ce era vorba? se întrebă ea. Căzuse și Max în mrejele hipnotice ca francezul, Jean-Claude? Era un fel de dependență pentru ea să inducă bărbații în eroare, iar apoi să îi îndepărteze?

În acest caz, Leonard Woolley trebuia să fie un bărbat excepțional, dacă reușise să pună mâna pe ea.

10

Istanbul – Ulukisla

Trecerea din Europa în Asia fu haotică. De cealaltă parte a suprafeței înguste de apă care separa cele două continente trebuia să plece un tren de legătură în mai puțin de două ore. Aveau puțin timp la dispoziție să transfere pasagerii și bagajele lor din Orient Express pe feribot. În învălmășeala de oameni și valize, Agatha o pierdu din ochi pe Katharine. După ce se îmbarcă, principala ei-grijă era să evite răul de mare pe care îl îndurase când traversase de la Dover la Calais. Decise că cea mai bună strategie era să rămână în spațiul deschis, aproape de margine. Urcă pe puntea superioară și găsi un loc în care putea sta aproape de balustradă. Privind peste margine, văzu că pasarela de acces la bord fusese ridicată. Se auzi cornul de ceață, iar feribotul se desprinse de chei.

Spre ușurarea ei, Bosforul era calm ca un iaz de moară. Nu erau hurducați dintr-o parte în alta, ca să i se facă greață, cum pățise pe Canalul Mânecii. Privi spre cheiul care rămânea în urmă, minunându-se de moscheile și minaretele care se profilau pe cerul azuriu.

— E foarte frumos, nu?

Cea care o găsise era Nancy, nu Katharine.

— Nu am mai văzut așa ceva.

Agatha se dădu într-o parte, făcându-i loc alături de ea.

— Pare incredibil că în câteva minute vom păși pe un alt continent.

— De-abia aștept! Nancy zâmbi. Apropo, sunt liberă, în sfârșit: responsabilitățile domnișoarei Tedaldi s-au încheiat când am ajuns la Istanbul. Nu am înțeles aproape nimic din ce a spus, dar am priceput esențialul. Compania Wagons-Lits nu are jurisdicție pe partea asiatică, se pare.

— Ei bine, te așteaptă o lume cu totul nouă acolo.

Agatha arătă spre țărmul opus, unde erau ancorate nenumărate bărci pescărești de lemn. Când rosti cuvintele, știu că le spunea, de fapt, pentru sine.

— Mă îngrozea până aseară, făcu Nancy o grimasă. Ați vorbit serios când ați spus că aveți nevoie de o secretară?

Agatha încuviință. La lumina rece a zilei părea și mai nesăbuit să invite o străină să locuiască cu ea în următoarele două luni. Dar nu mai putea da înapoi acum. Să-și retragă oferta ar fi fost de-a dreptul o cruzime.

— Am vorbit serios, spuse ea, atâta timp cât ești sigură că asta vrei – nu trebuie să accepți din politețe. Dacă apare ceva mai bun când ajungem la Bagdad, trebuie să te simți liberă să profiți de ocazie.

— E perfect – mai mult decât îndrăzneam să sper. Dar trebuie să-mi promiteți ceva.

— Ce?

— Ați pornit în această călătorie să vedeți locuri noi și nu trebuie să mă lăsați să vă incomodez. Atâta timp cât am un acoperiș deasupra capului, voi fi cât se poate de fericită să stau liniștită, în timp ce mergeți să explorați și să dactilografiez totul când vă întoarceți.

— Nu ar fi un pic plictisitor?

Nancy zâmbi cu amărăciune.

— Credeți-mă, va fi o adevărată plăcere după viața pe care am avut-o în ultima vreme. Privi peste umăr, ca și când s-ar fi temut că era urmărită de soțul ei. O, iat-o pe doamna Keeling! Nu-i așa că arată încântător?

Îndreptându-se spre ele în soarele orbitor, Katharine părea mai splendidă ca niciodată. Purta un costum alb de pânză cu buline bleumarin. Pantalonii evazați ar fi făcut-o pe Agatha să pară de-a dreptul bondoacă, dar pe o femeie cu statura lui Katharine, arătau foarte eleganți. Bluza asortată era tivită cu bleumarin la gât, fiind completată de o fundă de aceeași culoare sub bust. Un cardigan bleumarin cu mâneci scurte, drapat peste umeri, îi întregea ținuta.

— Credeam că ați rămas în urmă!

Se strecură în spațiul dintre Agatha și Nancy.

— Admiram priveliștea, doamnă Keeling, zise Nancy. Presupun că ați văzut-o de multe ori?

— Te rog, spune-mi Katharine. Și da, am mai văzut-o – dar are mereu același impact. Ultima dată când am traversat strâmtoarea era dimineața devreme. Cerul era de un albastru-pal minunat – ca florile de nu-mă-uita – iar din apă s-a ridicat ceața, făcând domurile și minaretele să pară

fantomatice, ca un miraj. Se întoarse spre coasta din partea estica a Istanbulului, care se apropia cu repeziciune. Un sfat: faceți provizii de alimente de la piață când ajungem pe partea cealaltă. În trenul următor, mesele vor fi îngrozitoare.

— Cât durează până ajungem la Damasc? întrebă Nancy.

— Ei bine, dacă nu vor mai apărea alte probleme, ar trebui să ajungem acolo mâine după-amiază. De obicei avem două ore pentru cumpărături în bazar, apoi pornim spre deșert. Katharine își ridică mâneca bluzei, plecând capul să-și cerceteze pielea de pe cot. La naiba! Mă gândeam eu: blestemații de purici m-au mușcat din nou! Agatha văzu un rând de pete roșii de la mușcături pe interiorul antebrațului ei. Probabil că azi-noapte. Tresări și se scărpină.

— Încearcă să nu te scarpini, spuse Agatha. Par infectate.

— Da, cred că am pielea puțin umflată.

Întinse ambele brațe ca să le cerceteze tovarășele de călătorie.

— Am niște loțiune cu calamină în valiză, spuse Agatha. Însă nu am cum să ajung la ea până nu trecem de partea cealaltă.

— Mulțumesc. De obicei iau și eu cu mine – nu știu de ce am uitat. Katharine întinse mâna spre balustrada bărcii, clătinându-se ușor.

— Ești bine?

Nancy o prinse de braț când se clătină într-o parte.

— Eu… sunt…

Chipul îi păli.

— Trebuie să stai jos! Agatha o prinse de celălalt braț. Așa, sprijină-te de noi. Este un loc acolo.

Când feribotul ajunse pe partea asiatică a istmului, Katharine spuse că se simțea mai bine. Refuză ajutorul unui marinar turc care îi întinse mâna când coborî de pe pasarelă. Dar era în continuare foarte palidă. Agatha o convinse să ia un taxi până la tren, ca să nu mai stea la coadă în soarele fierbinte, așteptând unul din autocare. În gara Haidar Pasha era balamuc. Trenul Taurus Express aștepta, dar nu se putea îmbarca nimeni până când funcționarii de la vamă nu controlau toate bagajele ce aveau să plece în călătoria spre Siria. Aerul era înțesat de strigăte și țipete, iar pasagerii își trânteau valizele, încercând să atragă atenția.

— Trebuie să îi mituiești, îi șopti Katharine la ureche. A o bancnotă de o liră?

— Cred că da.

Agatha căută în poșetă.

— Flutur-o în aer!

Agatha făcu ce îi spuse, deși se îndoia.

Un funcționar de la vamă, asudat și cu o bentiță aurie, se apropie grăbit și scrise cu cretă simboluri criptice pe bagajele lor. Corpul lui emana un iz puternic de transpirație. Era un miros atât de masculin și trecuse atât de mult de când Agatha nu-l mai simțise. O făcu să se gândească la Archie. La momentul în care alergaseră de la gara din Torquay în noaptea în care se căsătoriseră, luându-se la întrecere până la Grand Hotel. Se prăbușiseră pe pat, smulgându-și unul altuia hainele, râzând ca niște copii de felul în care se lipise cămașa de corpul lui. Și, cum stăteau întinși, împreună, fără să poată dormi, ascultând clopotul de la Biserica All Saints ce îi anunța că noaptea lor prețioasă se scurge, trase aer adânc în piept și, odată cu el, mirosul lui.

— Mai ai o liră? Vocea lui Katharine o readuse în prezent. O trimisese deja pe Nancy la un șir de tejghele din capătul îndepărtat al gării, să ia provizii pentru călătorie, iar acum începu să o instruiască pe Agatha, învățând-o arta de a mitui hamalii ca să le ducă într-unul din vagoanele mai bune. Stătea ca o prințesă pe una din valizele ei mari și se opri să-și tragă sufletul, făcându-și vânt cu o revistă.

— Ești sigură că te simți suficient de bine să călătorești? întrebă Agatha.

Katharine încuviință și pe lateralul feței i se scurse o broboană de transpirație. Voi fi bine după ce scăpăm din iadul acesta.

•

Trenul era comod, dar nu luxos. Nancy era singură din nou, dar între compartimentul ei și cel ocupat de Agatha și Katharine era o ușă. După ce își așeză bagajele, auzi o bătaie în panoul de lemn.

— Katharine doarme, șopti Agatha când se deschise ușa. Cred că e cel mai bine pentru ea – părea cât pe-aci să leșine pe feribot, nu-i așa?

— Mi s-a părut că are febră.

Nancy aranjă mâncarea pe care o cumpărase pe masa de la fereastră. Piersici, struguri, banane și șase bucăți de baclava. Punga cu plăcinte se rupse când o așeză, iar hârtia translucidă era îmbibată cu miere.

— Cred că s-ar putea să aibă febră, da, încuviință Agatha. Mușcăturile de pe brațul ei arătau îngrozitor.

Se auzi un sunet înăbușit de cealaltă parte a peretelui. Era strident și răvășitor, ca un strigăt după ajutor. Nancy sări în picioare și deschise ușa, iar Agatha o urmă.

Katharine stătea într-o parte, cu fața udă de transpirație, cu așternutul tras de pe pat și încolăcit în jurul mijlocului. Când închiseră ușa în urma lor, își agită brațul.

— Plecați! Lăsați-mă în pace!

Katharine se întoarse pe cealaltă parte, trăgând așternuturile după ea.

— Katharine… Agatha se apleca lângă ea. Mă auzi?

— Are o armă!

Lui Nancy i se tăie respirația.

— Delirează, nu-i așa?

Agatha încuviință.

— Poți să aduci niște apă rece și un prosop de față?

Nancy deschise dulapul în care se afla chiuveta, iar Agatha îi prinse capul lui Katharine în mâini.

— Prostul, n-ar fi trebuit să-i spună niciodată! Vocea lui Katharine se auzea din ce în ce mai tare. E ca și când ar fi apăsat chiar el pe trăgaci!

— Este în regulă, Katharine, întinde-te!

Nancy se uită la Agatha când îi dădu prosopul.

— Despre ce vorbește?

Agatha își duse degetele la buze.

— Ce șoc… Nimeni nu putea suporta un lucru ca…

Katharine își smuci capul și prosopul zbură.

— Are nevoie de un doctor, nu? șopti Nancy. Să chem stewardul?

Agatha clătină din cap.

— Doctorul nu poate face mare lucru. Am îngrijit bărbați cu răni infectate în timpul războiului și e la fel. Febra trebuie să treacă de la sine. Nu putem decât să o supraveghem și să încercăm să-i scădem fierbințeala.

— Vom face cu schimbul atunci, spuse Nancy.

— Nu vezi? Deodată Katharine se ridică în capul oaselor, cu ochii larg deschiși. Au spus că soțul tău este mort. O prinse pe Agatha de gulerul bluzei, răsucind materialul între degete. A făcut-o la picioarele piramidei. Ca pe un sacrificiu…

•

Nancy și Agatha își petrecură următoarele câteva ore trecând dintr-un compartiment în altul, precum călugărițele care juraseră să slujească în tăcere. Nancy îl instrui pe steward să nu bată la niciuna din uși până dimineața. Le adusese boluri cu mâncare la cină – o supă străvezie, în care pluteau bule de grăsime și niște bucăți neidentificate de carne. Katharine avusese dreptate cu privire la calitatea mâncării.

Slavă cerului că aveau baclava, se gândi Nancy. Chiar dacă erau deformate și sfărâmicioase, micile prăjituri pătrate aveau un gust divin. Nancy își mânca baclavaua de partea cealaltă a ușii, privind cum apunea soarele peste Marea Marmara. Coasta era presărată cu mici insule. În lumina slabă se transformau în spinări cenușii, ca un grup de balene care se desfătau în apă. Când soarele se scufunda în ocean, trenul coti spre stânga, îndepărtându-se de coastă și începu să urce printr-un defileu. Ascultă sunetele care veneau din celălalt compartiment. Nu se auzea nimic în afară de opintirea îndepărtată a locomotivei și zgomotul ritmic al roților pe șină. Katharine dormea, probabil.

Prin mintea lui Nancy pluteau frânturi din vorbele pe care le rostise în delir, ca niște mărgele dintr-un colier rupt. *Are o armă… Prostul nu ar fi trebuit să-i spună niciodată… Au spus că soțul tău e mort… A făcut-o la picioarele piramidei.* Ce se întâmplase? Soțul lui Katharine se sinucisese? Gândul că cineva chiar făcuse ce intenționase ea o lovi atât de brusc, încât se simțea paralizată. Ce Dumnezeu aflase, încât să își piardă cumpătul? Se întreba cât de mult știa Agatha despre femeia cu care stătea în compartiment. Katharine i se confesase la fel cum o făcuse și ea?

Când se lăsă întunericul deasupra trenului, Nancy se duse să își reia veghea.

— A fost mai bine în ultima jumătate de oră, șopti Agatha. Este încă foarte agitată, dar mai tăcută.

Nancy se așeza pe scaunul de pe care se ridicase Agatha, simțind căldura pe care corpul ei o lăsase în urmă. Stabiliseră să stea cu Katharine câte trei ore, trăgând un pui de somn în compartimentul lui Nancy între ture. Dar, văzând cât de epuizată părea Agatha, se decise să încerce să stea până dimineața. Dacă nu se va trezi, nu o va deranja.

Fu o noapte lungă. Nancy nu mai știa de câte ori se ridicase să ude prosopul cu apă rece și câteva picături de apă de colonie. Katharine era fierbinte când o atingea. Prosopul absorbea căldura, împrăștiind parfum de lavandă în compartiment. Pe Nancy o amețea, dar se lupta să rămână trează. Își luase cu ea un număr din *Vogue* să citească. Privind chipurile îmbufnate ale modelelor, era greu de crezut că făcuse cândva parte din lumea aceea. Părea că se întâmplase într-o cu totul altă viață.

Gândul la ce o aștepta era prea intimidant ca să stăruie asupra lui. O viață într-un oraș străin, cu un copil. Nancy știa că, acceptând oferta noii ei prietene, se agăța de un fir de ață. Cât va putea să mai ascundă transformările pe care le suferea corpul? Ce ar spune femeia aceasta bună dacă ar ști adevărul? Nancy puse revista jos, trecându-și mâinile peste pântec. Simțea diferența, mai ales când stătea așezată. Hainele de-abia îi mai veneau, dar când vor ajunge la Bagdad, va trebui să găsească o cale de a se îmbrăca diferit, găsind lucruri care vor ascunde starea în care se afla pe o perioadă cât mai îndelungată. Nimeni cu mintea întreagă nu ar fi acceptat o secretară însărcinată în aproape șase luni. Cu puțin noroc, Nancy va găsi altceva de lucru: va câștiga destul cât să închirieze o casă și să angajeze o doică după ce avea să se nască bebelușul. Dar, până atunci, trebuia să continue să se prefacă, să joace rolul fugarei care plecase pentru că nu era iubită.

Încercă să nu se gândească la ce făcea tatăl copilului, în timp ce trenul o îndepărta din ce în ce mai mult de el. Trebuia să fi ajuns la Londra. Știa pe ce stradă locuia, trecuse pe lângă casă, torturată de puținul pe care îl știa despre viața lui acolo. Soția, fetița. Trecuse în grabă, temându-se să nu vadă copilul prin fereastră. Știuse chiar atunci – înainte ca propriul ei copil să-și facă simțită prezența înăuntrul ei – că dacă ar fi văzut-o pe fiica lui, nu ar mai fi fost niciodată în stare să sicrie scrisoarea în care îl implora să vină cu ea la Bagdad.

— Îmi este foarte sete.

Katharine se ridicase deodată în capul oaselor în pat, iar prosopul căzu pe podea.

— Îmi dai, te rog, un pahar cu apă?

— Da, desigur! Nancy sări în picioare. Ți-e mai bine? Am fost foarte îngrijorate… Se întoarse să umple paharul.

— Chiar?

Katharine tremură, trăgând așternutul să-și acopere baretele sidefate de mătase ale cămășii de noapte, tivite cu dantelă.

— Am stat pe rând cu tine.

— Dragele de voi! Atât de rău mi-a fost?

— Ai avut febră. Trebuie să fi fost de la mușcăturile de insecte.

— Blestemățiile! Am dormit mult? Cât e ceasul?

Nancy se uită la ceas.

— Șase fără zece.

Katharine clipi. Se aplecă să ridice jaluzeaua.

— Dumnezeule, se luminează de ziuă! Ce zi este? Unde suntem?

— Încă în Turcia, cred. Nu ne-am oprit deloc de o grămadă de timp. Și este duminică. Katharine își duse mâna la cap.

— Mă simt foarte ciudat. Amețită. Am nevoie de mâncare, cred, dar nu mă pot apropia de ea.

— Vrei niște struguri?

Katharine încuviință, mișcând ușor din cap.

— Aș vrea.

Luă o boabă din ciorchine și o tăie în jumătate, scoțând sâmburii.

— Încearcă să îl ții mai întâi pe buze dacă ți se face greață.

Katharine făcu așa cum i s-a spus, închizând ochii în timp ce ținea fructul în gură. După câteva secunde, îl înghiți.

— Mmm… e delicios. Îmi mai dai unul?

În timp ce Nancy tăia încă un bob, apăru Agatha în cadrul ușii.

— O, arăți mult mai bine, spuse ea. Îmi pare rău, Nancy – cred că nu am auzit alarma.

— Nu trebuie să-ți ceri scuze. M-am gândit că ai nevoie să dormi mai mult după emoțiile pe care ți le-am dat cu o noapte în urmă.

Cu un zâmbet amar, Agatha se așeză la capătul patului.

— Struguri! Ce idee bună!

— Sunt delicioși, spuse Katharine. Exact ce mi-a recomandat doctorul.

— Îmi amintesc că m-am îmbolnăvit foarte tare și aveam febră mare pe când locuiam în Ceylon. Nancy așeză bolul cu fructe pe măsuța de la marginea patului, astfel încât Katharine să poată ajunge la el. Aveam o doică – o localnică pe care o chema Amanthi – care avea grijă de mine. Refuzam să mănânc sau să beau și părinții mei erau înnebuniți. Le-a cerut struguri și a stat lângă mine zi și noapte, vârându-mi câte o boabă în gură ori de câte ori deschideam ochii. Nu pot să mănânc struguri astăzi fără să mă gândesc la ea.

— Te invidiez că ai crescut într-un asemenea loc. Katharine rupsese jumătate de ciorchine și începu să mănânce boabele, cu tot cu semințe. Mi-am petrecut copilăria în Londra și a fost îngrozitor: frigul, ceața, vastitatea locului. Îmi place enorm să merg în Mesopotamia pentru că este exact invers.

— Ei bine, eu *te* invidiez pentru că ai o profesie, spuse Nancy. Am vrut să fiu profesoară în Ceylon, dar… lucrurile au ieșit altfel.

— Ce s-a întâmplat? întrebă Katharine.

— Unchiul meu a fost ucis în ultimul război și ne-am întors brusc în Anglia. Tata a moștenit un titlu și pământ în Cotswolds, ceea ce pare a fi o binecuvântare, dar s-a dovedit a fi un blestem.

Nancy se opri, întrebându-se dacă nu cumva spusese prea mult. Cele două femei o priveau așteptând. Nu îi mai putea face rău tatălui ei dacă le spunea, nu-i așa? Nu acum.

— Taxa pe moștenire era imensă, continuă ea. Mama murise pe când ne aflam în Ceylon și, fiind singurul copil, am încercat să îl ajut să mențină lucrurile pe linia de plutire. Dar a trebuit să vindem câte ceva – terenurile, anexele, picturile, mobila – până când nu a mai rămas decât casa. Și când ploua alergam dintr-o parte în alta cu găleți, pentru că din acoperiș se scurgea apa ca printr-o sită.

Se întoarse spre fereastră, rușinându-se să le povestească restul: că o căsătorie bună era singurul mijloc de a salva casa; că acceptase propunerea lui Felix de dragul tatălui ei, iar apoi îl văzuse murind în urma unui atac de cord, la o lună după nuntă.

Scăpă de întrebări suplimentare, căci locomotiva șuieră, iar trenul încetini brusc.

— O, uite! Katharine îngenunche în pat, cu nasul lipit de fereastră. Am ajuns la Porțile Ciliciene!

Nancy își lungi gâtul, așteptându-se să vadă intrarea într-un oraș străvechi, împrejmuit de ziduri sau un castel ruinat. Dar nu văzu decât coloane înalte de gresie naturală, stânci mari pe care primele raze ale zorilor le acoperea cu o pojghiță trandafirie.

— Ce este? La ce te uiți?

— O să vedeți imediat, răspunse Katharine. Este trecătoarea prin munții Taurus. Alexandru cel Mare a trecut cu armata sa pe aici în 333 î.e.n. și Sfântul Pavel a traversat-o în drum spre Galateni. Trenul se oprește întotdeauna ca oamenii să coboare și să admire priveliștea. Fluierând a doua oară lung, Taurus Express se opri. Mergeți, spuse ea, făcând semn spre ușă.

— Du-te tu, Nancy, spuse Agatha. Rămân eu aici.

— Prostii! Katharine își dădu ochii peste cap. Nu vă faceți griji în privința mea.

— Ești sigură? se încruntă Agatha.

— Foarte sigură. Dați-i drumul – nu stăm mult. Credeți-mă, nu trebuie să ratați.

Soarele tocmai se înălța deasupra coamei estice a munților când Nancy și Agatha coborâră. La început nu putură vedea cine știe ce, dar când se alăturară grupului de pasageri care se strângeau la câțiva metri distanță, amândouă rămaseră fără aer.

— E ca și cum ai sta la marginea lumii!

Nancy o prinse pe Agatha de braț. Stânca de sub picioarele lor era aproape verticală. Aveau în fața ochilor o câmpie imensă, acoperită de ceața din zorii zilei.

— E incredibil! șopti Agatha uimită. Ca și când te-ai uita la țara făgăduinței.

Cuvintele îi stârniră lui Nancy un sentiment pe care nu-l putea descrie. Un sentiment care se înălța deasupra fricii, disperării și singurătății din ultimele câteva zile. Un sentiment de… Ei bine, l-ar fi numit aproape bucurie. Simți învăluindu-i trupul căldura soarelui care se înălța pe cer. În aer mirosea a cedru, a ienupăr și a iris sălbatic. Privind câmpia vastă de

dedesubt, culorile se schimbară sub ochii ei, de la albastru violet-lăptos la gri-cenușiu, apoi într-un verde gălbui-pal.

— Te face să te bucuri că ești…

Agatha se opri, privind stânjenită într-o parte.

— Este în regulă.

Nancy o strânse de braț. Voia să spună că da, se simțea într-adevăr recunoscătoare că era în viață. Dar amintirea chipului iubitului se interpuse între privirea ei și orizont, ca un nor care acoperea soarele.

11

Adana – Damasc

La următoarea gară, pe peron se înghesuiau o mulțime de vânzători ambulanți. Stomacul Agathei își făcu simțită prezența sonor când se aplecă peste fereastră. Aroma de carne condimentată se întrecea cu mirosul sulfuros al locomotivei. Un bărbat cu o expresie răvășită dădu fuga spre ea, purtând o tavă cu frunze umplute, carne marinată pe frigărui și un bol cu ouă vopsite în culori strălucitoare.

— Vă este foame? întrebă ea, privind peste umăr celelalte tovarășe.

— Mie nu, strigă Katharine. Nu pot să mănânc altceva în afară de struguri.

— Ce este acolo? părea Nancy nelămurită.

— Vino să vezi! râse Agatha. Habar n-am ce este, dar miroase delicios!

Katharine le convinse să ia micul dejun turcesc în compartimentul lui Nancy, spunând că mirosul îi făcea rău.

— Ce crezi, e miel? Nancy desprinse cu dinții o bucată de carne de pe frigăruie.

— Oaie, mai degrabă, răspunse Agatha. Și cred că astea sunt frunze de viță.

— Uitasem cât de bună poate fi mâncarea condimentată, spuse Nancy zâmbind. Îmi plăcea la nebunie curry-ul pe care îl mâneam în Ceylon.

— Da, e de o sută de ori mai bună decât tocana pe care ne-au adus-o aseară, încuviință Agatha. Mănânc aproape orice, dar era plină de zgârciuri care înotau în grăsime, nimic altceva.

— Ar trebui să ne țină de foame până ajungem la Damasc, nu-i așa? Nancy luă una din frunzele de viță în formă de trabuc și mușcă din ea. Crezi că ar trebui să îi păstrăm și lui Katharine, în caz că i se face foame mai târziu?

Agatha dădu din cap aprobator.

— Este o ușurare să văd că și-a revenit. Începeam să mă întreb cum Dumnezeu va traversa deșertul.

— Lucrurile pe care le-a spus aseară... Nancy privi țintă la mâncarea rămasă pe punga maro de hârtie ce le servea drept farfurie. Știu că nu mă privește, dar... Prinse colțul hârtiei, răsucindu-l între arătător și degetul mare. Soțul ei... s-a sinucis?

— Nu știu, răspunse Agatha. Mi-a spus că s-au întâlnit în timpul războiului, când era soră medicală în Franța și că nu erau căsătoriți decât de șase luni când a murit. Am presupus că fusese ucis în luptă.

— Vorbea despre o piramidă, nu?

Nancy ridica privirea, continuând să răsucească hârtia. Delira?

— Mi-a spus că a locuit în Egipt după război, spuse Agatha. Poate că a mers acolo cu soțul ei. Nu a spus.

— Dacă este adevărat – dacă și-a luat, într-adevăr, viața – eu... ei bine, mă simt îngrozitor. A fost atât de prietenoasă cu mine, și eu... ce am făcut... trebuie să îi fi provocat amintiri dureroase.

— Nu trebuie să gândești așa! Nu știm dacă este adevărat, iar dacă i-ai declanșat, într-adevăr, amintiri pe care preferă să le reprime, ei bine, sunt sigură că nu își va aminti nimic din ce a spus noaptea trecută.

Nancy încuviință, privind pe fereastră. Trenul traversa un defileu printre munți. Tufișuri pipernicite se agățau de stânci abrupte, sub care, jos de tot, licărea un râu.

— Faci un lucru foarte curajos, să știi, spuse Agatha. Este nevoie de îndrăzneală să te descurci singură, să îți croiești o nouă viață într-un alt capăt de lume.

Nancy clipi când soarele îi intră în ochi. *Curajos.* Cât și-ar fi dorit să fie adevărat.

•

Taurus Express înaintă prin sud-est, traversă Turcia, pătrunse în Siria la Aleppo și de acolo la Beirut, unde Marea Mediterană vălurea molcom într-un golf arcuit. Agathei i se părea ciudat să creadă că era aceeași apă din Veneția. Era chiar mai încântătoare decât coasta de nord a Italiei, un lanț nesfârșit de golfulețe acoperite de nisip, pe fundalul cărora se întrezăreau nedeslușit munții azurii.

Nancy recupera orele de somn pierdute în compartimentul de alături, iar Katharine moțăia, după ce reușise să mănânce un ou tare și două piersici. Agatha stătea la fereastră, prea captivată de peisajul schimbător

ca să închidă ochii. După aproximativ o oră, întinderea nesfârșită a oceanului fu înlocuită de case mari, cu acoperiș teșit și grădini luxuriante, pline de iasomie albă cățărătoare și poinsettia stacojie. Se aflau la periferia Damascului destinația finală a trenului.

— Ai crede că ar fi ceva mai civilizat, nu-i așa? Katharine își dădu ochii peste cap, coborând, ușor nesigură, pe peron. Doar este cea mai veche capitală din lume.

Bagajele femeilor fură înhățate de o bandă de hamali, care țipau cu toții. În spatele lor veneau alții, încercând să le smulgă valizele. Urmă ceea ce semăna cu o partidă de lupte libere, până când interveni un reprezentant al agenției turistice Cook's. După ce bagajele fuseseră trimise în siguranță la autogară, se oferi să organizeze un tur de vizitare a atracțiilor turistice, dar Katharine îl alungă.

— Nu te duc niciodată în cele mai bune locuri, spuse ea. Voi fi eu ghidul vostru în această după-amiază.

— Dar de-abia te-ai ridicat din pat! protestă Agatha. Nu trebuie să te epuizezi.

— Nu intenționez, spuse Katharine zâmbind. Primul loc în care vom poposi este cel mai relaxant de pe pământ – și putem găsi ceva să ne ducă până acolo.

Când Agatha și Nancy văzură mijlocul de transport la care se gândea, rămaseră cu gurile căscate. În fața gării stătea un șir de cămile, cu șa cu oblânc. Katharine se duse la unul din bărbații de lângă ele și li se adresă în arabă. Urmă o scurtă conversație, în timpul căreia își puse mâinile în șolduri și clătină din cap de câteva ori înainte de a vârî mâna în poșetă, scoțând o bancnotă de cinci franci.

— Jaf în amiaza mare, pufni când se întoarse la ele. Nu contează, este o experiență de neratat!

Agatha privi, înspăimântată, cum Katharine le demonstră arta de a încăleca o cămilă ca o doamnă. Animalul fu îngenuncheat de stăpânul său. Apoi Katharine se așeză într-o parte pe crupa cămilei și se lăsă în șa. Când cămila se ridică în picioare, se înclină în față. Un moment, păru că tânăra avea să fie catapultată peste capul animalului. Dar se ținu de oblânc, râzând în timp ce cămila se îndreptă.

•

— Haide! strigă ea de sus. O să vă placă la nebunie după ce urcați – și este cel mai bun mod de a vedea orașul!

Agatha și Nancy se uitară una la cealaltă.

— Nu știu dacă pot, spuse Agatha. Ai văzut cum s-a clătinat când s-a ridicat? Parcă erai într-o barcă prinsă pe furtună – și sufăr teribil de rău de mare…

— Nici mie nu-mi prea vine, clătină Nancy din cap. Nu m-am omorât niciodată după călărie: am fost aruncată din șa de un cal cândva și m-a descurajat de-a dreptul.

— Ce așteptați? strigă Katharine peste umăr. Nu avem toată ziua!

— Presupun că dacă poate Katharine după ce a fost țintuită la pat douăzeci și patru de ore, nu ar trebui să fim chiar așa de slabe de înger. Agatha îi zâmbi crispat. Voi încerca, dacă încerci și tu.

— Ei bine, eu… ăă… Nancy se făcuse albă ca hârtia. Însă înainte să mai apuce să spună ceva, omul care mâna cămilele o ridică în brațe și o așeză în șa, pe cel mai mic animal, care îngenunche când se apropie.

— Ține-te bine și lasă-te pe spate! strigă Katharine.

Nancy închise ochii când se ridică de la pământ. Mai grațioasă decât tovarășa ei, reuși să se ridice fără să se încline înainte. Deschise ochii, minunându-se.

— O, încă nu am căzut!

— Bineînțeles că nu! râse Katharine. E doar o cămilă, nu un elefant! Vino, Mary, este rândul tău acum!

Când Agatha se apropie de cămila ei, aceasta scoase un muget gutural și o scuipă.

— Pfui! Se aplecă într-o parte să-i evite gura plină de bale. Nu cred că mă place!

— Bate-o ferm pe crupă, strigă Katharine. Arată-i cine este șeful!

— Nu sunt sigură că vreau să o ating. Agatha ridică mâna ezitant, exact când cămila își răsuci gâtul, ca un șarpe, scuipând-o a doua oară. Simți o pereche de mâini apucând-o din spate și se trezi pe spinarea animalului, protejată de un nou bombardament lichid de partea din față a șeii, care semăna cu piciorul răsturnat al unui taburet.

Se ținu cât mai strâns de oblânc când cămila se ridică în picioare. Îi amintea de o plimbare la bâlci, pe promenada de la Torquay. Un cal de

lemn pe un stâlp, care se mișca înainte și înapoi, în ritmul muzicii. Mama ei făcuse greșeala să-i cumpere o înghețată cu câteva minute înainte. Nu era sigură cine fusese mai furios: proprietarul caruselului, care trebuise să curețe mizeria, sau sora ei, care stătea în fața ei pe cal și mersese acasă cu vomă în păr.

Spre ușurarea ei, când cămila se urni, mișcarea fu înceată și echilibrată – nu semăna deloc cu o barcă pe valuri – și vedea până în capătul străzii, peste acoperișul tarabelor de la piață, către o arcadă de piatră ce părea străveche.

— Acela este Bab Sharqi, spuse Katharine, când cămila ei veni alături de cea a Agathei. Poarta de la Răsărit: este cea pe care a pătruns Sfântul Pavel când a intrat în Damasc. Romanii au construit-o. Au dedicat-o soarelui. Se întoarse să se uite peste umăr. Ești bine, Nancy?

Stăpânul cămilelor apucă frâul lui Nancy, aducând-o lângă celelalte.

— Nu este atât de rău pe cât credeam, spuse ea. E chiar plăcut, nu-i așa, după ce te obișnuiești?

— Aceasta este Strada cea Dreaptă, spuse Katharine. Vă amintiți din Biblie? Arabii o numesc Midhat Pasha Souk. Imediat veți simți mirosul tarabelor de mirodenii. Mergem la hammam, în partea cealaltă a orașului.

— Ce este asta? Agatha se prinse de oblânc când cămila își plecă gâtul să cerceteze o roșie strivită pe caldarâm.

— Este o baie publică, răspunse Katharine. Exact ce avem nevoie după cinci zile în tren: cineva care lucrează acolo vă va spăla de veți ieși mai curate decât ați fost vreodată în viață, iar apoi vă va face masaj cu ulei parfumat. Este absolut divin! După ce terminăm, ne întoarcem pe Khan Al-Harir – piața mătăsii – și vom face niște cumpărături dacă vreți. Apoi ne mai rămâne timp doar să mâncăm ceva, înainte să ne urcăm în autobuz.

— Sună minunat, zise Nancy, zâmbind. O, a ce miroase? E teribil de ademenitor. Ca… un fel de parfum. Ce este?

— Petale de trandafir, arătă Katharine cu brațul spre un pâlc de tarabe aflate ceva mai departe pe stradă. Vedeți sacii? Sunt plini de petale și muguri uscați de trandafir. Aici sunt folosiți pentru a aroma mâncarea și la parfumuri. Puteți să vă luați apă și înghețată cu gust de trandafiri, dacă vă plac.

În timp ce cămilele înaintau prin piața de mirodenii, aerul se umplea cu mirosuri tot mai exotice. Pe caldarâm erau așezați saci de cardamom, turmeric și scorțișoară, lângă coșuri cu nuci și fructe de ienupăr. De cârlige atârnau funii de usturoi și mentă proaspătă, deasupra unor boluri cu tămâie și lămâi uscate. De ambele părți ale străzii, pereții răsunau de glasurile arabilor care își strigau mărfurile, tocmindu-se la preț și salutând trecătorii.

Agatha simți că îi lasă gura apă când trecură pe lângă o tarabă pe care se frigea carne pe o frigăruie, deasupra unui foc cu cărbuni. Vânzătorul tăia felii din ea și le așeza pe mici bucăți triunghiulare de pâine, apoi turna un sos roșu închis.

— Ce este acolo? o întrebă pe Katharine.

— Kebab cu cireșe, răspunse. Damascul este faimos pentru cireșele negre: cresc peste tot în Siria. Fac un sos cu scorțișoară și fistic, care este delicios. Putem să mâncăm mai târziu dacă vreți.

Drumul spre baia publică le purtă pe străzi unde se vindeau covoare, oale de cupru și mobilă de lemn, cu intarsii complicate. Femei acoperite cu văluri și cu coșuri încărcate treceau grăbite pe lângă cerșetori zdrențăroși, ghemuiți pe caldarâm.

— Nu se putea trece pe aici anul trecut, spuse Katharine. Siria era un câmp de luptă. A avut loc o răscoală împotriva francezilor. Mii de oameni au rămas fără case – de aceea sunt atât de mulți cerșetori.

Un băiețaș, pe jumătate dezbrăcat, alergă spre ele, până la picioarele Agathei care atârnau pe lângă șa. Părea cam de vârsta lui Rosalind. În ochii lui, acoperiți de gene dese, se vedea o sfidare disperată. Agatha băgă mâna în buzunar după restul de la mâncarea pe care o cumpărase în tren. Erau oare bune lirele turcești? Nu era sigură. Trebuia să-i dea ceva.

— O! Nu face asta! Katharine o văzu aruncând monedele în mâna întinsă a băiatului. Vor veni după noi! Îi dădu pinteni cămilei, care se înclină înainte. Grăbiți-vă! strigă ea peste umăr.

Baia publică era la capătul unei alei lungi și înguste. Katharine ajunse prima și descălecase deja când ajunseră și ceilalți.

— Cum coborâm? Nancy se ținea de șa cu amândouă mâinile.

— Nu-ți face griji, se ocupă el. Katharine întoarse capul spre stăpânul cămilelor, care venea pe stradă în urma lor.

Fu de ajuns să rostească un singur cuvânt și să fluture bățul, iar cămilele căzură în genunchi. Era mult mai ușor să cobori decât să urci, se gândi Agatha, când păși pe pământ. Se uită spre Nancy, care era vădit ușurată că revenise pe *terra firma*.

— Bravo amândurora! spuse Katharine radioasă. Acum, haideți să mergem și să ne desfătăm! Le conduse în interiorul întunecat și răcoros, prin al cărui acoperiș pătrundeau raze de soare. Este doar pentru femei, în caz că vă întrebați, spuse ea. Cea pentru bărbați este pe altă stradă. Acesta este singurul loc în care veți vedea femei fără văl.

Fură invitate să intre în separeuri individuale, unde se dezbrăcară.

— Sunteți gata? se auzi vocea lui Katharine peste zidul despărțitor.

— Ce se întâmplă acum? După voce, Nancy părea emoționată.

— Te întinzi pe o masă unde te săpunesc și te freacă din cap până în picioare, strigă Katharine. Apoi îți fac masaj.

— Unde este? Masa, vreau să spun?

— În încăperea principală. Nu ești timidă, nu? Nu sunt decât femei laolaltă.

Agatha apăru într-o camizolă de mătase și în chiloți. Nancy reuși să-și acopere mijlocul cu un prosop îngust pe care îl găsi în cabina de schimb.

— Așa m-am simțit și eu prima dată. Katharine își prindea părul, iar sânii i se mișcară când ridică brațele. Arăboaicele au o atitudine diferită față de nuditate, sunt mult mai puțin pudice decât britanicele când sunt departe de bărbați.

Agatha încercă să nu se holbeze. Katharine stătea acolo, fără rușine, neascunzându-și fâșia de păr pubian care se ivea pe fundalul pielii lăptoase a pântecului. Le făcu semn să o urmeze. Desculțe, înaintară pe covorașe de rogoz, îndreptându-se spre camera de îmbăiere. Era un miros puternic și proaspăt de lămâi și rozmarin și auzeau ecoul îndepărtat al vocilor.

Îngrijitoarele le salutară când intrară în încăperea plină de arăboaice goale. Acestea le priviră țintă, cu o curiozitate nedisimulată pe nou-venitele cu piele albă. Katharine spuse ceva în arabă, fluturând mâna spre Agatha și Nancy. Îngrijitoarele încuviințară. Una dintre ele deschise un

dulap și scoase un prosop cât un cearșaf, pe care îl întinse pe un fel de sfoară de rufe, ce atârna deasupra mesei. Făcu la fel cu al doilea prosop, creând un cort în jurul mesei.

— Iată! spuse Katharine zâmbind spre Nancy. Nu mai trebuie să fii stânjenită acum – vei fi ferită de priviri deranjante. Se întoarse spre Agatha. Vrei și tu unul?

Agatha încuviință. Pe când fusese soră medicală văzuse o mulțime de bărbați goi, dar nu avusese niciodată paciente. În afară de sora ei, nu văzuse niciodată o femeie fără haine pe ea. Se simțea extrem de stânjenită, conștientă fiind că, după naștere, abdomenul și sânii ei nu se comparau cu corpul ferm și voluptuos al lui Katharine.

Cu colțul ochiului, o văzu pe Nancy ascunzându-se pe după prosoapele atârnate. Agatha se întrebă de ce se simțea atât de stânjenită. Era cu cel puțin zece ani mai tânără decât ea și Katharine și nu avea nici pic de grăsime. Poate faptul că fusese singură la părinți o inhibase. Apoi îi trecu prin minte că s-ar putea să existe alt motiv. De cât timp spunea Nancy că fusese măritată? De cinci sau șase luni? Suficient încât să fie însărcinată și să știe. Această posibilitate aruncă o nouă lumină, rece, asupra evenimentelor de joi seara. Cât de disperată trebuie să fi fost, după ce primise telegrama, – dacă descoperise totodată că era însărcinată.

Punându-se în pielea lui Nancy, își aminti de ziua în care îi dăduse vestea lui Archie. Erau într-un taxi, în drum spre casă. Se întorceau de la Palais de Danse, din Hammersmith. O cuprinsese greața, iar Archie strigase la șofer că mergea prea repede. „Nu, nu e asta”, spuse ea. Chipul îi împietrise când îi șoptise la ureche. Rămăsese tăcut o eternitate – așa i se păru –, iar razele galbene ale felinarelor îi împungeau pielea ca niște săgeți. Când vorbi, cuvintele o răniră profund. *Nu vreau un copil. Te vei gândi tot timpul la el, în loc să te gândești la mine.*

Agatha simți o mâna pe braț. Îngrijitoarea gesticula spre pat, iar ea se întinse, supusă. Se simți foarte încordată în timp ce aștepta să fie spălată. Gândul că un străin o săpunea în toate orificiile nu era genul ei de relaxare. Închise ochii, făcându-și curaj să înfrunte chinul. Dar, spre surpriza ei, momentul în care cârpa caldă și parfumată intră în contact cu pielea fu extrem de plăcut. Femeia care se ocupa de ea urcă metodic de-a lungul corpului, cu mișcări ferme și pricepute, începând cu picioarele.

Când ajunse la genunchi, Agatha căzuse într-o stare delicioasă de somnolență. Era păcat că fusese vârâtă după aceea într-o cadă din care ieșeau aburi, dar masajul fu un somnifer și mai puternic. Întinsă pe burtă, simți cum i se turna ulei cald pe mijloc. Apoi mâinile puternice și sigure se apucară de treabă din nou, îndepărtând toată tensiunea din corpul ei. Aproape că adormise profund când se sfârși.

— E timpul să mergem! îi pătrunse o voce în vis. Se afla în grădină la Sunningdale și juca cricket francez cu Rosalind și Archie. Cineva din casă striga, dar nu pe ea o căutau. Deodată, o văzu pe mama ei traversând iarba. Părea foarte furioasă. Rostea cuvinte pe care Agatha nu le putea auzi.

— Trezește-te!

Agatha deschise ochii, străduindu-se să înțeleagă ce vedea. O pereche de picioare. Picioarele lui Katharine. Se ridică în capul oaselor, frecându-se la ochi, conștientă că era dezbrăcată. Cumva, nu mai conta.

— Trebuie să o luăm din loc dacă vrem să mai mergem la cumpărături. Ți-a plăcut?

Agatha încuviință.

— Mă simt cu totul altă femeie.

Adevărul cuvintelor o izbi. Era ca și cum toată durerea ultimilor doi ani fusese îndepărtată odată cu murdăria și transpirația. Nu dispăruse pentru totdeauna, bineînțeles. Avea să se întoarcă la fel de sigur ca mizeria sub unghii. Dar va savura sentimentul din plin. Nu-și mai amintea când se simțise ultima dată atât de senină, atât de eliberată.

12

Damasc – Bagdad

La Souk Al-Harir, Agatha cumpără o bucată de mătase albă, brodată cu albastru închis, să o trimită acasă, surorii ei, și o pereche de papuci de piele, împodobiți cu aur, pentru Charlotte. Apoi, pentru Rosalind, văzu o păpușă cu mantie stacojie și podoabă de cap acoperită cu paiete, pe care le purtau miresele siriene. Le prinse pe Nancy și Katharine la o tarabă unde se vindeau haine de femei gata făcute.

— Le invidiez, spunea Nancy. Cred că mi-ar plăcea să port văl. Gândește-te cât timp ai economisi, nu ar mai trebui să te deranjezi cu părul și cu machiajul.

— Presupun că *poți* să vezi lucrurile astfel, spuse Katharine. Dar este fundamental greșit, nu-i așa, să obligi femeile să se acopere, în vreme ce bărbații se îmbracă exact cum doresc?

— Ei bine, da, ai dreptate. Însă dacă o femeie ar avea de ales, ar exista avantaje, nu-i așa?

— Doar nu te gândești să cumperi unul? întrebă Agatha, trecându-și degetele peste un șal de cașmir liliachiu.

— Nu un văl, răspunse Nancy. Dar îmi place teribil rochia aceea. Arătă spre o rochie lungă de mătase vernil, cu o tivitură argintie la gât.

— Cred că ar arăta fermecător pe tine, spuse Katharine. De ce nu o iei?

— Nu. Nu trebuie. Nancy o privi pe Agatha. Dar aș putea cumpăra o bucată de material și să încerc să croiesc ceva asemănător când ajungem la Bagdad.

Katharine se uită la ceas.

— Ai face bine să te hotărăști mai repede – nu mai avem decât o oră până pleacă autobuzul.

— Am văzut ceva de culoarea aia acolo. Agatha arătă spre taraba de unde cumpărase bucata de mătase. Mergem să aruncăm o privire?

Cincisprezece minute mai târziu, i se alăturară lui Katharine la o cafenea în aer liber, de la marginea soukului. Comandase pentru ele și, în

câteva momente după ce se așezaseră, apăru o farfurie imensă de mâncare.

— O vom împărți, spuse Katharine. Avem falafel, tabbouleh și baba ghanoush – o, și aceea este mâncarea cu carne pe care am văzut-o la taraba din drumul spre hammam.

Agatha nu mai auzise niciodată de asemenea lucruri. Katharine enumeră repede ingredientele în timp ce mâncau. Năut, mentă, roșii, vinete, grâu încolțit, semințe de pin, cireșe negre și carne de miel tocată. După ce mâncară aproape tot, îi făcu semn chelnerului și îi vorbi în arabă.

— Tocmai am comandat specialitatea casei la desert, spuse zâmbind. Apă de trandafiri și înghețată cu aromă de migdale, cu fistic proaspăt pe deasupra.

Agatha crezu că nimic nu putea întrece înghețata venețiană pe care o gustase, dar era sublimă. Îi veni în minte o imagine vie cu Max lingându-și o picătură de *crema dei Dogi* din colțul gurii. Cum i s-ar părea această aromă, se întrebă? Încercă să-și dea seama pe unde ar fi în clipa aceea. Undeva în Mediterana, probabil mai aproape de Asia decât de Europa.

Avertismentul lui se făcu auzit din nou când savura ultima lingură. *Te vrăjește și, până să îți dai seama, devii sclavul ei*… O privi pe Katharine, care încerca să atragă atenția chelnerului să-i ceară nota. Tot ce făcuseră în Damasc fusese stabilit de ea și îi urmaseră planurile fără să crâcnească. Prin urmare, da, le *vrăjise*, dar era o vrajă minunată. Cămilele, masajul, soukul, mâncarea… Agatha zâmbi în sinea ei, știind că avea să-și amintească mereu ziua asta.

•

O flotă de autobuze cu șase roți aștepta pasagerii din Taurus Express care călătoreau spre Bagdad. Afacerea era condusă de doi frați australieni, pe nume Nairn. Unul din ei o măsură pe Katharine din cap până în picioare când se duse să întrebe de locuri. Din colțurile ochilor lui albaștri radia un fascicul de cute albe, la care nu ajunsese soarele deșertului.

— Trebuie să stăm în față, spuse Katharine, susținându-i privirea. Prietena mea are rău de mașină – n-o să-i fie bine dacă stă în spate. Privi peste umăr spre Agatha, care nu o auzea și se încrunta la ceva ce spunea Nancy.

— Locurile sunt deja alocate, răspunse australianul.

— Ei bine, *dez*-alocă-le! exclamă Katharine, înfigându-i biletele sub nas. Altfel te vei alege cu o mizerie extrem de neplăcută.

El își plecă fruntea, examinând biletele.

— Să văd ce pot face. Domnișoara…

— Doamna, spuse ea înclinând încet din cap. Mulțumesc, domnule Nairn!

Buzele i se desfăcură, dezvăluind o dantură perfectă. Când se întoarse, îi simți privirea urmărind-o.

— Spune-mi Jim!

Le văzu pe Agatha și pe Nancy ridicând capul, întrerupându-și conversația și uitându-se la ea cu fețe curioase.

— S-a rezolvat, le zise. Nu trebuie să-ți mai faci probleme că ți se va face rău pe drum.

— Ce ușurare! privi Agatha scările către cel mai apropiat autobuz. Dar am văzut că unul dintre șoferi a urcat cu două carabine. Erau pe jumătate ascunse într-o pătură, însă se vedeau țevile.

— O, e cât se poate de normal, vorbi Katharine. Nu vom da de bucluc, dar nu aș vrea să traversez deșertul fără arme. Hai să ne instalăm, ce spuneți?

Trei arăboaice cu văl erau trimise în spatele autobuzului când urcară. Una avea găini vii într-un coș, care se alăturară cotcodăcind protestelor femeii care se certa cu șoferul.

— Mă simt îngrozitor că le luăm locurile, spuse Agatha.

— Ei bine, nu e cazul. Katharine se așeză pe un scaun de la fereastră. Ele sunt obișnuite, tu nu. Și nu ar fi prea fericite dacă ți s-ar face rău în mijlocul unei călătorii de nouăsprezece ore – mai ales pe căldura asta.

Zece minute mai târziu, autobuzul ieși din Damasc, trecând pe lângă livezi de pomi fructiferi și curmali, care fură treptat înlocuiți de pustietatea deșertului. În curând, nu se mai vedea nimic în afară de dune de nisip și stânci. Peisajul monoton avea un efect hipnotic și, în scurt timp, atât Agatha, cât și Nancy adormiră. Katharine privi fețele lor adormite, dorindu-și să se adâncească și ea în somn. Se uită la ceas. Șase și jumătate. Numără orele în minte.

În mai puțin de patruzeci de ore avea să stea în fața altarului din biserica anglicană din Bagdad. Gândul că Leonard o aștepta, că se va întoarce să o sărute, o făcu să-i înghețe sângele în vine.

Simți o nevoie disperată de a se despovăra, descărcându-și temerile pe care le acumulase încă de când urcase în tren, în Londra.

Se uită din nou la femeile care dormeau, dându-și seama că erau probabil epuizate, căci stătuseră treze aproape toată noaptea trecută, având grijă de ea.

Ceva se schimbase în călătoria prin Turcia. Începuse în noaptea inundației, când erau toate în compartiment, la primele ore ale dimineții. Însă din pricina febrei nu mai erau niște simple tovarășe de călătorie. Exista o legătură tangibilă între ele acum. Iar Katharine tânjea să se confeseze acestor… Se opri, negăsind cuvântul care se străduia să i se formeze în minte.

Prietene.

Nu se considera o femeie care avea prieteni. Nu prietene, în orice caz. Dacă cineva i-ar fi cerut să îi enumere pe oamenii cei mai apropiați, ar fi pomenit numele bărbaților de la săpături. Mai era și sora ei în Norfolk, desigur. Dar nu fuseseră niciodată ceea ce Katharine ar fi numit apropiate. Nu suficient de apropiate, încât să i se confeseze când murise Bertram. Și nu suficient de apropiate, încât să știe despre… Ce? Nu exista niciun cuvânt care să-l descrie. Doctorul bălmăjise ceva despre o insensibilitate congenitală la hormoni, dar nici măcar el nu reușise să identifice cu precizie ce îl băgase pe Bertram în pământ de tânăr.

Se uită pe fereastră. Nu se vedea nimic altceva în afară de nisip și pământ. Peisajul acesta strălucitor avea ceva sinistru. Te puteai pierde în el în ciuda vastității. La amiază, era imposibil să-ți dai seama dacă te îndreptai spre nord, sud-est sau vest, iar autobuzele o apucau uneori pe drumul greșit în labirintul de rute.

Asta faci?

Vocea din mintea ei era a lui Bertram. Încă o purta cu ea. Dacă i-ar fi spus ce aflase de la doctor, dacă ar fi vorbit cu ea, în loc să plece în mijlocul nopții cu arma în mână.

Nu trebuie să o faci, *știi.*

— O, ba da, trebuie, șopti spre reflexia ei din fereastră.

Dacă ar renunța la căsătoria cu Leonard, ar trebui să se întoarcă în Londra cu următorul tren. Nu la British Museum – nu ar mai găsi o slujbă acolo, dacă nu ar mai face parte din echipa de arheologi. Ar fi forțată să își caute de lucru la casele de modă. Dar lumea *haute couture,* cândva atât de strălucitoare, nu o mai atrăgea acum. Nu se mai putea întoarce la tivuri, poșete și pălării. Nu când își lăsa amprenta asupra lumii bărbaților. O lume a regatelor pierdute și a comorilor îngropate. Lucrul pe care îl îndrăgea, lucrul după care tânjea era să trăiască la fel ca un bărbat.

Îi întrecuse pe toți – pe toți tinerii cu care lucrase – și îl putea întrece și pe Leonard dacă era isteață. În ciuda gravității sale, era un novice în chestiuni amoroase. Faptul că nu protestase cu privire la ce *nu* avea să se întâmple în noaptea nunții i-o dovedise. Va trebui să îl ispitească, așa cum îl ispitise pe Max. Să i se arate câte puțin, ca o pictură într-o galerie de artă – ceva la care te puteai uita, dar pe care nu îl puteai atinge.

Pe locul de lângă ea, Nancy se mișcă în somn, iar corpul îi tresări ca și când ar fi avut un coșmar. Și chiar *avea,* credea Katharine. Nici Agatha nu era cu mult mai bine. Conform ziarelor, de-abia se uscase cerneala pe certificatul de divorț, pricinuit de infidelitatea soțului care o făcuse să sufere o cădere nervoasă. Cum ar putea îndura vreuna dintre ele să o audă vorbind despre nunta ei? Ar trebui să se prefacă entuziasmate, să pretindă că erau încântate pentru ea. Apoi vor urma întrebări despre felul în care evoluase idila. Ceea ce ar fi de neîndurat. Și totuși se trezi dorindu-și să le invite la biserică. De ce? Pentru sprijin moral? Acum că momentul se apropia, se simțea inexplicabil de îngrozită.

Când autobuzul viră la dreapta, în față apăru o dună imensă de nisip. Bucata de deșert semăna foarte mult cu peisajul din afara orașului Cairo. Și cam la ora asta, exact când apunea soarele, se urcase soțul ei pe Marea Piramidă din Giza și se împușcase.

Nu văzuse niciodată cadavrul lui Bertram. Ofițerul lui superior venise să o caute să-i dea îngrozitoarea veste. Ceruse să meargă la morgă, dar el o sfătuise să nu. Șocată, se supuse. Ulterior, își dorise să nu o fi făcut. Se torturase, imaginându-și ce se întâmplase. Iar din cauza coșmarurilor îi era teamă să adoarmă.

Gândul la ce urma, gândul că va repeta aceleași jurăminte pe care i le făcuse lui Bertram declanșă un val de panică. Acesta fu urmat de durere și vinovăție, care amenințau să o copleșească.

Mă căsătoresc poimâine.

Încercă să-și imagineze că le spunea. Poate că dacă ar amâna-o până când ajungeau în Bagdad, în momentul când se despărțeau… *O, apropo, mă căsătoresc mâine – vreți să veniți?*

Atunci nu ar mai avea timp să îi pună întrebări.

Singurul punct de reper real în tot drumul de la Damasc la Bagdad era fortăreața Rutbah, din deșert. Flota de autobuze sosi acolo la puțin timp după miezul nopții. Agatha se trezi când frână șoferul. Singurul semn de viață era o lumină pâlpâitoare, care se întrezărea în întuneric. Când se opriră, văzu porțile imense de lemn. Bufnetul se auzi prin fereastră când le deschiseră. Văzu doi paznici cu căști coloniale și cizme lungi de piele, de-o parte și de alta, cu puștile ridicate. Urcară în fiecare autobuz și îl traversară de la un capăt la altul, uitându-se la fiecare pasager cu o expresie feroce.

— Camel Corps, șopti Katharine. Caută bandiți care se dau drept călători de bună-credință.

După ce se încheie inspecția, autobuzelor li se permise să intre în fort, iar porțile fură închise în urma lor. Apoi Jim Nairn urcă la bord cu un megafon.

— Vom face un scurt popas aici, anunță el. Peste trei ore vom porni la drum din nou. Nu au multe camere, dar, dacă nu vă deranjează să împărțiți camera, sunt niște paturi.

Era și mai aglomerat decât sugerase. Katharine, Agatha și Nancy fură înghesuite într-o încăpere fără ferestre, cu pereți întunecați de chirpici. Singurele piese de mobilier erau două paturi duble. Înainte să se hotărască unde vor dormi, în încăpere fură conduse încă trei femei – toate cu văl.

— Bine că niciuna dintre noi nu este grasă! Katharine bătu în saltea și pe podea aterizä o mică ploaie de nisip. Cine se sacrifică să stea la mijloc?

— Crezi că ar trebui să stăm pe haine? întrebă Nancy așezându-se șovăielnic pe pat. Vai! Este un gândac? arătă ea spre forma întunecată care înainta pe perete.

— Uite încă unul!

Agatha se uită spre tavan, de care era atârnat un bec fără abajur ce lumina slab.

Se auzi un foșnet din cealaltă parte a camerei. Una dintre femeile cu văl se apropie, ținând o cutiuță de metal în mână.

— Nu frică, spuse ea. Am foc.

— Ce face? Nancy își lungi gâtul și văzu că femeia aprindea un chibrit.

— Aprinde semințe de *ajwain*, răspunse Katharine. Simțiți mirosul?

Din cutia de metal se înălță un fuior de fum, răspândindu-se în încăpere.

— O, răspunse Agatha, seamănă cu... rozmarinul, cimbrul sau ceva asemănător.

Îl folosesc ca să alunge insectele. Katharine încuviință, privind radioasă spre femeia cu cutia de metal, pe care o așeză pe podea între cele două paturi. Este foarte eficient – aș vrea să fi avut puțin și în tren.

În timp ce fumul se înălța spre tavan, gândacii o zbughiră, dispărând într-o gaură din plintă, pe care una dintre arăboaice o astupă cu valiza. Apoi toată lumea se întinse pentru ce mai rămăsese din noapte.

Katharine închise ochii, însă somnul refuza să vină. Simțea căldura trupului lui Nancy prin haina în care se învelise. După felul în care respirau, amândouă adormiseră. De cealaltă parte a camerei, una dintre arăboaice sforăia. Nu vedea cât e ceasul în întuneric, dar știa că trebuia să fie în jur de unu dimineața. Luni dimineața. Mai avea doar o noapte de libertate.

Încercă să-și imagineze cum ar fi dacă lângă ea ar sta Leonard, nu Nancy. Gândul îi întoarse stomacul pe dos. Nu era vorba despre faptul că nu-l plăcea. Nu era chipeș, ca Bertram, care o cucerise din prima clipă în care i se oprise privirea asupra lui. Dar, nici dacă ar fi fost cea mai frumoasă ființă de pe pământ, Leonard n-ar fi fost de ajutor. S-ar fi temut în continuare.

Simți patul mișcându-se când se întoarse Nancy.

— Ești trează, Katharine? șopti ea.

— Da. Se pare că nu pot adormi.

— Nici eu. Aș vrea să fie dimineață. Nu-mi place locul acesta. Dacă aș adormi, aș avea coșmaruri – tu nu?

Katharine tânji să-i spună totul atunci. Secretul ei se agăța de ea ca parfumul semințelor care ardeau lângă pat. Dacă i l-ar șopti acum, pe întuneric, ar conta? Ar ajuta?

Nici Nancy, nici nimeni altcineva nu puteau face nimic să schimbe lucrurile. Mai bine să îl păstreze pentru ea, să mențină imaginea femeii de carieră încrezătoare, care făcea exact ce îi plăcea și nu se temea de nimeni.

— Nu sunt îngrijorată din pricina coșmarurilor, spuse ea. Sforăitul mă ține trează. Parcă ar fi cămila lui Mary, nu-i așa, când scuipa întruna.

Nancy chicoti în întuneric.

— Mă bucur că nu ai adormit, zise. E groaznic când stai treaz singur, nu?

•

Era încă întuneric când Jim Nairn bătu la uși să trezească pe toată lumea. Oamenii își târșâiră picioarele până în curte și urcară în autobuze ca niște zombi. La o oră după ce porniseră din nou la drum, pe cer se întrezări prima rază de lumină înspre răsărit. Orizontul deveni din cenușiu trandafiriu, iar autobuzele se opriră. Agatha privi pe fereastră, cu ochii încețoșați de somn. Un grup de bărbați în mantii tradiționale arabe instalau lămpi de gătit și despachetau cratițe de cupru din coșuri mari, de răchită. Apoi, spre uimirea ei, scoaseră niște cutii mari de metal cu ceea ce păreau a fi cârnați.

Pasagerii fură chemați de pe locurile lor de către Jim Nairn, care părea enervant de proaspăt și vioi pentru cineva care nu dormise probabil deloc.

— Micul dejun! strigă prin megafon. Așezați-vă în fața autobuzului, vă rog!

Agatha simți mirosul de cârnați când se opri pe nisip. Din șirul de cratițe se ridicau aburi, așezate toate pe aparatele de gătit fixate cu pietre aranjate la baza fiecăruia. Se așeză la coadă și primi în curând o lipie arăbească, în care se afla un cârnat gras. De băut, îi dădură o cană de metal plină cu ceai negru, fierbinte și dulce.

Se așeza cu picioarele încrucișate pe nisip să mănânce. Când luă prima îmbucătură, i se păru cel mai delicios lucru pe care îl gustase vreodată. În deșert, zorii zilei, cu toate culorile răsăritului – nuanțele de trandafiriu, coral și albastru – și aerul pur și răcoros te făceau să te minunezi. Deodată, vechea ei viață din Anglia păru foarte măruntă, foarte neînsemnată. La asta visase. Aici, în acest peisaj pustiu, era într-adevăr departe de tot – înconjurată doar de aerul tăcut al dimineții, de soarele care răsărea, așezată pe nisip și savurându-și cârnatul și ceaiul.

Când veni vremea să o ia din loc, bărbații care pregătiseră micul dejun dispărură peste marginea unei dune de nisip, după ce își încărcară coșurile pe cămile.

— Sunt beduini, spuse Katharine. Veți mai vedea alții când vom ajunge la săpături. Se întoarse spre Nancy, care stătea de partea cealaltă a culoarului. Vei veni și tu în vizită, nu-i așa?

— Păi, eu… ăă… Nancy se uita de la Katharine la Agatha, ca și când ar fi cerut voie.

— Putem călători împreună, nu-i așa? spuse Agatha. Cât este din Bagdad până acolo?

— Destul de mult: în jur de douăsprezece ore cu trenul. Dar sunt locuri interesante de văzut pe drum. Ați putea să nu vă grăbiți. Vă opriți o zi sau două la Karbala și Ukhaidir. Apoi puteți locui în anexă câteva zile… Are doar strictul necesar, dar cred că o să vă placă. Băieții se vor bucura enorm de vizita voastră, sunt sigură.

— Foarte amabil din partea ta! spuse Nancy. Sună absolut fascinant.

Un strigăt din autobuzul din față îi făcu pe toți să-și întoarcă privirile.

Șoferul viră brusc la stânga. Pe fereastră, văzură ce pricinuise diversiunea, în mijlocul drumului era parcat un camion, prin ale cărui ferestre se ițeau puști îndreptate spre ei.

— Bandiții! șuieră Katharine. Nu vă faceți griji! Nu au treabă cu noi. Așteaptă caravanele.

— Bărbații aceia pe cămile? Nancy se încruntă.

— Nu pe cei care ne-au făcut micul dejun – s-au îndepărtat deja. Dar vor veni alții – negustori care se întorc din Damasc, unde și-au vândut mărfurile – pe ei îi așteaptă.

După ce merseră hurducându-se pe un drum lăturalnic câțiva kilometri, autobuzul ajunse din nou la ruta obișnuită. La zece și câteva minute, Agatha zări o cupolă și minarete strălucind în căldura care se ridica din nisip.

— Acolo este Fallujah, spuse Katharine. Imediat se va vedea râul pe lângă moschee. Este Eufratul.

Ca să intre în oraș, autobuzul trebui să traverseze un pod făcut din bărci. Se clătina alarmant, iar Agatha simți un val de greață, care trecu, din fericire, de îndată ce ajunseră din nou pe pământ. Străbătură un crâng de palmieri, pe un drum desfundat. Apoi, pe stânga, văzură cupolele aurite ale unei alte moschei mai mari, iar Katharine le spuse că se aflau într-un oraș numit Kadhimain.

— Ajungem în curând la Tigru, le spuse ea. Mai sunt doar câțiva kilometri până în Bagdad.

Intraseră pe o șosea normală acum, flancată de șiruri de palmieri și cirezi de bivoli negri, care se scăldau în bălți. Apoi trecură de case și grădini pline de flori.

Agatha zări terenuri de tenis pe care se aflau europeni – tineri și tinere, ce se mișcau dintr-o parte în alta, îmbrăcați în alb.

— Bun venit în țara memsahib! zâmbi Katharine. Aceasta este Alwiya – suburbia elegantă. Aș evita-o dacă aș fi în locul vostru.

Terenurile de tenis și grădinile îngrijite fură înlocuite în cele din urmă de ceea ce părea a fi o mahala. Un mare țarc noroios, plin de bivoli, înconjurat de barăci făcute din canistre de benzină. Duhoarea de balegă pătrunse în autobuz, făcând pe toată lumea să se țină de nas.

— Acesta este orașul Buffalo. Katharine arătă pe fereastră înspre două femei care înotau în noroi, zâmbind în timp ce puneau nutreț pentru animale într-o troacă. Pare a fi o mahala, nu-i așa, dar acești oameni sunt destul de bogați după standardele arabe. Un bivol valorează o sută de lire sterline sau mai mult. Vedeți brățări le acelea pe picioare? Agatha se uită la femeile care se întorceau clătinându-se prin noroi. Într-adevăr, zări o scânteiere argintie în jurul gleznelor. Fiecare femeie avea o mulțime de brățări și lanțuri de argint cu mărgele de lazulit, jad și chihlimbar.

Orașul Buffalo se afla pe malul râului Tigru. Acesta era traversat de un alt pod de bărci – nu la fel de lung ca primul –, iar apoi intrară în Bagdad,

înaintând pe o stradă plină de clădiri șubrede și îndreptându-se spre o moschee impunătoare, cu cupole turcoaz. Apoi autobuzul se opri, iar Agatha își dădu seama că asta era: după cinci zile de călătorie ajunsese în sfârșit acolo – în fața hotelului Tigris Palace.

Katharine coborî să își ia rămas-bun, în timp ce șoferul descărca bagajul Agathei și pe cel al lui Nancy.

— Câteva sfaturi, spuse ea. Când mergeți la cumpărături, țineți minte că în Orientul Apropiat nimic nu este ceea ce pare a fi. Dacă vedeți un om care gesticulează violent spre voi să vă îndepărtați, de fapt, vă invită să vă apropiați. Pe de altă parte, dacă vă face semn să vă apropiați înseamnă că vă spune să plecați. Și, dacă vreți ca cineva să vă asculte, trebuie să strigați. Așa se fac lucrurile aici. Dacă vorbiți pe un ton obișnuit, vă vor ignora: vor crede că vorbiți singure.

— Tu unde stai? întrebă Nancy.

— În cealaltă parte a orașului, la Maude. Este o casă de oaspeți, nu un hotel. Leonard urăște să cheltuiască bani pe cazare. Dădu ochii peste cap. Scuze – probabil că sună foarte neloial. Se opri o clipă. De fapt, ne căsătorim mâine. Eu și Leonard. Vreți să veniți?

13

Bagdad

Nancy se întrebă dacă mai stăteau și alți oaspeți la hotelul Tigris Palace. Nu era nimeni în zona de la recepție, cu marmură pe jos, când coborâră în după-amiaza aceea, după ce despachetaseră. În curtea interioară răcoroasă ceaiul era servit de un chelner în uniformă, care și-ar fi putut găsi cu ușurință locul la Claridge's.

— De ce nu ne-a spus până acum? întrebă Nancy, întinzându-și șervetul în poală.

— Poate că nu voia să facă mare caz.

Agatha se întrerupse, în timp ce chelnerul îi turna ceai în ceașcă.

— Este la a doua căsătorie, la urma urmei, adăugă apoi.

— Însă ar fi trebuit să pomenească despre asta, totuși. Crezi că are îndoieli?

— S-ar putea să fi cântărit chestiunea în timpul călătoriei, încercând să hotărască dacă e ce-și dorește cu adevărat.

— Îmi amintesc că m-am simțit așa în dimineața următoare după ce m-a cerut Felix în căsătorie. Nancy întinse mâna după un sandviș cu castraveți. I-am spus tatălui meu – care era absolut încântat –, dar îmi amintesc că m-am uitat pe fereastră la mugurii castanilor sălbatici, gândindu-mă că să te căsătorești semăna cu frunzele care se deschideau. Erau atât de pale și fragede și – nu știu – *expuse*. Încolțeau și nu mai puteau da înapoi. Și cine știe dacă nu venea vreo vijelie sau un ger?

— Îl cunoșteai pe Felix de multă vreme?

— Nu chiar. Îl văzusem la câteva evenimente speciale în preajma Crăciunului. Apoi a venit la o petrecere dată de o fată cu care am fost la școală. Era un bal mascat – o nebunie – și o mulțime de oameni erau deja foarte beți când am sosit. Felix se costumase în Zorro. Arăta exact ca Douglas Fairbanks, cu o mantie roșie și o pălărie sombrero neagră. Am aflat mai târziu că ceruse în căsătorie alte câteva fete de la petrecere,

înainte să ajungă la mine. Nancy clătină din cap. Cred că ar fi anulat dacă ar fi putut, când și-a dat seama ce făcuse. Dar tata anunțase deja în *Times.* Era prea târziu să dea înapoi. Așa că ne-am căsătorit șase săptămâni mai târziu.

Agatha luă ibricul, umplându-i ceașca lui Nancy, apoi pe a ei.

— Căsătoria este întotdeauna un salt în necunoscut, chiar dacă crezi că îl cunoști pe celălalt perfect. Funcționează pentru unii oameni. Dar mă îndoiesc că sunt cu adevărat multe căsătorii fericite.

Nancy privi un fluture – cu dungi roșii, albe și negre, ca un steag – care aterizase pe zidul de deasupra capului Agathei.

— Când vorbeam în tren, ai spus că soțul tău s-a îndrăgostit de altcineva. A renunțat la ea?

Agatha privi țintă în ceașcă.

— El... Noi... Nu mai suntem căsătoriți.

— Îmi pare rău, nu ar trebui să întreb.

Agatha oftă din rărunchi.

— Îmi este extrem de greu să vorbesc despre asta –, chiar și acum. Când am întâlnit-o prima dată pe Katharine, mi-a fost rușine să-i spun. Mă tem că am făcut-o să creadă că soțul meu a fost ucis în război.

— Ei bine, nu te învinovățesc și, din ce mi-ai spus aseară, nu a fost vina ta că lucrurile nu au mers. Nancy mușcă din sandviș.

— Problema este că oamenii cred întotdeauna că *trebuie* să fie vina ta când bărbații se satură de tine. Că nu ai încercat îndeajuns de mult. Și când ai un copil simți că ai dat greș cu atât mai mult.

Nancy avea senzația că pâinea i se transformă în rumeguș în gură. Ce avea să-i spună acestui copil când va fi destul de mare pentru a înțelege, dacă tatăl său nu se va ține de promisiune?

Dacă ai putea să trăiești retrasă acolo câteva luni...

Amintirea cuvintelor lui o duru. Iat-o, în acest oraș străin, după ce traversase jumătate de lume, depinzând de o femeie pe care abia o cunoștea. O femeie care ar fi cuprinsă de dezgust dacă i-ar afla secretul. Cum Dumnezeu avea să se descurce în următoarele câteva săptămâni – ca să nu mai zică luni?

•

Agatha se trezi devreme a doua zi dimineața. Îi trebuiră câteva secunde să-și amintească unde era. Cu o seară în urmă se prăbușise pe pat epuizată, deși era doar șase și ceva, iar acum, uitându-se la ceasul de călătorie de pe noptieră, văzu că dormise peste douăsprezece ore.

O vreme stătu întinsă acolo, desfătându-se cu sentimentul că se află într-un pat adevărat, singură în cameră, pentru prima dată, după aproape o săptămână. Apoi se ridică și se duse la fereastră, care dădea într-un mic balcon. Sub ea se afla strada Al Rasheed, aglomerata arteră principală a Bagdadului. Era plină de oameni. Aproape toți erau bărbați în haine arăbești, deși văzu și câțiva în costume în stil occidental. Majoritatea mergeau pe jos, însă unii se deplasau cu trăsuri trase de catâri sau cai. În timp ce privea, trecu un autobuz vechi, tras de mai mulți catâri. În partea din spate avea o scară îngustă, sub formă de spirală, și era ticsit de zeci de oameni. Trebuia să fie ora de vârf de dimineață, se gândi ea.

Peste drum, la umbra unei marchize, un bărbat cu un turban în stil indian servea mâncare la o tarabă improvizată. Văzu altul în spatele lui, aruncând felii de vinete – asta păreau – pe un grătar așezat deasupra unui foc cu cărbuni. Un alt bărbat punea salate și un fel de sos alb în lipii. Arabii stăteau la coadă la mâncare, vorbind și scuipând pe trotuar în timp ce așteptau. Mirosul mâncării pluti până la Agatha care stătea și privea, simțind că i se face foame.

Stabilise cu Nancy să se întâlnească la micul dejun, la opt și jumătate. Nunta era la zece și, după ce se termina, plănuiau să se ocupe de lucrurile pe care intenționau să le facă în ziua aceea. Agatha urma să caute o casă, iar Nancy voia să meargă la Consulatul Britanic să afle ce se întâmplase exact cu verișoara ei.

Nu putu să nu se întrebe cum se simțea Katharine, trezindu-se în ziua nunții ei. Și ea avea sentimente confuze legate de participarea la ceremonie. Avea să îi reamintească în mod dureros de ceea ce încercase să evite călătorind până aici. Archie și logodnica sa trebuiau să se căsătorească peste doar patru zile.

Alungă imaginea din minte aranjându-și hainele, hotărându-se ce ar fi potrivit pentru o nuntă într-un oraș în care temperatura putea să atingă în jur de 32 de grade Celsius când vor ieși din biserică. Alese o rochie de

mătase liliachie, cu o bordură de muguri de trandafir crem la gât. Avea să o poarte cu noua pălărie cloche, de paie, pe care o cumpărase de la raionul de pălării de la Harrod's. Făcu o grimasă când o scoase din cutie, amintindu-și stânjeneala pe care o simțise când vânzătoarea îi explicase semnificația diferitelor stiluri de modele de fundă pe care le ofereau pentru acest tip de pălărie.

— Este ultima modă, spusese fata, fluturându-și mâna spre capetele de porțelan cu ochi goi. Funda pe care o alegeți trimite un mesaj: un fel de cod. Întinse mâna spre o fundă roz, cu dungi, în formă de săgeată. Forma aceasta arată că purtătoarea este necăsătorită, dar și-a oferit deja inima cuiva. Se uită la Agatha, văzând în expresia ei că lucrurile nu mergeau bine. Sau mai este aceasta. Arătă spre o fundă de mătase, cu un nod complicat. Înseamnă că sunteți deja căsătorită. Zâmbetul ei fu întâmpinat cu o încruntătură și mai adâncă. Poate că asta ar fi mai adecvată? Luă o pălărie cu o fundiță fistichie, de culoarea cireșii, cu buline albe. Spune că sunteți necăsătorită și interesată să cunoașteți persoane noi.

— De fapt, vreau ceva simplu.

Roșie la față, Agatha smulse o pălărie de pe cel mai apropiat manechin. Avea o fundă crem îngustă, cu un singur buton de sidef, iar dacă transmitea vreun mesaj critic, nu voia să știe.

Când așeză pălăria pe pat, se auzi o bătaie puternică la ușa dormitorului. Se uită la ceas. Comandase ceai la șapte și jumătate, dar era abia șapte și ceva. Gândindu-se că poate era Nancy, se duse să deschidă ușa. Spre surprinderea ei, o văzu pe Katharine în prag.

— Îmi pare rău că te deranjez atât de devreme.

Părea agitată, iar pielea netedă de pe frunte i se încrețise.

— E vorba despre Max și Michael. Au fost reținuți. Au telegrafiat din Beirut aseară: a apărut o problemă cu vasul care ne transportă proviziile, spuse ea pufăind. În orice caz, asta înseamnă că nu avem martori la nuntă. Mă întrebam dacă tu și Nancy ați vrea să ne faceți onoarea.

— O… eu… Agatha se fâstâci. Vrei să spui… să semnăm în registru? Fu izbită de implicațiile gestului. Ar deconspira-o imediat. Dacă ar folosi un pseudonim pe un certificat de căsătorie, acesta ar deveni invalid, întreaga nuntă ar fi o farsă: Katharine și Leonard Woolley ar trăi, efectiv, în păcat.

Eu… nu sunt sigură dacă… Nu găsea nicio scuză. Cum putea refuza o astfel de rugăminte fără să pară de-a dreptul nepoliticoasă?

— Nu mai trebuie să te prefaci, să știi.

Katharine făcu un pas spre ea, punându-i mâna pe braț. Știu cine ești.

Agatha simți că pălește sub ochii strălucitori ai lui Katharine. *Știa.* Ghicise probabil la câteva ore după ce se întâlniseră prima oară.

În minte i se derulară momente din călătoria cu trenul într-o succesiune rapidă. Când o surprinsese pe Katharine privind-o cu zâmbetul acela de Mona Lisa. *Mai ai altă pereche de ochelari? Aceștia chiar nu ți se potrivesc deloc… Probabil că râsese în sinea ei tot drumul.*

— Nu mai ești în tren acum, șopti Katharine cu blândețe. Nu trebuie să îți faci griji că oamenii te vor arăta cu degetul. În Bagdad te poți ascunde dacă vrei.

Agatha trase aer adânc în piept. Parcă avea buzele cusute.

— Când ți-ai dat seama?

— Când te-am văzut fără ochelari, după ce te-ai lovit la cap. Dormeai adânc și mi-am apropiat cartea de fața ta, comparându-te cu fotografia de pe copertă. Bănuiam și înainte de asta. Tare aș fi vrut să te întreb, dar nu voiam să te simți stânjenită în tren.

Agatha privi într-o parte, clătinând din cap.

— Am fost proastă să cred că pot scăpa. Doar că…

— Nu trebuie să-mi explici. Înțeleg perfect. Făcu o pauză, apoi adăugă: am citit despre tot ce s-a întâmplat în ziare, desigur, ca toată lumea. Dacă te ajută, știu exact cum este – să ți se răscolească viața privată și să fie expusă ca rufele murdare.

— Știi?

Katharine încuviință.

— Nu am spus adevărul în tren. Când ai zis că ești văduvă de război, ți-am dat de înțeles că soțul meu avusese aceeași soartă. Nu a fost așa. S-a sinucis la șase luni după ce ne-am căsătorit.

— O, Katharine, îmi parte foarte rău… Eu…

Katharine ridică mâna.

— Nu trebuie să spui nimic. Dar, te rog, susține-mă acum, vrei?

— Da, desigur!

•

Biserica Sfântul Gheorghe de pe strada Haifa era umbrită de minaretele imense ale moscheii Abu Hanifa. Dar, în ciuda faptului că era relativ mică și nu avea o arhitectură impunătoare, Agatha simți că o cuprinde o senzație de liniște când, împreună cu Nancy, o urmă pe Katharine înăuntru.

— Nu este nevoie să-i spui – nu încă, zise Katharine când ieși din dormitorul Agathei să se pregătească pentru ceremonie. O voi ruga să semneze ea prima în registru. Astfel, nu-ți va vedea numele.

Agatha se simțise foarte vinovată și ipocrită când o salută Nancy, spunându-i „bună dimineața, Mary" la micul dejun. Dar nu era timp pentru detalii acum, să-i explice de ce dorise să-și ascundă identitatea și cum se adâncise într-o țesătură de minciuni. După ce îi dăduse vestea că vor fi martore la căsătorie, schimbase deliberat subiectul conversației, trecând de la nuntă la închirierea casei până mâncară ouăle, baconul și pâinea prăjită.

Katharine venise să le ia cu o trăsură trasă de cai. Avea o ținută uluitoare: un taior Chanel, din lână crem, tivit cu negru, un șir dublu de perle și o pălărie cloche crem, cu boruri largi, cu o margine asortată din mătase îndoită, împodobită cu o singură floare din tul. Pe locul de lângă ea stătea un mic buchet de lăcrămioare.

În mai puțin de zece minute ajunseră la biserică, în ciuda faptului că drumul era blocat la un moment dat de un bărbat care traversa șoseaua cu doi bivoli. Katharine râsese când se întâmplase asta.

— Vai, spuse Nancy. Nu ești îngrijorată că vom întârzia?

— Este dreptul miresei, nu-i așa? răspunse Katharine. Și, oricum, Leonard nu poate pleca nicăieri fără mine: am cheile noului nostru camion de expediții.

Când trăsura opri în fața bisericii, Katharine deveni tăcută. Agatha observă că îi tremurau degetele ușor când îi dădu buchetul înainte de a coborî pe trotuar.

— Ești bine? îi șopti când intrară. Sper că nu ești prea emoționată.

Înainte ca tânăra să apuce să răspundă, din umbră apăru un bărbat cu favoriți arămii.

— Bună, Katharine dragă!

— Michael! Ai reușit totuși să ajungi!

— Ce? Îi aruncă un zâmbet strâmb, dezvăluind un dinte de aur. Doar n-ai crezut că te vom dezamăgi, nu-i așa?

— A venit și Max?

— E în față. Arătă cu capul spre altar. Gata să-și facă datoria de a înmâna verighetele.

— Ei bine, este… minunat. Privi peste umăr spre Agatha și Nancy. Se pare că vă veți relaxa totuși. Zâmbi crispat. Michael, dă-mi voie să ți le prezint pe prietenele mele.

În acel moment, orga începu să cânte primele acorduri din sosirea reginei din Saba.

— Vai, mă tem că nu avem timp!

Luând-o pe Katharine de braț, o conduse spre altar.

Agatha și Nancy așteptară până când mireasa și însoțitorul ei ajunseră aproape de altar, înainte de a-i urma. În timp ce înaintară, Agatha se întrebă ce să înțeleagă din subita schimbare. Expresia de pe fața bărbatului care o însoțea pe Katharine fusese una de uimire amuzată, ca și când remarca legată de faptul că sosise fusese o glumă. Chiar fuseseră reținuți cei doi? Era posibil să fi fost o capcană ticluită de Katharine pentru a o determina să își dezvăluie adevărata identitate? Alungă ideea. Era de neconceput să îți închipui că o femeie se putea trezi în dimineața nunții gândindu-se la altcineva în afară de ea însăși și viitorul ei soț.

Agatha se opri lângă o strană la câteva rânduri de altar, pe partea cu mireasa. Se uită spre ea și îi zâmbi, făcându-i cu mâna discret

Katharine ajunse la altar. Leonard se întoarse spre ea. Agatha îl recunoscu din profil. Fruntea înaltă și bombată avea ceva foarte distinctiv, ca și sprâncenele stufoase și barba lungă și cam răvășită. De la distanța aceea părea îndeajuns de bătrân să fie tatăl lui Katharine.

Muzica încetă, iar preotul înaintă un pas, făcând semnul crucii deasupra capetelor lor.

— Dragi enoriași, ne-am adunat aici în această dimineață pentru a săvârși sfânta taină a căsătoriei.

Deși se aflau într-o biserică anglicană, accentul lui săltăreț era desprins de-a dreptul din văile Țării Galilor. Cuvântul „căsătorie” păru mult mai lung. Leonard și Katharine… Preotul se uită la fiecare. Jurămintele pe

care sunteți pe cale să le faceți vor fi rostite în prezența lui Dumnezeu, care este judecătorul tuturor și cunoaște secretele inimilor noastre. Prin urmare, dacă vreunul dintre voi cunoaște un motiv pentru care nu vă puteți căsători, trebuie să-l declarați acum.

Urmă un moment de tăcere. Cu colțul ochiului, Agatha îl văzu pe Max lăsând capul în pământ. Se întrebă la ce se gândea. Dacă fusese ceva între el și Katharine, trebuia să fie groaznic acum.

Secretele inimilor noastre… Expresia îi răsuna în minte. Da, se gândi ea, existau șanse ca fiecare dintre ceilalți șase oameni din această biserică – inclusiv preotul – să aibă cel puțin unul pe care nu-l vor destăinui niciodată.

Există unele secrete care pot fi divulgate fără prea multe repercusiuni, însă altele pot sfărâmă vieți. În această dimineață fuseseră expuse două secrete: cel al identității ei – ceea ce era enervant, însă nu era sfârșitul lumii – și adevărul despre felul în care murise primul soț al lui Katharine. Se întrebă de ce i-l dezvăluise tocmai astăzi. Dacă stătea să se gândească, îl spusese că răspuns la stânjeneala ei de a fi descoperită. Dar poate că asta nu era totul.

De ce se sinucisese?

Aceasta era întrebarea nerostită. Mai dorise Katharine să spună ceva? Căutase o oarecare alinare înainte de a se căsători a doua oară?

Prostul n-ar fi trebuit să-i spună niciodată… Ce șoc…

Noaptea în care delirase părea să fie cheia spre sufletul lui Katharine. Însă ceva o făcuse să se abțină în dimineața asta. Dacă venise la hotel cu intenția să i se confeseze noii prietene, ceva o făcuse să se răzgândească.

— Leonard, o iei în căsătorie pe Katharine? tulbură tăcerea vocea melodioasă a preotului. O vei iubi, alina, cinsti și proteja și, renunțând la toate, îi vei fi credincios până la moarte?

Agatha simți că i se fac viscerele scrum, ca hârtia arsă. Archie încălcase toate acele promisiuni în câțiva ani. Nu o iubise cu adevărat decât la început – înainte ca viața să fi intervenit, distrugându-i imaginea imposibilă despre cum ar fi trebuit să fie viața după căsătorie. Dar când avusese nevoie de el cu adevărat – când era însărcinată cu Rosalind și era speriată și vulnerabilă, când fusese doborâtă de moartea mamei ei –

nu îi fusese alături. Nici nu o iubise, nici nu o alinase. Și nu o protejase niciodată: voia ca *ea* să îl protejeze pe el. Nu suporta dacă cineva era bolnav sau nefericit pentru că îi distrugea echilibrul. Cât despre a o onora, dispăruse orice urmă de respect când se îndrăgostise de o altă femeie.

În timp ce Agatha asculta jurămintele de căsătorie ale lui Leonard Woolley, se întrebă dacă Archie va simți măcar o urmă de rușine când va rosti aceleași cuvinte peste patru zile.

Privi spre Nancy, căreia toate trebuiau să i se pară la fel de demoralizatoare – probabil și mai mult, căci fusese mireasă cu doar câteva luni în urmă. Nancy privea drept înainte – nu la cuplu, ci la vitraliul din spatele altarului. Expresia ei era indescifrabilă.

Preotul se întoarse spre Katharine și reluă jurămintele.

— Eu, Katharine…

— Eu, Katharine, te iau pe tine, Leonard, de soț.

Katharine avea o voce firavă și răgușită ca și când de-abia s-ar fi trezit dintr-un somn adânc. Borul pălăriei îi umbrea chipul, așa că nu-ți puteai da seama ce simțea. Când își încheie jurămintele, Max înaintă cu verigheta. Preotul o luă și o așeză pe o pernă de catifea roșie.

— Tată ceresc, cu binecuvântarea ta, fie ca aceste verighete să fie pentru Leonard și Katharine un simbol al iubirii și al credinței fără sfârșit, amintindu-le de jurământul și legământul pe care l-au făcut în această zi prin Iisus Christos, Dumnezeul nostru.

Întinse perna spre Leonard, care luă verigheta. Câteva secunde, păru să se chinuie să i-o strecoare pe deget. În cele din urmă, ea își trase mâna, punându-și-o singură.

— Katharine, îți dau această verighetă ca însemn al căsătoriei noastre.

Cu un zâmbet stingher, Leonard îi luă mâna din nou.

— Cu trupul meu te onorez; tot ce am împart cu tine…

Agatha nu se putu abține să nu și-i imagineze în pat împreună, cum aveau să fie în doar câteva ore. Era un gând ciudat și foarte dezgustător. Vocea ei interioară o mustră că era atât de superficială. Doar pentru că Leonard era mai în vârstă și mai puțin atrăgător fizic decât proaspăta lui soție nu însemna că nu era un soț potrivit. Dacă noua ei prietenă s-ar fi căsătorit cu mult mai tânărul și chipeșul Max? Ar fi fost mai acceptabil? Spre surprinderea ei, imaginea aceea era și mai tulburătoare. De ce oare?

Șirul gândurilor îi fu întrerupt de declarația preotului.

— Katharine și Leonard și-au făcut jurămintele și și-au consfințit uniunea, punându-și verighetele pe deget. Așadar, vă declar soț și soție. Ce a unit Dumnezeu omul să nu despartă. Poți săruta mireasa! spuse după o pauză.

Nu fu un sărut propriu-zis, căci nu făcu decât să își încline capul spre fața ei întoarsă. Era ca și când Leonard se temea că buzele lui i-ar murdări pielea perfectă. Apoi își strecură brațul prin al ei și o conduse pe culoar. Niciunul nu zâmbea. El părea stânjenit, ea părea… Agatha trebui să identifice expresia de pe chipul lui Katharine. Resemnare, hotărâre și neliniște erau cuvintele care îi veniră în minte. Îi aminteau de felul în care se simțise în timpul demersurilor de divorț, când fusese convocată să asculte dovezile falsului adulter al lui Archie la Grosvenor Hotel. Da, se gândi ea, Katharine arăta ca o femeie pe punctul de a înfrunta un chin.

Michael și Max veneau în urma miresei și a mirelui, iar Nancy se ridică din strană și ieși după ei. Agatha mai zăbovi. Simțea dorința absolut copleșitoare de a rămâne singură în locul acela, doar pentru câteva momente. Se așeză, cu ochii pe imaginea din vitraliu a Sfântului Gheorghe care ucidea balaurul.

Îmi pare rău.

Nu era sigură dacă șoptise cuvintele cu voce tare sau doar le auzise în mintea ei.

Îmi pare rău că nu sunt o soție îndeajuns de bună, că am lăsat-o pe Rosalind fără tată.

Ar fi călcat Archie strâmb dacă nu l-ar fi lăsat singur la Londra, când se dusese să-și îngrijească mama? S-ar fi îndrăgostit de o femeie mai tânără și mal frumoasă, dacă s-ar fi străduit să arate mai bine după nașterea lui Rosalind?

Îi cerea iertare cuiva care nu mai era sigură că asculta sau că era măcar acolo. Dar faptul că o spunea o făcea să se simtă mai bine.

Când ieși, Nancy stătea cu bărbații lângă trăsura trasă de cai, iar Katharine vorbea cu preotul.

— O, iată-te! Katharine schiță un zâmbet căznit. Mi-e teamă că nu avem timp pentru niciun fel de recepție. Făcu un gest cu mâinile, într-una din ele continuând să țină buchetul de lăcrămioare: Trebuie să plecăm spre Ur

într-o oră și să deschidem casa arheologilor pentru echipă. Max stă aici două zile să organizeze proviziile. Privi peste umăr spre ceilalți. Nu am făcut încă prezentările, nu-i așa?

Luând-o de braț, o conduse pe scări.

— Leonard, Michael, Max, ea e prietena mea Agatha, Agatha *Christie*.

14

Jebel Sinjar

A doua zi după nuntă, Agatha luă micul dejun singură pe terasa care dădea spre râul Tigru. Nancy își petrecea dimineața în pat, revenindu-și după noaptea nedormită în Taurus Express și după lunga cursă cu autobuzul prin deșert.

Priveliștea de peste râu îi amintea de Veneția. Bărcile arabe cu provă înaltă, arcuită și vopsea scorojită nu erau foarte diferite de gondole. Privi în amonte și văzu venind spre ea o procesiune de vase mai primitive, asemănătoare cu o plută, pe care Katharine le numea *gufa*. Erau încărcate cu pepeni, pui și saci de grâu. În timp ce le privea alunecând pe apa maronie și murdară de dedesubt, se gândi la evenimentele zilei precedente.

Era cât pe-aci să moară de rușine în fața bisericii când îi fusese dată în vileag minciuna. În drum spre hotel, Nancy fusese foarte înțelegătoare, asigurând-o că nimeni nu o învinovățea că dorise să călătorească incognito. Într-un fel, era o ușurare că dăduse cărțile pe față. Însă nu avusese ocazia să-i explice lui Max – plecase cu Katharine și Leonard imediat după ceremonie.

Astfel că fu surprinsă când chelnerul îi adusese un bilet pe tava cu cafea. Max venise la hotel. O aștepta în hol.

Îi putea spune să i se alăture – aici?

Agatha nu era sigură dacă chelnerul înțelesese. Își întindea gem de portocale pe o bucată de pâine prăjită, când îl văzu pe Max intrând pe ușile franțuzești, acoperindu-și ochii din pricina soarelui.

— Bună dimineața!

Zâmbea radios, traversând terasa și îndepărtând ramura ruptă a unui palmier din ghiveci, care i se prinsese în pălărie.

— Bună!

Agatha încercă să îi scruteze chipul. Continua să zâmbească, dar părea destul de emoționat, ca și când ar fi avut ceva neplăcut de spus.

— Ia loc, te rog. Cafea sau ceai?

— Cafea ar fi nemaipomenit.

Îi turnă puțină cafea în ceașca goală, care fusese adusă pentru Nancy.

— Lapte și zahăr?

— Fără. Mulțumesc.

— Îmi pare rău că te-am indus în eroare în Veneția, începu ea. Doar că eu…

Max ridică din mână.

— Vă rog – nu vă faceți griji! Înțeleg perfect că o scriitoare de succes dorește să călătorească incognito. Trebuie să fie îngrozitor de plictisitor să te acosteze oameni străini în timp ce încerci să te relaxezi.

— Ești foarte amabil, răspunse Agatha și simți că i se evaporă toată tensiunea din corp. Ia niște pâine prăjită, au adus mult prea multă pentru o singură persoană.

— Mulțumesc, doamnă Christie. Chiar mi-e puțin foame. Mâncarea de la Maude nu este tocmai grozavă.

— Ei bine, înfruptă-te! Și te rog să-mi spui Agatha. Cât ar fi vrut să se poată întoarce la numele de fată. *Doamna Christie*. Îi amintea constant de ce nu era. Însă așa o cunoștea lumea. Nu avea ce face.

— Mulțumesc, Agatha.

Se îmbujora ușor când îi rosti numele. Își mască stânjeneala luând o bucată de pâine prăjită, pe care puse cantități generoase de unt și gem de portocale.

— Probabil că te întrebi de ce sunt aici, spuse el, punând jos cuțitul. Voi fi în Bagdad în următoarele câteva zile, organizând proviziile pentru săpături și voiam să te invit împreună cu însoțitoarea ta să vizităm atracțiile turistice, dacă sunteți interesate.

— O? Foarte drăguț din partea ta!

Agatha se gândi că poate Nancy era motivul invitației. Ea și Max aveau cam aceeași vârstă, iar Nancy era foarte atrăgătoare. Se întrebă dacă, cumva, Katharine îi povestise despre căsătoria dezastruoasă.

— Treaba este că nu sunt sigură dacă Nancy mai are energie să călătorească în momentul de față. Nu prea a reușit să doarmă în ultimele câteva zile și încearcă să recupereze.

Se uită la chipul lui Max. Dacă era dezamăgit, era mult prea politicos să o arate.

— Nu contează, spuse el. Dar tu?

— Ei bine, unde te-ai gândit să mergi?

— Mă gândeam că poate ți-ar plăcea să vezi sanctuarul Yezidi, de la Jebel Sinjar, de pe dealurile kurde de lângă Mosul. Se numește Sheikh 'Adi. Ai auzit de el?

— Ei bine, am auzit de Yezidi – nu se închină la diavol?

— Asta spun oamenii, însă nu este neapărat adevărat. Religia lor se bazează pe un spirit numit Shaitan – foarte asemănător cu Satan din Biblie –, dar nu îl venerează, doar se tem de el. Cred că a fost pus de Dumnezeu să conducă lumea și că într-o zi va fi urmat de Iisus, pe care-l recunosc drept profet, dar care nu a ajuns încă la putere. Credința lor încearcă să îl îmbuneze pe Shaitan cât ține încă frâiele. Max mușcă din pâinea prăjită și înghiți. Sunt niște oameni foarte pașnici, iar sanctuarul lor este unul dintre cele mai încântătoare și mai liniștite locuri pe care le-am văzut vreodată.

Max mânca toată pâinea prăjită de pe masă până termină Agatha cu întrebările despre tribul Yezidi și casa lor din vârful muntelui. Perspectiva unei călătorii în această regiune îndepărtată din nordul Mesopotamiei părea mult mai incitantă decât planul ei inițial de a-și petrece dimineața căutând o casă. Putea aștepta până mâine. Se întrebă dacă Nancy se va răzgândi când avea să audă oferta lui Max sau va prefera să-și petreacă ziua în pat.

— Nu te deranjează să mergi pe jos, nu-i așa? întrebă el.

— Ce? Până la Mosul?

— Nu, spuse el zâmbind larg. Doar ultimii trei kilometri până la sanctuar. Drumul acela nu se poate parcurge decât pe jos sau călare. Este destul de răcoare, chiar și după-amiaza, din pricina altitudinii.

— Nu, nu mă deranjează, răspunse ea. Însă cred că va fi prea mult pentru Nancy. Ar fi bine să merg până în camera ei să-i spun ce vrem să facem. Unde vom lua prânzul? Să întreb menajera dacă ne pot da ceva pentru un picnic?

— Nu este nevoie – putem lua niște lipii umplute de la o tarabă de pe drum. Însă poți întreba dacă ar vrea să îți umple o sticlă cu ceai.

Peste o jumătate de oră erau pe drum. Max avea acces la o mașină cât se afla în Bagdad – un Austin 7 negru, uzat, cu un parbriz prăfuit, ale cărui suspensii fuseseră grav compromise de-atâta umblat pe drumurile desfundate din deșert, timp de ani întregi.

La jumătatea călătoriei se opriră să ia prânzul. Max întinse o pătură ecosez mâncată de molii pe nisip, în vreme ce Agatha scoase sticla de ceai și două căni de metal. La câțiva metri mai în față, pe șosea, se afla un grup de femei care lucrau pe marginea drumului, scoțând rădăcini din pământ și adunând frunze. Purtau turbane de un portocaliu aprins și mantii verzi și mov.

— Sunt femei kurde, spuse Max.

— Sunt foarte înalte, nu-i așa?

Agatha ridică privirea dinspre cănile în care turna ceai. Văzu că femeile îi zăriseră. Începură să se îndrepte spre ei, cu trupurile foarte drepte și capetele sus. Agatha observă că aveau fețe bronzate, cu obraji trandafirii. Când se apropiară, văzu că toate aveau ochii albaștri.

Rostiră un fel de salut, apoi una dintre ele îi spuse ceva lui Max, a cărui replică le făcu să râdă. O alta apucă o bucată din fusta Agathei, cercetând-o cu interes. Vorbiră între ele, încuviințând din cap și zâmbind. Apoi, pe cât de repede veniseră, se întoarseră și plecară, clătinându-se ca un buchet de flori exotice în timp ce înaintau spre munții albaștri de la orizont.

— Ce au spus? întrebă Agatha.

— O, erau doar prietenoase.

Max îndepărtă o muscă, iar ea ateriză pe buza cănii.

— Presupun că li s-au părut foarte ciudate hainele mele?

— O, nu, nu a fost asta. Avea expresia aceea sfioasă din nou. Aceeași privire pe care i-o aruncase atunci când o rugase să nu îi spună lui Katharine că era în tren.

— Atunci ce? insistă ea.

— Dacă chiar vrei să știi, m-au întrebat dacă ești femeia mea.

— Ah!

Acum era rândul ei să fie stânjenită.

— Le-am spus că suntem prieteni, continuă el. Și-au zis că știau că nu aveai cum să fii soția mea, căci, dacă ai fi fost, nu ai fi turnat tu ceaiul.

— Chiar? Agatha îi aruncă o privire perplexă.

— Sunt ciudate femeile kurde. Max scoase un sunet gutural – ceva între un mormăit și-un râset. Muncitorii arabi de la săpături îi tachinează pe bărbații kurzi fiindcă nevestele lor îi pun la punct. Sunt musulmani cu toții –, dar nu ai cum să confunzi o femeie kurdă cu o arăboaică, întinse mâinile, cu palmele în sus. Nu este vorba doar despre felul în care se îmbracă. Arăboaicele sunt sfioase și reținute și nu te privesc niciodată în ochi când vorbești cu ele – în vreme ce o femeie kurdă nu are nicio îndoială că este egala oricărui bărbat. Vorbesc cu toată lumea – chiar și cu străinii – și, când se căsătoresc, femeia este întotdeauna șeful.

— Splendid! zâmbi Agatha. Unde semnez?

Max râse larg.

— Ce ar spune *domnul* Christie despre asta, mă întreb?

Chipul ei se înnegura.

— Vai, am dat cu bățul în baltă?

Agatha nu se putea uita la el. Chiar nu știa? Nu citise ziarele?

— Sunt... se fâstâci ea. Nu... mai suntem căsătoriți.

— O, îmi pare foarte rău – nu am vrut să te fac să te simți prost.

— Este în regulă. Toate ziarele au scris despre asta acum câteva săptămâni. Am tendința să presupun că oamenii știu.

— Trebuie să fie groaznic pentru tine.

— Nu este plăcut. Turnă ce mai rămăsese din ceai în cănile de metal. S-au scris tot felul de lucruri dureroase despre mine. Dacă presa nu cunoaște faptele, speculează, iar cititorii o iau de bună.

Max încuviință.

— Presupun că aveam o vagă idee în legătură cu un incident asociat cu numele tău, dar nu am dat niciodată peste nimic specific în ziare.

— Ei bine, este oarecum o ușurare. Odată, am apărut pe primele pagini. Am crezut că o mulțime de lume știa totul despre mine. Se opri, întrebându-se cât ar fi trebuit să dezvăluie. Lucrurile m-au copleșit și am plecat fără să spun nimănui unde mergeam. Nu m-am gândit nicio clipă că ar putea provoca o asemenea senzație. Oamenii au crezut că a fost un truc de publicitate.

— Când s-a întâmplat?

— Acum aproape doi ani. Exact înainte de Crăciunul din 1926.

— Ah, atunci se explică. Eram plecat din Anglia. Își luă cana, sorbi din ceai și o puse jos. Am avut un prieten – un prieten apropiat – care a fost foarte bolnav. Familia lui l-a dus la Mediterana sperând că o să-l ajute clima. Am mers cu el, dar... La câteva zile după ce-am ajuns a murit.

Agathei îi stătea pe limbă să-i spună că știa deja despre Esme Howard, că îi povestise Katharine totul despre el în tren. Dar simți că și Max ar fi la fel de sensibil dacă viața personală i-ar fi răscolită. În schimb, se întinse să-i atingă mâna. Fu o atingere scurtă – nu mai mult de o fracțiune de secundă.

— Trebuie să fi fost devastator, spuse ea.

— A fost. Ochii lui îi întâlniră privirea, apoi se întoarseră la pădure. Nu am crezut niciodată că este posibil să simți o asemenea pierdere. A fost cel mai bun prieten al meu.

Un moment păstrară tăcerea. Singurul sunet care se auzea era vântul ce adia pe deasupra hârtiei maro care învelea ce mai rămăsese din prânzul lor.

— Știu că nu este același lucru, spuse Agatha, dar la fel m-am simțit și eu când s-a încheiat căsătoria mea. Întotdeauna am crezut că vom fi împreună pentru toată viața. A fost o pierdere grea.

— Îmi pare rău că am răscolit toate astea, probabil că ai venit în vacanță să uiți.

— Da, așa este. Se ridică, icnind că îi amorțiseră picioarele. Dumnezeule, mi-a amorțit piciorul!

— Stai, lasă-mă să te ajut. Max se ridică în picioare și îi întinse brațul, îți va plăcea următoarea parte a călătoriei – peisajul este mult mai interesant când vom ajunge mai sus.

După câțiva kilometri, mașina începu să urce. Ajunseră sus, pe dealurile pe care le văzuseră la orizont, printre stejari și rodii, pe malul unui pârâu de munte.

— Acesta este Jebel Sinjar – muntele populației Yezedi. Max lăsă fereastra cât de jos putu și trase aer adânc în piept. Ah! Este mult mai bine! Nu ți-e rece, nu?

Agatha scoase capul pe fereastră. Aerul era proaspăt și curat, cu un iz de citrice și cimbru sălbatic. Trecură pe lângă doi bărbați care se

întoarseră, făcându-le cu mâna. Aveau pielea deschisă și ochii albaștri strălucitori și o expresie blândă, aproape melancolică.

— Au ceva foarte inocent, nu crezi? spuse Max. Se spune că natura umană este atât de pură în aceste părți că femeile creștine se pot îmbăia goale în pâraie, fără nicio frică.

— Și o fac?

— Nu știu. Eu *unul* nu am văzut pe nimeni – nici bărbați, nici femei. Probabil că este una din acele povești apocrife. Trase pe marginea drumului și opri motorul. Își desprinse mâna de pe volan și arătă spre ceva în depărtare. Uite – acolo este Sheikh ’Adi.

Agatha văzu clopotnițe ivindu-se dintr-un crâng. Cobori din mașină și își puse un șal peste umeri. În curând treceau pe lângă case joase de lemn, în fața cărora se jucau copii blonzi, cu ochii deschiși la culoare. Când se întoarse să le zâmbească, chicotiră și arătară cu degetul.

Apoi ajunseră la porțile sanctuarului. Când pătrunseră înăuntru, îi veni greu să creadă că locul acesta se afla pe vârful unui munte înconjurat de deșert. În pomii fructiferi care creșteau în curte se vedeau piersici, smochine și lămâi. Sunetul apei curgătoare îți dădea o senzație de calm și liniște. Când intrară, un grup de Yezedi cu chipuri blânde veni să îi salute. În curând stăteau pe covoare pline de perne brodate, sorbind ceai din cești de argilă.

— Este incredibil de liniște aici, nu-i așa? șopti Agatha, când bărbații îi lăsară singuri în curte.

— Nu am mai trăit niciodată așa ceva, încuviință Max. Vom intra în templu imediat. Este foarte diferit de orice biserică sau moschee pe care o vei vedea vreodată. Foarte sinistru dacă analizezi imaginile, dar are un efect. Simți c-ai putea sta aici pe veci.

Își terminară ceaiul și merseră spre intrarea în templu. Agatha înțelese imediat ce voise să spună în legătură cu imaginile. Intrarea era păzită de un șarpe mare și negru, cioplit în piatra uneia din coloane.

— Șarpele este sacru pentru ei, spuse Max. Yezedi cred că arca lui Noe a rămas țintuită pe Jebel Sinjar și că într-o parte s-a creat o gaură în ea. Povestea spune că șarpele s-a făcut colac și a astupat gaura. Astfel că a salvat toți oamenii și animalele de pe arcă. Max se aplecă, desfăcându-și șireturile. Trebuie să ne scoatem pantofii acum, spuse el. Și când intrăm,

ai grijă să nu calci pe prag; este interzis să-l atingi, așa că trebuie să treci peste el. Celălalt lucru pe care trebuie să-l ții minte este să nu îți arăți tălpile picioarelor – este considerată cea mai gravă insultă.

În timp ce își desfăcea pantofii, Agatha se gândi la amuleta pe care i-o arătase Katharine în tren, cu șarpele încolăcit în jurul picioarelor. Ciudat că aceste lucruri apăreau atât de clar într-o religie diferită la mii de ani după cei care veneraseră luna în Mesopotamia antică. Și mai ciudat, se gândi ea, că în ambele religii șarpele era slăvit ca protector, nu defăimat ca încarnare a răului.

În templu era întunecat și răcoros. Spre surprinderea ei, încă auzea sunetul apei curgătoare. Îl întrebă pe Max de unde venea.

— Este un izvor sacru, șopti el. Se spune că ar curge până la Mecca. Vezi statuia de acolo?

După ce i se obișnuiră ochii cu obscuritatea, Agatha o observă. Lângă un altar luminat de o singură lumânare se vedea imaginea enormă a unui păun. Statuia păunului licărea în lumină. Părea să fie făcută din argint, cu pietre prețioase. Mărgele de smarald, ametist și lapis lazuli aruncau o ploaie de culori pe pereții de piatră.

— O aduc în templu în timpul festivalurilor, continuă Max. Este îngerul Păun – cunoscut și drept Lucifer, Fiul Dimineții.

În timp ce Agatha o privea minunându-se, pe ușa din dreapta altarului apăru un grup de bărbați în robe albe. Purtau clopoței de argint în jurul încheieturilor, care scoteau clinchete în timp ce mergeau. În combinație cu susurul izvorului, Agatha simți că parcă ar fi fost pe o pajiște în Alpii elvețieni.

— Trebuie să ne așezăm odată cu ei, șopti Max. Acolo, pe perne.

Agatha descoperi în curând că nu era ușor să stai cu picioarele încrucișate pe podea fără să îți expui tălpile. În cele din urmă se dădu bătută, îndoindu-și în schimb picioarele într-o parte și ascunzându-și degetele sub fund. Nu se putu abține să nu se întrebe de ce Yezedi găseau picioarele inacceptabile, dar – conform spuselor lui Max – rămâneau complet reci la vederea unui trup gol de femeie.

Nu era sigură de ce, dar asta o trimise cu gândul la Katharine. Își aminti cum ieșise din separeul de la hammamul din Damasc în largul ei, deși era goală, mândră de corpul voluptuos.

Se uită la Max, care avea ochii închiși, ca și când se ruga sau medita. Își reaminti cuvintele lui Katharine. *La săpături merge la slujbă în fiecare duminică, deși sunt treizeci și doi de kilometri dus-întors, prin deșert, călare pe catâr*… Părea improbabil ca un bărbat cu convingeri atât de ferme să fie sensibil la o femeie ca ea. Dar Leonard Woolley era un tânăr religios și îi căzuse și *el* în mreje.

Închise ochii și se sprijini de zidul rece de piatră. Simți că alunecă într-o stare de semiconștiență, în care imaginile îi năvăliră în minte ca o furtună de zăpadă. Apoi mintea păru să se desprindă de ea, zburând. Ca și când ar fi plutit undeva deasupra corpului, privind în jos. Deodată auzi vocea lui Hercule Poirot. Cuvintele erau la fel de clare ca și când ar fi fost rostite de o persoană vie:

De ce te tulbură atât, ma chérie*, ideea că acel bărbat și acea femeie au avut un moment de… tendresse?*

Fu smulsă din starea de transă de sunetul unui gong. Unul dintre bărbații în robe albe trecu pe lângă ei scuturând o cădelniță din care ieșeau fuioare de fum cu un miros înțepător.

Max deschise ochii și zâmbi.

— Este semnalul că trebuie să plecăm, șopti el.

Cu o oarecare dificultate, Agatha se ridică în picioare. Simțea furnicături din nou și șchiopătă ca o bătrână câțiva pași. Max era în fața ei, după ce se ridicase de pe pernă, agil ca o pisică.

— Cum ți s-a părut? întrebă după ce se întoarseră în curte.

— Surprinzător de încântător, nu-i așa? Nu e ce-ai fi așteptat de la o religie bazată pe Lucifer. Este unul din locurile acelea speciale peste care dai când te plimbi în sălbăticie, un crâng în care razele soarelui pătrund printre copaci sau găsești o cascadă într-o vale ascunsă. Îți dau un sentiment aproape magic – ceva străvechi și bun și cumva *îndreptățit,* în ciuda oricăror asocieri cu riturile păgâne.

— Da, spuse Max. Sunt sanctuare, presupun, exact ca acest loc. Parcurseră drumul înapoi, ieșind pe porți și ajungând pe cărarea de munte.

— De fapt, sanctuarul a devenit mai mult de atât în timpul războiului, adăugă el când ajunseră la mașină. Sute de refugiați armeni au fugit la

Jebel Sinjar să scape de turci. Dacă nu i-ar fi primit Yezedi, ar fi fost masacrați.

Când ajunse la mașină, Agatha urcă în tăcere. Se gândi că, în ciuda seninătății de la Sheikh 'Adi – sau poate din pricina ei – acum se simțea mai puțin stăpâna pe sine, mai puțin ea însăși decât atunci când intrase în spațiul întunecat și răcoros, cu pereții presărați cu pietre prețioase. Problema cu locurile liniștite și tăcute era că îngăduiau să ți se strecoare în cap tot felul de gânduri neinvitate.

De ce te tulbură atât, ma chérie, *ideea că acel bărbat și acea femeie au avut un moment de… tendresse?*

Era o întrebare la care nu voia să răspundă.

15

Bagdad – trei zile mai târziu

Nancy plecase devreme de la hotel pentru o întrevedere la Consulatul Britanic, astfel ca Agatha își bea cafeaua singură. Chelnerul îi aduse o scrisoare pe terasă. Inima îi tresaltă la vederea scrisului mare și îngrijit de pe plic. Era de la Rosalind.

> *Dragă mami,*
>
> *Mulțumesc foarte mult pentru scrisoarea pe care mi-ai trimis-o, deși a fost foarte lungă. Îmi pare rău să aud că nu te-ai simțit bine pe vapor, în drum spre Franța. Florei Peterson i s-a făcut rău la ora de geografie ieri. A vomat peste desenul meu cu un lac informă de U…*

Agatha zâmbi în sinea ei și continuă să citească. Dar zâmbetul i se șterse când Rosalind începu să descrie cum Flora Peterson își revenise rapid când mama ei o scosese la o plimbare a doua zi după-amiaza și cât de bine îi stătea noua pălărie pe care i-o cumpărase tot ea. Împunsătura vinovăției se intensifică atunci când scrisoarea se încheie brusc:

> *Mă obosește puțin să îți scriu, așa că îi voi scrie acum o scrisoare scurtă lui tati…*

La nouă ani, Rosalind putea fi de o sinceritate brutală. Exact ca tatăl ei. Semăna mult mai mult cu Archie decât cu Agatha, atât ca înfățișare, cât și ca temperament. Când se uita la Rosalind vedea fața lui Archie suprapusă pe o păpușă de porțelan. Uneori Agatha se întreba dacă era posibil ca Rosalind să o iubească la fel de mult cum îl iubea pe tatăl ei, dat fiind că semănau atât de mult.

Băgă scrisoarea în poșetă, dându-și seama că Archie, fiind în Londra, o va fi primit deja pe a lui. Când se gândea la el îi îngheța stomacul. Astăzi

era ziua în care avea să devină soțul altei femei. Se întrebă dacă Rosalind îi făcuse urări cu ocazia nunții.

Se uită la încheietură, o mișcare automată. Dar își mută privirea înainte să vadă poziția limbilor ceasului de mână. Nu voia să știe câte ore mai erau până când fiica ei primea o mamă vitregă.

•

Nancy trecu pe lângă piața arămarilor, în drum spre Consulatul Britanic. În firidele întunecate zări arabi cu lămpi de lipit, topind metalul în forme fantastice. Afară, pe stradă, erau expuse și scoase la vânzare obiectele gata terminate. Ibricele, oalele de gătit și farfuriile scânteiau în soarele dimineții. Și, ceva mai încolo, mărfurile de metal erau înlocuite de stive de covoare și pături cu dungi, pentru cai. Pe lângă ea trecu un băiat care mâna un catâr. Animalul era încărcat cu baloți de bumbac în culori strălucitoare, încărcătura fiind atât de înaltă, că era de mirare că se putea mișca. Se dădu deoparte ca să treacă, dar se trezi țintuită la perete de mai mulți băiețași, toți cu tăvi atârnate de gât.

— Uitați, doamnă, am ace – ace englezești bune – și nasturi!

Copilul nu părea să aibă mai mult de cinci ani, iar tivul tunicii era rupt și murdar.

— Uite, doamnă! Ce elastic frumos, bun pentru chiloți!

Ceea ce îi făcu să izbucnească în hohote de râs. Nancy nu își stăpâni zâmbetul. Katharine o avertizase să nu cumpere de la vânzătorii ambulanți. Dacă o făceai o dată, roiau în jurul tău ca muștele. Dar cum putea rezista fețelor drăcușorilor cu ochi întunecați imenși? Păreau atât de slabi și erau îmbrăcați în zdrențe. Băgă mâna în buzunar după puținii bani pe care îi avea. Schimbase douăzeci de lire în dinari ieri-dimineața, majoritatea puși deoparte pentru nota de plată de la hotel. Agatha fusese foarte generoasă, plătind pentru toată mâncarea pe care o consumaseră de când sosiseră în oraș, dar mândria nu o lăsa pe Nancy să îi permită să plătească și camera.

Le împărți copiilor un pumn de monede, luând un pachet de ace și o bucată de elastic în schimb. Aveau să-i fie de folos când își va face singură hainele. Găsise un model pentru bucata de material pe care o cumpărase la soukul de mătăsuri din Damasc. De îndată ce se mutau de la hotel, va putea să-și desfacă mașina de cusut, și se va apuca de

treabă. Agatha văzuse deja o casă pe placul ei. Cu puțin noroc, se vor muta mâine.

Copiii o urmară pe Nancy când trecu un pod peste un canal care cobora pe lângă râul Tigru și dădea în strada Banks. Merse mai repede, cotind de două ori ca să scape de ei. În cele din urmă, fură distrași de o mașină strălucitoare, care oprise în fața uneia dintre bănci, iar din ea coborâse o femeie albă, cu un câine mic sub braț.

Nancy cercetă din ochi strada, temându-se să nu fie prinsă a doua oară. Era plină de oameni și foarte zgomotoasă. Pe lângă strigătele vânzătorilor de la tarabe, se auzeau zbieretele măgarilor și ale catârilor și sunetul gutural al bărbaților care tușeau și scuipau pe trotuar. Părea ceva obișnuit în Bagdad – nimeni nu se simțea câtuși de puțin stânjenit dacă era surprins – și învăța să meargă cu privirea în pământ ca să nu calce cu pantofii în flegme.

Grăbi pasul, trecând pe o alee unde croitorii stăteau pe dușumea cu picioarele încrucișate, iar lângă ei erau sprijinite imagini cu costume elegante în stil occidental. Apoi ajunse la tarabe ticsite cu baloți de catifea și brocart brodat. Drumul acesta îi era deja familiar. Mergea pentru a treia oară la Consulatul Britanic, încercând, fără prea multe speranțe, să afle niște răspunsuri cu privire la moartea Deliei. În ambele vizite fusese păcălită de funcționarii care erau extrem de politicoși și respectuoși, însă absolut de neclintit. Nu i se spusese decât data morții, unde îi găsea mormântul în cimitirul englez și faptul că murise în apartamentul ei în Bagdad.

Agatha îi sugerase să ceară o întrevedere cu șeful – consulul general. Se oferise să o însoțească, dar Nancy simțea că era ceva ce trebuia să facă singură. Acum că venise momentul, se întrebă dacă fusese decizia potrivită. Agatha era mult mai încrezătoare și avea o minte foarte ascuțită. Nu era genul de persoană care să se lase intimidată de vreun funcționar guvernamental, oricât de înalt i-ar fi fost rangul.

Nancy ajunse la porțile clădirii. Sună și așteptă să-i deschidă cineva. Fu condusă în tăcere prin curtea interioară, spre o ușă cu o placă lustruită de alamă, pe care scria „Consul General”. I se uscă gura când intră înăuntru. Întrezări un bărbat înalt, cu păr alb, cu spatele spre ea, care privea pe fereastră. Când intră în încăpere, se întoarse cu fața. Arăta ca o

pasăre de pradă, gata să se năpustească din cer. Ochi albaștri reci și un nas acvilin.

— Lady Nelson? Se întinse peste birou și îi strânse mâna cu atâta fermitate că îi frânse oasele. Luați loc, vă rog. Sincere condoleanțe pentru pierderea suferită. Domnișoara Grandfield a fost o membră remarcabilă a echipei noastre din Bagdad, iar absența ei este profund resimțită de către toți cei care au lucrat alături de ea.

— Mulțumesc. Nancy simți un nod în gât. Nu trebuia să plângă. Nu acum. Eu… voiam doar să știu ce s-a întâmplat. Se pare că nimeni nu îmi zice nimic.

El își împreună mâinile, așezându-le pe o bucată de hârtie de pe birou.

— Mă tem că împrejurările morții domnișoarei Grandfield se încadrează în Legea Secretelor Oficiale. Nu am permisiunea să dezvălui niciun detaliu.

— Dar puteți să-mi spuneți cum a murit? Din cauze naturale sau… se fâstâci, nefiind capabilă să dea glas celor mai rele temeri.

El o privea țintă, fără să clipească și fără să răspundă. Tăcerea era supărătoare. Singurul sunet care se auzea era ticăitul ceasului de pe polița șemineului. Îi venea să se ridice și să o ia la fugă din cameră, lăsând în urmă privirea lui scrutătoare. Dar își aminti de îndrumările Agathei: *Nu îl lăsa să te intimideze. Insistă să îți dea o explicație.*

Nancy înghiți cu greu.

— Îmi pare rău, pur și simplu este inacceptabil. Trebuie să fie ceva ce îmi puteți spune. Ce s-a întâmplat cu lucrurile personale ale Deliei? Lucrurile pe care le avea în apartament? Unde sunt?

Văzu că i se încordează mușchii maxilarului.

— La apartamentul domnișoarei Grandfield a avut loc un incendiu. Mă tem că nu a mai rămas nimic.

— Un incendiu? Așa a murit? Înseamnă că a fost un accident?

— Chiar nu vă pot da detalii. Se uită pe foaia de hârtie de pe birou. După cum spuneam, moartea ei se încadrează în Legea Secretelor Oficiale. Acum, vă rog să mă scuzați. Ca prin magie, se deschise o ușă în spatele ei. Apăru același bărbat care o condusese în clădire și traversară împreună curtea. Două minute mai târziu era în stradă.

În timp ce se întorcea la hotel, se blestemă că nu insistase mai mult. Poate că dacă ar fi făcut o scenă, dacă ar fi început să strige sau să plângă, ar fi cedat. Îi venea să plângă acum, exact acolo în stradă, la gândul că Delia murise în felul acela. Dar când îl auzise fusese prea șocată ca să mai spună ceva. Abia când se trezi pe trotuar, iar porțile se închideau în urma ei, pricepu pe deplin impactul pe care îl avuseseră cuvintele asupra ei. *A avut loc un incendiu la apartamentul domnișoarei Grandfield…* Dacă ar fi fost un accident, ar fi spus-o, negreșit. Atunci ce se întâmplase? O cuprinse un val de greață. Și-o imagină pe verișoara ei trezindu-se într-o cameră plină de fum, îngrozită și incapabilă să scape. Apoi îi trecu prin minte o altă posibilitate îngrozitoare: că cineva o omorâse pe Delia, apoi dăduse foc apartamentului ca să-și acopere urmele.

Își croi drum prin mulțimile de oameni de pe strada Banks, disperată să se întoarcă. Avea nevoie să vorbească cu Agatha. Ea sigur va ști ce să facă. Stabiliseră să se întâlnească să ia prânzul pe o terasă care dădea spre râu. Nancy nu se putea gândi la mâncare. Nu acum. Dar putea să stea și să vorbească, în timp ce Agatha mânca.

Când ajunse la Tigris Palace, era unu și cinci. Nu avea timp să urce în cameră. Mergând prin lobby, o zări pe Agatha prin ușile franțuzești. Stătea la una din mese, privind spre râu.

— Bună! trase Nancy un scaun. Ai comandat deja?

Agatha păru speriată, ca și când ar fi fost într-un tărâm îndepărtat din imaginația ei. Era mai palidă decât de obicei și avea ochii umflați și roșii. Părea că plânsese. Când deschise gura să întrebe ce se întâmplase, Nancy îl văzu pe unul dintre bărbații de la nuntă traversând terasa și îndreptându-se spre ele.

— O, este Max. Agatha își duse mâna la păr, dându-și o șuviță desprinsă de vânt pe după ureche.

Zâmbi când ajunse la ele și își puse mâinile pe speteaza unui scaun.

— Îmi pare rău că dau buzna, doamnelor – vă pregăteați să luați prânzul?

— Da, dar poți să ni te alături, răspunse Agatha.

— Mi-ar plăcea, dar mă tem că nu am timp. Plec spre Ur în această după-amiază. Și am instrucțiuni stricte din partea doamnei Woolley să

stabilesc o dată fermă în care veți veni amândouă în vizită. Privi întrebător de la Agatha la Nancy, așteptând ca una dintre ele să vorbească. Cum amândouă tăcură, spuse: O, Doamne, păreți cam mohorâte – s-a întâmplat ceva?

Nancy simți că orice ar fi supărat-o pe Agatha nu își dorea să vorbească despre asta – cel puțin nu în fața lui Max. Nu intenționase să deconspire ce se întâmplase la consulat, dar o făcu, pentru a o proteja pe Agatha.

— Este îngrozitor, spuse Max scoțând o răsuflare șuierătoare. Dar mă tem că așa merg lucrurile aici.

— Trebuie să existe o cale să aflăm mai multe. Paloarea Agathei se mai dispersase. Avea o încruntătură hotărâtă pe chip. Dacă am iniția o investigație privată?

— Nu v-aș sfătui. Max își sprijinea bărbia în mână. Ce trebuie să înțelegeți este că acest loc este pe muchie de cuțit momentan. Britanicii dețin controlul, teoretic, dar există comploturi permanente pentru a ne alunga.

Apoi se întoarse spre Nancy, privind-o o fracțiune de secundă înainte de a se uita spre râu:

— Slujba verișoarei tale era foarte periculoasă. Am întâlnit-o o dată – foarte scurt – când a venit la săpături. Am fost impresionat de tăria de caracter și de hotărârea ei. Dar când mi-am dat seama ce făcea, trebuie să recunosc că mi-am făcut mari griji pentru siguranța sa, știind cât de puternice sunt resentimentele față de conducerea britanică.

— Așadar, crezi că nu ar trebui să facem nimic? întrebă Agatha cu asprime.

— Din nefericire, da. După cum spuneam, sunt vremuri periculoase. S-ar putea să ne confruntăm cu o furtună politică și cred că ar fi foarte necugetat să vă implicați. Se opri, uitându-se de la una la alta. Îmi pare rău, vă creez o impresie îngrozitoare despre acest loc. E minunat aici, atâta timp cât nu încerci să calci pe cineva pe bătături. Este o țară în tranziție, cu toate incertitudinile pe care le aduce. Dar este o țară pe care trebuie să o vedeți. Prin urmare, spuneți-mi, când veniți la noi, la Ur? Vom avea mare grijă de voi, promit!

•

Max le lăsă programul trenurilor și o cutie cu o pudră galbenă, cu un miros îngrozitor, pe care trebuia să o presare pe locurile din compartimentul trenului la gara de legătură spre Ur, ca precauție împotriva puricilor. Dacă le-ar fi dat acest ultim cadou *înainte* să stabilească o dată pentru vizită, era posibil să se răzgândească. Dar Agatha promisese deja să facă această călătorie la începutul lunii decembrie. Era locul pe care își dorea cel mai mult să îl viziteze în vacanța în Mesopotamia și, după cum îi spusese lui Max, voia să păstreze ce e mai bun pentru final.

Prânzul sosi de îndată ce dispăru Max. Nancy comandase salată și, spre surprinderea ei, la fel și Agatha.

— M-am gândit că vei dori friptură de miel, zise Nancy.

— Vai, începi să mă cunoști prea bine. Agatha întinse mâna după sosul *vinaigrette*. Îmi place mâncarea, în general.

— Dar nu astăzi?

Avu o mică ezitare.

— Eu… Nu mi-e foame.

Nancy văzu că ochii ei scânteiau, ca și când îi venea să plângă. Se aplecă deasupra farfuriei, înfipse cuțitul într-o bucată de unt, pe care o întinse pe un corn, cu concentrarea unui pictor care întinde vopsea pe pânză.

— Mi-am dat seama când m-am așezat că ceva nu este în regulă, începu Nancy. Te-ar ajuta să vorbești despre asta?

Agatha lăsă cuțitul jos, privind țintă spre el, ca și când ar fi fost gata să sară și să o înjunghie.

— Nu e mare lucru, sincer. Nu în comparație cu lucrurile prin care ai trecut tu, în orice caz.

— Nu pare să fie ceva lipsit de importanță. Nancy se întinse peste masă și îi cuprinse mâna. Ceva te-a supărat îndeajuns de mult, încât să plângi.

Agatha încuviință și-și șterse cu șervetul lacrima care îi aluneca pe obraji.

— Îmi pare rău, murmură ea. Dar Archie – soțul meu – se căsătorește astăzi.

— O, Agatha! De ce nu mi-ai zis? Nu e de mirare că ești supărată!

— Am crezut că pot face față. Am crezut că, venind aici, la mii de kilometri distanță, nu-mi va părea atât de rău. Dar… Se întrerupse, trăgând aer în piept cu greu. Am coborât la prânz devreme. Mi-am lăsat ceasul în dormitor ca să nu știu ce oră este, să nu știu momentul exact în care vor… Își mușcă buzele, care din trandafirii se făcură albe. Se căsătorește cu fata cu care era în seara aceea în care am mers cu mașina până la cariera de piatră. Nu aș fi știut, dar mi-a spus fiica mea. Voia să fie domnișoară de onoare.

Nancy îngheță. Era ca și când Agatha îi spunea propria ei poveste, din perspectiva cealaltă. Intensitatea durerii ei aruncă o lumină aspră asupra scrisorii pe care i-o scrisese iubitului ei, implorându-l să vină cu ea, să își lase soția și fiica pentru o viață nouă în Bagdad. Simți că intra în pământ de rușine: nicio clipă nu se gândise la cealaltă femeie și nu-și imaginase ce viață va avea, dacă o va părăsi soțul. Deodată își dădu seama că să fii singură, cu un copil mic, era la fel de devastator ca a fi singură și însărcinată. Cum putuse să creadă că suferința ei o îndreptățea să distrugă viața altei femei?

16

Bagdad – cinci săptămâni mai târziu

În prima zi din decembrie, Agatha era trează și îmbrăcată, înainte de răsăritul soarelui. Nu se auzea niciun sunet din camera lui Nancy când merse în vârful picioarelor în bucătărie să facă ceai. În timp ce aștepta să fiarbă apa, își întinse gem de caise pe o bucată de lipie arabă. Nu mai avea mult timp până să sosească barca să o ducă pe râu, până la ruinele orașului Seleucia.

În săptămânile de la sosirea în Bagdad, Agatha avusese o explozie de creativitate. Până în ziua căsătoriei lui Archie – tot timpul cât călătorise – nu fusese în stare să scrie nimic. Dar în noaptea aceea, la Tigris Palace, după ce știu că nunta trecuse și se încheiase, fusese ca și când s-ar fi dărâmat un dig în mintea ei. Ideile dădură buzna brusc. Lucruri pe care le văzuse, fragmente de conversație pe care le auzise începură să se lege. Și, de când făcea excursii de o zi spre orașele și orășelele din jurul Bagdadului, îi veneau idei noi. Umpluse deja trei caiete cu material pe care Nancy putea să îl dactilografieze. Se aflau acolo schițele a doua romane: într-unul acțiunea avea loc în Orient Express, iar în celălalt aici, în Bagdad.

Astăzi avea să viziteze ultima capitală antică a Babiloniei, construită de Alexandru cel Mare și pe drumul de întoarcere plănuia să vadă comunitatea de expați din Bagdad, fără să pună piciorul în cartierul în care locuiau. Luând barca, avea să treacă direct prin Alwiya – pe lângă grădini și terenurile de tenis –, îndeajuns de aproape să se uite, fără să-și dea seama nimeni.

După ce termină micul dejun, își luă poșeta și un șal să-și acopere capul. Apoi, foarte încet, deschise ușa care dădea spre verandă. Nu se luminase pe deplin și avu grijă când coborî scările care duceau direct spre marginea apei. Treptele se opreau brusc și, dacă nu erai atent, te trezeai în râu.

Nu trebui să aștepte mult. În două minute zări *gufa* apropiindu-se de ea. Nu avea să fie tocmai o călătorie de lux: împărțea barca cu o încărcătură de cutii de fructe și o capră legată cu funie, care își marcase deja teritoriul cu bălegar, din plin. Pășind într-o parte când urcă la bord, reuși să-l ocolească, astfel încât să nu îl ia pe pantofi.

— Te rog, stai jos! gesticulă arabul zbârcit care conducea barca spre un covor de pe ceea ce părea a fi un sac de grâu.

Agatha se așeză, zâmbind. Asta își dorea. Să facă parte din viața râului, integrându-se în peisaj cât mai mult. Când barca porni, privi spre malul estic al râului Tigru, unde cerul devenea trandafiriu, căci răsărea soarele. Era plăcut să te afli pe apă dimineața devreme, având în față o zi de noi descoperiri. În ultimele câteva săptămâni fusese mai fericită decât i se întâmplase să fie ani întregi. Tânjea să o vadă pe Rosalind, dar știa cât de nefericită se va simți când fiica ei se va întoarce la școală, iar apartamentul din Chelsea va rămâne gol. Își spuse că nu trebuia să se mai gândească. Nu astăzi. Mai avea încă trei săptămâni – și peste câteva zile urma entuziasmul călătoriei spre Ur.

Se gândi la ce făcea Katharine în momentul acela. În scrisori îi descria cum toată lumea de la săpături era deja trează și muncea în zori. Ieșea în fiecare zi cu bărbații, săpând laolaltă cu ei și desenând ce descopereau seara. Scria că Leonard mergea rareori la culcare înainte de două sau trei dimineața. Se pare că putea funcționa cu doar două ore de somn pe noapte. Nu tocmai o rețetă pentru o căsătorie fericită, se gândi Agatha citindu-i rândurile.

Se întreba cum era seara pentru Katharine, când lua cina cu Leonard și alți patru bărbați. Își închipuia ce le trecea prin minte când o vedeau ducându-se la culcare singură, știind că soțul ei se îngropa în biroul lui, nevăzând nimic altceva, în afară de fragmentele vieților de mult dispărute care îl înconjurau. Iar Katharine – frumoasa Katharine – la ce se gândea în timp ce se dezbrăca, își pieptăna părul și se întindea în pat?

Agatha nu putu să nu se gândească la ce era mai rău: că Max, în ciuda aparentei lui sincerități și a credinței catolice, era îndrăgostit nebunește de proaspăta soție a șefului său. Ce altă explicație ar fi putut exista pentru rezerva lui de pe tren? Dacă tânăra ar fi fost morocănoasă, iritabilă sau ar fi ofensat în vreun fel, atitudinea lui ar fi putut fi de înțeles, dar

fusese o tovarășă de călătorie minunată – puțin prea dominatoare uneori, poate, dar nu de neîndurat.

De ce te gândești la ea?

De data asta nu era vocea lui Hercule Poirot, ci a mamei ei. Ea avusese întotdeauna un instinct infailibil când venea vorba despre bărbați. Nu-l plăcuse pe Archie, deși reușise să îi ascundă faptul că relația se îndrepta spre căsătorie. Își amintea încă vorbele ei după prima vizită a viitorului soț. „Nu prea are tact, nu-i așa? Pare cam crud”. Câtă dreptate avusese!

Alungă gândurile despre Archie scoțându-și caietul din geantă și notând ceea ce vedea: felul în care își schimba apa culoarea la răsărit, fuioarele lăptoase de ceață, care se agățau de maluri, grupul de femei care înainta prin crângul de palmieri, cu legături de rufe, pe care le purtau pe cap.

Când ridică privirea din caiet, îi trecu prin minte că dacă ar mai fi fost încă măritată cu Archie, nu ar fi văzut nimic din toate astea. Spunea că fusese pilot în timpul războiului și se săturase de călătorii în străinătate. Era mult mai fericit în Londra sau dacă mergea cu mașina în weekend la țară, la Sunningdale. Gândul la o excursie de o zi la o ruina antică din Mesopotamia nu l-ar fi entuziasmat câtuși de puțin. Probabil și-ar fi petrecut tot timpul gândindu-se la golful pe care l-ar fi jucat acasă, în Anglia.

„Da”, se gândi ea, punându-și caietul în geantă, „nu e rău să fii necăsătorit”.

•

Când primele raze ale soarelui pătrunseră printre stinghiile jaluzelelor de la fereastra dormitorului, Nancy se trezi din cauza unei lovituri ascuțite sub coaste. Se obișnuise cu gimnastica pruncului nenăscut, dar de obicei se întâmpla după masă, nu în timp ce dormea. Coborî din pat punându-și halatul pe care și-l făcuse dintr-o bucată rămasă din mătasea cumpărată la piața din Damasc. Era un model simplu – în formă de chimono și îndeajuns de larg pentru a-i ascunde talia din ce în ce mai mare. Își făcuse și trei rochii – toate în stil arab – care aveau același scop pe durata zilei.

Dacă Agatha se întreba de ce adoptase genul ăsta de rochie, nu făcuse niciun comentariu. Și ea începuse să poarte haine lungi și largi și să-și

acopere capul când mergea la cumpărături sau să viziteze obiectivele turistice. Nancy bănuia că era din pricină că nu voia să fie recunoscută. Dacă cei care dădeau petreceri ar fi auzit că în oraș venise o celebră autoare britanică, invitațiile ar fi umplut cutia poștală fără îndoială. Dar Agatha alesese să închirieze o casă departe de suburbia cu grădini unde locuiau cei mai mulți expați.

Era în inima orașului, aproape de stradă, exact pe malurile râului Tigru. Un loc perfect de unde să vezi ce se întâmpla pe râu. În cele mai multe seri, cele două femei stăteau pe verandă bucurându-se de liniște, citind sau cosând, uitându-se la bărcile care treceau prin fața lor sau care se opreau și să le facă cu mâna copiilor ce se bălăceau pe malul opus.

Nancy era mereu tulburată când vedea copii. Uneori aproape că uita ce o aștepta, prefăcându-se că putea să continue să trăiască în această bulă de liniște. Dar strigătele și râsetele micilor arabi, băieți și fete, o aduceau brusc la realitate. Agatha pleca din Bagdad cu o săptămână înainte de Crăciun. Ce i se va întâmpla atunci? Încercase în van să găsească o slujbă de secretară în oraș, dar singurul loc în care aveau posturi libere pentru o dactilografa englezoaică, ce nu știa arabă, era Consulatul Britanic, unde se pare că fusese inclusă pe un fel de listă neagră după confruntarea pricinuită de moartea verișoarei sale. Sentimentul de panică amenința să o copleșească din nou.

Cu mâini tremurătoare, deschise jaluzelele și privi afară. Apa era acoperită de o perdea subțire de ceață. Pe malul îndepărtat, vedea catargele bărcilor cu pânze ițindu-se precum acele dintr-o pernă albă de catifea. Se gândi la Delia, care avea o perspectivă foarte asemănătoare cu aceasta, la un kilometru și ceva în aval. Se întreba dacă verișoara ei bănuise vreodată când privea spre Tigru că nu avea să mai revadă niciodată Anglia. Era greu să se gândească la Delia, greu să depășească sentimentul că o dezamăgise. Îi vizitase mormântul de vreo șase ori în ultimele câteva săptămâni, vorbind cu ea ca și când ar fi stat în apropiere, atât că nu o vedea. Cimitirul era un loc frumos, cu migdali înfloriți. Dar pacea pe care o căuta nu venea niciodată acolo. Nu simțea decât furie și frustrare.

Nancy făcu un efort să se ducă la bucătărie să-și pregătească micul dejun. Orice ca să scape de vârtejul de teamă și tensiune. Agatha

angajase o bucătăreasă să le gătească cina, dar în restul timpului se descurcau singure. Înainte de a veni în Bagdad, Nancy nu gătise nimic niciodată în viața ei – nici măcar un ou fiert dar într-o săptămână și ceva Agatha o învățase să facă tot felul de lucruri.

În dimineața asta va face omletă cu brânză. Ceva ce necesita concentrare. Și dacă îi era încă foame, va mânca pâine cu gem. Bebelușul avea să fie imens.

După micul dejun se așeză în camera pe care o foloseau ca birou și își petrecu dimineața dactilografiind notițele Agathei. Era fascinată de relatarea vizitei la sanctuarul Yezidi și de felul în care statuia îngerului Păun devenise punctul de plecare al intrigii unui roman. Agatha scrisese pur și simplu cuvântul „Lucifer" la începutul paginii și notase o întreagă serie de idei pe baza acestui cuvânt, ce făcea parte dintr-un mesaj codat, rostit de un muribund care pătrunsese în dormitorul unei tinere englezoaice proaspăt sosite în Bagdad. Zâmbind în timp ce dactilografia, se întrebă dacă eroina va semăna în vreun fel cu ea.

La ora unu își încălzi niște *keema,* o tocană din carne tocată, roșii și năut, rămasă cu o seară înainte. O mâncă pe verandă, apoi se întoarse la mașina de scris. Trebuia să scrie o scrisoare și voia să o dactilografieze mai degrabă decât să o scrie de mână. Era o scrisoare pentru el, să-l facă să creadă că găsise o slujbă într-un birou.

Dragule,

Îți mulțumesc pentru ultima scrisoare și broșa încântătoare. A ajuns în siguranță la poșta de aici și mi-e teamă că m-am făcut de râs deschizând-o acolo și izbucnind în lacrimi când am văzut ce era înăuntru. Aș vrea să îți pot trimite ceva. Deseori văd lucruri la care mă gândesc că ți-ar plăcea, dar știu că orice fel de cadou ar crea probabil necazuri.

După cum vezi, am reușit să găsesc de lucru ca dactilografa. Nu este decât temporar, dar sper că se va transforma într-o slujbă permanentă până la finalul anului.

Îmi este foarte dor de tine și tânjesc să te țin în brațe din nou. Dar, îmi dau seama cât de dificile trebuie să fie lucrurile pentru tine acasă. Spui că mariajul tău este mort și mă simt îngrozitor

când mă gândesc la soția ta și la cum s-ar descurca dacă ai părăsi-o. În același timp, nu pot să nu simt ce simt pentru tine. Știu că sunt egoistă când…

Nancy se opri din dactilografiat. Surprinsese o umbră de mișcare cu colțul ochiului la fereastră. Întoarse capul și îngheță. Un șarpe. De culoarea nisipului, cu ochi de smarald și o pereche de colți solzoși pe creștetul capului. Fusese avertizată în legătură cu acest fel de șarpe de către personalul hotelului. „Arată ca diavolul, domnișoară”. O viperă cu corn. Absolut letală. Era groasă cât încheietura ei. Și aluneca de-a lungul podelei, îndreptându-se spre birou.

Cumva, reuși să sară și să dărâme scaunul în același timp. Căzu lângă capul șarpelui, făcându-l să dea înapoi și să se îndepărteze de picioarele ei. Apoi fugi, trântind ușa în urmă. Ieși pe hol și o apucă pe ușa din spate, care dădea pe verandă, unde aproape că se izbi de Agatha, care se întorsese din excursia cu barca pe râu.

— Dumnezeule! Ești albă ca hârtia! Ce s-a întâmplat?

Când îi spuse despre șarpe, Agatha strigă la barcagiul arab a cărui *gufa* era încă ancorată la capătul treptelor. Acesta veni în ajutor cu o pușcă, în mai puțin de un minut după ce intră în casă, se auzi o împușcătură. Apăru cu șarpele înfășurat în jurul gâtului ca o eșarfă.

— E imens! rosti Agatha uimită. Ai avut mare noroc. Acum, cred că avem amândouă nevoie de o ceașcă de ceai tare – vrei să îl faci tu cât mă duc să îi mai dau un bacșiș în plus prietenului nostru?

De-abia când turna apă fierbinte în ceainic își dădu seama Nancy ce făcuse. Banii erau în birou – Agatha îi ținea într-un sertar încuiat iar scrisoarea era încă în mașina de scris. Dacă o vedea…

Ieși în goană din bucătărie și dădu fuga în hol. Prea târziu. Prin ușa deschisă a biroului, auzi sunetul hârtiei smulse din mașina de scris.

17

Agatha era atât de furioasă, că de-abia se putea uita la Nancy. Trecând pe lângă ea într-o liniște mormântală, se duse să îl plătească pe barcagiu. Când se întoarse, după ce urcă din nou scările, Nancy se plimba de colo-colo pe verandă, cu chipul alb.

— Eu… îți datorez o explicație, spuse tânăra ezitant. Știu cum pare, dar, dacă ai vrea să mă asculți…

— *Pare* că m-ai luat drept proastă. Agatha se așeză pe un scaun de răchită, uitându-se la *gufa* care se îndepărta. Te-am adăpostit, te-am hrănit, m-am dat peste cap să te ajut – totul pentru o grămadă de minciuni! Și mă mai și insulți, folosind mașina *mea* de scris să-i compui scrisori de dragoste unui bărbat căsătorit!

— Nu am vrut să te păcălesc – sincer, nu am vrut. Vocea lui Nancy deveni mai stridentă, pe punctul de a claca. În noaptea aceea în tren eram la capătul puterilor – și ai fost atât de bună, de înțelegătoare. Nu înțelegi? Nu îți puteam spune întreaga poveste, nu după ce mi-ai spus despre soțul tău.

— Așa că te-ai prefăcut că ești o biată soție tristă, care fuge de o brută de soț, când, de fapt… ți-ai *înșelat* soțul. Agatha scuipă cuvântul, de parcă ar fi fost un os de pește. În liniștea care urmă, singurele sunete care se auziră fură cele scoase de păsările care răscoleau noroiul de pe malul îndepărtat al râului.

Nancy se ținea de balustrada verandei, privind în apă.

— Nu sunt mândră de ce am făcut, dacă la asta te gândești. Se întoarse spre Agatha: Dar există un motiv pentru care s-a întâmplat: te rog, lasă-mă să îți explic.

Agatha o privi pe Nancy cu o căutătură cruntă.

— Ascultă-mă, domnișoară: poate că m-ai păcălit o dată, dar nu încerca să-mi mai torni alte minciuni! Își împreună brațele pe piept: Dă-mi un singur motiv temeinic care să nu mă facă să te dau afară chiar acum!

— Motivul pentru care m-am îndrăgostit de… de altcineva… este acesta… Nancy înghiți, alungându-și lacrimile… soțul meu și-a adus amanta în luna noastră de miere. I-am găsit în pat împreună.

— Poftim?

— Bărbatul căruia îi scriam… Nancy privi spre scrisoarea ruptă pe masă, era acolo, la vila din Veneția și… Se întoarse într-o parte. Pe obraz i se rostogoli o lacrimă.

Agatha sări în picioare într-o clipă:

— Mă duc după ibricul de ceai, spuse ea. Iar apoi îmi vei spune întreaga poveste.

•

Nancy își mai recăpătă culoarea după ce bău puțin ceai. Vorbi șovăielnic despre povestea de dragoste vijelioasă cu Felix, despre nunta de la Westminster Abbey și despre entuziasmul la gândul că își vor petrece luna de miere în Veneția.

— Mi-a spus că închiria o vilă lângă Lido, continuă ea. Că vor mai fi și alți oameni acolo – prieteni de-ai lui –, dar asta va face ca lucrurile să fie și mai distractive. Că aveau să fie petreceri pe plajă, dans și excursii cu barca. Lucrurile sunau foarte ademenitor. Habar nu aveam cine erau oamenii aceștia, pentru că nu îl cunoșteam de prea multă vreme. Nancy privi țintă în ceașcă. Era o femeie acolo – o femeie măritată care era foarte atrăgătoare. Ea și Felix păreau foarte prietenoși, dar nu am luat acest fapt în seamă, pentru că și soțul ei era acolo. Iar apoi, când stăteam trează în a doua seară, întrebându-mă de ce nu a venit la mine, am decis să merg în camera lui. Când am deschis ușa l-am găsit… Mâna îi tremură când puse ceașca la loc pe farfurioară.

Agatha se uita la Nancy cu mare atenție. Era clar, amintirea pe care o invoca era încă dureroasă. Nu avea cum să fie ceva inventat.

— Eu… am fugit pur și simplu din casă, murmură Nancy. Nu știam ce să fac, unde să mă duc. Și unul dintre bărbații de la petrecere stătea afară, singur, fumând o țigară. Văzuse că am plâns, mi-a spus să stau jos și a ascultat întreaga poveste. Apoi a adus o sticlă de brandy. Cred că am stat acolo ore în șir pentru că mi-amintesc cum au dispărut stelele de pe cer, iar luna s-a scufundat în mare. A doua zi dimineață, mi-a bătut la ușă, aducând cafea și niște piersici pe care le culesese din grădină. Mi-a spus

despre filmul la care venise să lucreze în Veneția, m-a făcut să râd cu povești despre alți actori și despre întâmplările din spatele scenei. Apoi, a doua zi dimineață, ne-am întâlnit să mergem să înotăm. Își duse ceașca la buze din nou. Eram atât de nefericită, atât de disperată să am un prieten… Habar nu aveam că era căsătorit. Nu mi-a zis decât în ultima zi de vacanță. Și deja era prea târziu.

Agatha așteptă un moment, imaginându-și totul în minte.

— Iar soțul tău știa?

— Nu cred. Am fost foarte discreți. Eu și Felix ne-am certat, desigur, din pricina amantei lui. Voiam să știu de ce fusese atât de nerăbdător să se însoare cu mine, când era îndrăgostit de altcineva. La urma urmei, nu eram tocmai o partidă: averea tatălui meu era pe butuci.

— Ce-a zis?

— O, nu s-a ferit să-mi spună că trebuia să se căsătorească pentru a-și moșteni averea și s-a gândit că aș fi la fel de potrivită ca oricare dintre cele cinci fete cărora le ceruse deja mâna la petrecerea la care am mers.

Agatha respirase șuierător.

— Și ce se aștepta să faci când ai aflat despre cealaltă femeie? Să tolerezi situația?

Nancy încuviință.

— A spus că după ce fac un copil sarcina mea se va încheia. Nu conta dacă era băiat sau fată – atâta timp cât dădeam naștere unui copil. Era o altă condiție pentru a moșteni titlul de conte, se pare – cred că este posibil ca tatăl lui să se fi temut că nu se va căsători niciodată. După ce îmi îndeplineam datoria, a spus, puteam să-mi iau și eu un amant, dacă doream, și aveam să ducem vieți separate sub același acoperiș.

— Ce situație groaznică! clătină Agatha din cap. Însă presupun că erai îndrăgostită de el, la început?

— Da. M-a cucerit în prima seară, când mi-a cerut mâna. Cred că era probabil foarte beat, dar nu mi-am dat seama. Dusesem o viață foarte liniștită la țară, cu tata. Eram mult prea ocupată încercând să mențin moșia pe linia de plutire ca să mai am timp de viața din Londra. Era prima petrecere la care fusesem după o grămadă de timp, iar când Felix mi-a cerut mâna, am înțeles că acesta era răspunsul la toate problemele noastre. Tatăl meu nu mai trebuia să își facă vreodată griji în privința

banilor. Ochii i se umplură din nou de lacrimi, dar și le înghiți iar. Era atât de încântat de nuntă. Dar a murit la două săptămâni după ce m-am întors din Veneția.

— O, Nancy! se aplecă Agatha, luându-i mâna și strângându-i-o. Nu este de mirare că erai într-o asemenea stare în tren. Unde este el acum… prietenul tău?

— Înapoi în Londra. Cu soția și fiica.

Agatha tresări. O soție și o fiică. Era îngrozitor de familiar. Gândul îi zbură la noaptea din decembrie, cu doi ani în urmă, când stătuse în mașină, în fața căsuței din Godalming, care le aparținea prietenilor lui Archie, familia James, uitându-se la umbrele de pe perdele, știind că era înăuntru cu… Ridică privirea brusc.

— Cine este el, acest bărbat căruia îi scriai? Cum îl cheamă?

Deodată pricepu – ca și când ar fi găsit piesa lipsă a unui puzzle. Îl *văzuse*. În tren. Îl zărise pe peron în Paris, apoi din nou, a doua zi dimineața. Reflexia din geam *era* chipul amantului lui Nancy: probabil că îi făcuse cu mâna, cu lacrimile curgându-i pe față… își lua rămas-bun de la un bărbat care semăna izbitor cu Archie. Dar *nu* era Archie; *nu putea* să fie. Spusese că era actor. Că juca în filme.

— Nu… nu pot să-ți spun. Nancy lăsă capul în pământ. M-a făcut să promit că nu voi spune nimănui. Își face griji că dacă ar ajunge la ziar… Nu că sugerez că ai face așa ceva, desigur… O apucă pe Agatha de mână de parcă ar fi fost un colac de salvare.

— Cred că mai trebuie să-mi spui ceva, nu-i așa? Agatha se opri. Nu era decât o presupunere. Aștepți un copil, nu-i așa?

Nancy închise ochii.

— Da, șopti ea.

— Este al soțului tău?

— Al lui.

— Ești sigură?

— Absolut sigură. Deschise ochii, clipind de parcă i-ar fi intrat soarele în ei. Eu și Felix… după primele zile din luna de miere, nu mai suportam să fie în preajma mea. Ca să-l țin la distanță, i-am zis că rămăsesem însărcinată din prima noapte în care făcuserăm dragoste. Mi-e rușine să spun că l-am lăsat să creadă asta până l-am părăsit. I-am scris o

scrisoare pe care i-am lăsat-o după ce am plecat, unde îi mărturisesc că a fost o minciună.

— Asta te-a făcut să te hotărăști să fugi? Faptul că ai aflat că aștepți copilul celuilalt?

— Da. Nu aveam un plan. Trebuia doar să evadez. Felix nu este genul de bărbat pe care să îl superi. Poate fi foarte înspăimântător când este furios.

— Și… celălalt bărbat. Știe?

Nancy clătină din cap abia sesizabil.

— Voiam să-și părăsească soția – recunosc –, dar nu puteam recurge la șantaj emoțional.

Agatha rămase tăcută. Cum putea să-și spună părerea sau să-i dea un sfat? Cum putea fi imparțială? Brusc, avu o imagine vie cu soția amantului lui Nancy, care își vedea de treburile zilnice, într-o casă, undeva în Londra. În mintea ei semăna cu casa în care locuise cu Archie la începutul căsătoriei. Femeia aceasta avea grijă de casă și copil, petrecându-și serile cu soțul ei, fără să aibă habar că era îndrăgostit de cineva. Nu doar îndrăgostit, ci în curând tatăl copilului unei alte femei. Ce coșmar!

Se gândi la cât îl implorase pe Archie să rămână când îi spusese despre aventura lui. Cum îl rugase să mai acorde o șansă căsătoriei lor, să mai stea trei luni înainte de a lua o decizie. Își aminti cât de îngrozitor fusese, cât de rece fusese cu ea și ce scandaluri avuseseră. Ajunsese să fie atât de rău, încât dacă ea intra într-o încăpere, el se ridică și plecă.

În cele din urmă înțelese că încercând să se agațe de el nu făcea decât să prelungească agonia. Nu existau jumătăți de măsură cu Archie. *Nu pot suporta să nu am ce vreau și nu pot suporta să nu fiu fericit. Nu toată lumea poate să fie fericită – cineva trebuie să fie nefericit.* O spusese în mod repetat în acele trei luni. Pe măsură ce treceau săptămânile, îi simțea ura, faptul că se simțea prizonier și o speria. Se temea că voia să o vadă moartă.

Era tulburător să vadă un scenariu aproape identic prin ochii lui Nancy. Ar trebui să o disprețuiască pentru ce încerca să facă, dar în adâncul sufletului nu simțea asta. De ce nu? Poate pentru că întrezărise ceva ce

nu acceptase până acum: să trăiești cu un soț care nu te iubește este mult mai rău decât să trăiești singură.

— Presupun că te întrebi ce voi face după ce se va naște copilul, îi întrerupse Nancy gândurile. Voi găsi o slujbă ca să pot închiria un apartament și angaja o doică.

— În ce lună ești? Agatha privi vesta lungă și voluminoasă pe care și-o croise. Era imposibil să îți dai seama ce formă avea corpul ei pe sub ea.

Nancy își duse mâna la burtă.

— Nu sunt foarte sigură. Cam șase luni, cred.

— Șase! icni Agatha. Nu îți poți căuta de lucru dacă ești însărcinată în șase luni. Va trebui să ne gândim la altceva.

Nancy ridică privirea.

— Noi?

— Doar nu crezi că te voi lăsa să înfrunți totul singură, nu-i așa? Ascultă, în cel mai rău caz va trebui să te întorci cu mine cu trenul: ai putea veni să stai la mine, în Londra – cel puțin până se naște copilul.

Nancy clătină din cap.

— Ești extrem de amabilă, dar nu aș putea. Ai fost deja prea bună cu mine. Și, în plus, Felix ar face un scandal monstru dacă ar afla. Mi-ar fi teamă. Cred că mai bine îmi încerc norocul în Bagdad.

— Crezi că tatăl copilului își va părăsi soția până la urmă? Că va veni aici, după tine?

Nancy privi pe lângă Agatha, urmărind un pelican solitar care trecea pe deasupra apei.

— Aș vrea să știu, murmură ea.

18

Bagdad – Ur – cinci zile mai târziu

— Ești sigură că vrei să vii?

Agatha era în bucătărie și punea ouă fierte într-o cârpă. Le așeză într-un coș, lângă un teanc de lipii și un borcan de gem de prune.

— Da. Nancy adăugă în coș patru piersici în bucăți de hârtie maro. Nu cred că aș fi rezistat când am sosit, dar este mult mai răcoare acum. Nu va fi atât de rău în tren.

— Sper că nu, răspunse Agatha. Este un drum lung. Dar să sperăm că vom și dormi.

— Ai pus pudra pentru purici pe care ne-a dat-o Max?

— Este aici, se bătu Agatha peste buzunarul hainei.

Merseră până la gară într-o căruță trasă de catâri. Pe drum se opriră la piața arămarilor, unde Agatha coborî și petrecu câteva minute tocmindu-se cu unul dintre vânzătorii de la tarabe. Se întoarse la căruță urmată de un băiat arab care ducea o cutie mare de lemn.

— Încep să mă pricep din ce în ce mai bine, spuse ea, zâmbind, după ce băiatul o așeză deasupra valizelor. Sper că îi va plăcea lui Katharine.

Se întoarse pe scaun, ridicând capacul cutiei, scoțând la iveală un set de cafea cuibărit în paie. Ibricul avea un gât de lebădă și un model alambicat din fir de argint încrustat în cupru. Modelul se repeta pe cești și farfurioare.

— Îi va plăcea la nebunie, răspunse Nancy. Va fi drăguț să aibă ceva elegant. Din ce spunea în scrisori, nu are decât strictul necesar la săpături.

— Într-adevăr, e ciudat să te gândești la ea în mediul acela. Agatha se așeză pe scaun, iar catârii porniră din nou. Este ultima persoană pe care ți-ai imagina-o dorindu-și să-și petreacă timpul aplecată deasupra unui mormânt, în soarele arzător.

— Și e ceva foarte diferit de ce făcea înainte. Mă întreb cum s-a apucat de asta.

Cred că a venit aici ca soră medicală mai întâi. Așa mi-a spus pe tren. Zicea că, după ce a murit soțul ei, a stat în Orientul Mijlociu, câștigându-și traiul ca soră medicală. Cred că trebuie să fi început să deseneze unele dintre obiectele găsite la săpături și când au văzut cât de talentată este, i-au oferit o slujbă.

— Are curaj, nu-i așa? întrebă Nancy. După ce s-a întâmplat în Egipt, majoritatea oamenilor ar fi dat fuga acasă.

Agatha încuviință.

— Cred că i-a venit mai ușor să stea departe de Anglia. Trebuie să-și fi dat seama că aflaseră ziarele. Este insuportabil să știi că absolut toată lumea îți devorează fiecare detaliu al vieții private la micul dejun.

— Nu știu cum ai trecut prin asta. Trebuie să fi fost un infern. Nancy scoase un sunet, lovindu-și limba de cerul gurii. Presa s-ar distra de minune cu viața mea, nu-i așa?

— Ei bine, să sperăm că nu vor afla niciodată. Cred că ești în siguranță aici.

Se opriră în fața gării, iar vizitiul sări să le descarce bagajele.

Zece minute mai târziu erau în trenul care avea vagoane confortabile în stil Pullman, nu foarte diferite de cele din Orient Express.

— Este mult mai bine decât mă așteptam, spuse Nancy în timp ce își așezau bagajele. Nu-mi vine să cred că vor fi purici.

— Ar fi mai bine să ne ocupăm de scaune, ca să fim sigure.

Agatha deschise cutia de metal cu pudră și începu să o presare peste tapiseria de pluș. Pfiu! Miroase groaznic!

— Să deschid fereastra?

Opintindu-se puțin, Nancy deschise fereastra jumătate de palmă. Când se așeză, trenul se puse în mișcare.

— E mai bine. Eu… O! Ce este asta?

Agatha rămase cu gura căscată când un nor de insecte se strecură pe fereastra deschisă.

Nancy sări în picioare.

— O! Uite ce cozi au! Cred că sunt viespi!

Se agățară una de alta, în timp ce insectele goneau prin compartiment ca niște avioane de luptă.

— Repede!

Agatha apucă de ușă, trăgând-o pe Nancy pe coridor înainte de a o trânti, închizând-o. Din fericire, compartimentul de alături nu era ocupat. Când se așezară, Agatha privi spre cutia de metal cu pudră pentru purici pe care o strângea încă în mâna stângă.

— Dacă stau să mă gândesc, cred că puricii sunt opțiunea mai puțin periculoasă, nu-i așa?

— Da, chicoti Nancy. *Omorâte de viespi* – sună ca titlul unuia din romanele tale, nu-i așa? Sau ce ai spune de *Înțepătura morții*?

— Ești sigură că nu vrei să te întorci în Anglia cu mine?

Agatha zâmbi.

•

După jumătate de oră de călătorie nu se vedea mare lucru pe fereastră, în afară de pământ pustiu sau deșert nisipos. După ce apuse soarele, apăru un steward cu ceai și o farfurie cu biscuiți tari și necomestibili. Când Agatha îi spuse că bagajul lor se afla în compartimentul plin de viespi de alături, se duse după el. Cinci minute mai târziu, se întoarse, aparent nevătămat, așezând valizele și trăgând patul.

Nancy nu își dăduse seama că în tren vor fi paturi. Credea că vor dormi pe locurile lor. Își făcea griji că va trebui să se dezbrace în fața Agathei. Subestimase în mod deliberat dimensiunile sarcinii. Nu știa sigur în câte luni era, fiindcă ciclul ei lunar nu fusese niciodată regulat. Era posibil ca bebelușul să fi fost conceput în ultimele zile ale vacanței din Veneția sau poate că șase săptămâni mai târziu, când o dusese în Pimlico, în apartamentul unui prieten din armată plecat în misiune în străinătate. Nu era exclus să fie în șapte sau opt luni. Dacă i-ar fi spus asta Agathei, probabil ar fi căzut pradă unui acces de panică. I-ar fi stricat planurile, ceea ce nu ar fi fost corect. Nancy făcuse tot ce putuse să-și convingă prietena că se putea descurca foarte bine singură, că până va apărea copilul va rezolva tot ce era de rezolvat.

Ieri după-amiază, când vizitase mormântul Deliei în cimitirul plin de flori, se întâmplase ceva aproape miraculos. În timp ce stătea îngenuncheată lângă piatra funerară, ștergând-o de nisipul roșu din deșert care se lipise de suprafața ei, apăruse un bătrân din spatele unui migdal. Îi spusese pe nume și se prezentă, zicându-i că era un fost coleg de-al Deliei. Se plimbaseră împreună prin cimitir și îi spusese ce știa

despre moartea verișoarei sale: că fusese probabil ucisă de un asasin trimis de unul dintre liderii triburilor locale, pe care ea le supraveghea.

— De ce ați venit să mă căutați? întrebă Nancy când se întoarseră la mormânt.

— Pentru că Delia ți-a lăsat asta. Băgă mâna în buzunar și îi întinse un plic. Verișoara ta a fost o femeie foarte curajoasă. Am știut întotdeauna că ceea ce făcea era periculos. Nu avea încredere în băncile de aici, așa că m-a rugat să îl păstrez. Nu îl deschide acum, așteaptă până ajungi acasă.

În plic se aflau trei sute de lire sterline. Nancy și Agatha se uitaseră una la alta, cu ochii mari, minunându-se când bancnotele îi căzuseră în poală. Petrecuseră seara plănuind exact ce vor face cu banii. De îndată ce se vor întoarce din Ur, vor merge să-l vadă pe proprietarul Agathei și vor renegocia chiria, astfel încât Nancy să poată sta în casa aceea. Banii i-ar fi ajuns să angajeze pe cineva care să o ajute cu copilul după ce avea să se nască și să trăiască încă trei sau patru luni, iar până atunci spera să își găsească o slujbă de un fel sau altul.

— Ți-e foame, Nancy? Vocea ei o readuse în prezent. Am putea mânca ouăle, dacă dorești, sau le păstrăm pentru micul dejun?

— Aș vrea un ou, dacă se poate și niște pâine cu gem. Lui Nancy îi era atât de foame, încât ar fi devorat tot ce era în coș, pe loc. Spera că vor mai găsi ceva de mâncare când ajungeau la casa arheologilor dimineața.

— Mă voi pregăti de culcare, cred, spuse Agatha după ce terminară de mâncat. Voi lua patul de sus, bine?

— Te deranjează? Nancy îi aruncă un zâmbet recunoscător.

— Câtuși de puțin. Îmi place ideea de a urca pe scară pentru a merge la culcare. Îmi amintește de copilărie: împreună cu sora și fratele meu, aveam un adăpost în șopron – ni se permitea să dormim acolo uneori.

— Pare amuzant.

Nancy se uită la burtă. Oare copilul ei va avea un frate sau o soră? Nu voia să crească singur, așa cum crescuse ea. Gândurile îi zburară din nou spre Londra când se întinse în pat. Ce oră să fi fost acolo? Ce făcea el? Era sâmbătă după-amiaza. Poate că mergea la cumpărături de Crăciun cu fiica lui sau poate o ducea în parc. Apoi se va întoarce acasă, și poate îi va citi o poveste după cină. Iar apoi… Ura gândul că avea să se

strecoare în pat alături de soția sa. Acum, când și-o imagina pe femeia aceasta, nu vedea decât chipul Agathei.

•

Trenul ajunse la răscrucea spre Ur puțin după răsărit. Agatha și Nancy fură trezite de stewardul care bătu la ușă. Agatha puse un picior pe scară și coborî. Nancy stătea deoparte, deasupra așternuturilor, cu spatele spre scară. Biata de ea, se gândi Agatha, probabil că fusese mult prea obosită să se dezbrace.

— Ce… ce oră este? murmură Nancy, trăgându-și șalul peste ochi.

— Șase și zece, se uită Agatha pe fereastră. O, se vede o bisericuță – exact lângă gară. Acesta trebuie să fie locul în care mergea Max la slujbă.

În timp ce privea, se deschise ușa bisericii și apărură două călugărițe cu rasă neagră și văluri albe care fluturau în vânt. Erau tinere, mici de statură și cu piele închisă la culoare. Aveau trăsături mai curând indiene decât arabe. Văzuse creștini indieni mergând la biserica anglicană din Bagdad și recunoscuse printre ei câțiva dintre cei care aveau magazine în zona din preajma pieței arămarilor, dar nu se așteptase să găsească o comunitate indiană într-un loc atât de îndepărtat ca acesta.

Încercă să și-l imagineze pe Max printre ei, sosind încins și prăfuit, după ce traversase deșertul. Își aminti de expresia pașnică, aproape transfigurată pe care o căpătase la sanctuarul Yezidi. Da, se gândi ea, s-ar simți în largul ei aici, printre oamenii a căror spiritualitate avea o nuanță orientală.

— Am ajuns? Nancy se ridică în capul oaselor, frecându-se la ochi. Mi-e foarte sete. Crezi că ne vor mai aduce ceai?

— Mă îndoiesc. Agatha zâmbi. Dar să sperăm că va veni cineva să ne întâmpine. Nu va trebui să aștepți mult.

Într-adevăr, erau așteptate când ieșiră din gară. Părea să fie un vagon de tren, tăiat în jumătate și așezat pe cauciucuri. Fusese vopsit într-o nuanță atrăgătoare de albastru liliachiu, dar era plin de crestături și zgârieturi și acoperit de praf. Cel care sări să le salute era Michael-Cruft Deacon, desenatorul de la casa arheologilor, care o dusese pe Katharine la altar, la nuntă.

— Bună dimineața, doamnelor! Zâmbi larg în timp ce le așeză bagajele în spate. Îmi pare rău pentru transport, cred că prietenul nostru Leonard a

cumpărat-o dintr-un șanț după Primul Război Mondial și a făcut-o să meargă pentru regala sumă de zece lire. A trebuit să ridicăm șasiul ca să facem față terenului accidentat: arată tare maiestuoasă astfel, nu credeți? Deschise ușa, îndemnându-le să urce, fluturând din mâini. Este o obrăznicie, dar o numim „Regina Mary”.

Deși nu erau mai mult de câțiva kilometri, drumul până la locul săpăturilor era desfundat și accidentat.

— Aveți noroc, spuse Michael, în timp ce camionul sălta peste o nouă groapă, a plouat aici la sfârșitul lunii trecute și râul s-a revărsat. Nu am putut ieși de acolo o săptămână.

— Ce ați făcut? Agatha trebui să ridice vocea pentru a se face auzită peste zgomotul motorului. Cu mâncarea?

— O, de-abia am supraviețuit cu proviziile pe care le aveam. Ne săturaserăm să mâncăm fasole și orez în fiecare seară, dar apoi ne-a sărit în ajutor șeicul din partea locului cu două capre.

Agatha și Nancy se uitară una la alta.

— Bucătarul pe care îl avem în sezonul ăsta la săpături nu e rău, continuă Michael. Nu se prea pricepe la budincă, dar face o tocană și un curry minunate. Presupun că vă va aștepta cu micul dejun. Veți fi singure în toată casa, căci ceilalți au plecat la săpături. După ce vă instalați, voi trimite pe cineva să vă aducă în locul în care lucrăm și veți face un tur.

Mașina coti, iar Agatha întrezări o clădire în depărtare, înconjurată de un gard înalt cu sârmă ghimpată.

— Aceea este casa expediției, făcu Michael semn spre fereastra deschisă. Se numește Suhra’ Alqamar – „Luna deșertului” în arabă. Nu pare prea primitoare, mi-e teamă, din unghiul acesta. Gardul ne protejează de răufăcători. Am dezgropat atâta aur, încât nu mai avem unde să îl depozităm, îl îndesăm sub paturi. Schimbă viteza iar când luară curba. Puteți vedea colina acolo. Arabii o numesc *tell*.

Agatha și Nancy priviră în stânga, în direcția spre care arăta el. Pe fundalul cerului galben-pal al dimineții se întrezărea ceva asemănător unui mic vulcan – o colină conică de pământ, care se înălța în zona aridă dimprejur. Pe suprafața ei se mișca ceva. De la distanța aceea, oamenii nu păreau mai mari decât furnicile.

— Câți oameni lucrează la săpături? întrebă Nancy.

— Folosim o sută de oameni în general, răspunse el. Variază de la o săptămână la alta. Vin din satele din împrejurimi. Uneori, când îi plătim dispar o vreme. Apoi, după ce rămân fără bani, se întorc. Max se ocupă de partea asta pentru că vorbește arabă foarte bine. Nu este o sarcină ușoară să mențină ordinea printre ei. E cam ca la școală.

Încetini când se apropiară de intrarea în complex. Doi paznici arabi înalți, cu puști și banduliere pline de cartușe așezate peste umeri săriră la auzul mașinii. Michael le făcu semn cu mâna când intră în curtea împrejmuită. Când opri motorul, auziră lătrături.

— Câini de pază, explică el. Nu vă vor deranja după ce se vor obișnui cu mirosul vostru.

Un băiat cu o robă albă, nu mai mare de doisprezece sau treisprezece ani, apăru din interiorul clădirii urmat de o corcitură de cățeluș.

— Acesta este Saleem. Vă va lua bagajele și le va despacheta. Va arăt împrejurimile, apoi puteți mânca ceva.

Le conduse printr-o verandă în clădirea principală, care, explică el, era construită din cărămizi de chirpici făcut din argila de la suprafața movilei pe care o excavau.

— Cea mai recentă cărămidă are 2.500 de ani. Sunt foarte rezistente.

Agatha fu surprinsă de cât de atrăgător era înăuntru. Pereții aspri erau de un rozaliu-pal, iar pe dușumea erau covoare din rogoz. Camera de zi – deși mobilată doar cu strictul necesar – părea primitoare.

— Acesta este biroul meu. Michael arătă cu mâna spre un separeu aflat lângă camera de zi, în care nu încăpeau decât un birou și un scaun. Iar la capătul holului se află Sala cu Antichități. O ținem încuiată ziua, dar sunt sigur că astă-seară vă va duce Katharine să o vedeți cum trebuie.

Le conduse spre o anexă aflată de partea cealaltă a curții:

— Dormitoarele familiei Woolley sunt în spate, în clădirea principală, spuse el. Noi, restul, stăm aici.

Agatha privi peste umăr la două ferestre mici acoperite de perdele. Katharine nu pomenise nimic în scrisorile ei despre faptul că dormeau în camere separate. Poate din cauza faptului că soțul ei lucra până târziu, nu voia să o trezească atunci când se băga la culcare. Nu pentru prima oară, Agatha se trezi întrebându-se cum se descurca un cuplu proaspăt căsătorit într-o situație ca asta.

— Acestea sunt camerele voastre.

Michael le arătă spre capătul unui pasaj, unde băiatul care le luase bagajele scotea prosoape dintr-un dulap de lenjerie.

— Mă tem că nu este decât o singură baie, dar Saleem vă va aduce carafe cu apă fierbinte dimineața și seara.

Dormitoarele erau mici și dotate doar cu strictul necesar, dar aveau un farmec rustic, cu paturi de o singură persoană, cu cadru de fier, covoare din piele de capră pe dușumea și vase de ceramică cu ceea ce păreau a fi lalele sălbatice pe pervaz. Apoi Michael plecă și, după ce se împrospătară, merseră să vadă ce aveau la micul dejun.

Când intrară în clădirea principală, simțiră miros de ceva prăjit. Se dovedi a fi omletă cu brânză de capră și roșii, pe care Ibrahim, bucătarul, le servi, înclinându-se politicos în fața fiecăreia când le așeză farfuriile dinainte. Apoi le aduse pâine prăjită, tăiată frumos sub formă de triunghiuri și aranjată pe un grătar. Untul și gemul de portocale erau deja pe masă.

— Dumnezeule! râse Nancy. Nu o să murim de foame, nu?

— E mult mai plăcut decât mă așteptam, fii de acord Agatha. Credeam că vom mânca în jurul unui foc de tabără și că vom dormi pe dușumea.

— Însă mă gândeam că o vom găsi aici pe Katharine, ieșindu-ne în întâmpinare. Tu nu?

— Presupun că trebuie să înceapă munca odată cu ceilalți. Poate că s-a gândit că trenul o să întârzie și nu voia să piardă timpul acasă.

Nancy încuviință.

— Ești pregătită pentru turul pe care ni-l vor oferi?

— Dar tu?

Agatha se întrebă dacă era înțelept ca Nancy să urce pe colină. Nu era decât șapte și jumătate, dar temperatura creștea rapid.

— Voi fi bine.

Nancy zâmbi. Se aplecă peste masă, șoptind:

— Sunt doar însărcinată, nu bolnavă!

19

Ur

Nu fu atât de greu să urce colina pe cât se temuse Agatha. Soarele era plăcut – nu insuportabil de fierbinte, cum fusese în primele săptămâni în Bagdad – și era o potecă bătută în lateralul dealului. O găsi pe Katharine la jumătatea drumului, ghemuită pe pământul prăfos, cufundată în conversație cu un bărbat cu *kaffiye* arăbesc și o mantie în dungi. Era îmbrăcată într-o cămașă și o fustă kaki, purta ghete maro și o pălărie cu boruri largi. În ciuda faptului că muncea din greu în mijlocul deșertului, reușea totuși să aibă o eleganță naturală.

Când o strigă Agatha, sări în picioare.

— O! Ați ajuns!

Le sărută pe amândouă pe ambii obraji, în stil franțuzesc, abia atingându-le pielea cu buzele:

— Arătați amândouă foarte bine: e limpede că v-a priit la Bagdad. Iar tu arăți ca o femeie beduin, Nancy, bronzată și îmbrăcată astfel!

Înclină din cap spre bărbatul cu care vorbise, căruia îi căzuse eșarfa de pe cap când se ridică, dând la iveală un chip foarte arătos.

— Acesta este Hamoudi, spuse ea. El a făcut talismanul de fildeș pe care vi l-am arătat pe tren. Este șeful șantierului.

Îi spuse ceva în arabă, iar el zâmbi, întinzând mâna dreaptă.

— Nu știe prea multe cuvinte englezești, le explică ea, când dădură mâna. El și Max sunt foarte buni prieteni: Max vorbește arabă cel mai bine dintre noi.

— Unde este Max? întrebă Agatha.

— Sapă cu Leonard pe partea cealaltă, răspunse Katharine. Vom merge să-i găsim.

Nancy și Agatha atraseră priviri curioase din partea bărbaților și băieților care sortau grămezile de resturi excavate pe colină.

— Nu văd prea des femei occidentale, spuse Katharine. Posibil să creadă că sunteți soțiile vreunuia din bărbații din echipa de săpături.

Văzând chipul prietenelor ei, adăugă: nu vă faceți griji – Max le va spune cum stau lucrurile!

Cărarea urca și înconjura colina, iar când se îndreptară spre partea cealaltă, Agatha zări o clădire imensă în trepte, de un roșu intens, aflată în partea stângă. Se opri brusc.

— O! Este un zigurat?

Katharine aprobă dând din cap.

— L-am excavat sezonul trecut. A fost construit ca templu închinat zeului lunii. Vezi turnul din vârf? Acolo era sanctuarul, în care aveau loc tot felul de ceremonii misterioase.

— Cum ar fi? întrebă Agatha, ducându-și mâna la ochi pentru a se apăra de soare.

— Ei bine, înăuntru era o canapea pe care se întindea regele, pentru a-l întrupa pe zeu. Avea loc un rit al fertilității în care el trebuia să facă sex cu o femeie care o reprezenta pe zeiță: de obicei fiica sau sora sa. Și după aceea cântau imnuri în cinstea părților intime ale femeii. Se uită de la Agatha la Nancy. Îmi pare rău, sper că nu v-am șocat.

— Am citit ceva în ziare, răspunse Agatha. Nu știam despre incest sau despre cântecele vulgare. Nu foarte plăcut, dar extrem de fascinant.

— Sunt sigură că am citit ceva despre sacrificiul uman, spuse Nancy.

Katharine încuviință din cap.

— Asta se întâmpla acolo. Arată spre o linie de coloane din dreapta ziguratului. E cimitirul regal. Când murea conducătorul, toate soțiile, concubinele și servitorii lui mureau odată cu el. Erau ucise și animale și tot felul de obiecte prețioase erau îngropate în același timp. Ideea era că regele urma să aibă tot ce avea nevoie în viața de după moarte. Era o risipă îngrozitoare, desigur – mai ales de vieți femeiești – și în cele din urmă au renunțat la asta.

— Așadar, toată această comoară – lucrurile pe care le-ați scos la iveală – provin din cimitir, nu-i așa? întrebă Nancy.

— Mare parte, da. Însă trebuie să spun că zvonurile despre ce am găsit depășesc adevărul. Cineva a afirmat că am dezgropat un sfinx din aur solid, ceea ce este o mare prostie. Avem obiecte de aur, dar nimic de o asemenea anvergură. Suntem foarte neliniștiți când circulă povești de

genul acesta. Vă puteți imagina ce se poate întâmpla. De aceea avem paznici înarmați la casa expediției.

— Bună!

Strigătul veni de undeva de deasupra capetelor lor. Ridicară privirea și îl văzură pe Max coborând colina în fugă, ridicând în aer pietriș și nisip.

— Ce faceți acolo? strigă Katharine. Ați găsit ceva?

— O statuie, îi răspunse el, strigând la rândul lui. Seamănă cu Ningal.

— Zeița lunii, zise Katharine peste umăr.

Max era aproape în dreptul lor acum. Pantalonii lui scurți erau murdari pe la margini, iar părul negru îi era acoperit de un strat de praf roșiatic. Chipul – atât cât putea vedea Agatha din el – era și mai bronzat decât înainte.

— Mă bucur să vă văd pe amândouă. Își privi mâinile. Îmi pare rău ca nu vă pot saluta cum trebuie – este o treabă murdară, după cum puteți vedea!

— Vine Leonard?

Katharine duse mâna la borul pălăriei, privind spre vârful colinei.

— E pe drum, răspunse Max. Vrea să se asigure că statuia este împachetată cum trebuie înainte de a o scăpa din vedere. A spus că ne vom întâlni la brutărie.

— Brutărie? repetă Agatha. Doar nu se poate așa ceva?

— Nu astăzi. Max zâmbi. Dar exista una, acum 3.000 de ani. Este acolo. Arătă spre o zonă cu pereți joși, ruinați, străbătuți de cioturi. Acolo erau magazinele și casele în vremea lui Nabucodonosor.

— Ca în Biblie? întrebă Nancy.

Max încuviință.

— Locul acesta este desprins exact din Vechiul Testament: Ur-ul caldeenilor este menționat în *Facerea*. Credem că Avraam a locuit aici înainte să migreze în Palestina. Acesta este unul din lucrurile pe care le facem – căutăm dovezi fizice ale lucrurilor despre care s-a scris în Biblie.

— Vrei să le conduci acolo, Max?

Katharine înclină capul cu o expresie poruncitoare. Îi reaminti Agathei că, prin căsătorie, devenise, din egala lui Max, superioara lui.

— Desigur. Dacă lui Max i se părea dificilă schimbarea din statutul ei, nu o arăta.

— Ne vedem cu toții la casă să luăm prânzul. Katharine se întoarse în locul în care o aștepta Hamoudi.

— Pe aici, doamnelor!

Max le conduse pe o altă cărare decât cea pe care urcaseră. După ce se îndepărtase suficient de Katharine, spuse:

— Veți avea o surpriză. Leonard Woolley face spectacol, nu glumă. Rescrie cărțile de istorie și îi place la nebunie să le povestească vizitatorilor ce-am găsit aici.

În timp ce îl așteptau pe reputatul savant să sosească, se plimbară împrejurul clădirilor ruinate. Max le spuse că atunci când fusese construit orașul, râul Eufrat curgea mult mai aproape, cursul său fiind deviat cu șaisprezece kilometri în ultimele trei milenii.

— A fost un mare oraș comercial, spuse el. Știm de pe tăblițele de piatră că erau aurari și bijutieri, ca și măcelari și brutari. Veneau corăbii din Golful Persic, care aduceau smaralde din Egipt, safire din Kasmir, lapis lazuli din Afganistan... Se opri lângă un șir de trepte care duceau spre o podea din chirpici. Nu voi uita niciodată ziua în care am dezgropat primul mormânt regal: am găsit șaptezeci și patru de corpuri – toate îngropate de vii, în fundul unui puț adânc – dar când l-am desfăcut, am crezut întâi că aveam în față un covor de aur. S-au dovedit a fi podoabele care acopereau capetele doamnelor de la curte – făcute din frunze aurii de fag – și harfele și lirele de aur la care interpretaseră cântecul funebru până la capăt.

— E aproape imposibil să îți imaginezi așa ceva, nu-i așa? întrebă Agatha. Să fii sacrificat așa.

— Îmi amintește de Titanic; spuse Nancy încuviințând din cap. Orchestra a cântat neîntrerupt, știind că avea să se scufunde.

— Cine vorbește despre înec? detună o voce în spatele lor. Sper că tânărul nu mi-a furat tunetul!

Leonard Woolley părea la fel de aprig pe cât sugerase fotografia. Avea gura arcuită la colțuri în ceea ce considera a fi un zâmbet, dar ochii ascundeau o intensitate care o făcu pe Agatha să se simtă ca un copil obraznic pe punctul de a fi mustrat de dascăl.

Le strânse mâinile scurt și cu fermitate.

— Urmați-mă! zise el. Și, Max, ai grijă în spate: nu vrem să ne accidentăm.

Le conduse pe lângă clădirile ruinate până la o groapă vastă, pe ale cărei margini se vedeau dungile straturilor de sedimente depuse de-a lungul a mii de ani.

— Are aproape douăzeci de metri adâncime. Stătu la margine, cu mâna întinsă. Sunt trepte construite în pereți. Când ajungem la fund, trecem dincolo de istoria înregistrată. Înaintă, făcându-le semn să îl urmeze și dispăru sub margine.

Agatha îi aruncă o privire îngrijorată lui Nancy.

— Ce crezi? E foarte abrupt.

— Du-te tu! spuse Nancy. Voi aștepta aici.

Arătă spre un zid scund, din cărămizi de chirpici, care avea înălțimea potrivită pentru a te așeza pe el.

— Te simți bine? Max ajunse lângă ea într-o clipă. Am niște apă.

— Nu, mulțumesc, spuse ea, zâmbind. Sunt doar puțin obosită după călătorie. Voi fi bine, crede-mă. Condu-o pe Agatha jos!

— Ei bine, dacă ești sigură…

Se întoarse spre Agatha, oferindu-i mâna când păși peste marginea gropii.

Coborâră treptele unul după celălalt, descinzând treptat în semiîntuneric. Când îl prinseră din urmă pe Leonard, acesta păru să nu observe. Se uita țintă, concentrat, la ceva aflat la jumătatea înălțimii unuia dintre pereți.

— Vedeți stratul de nisip roșiatic de-acolo? întrebă fără să-și ia ochii.

Agatha privi în groapă, obișnuindu-se treptat cu întunericul.

— Da, spuse ea, îl văd.

— Aceea este perioada în care s-a inventat scrisul.

Se opri un moment, iar când vorbi din nou, vocea lui avea o intonație diferită, ca și când ar fi susținut o prelegere îndelung repetată.

— Aici, în valea sudică a Eufratului, între anii 3500 și 3200 î.e.n. scribii antici au conceput un sistem de a lăsa urme angulare și triunghiulare în argilă – scrierea cuneiformă, care a condus în cele din urmă la apariția primului alfabet.

Asta se întâmpla cu peste cinci mii de ani în urmă, se gândi Agatha. Cercetă straturile de pământ dintre cel pe care i-l arătase și partea de sus a gropii, încercând să-și dea seama câte generații se născuseră și muriseră în acel interval. Se întrebă dacă avusese vreun strămoș îndepărtat, care scria povești pe tăblițe de argilă.

— Acum, spuse Leonard, uitați-vă mai jos și veți vedea un strat maro, lat, de argilă aluvionară.

Agatha se uită unde arăta.

— Genul acela de argilă nu putea fi depozitat decât de inundații, continuă el. Datează de pe vremea Cărții Genezei. Am găsit morminte preistorice în stratul acela – rămășițele oamenilor înecați în timpul Potopului.

— Serios?

Agatha privi admirativ linia subțire, de pământ maro, cuprinsă între două straturi de galben murdar.

— Nu mi-am dat seama că Noe era din Mesopotamia.

— Povestea lui este notată pe cea de-a unsprezecea tăbliță a lui Ghilgameș – prima scriere din lume care a supraviețuit. Avea un alt nume, desigur – se numește Utnapishtim în limba sumeriană –, dar multe din detaliile poveștii, cum ar fi trimiterea păsărilor de pe arcă, sunt îndeajuns de aproape de ceea ce este scris în Biblie pentru a dovedi că s-a întâmplat aici. Săgetă aerul cu mâinile, privind spre partea de sus a gropii, ca și cum ar fi cerut aprobare de sus.

— Desigur, ceea ce vedeți acum la nivelul solului a urmat la mii de ani după potop, continuă el. Majoritatea oamenilor nu-și dau seama că perioada de timp dintre Noe și Nabucodonosor este la fel de lungă ca aceea care ne separă pe *noi* de acesta din urmă. Arătă spre fundul gropii. Veniți și stați pe ultima treaptă.

În timp ce se adânceau în groapă, Agatha își prinse piciorul într-o piatră. Simți că alunecă într-o parte și căută zidul, dezorientată de lipsa luminii. Cineva îi puse mâna pe umăr, echilibrând-o din spate.

— Ai grijă! E periculos aici.

Simți respirația lui Max, caldă, pe ceafă.

— Mulțumesc, șopti ea.

Când ajunseră pe ultima treaptă, Leonard rămase tăcut un moment. Era ca și când s-ar fi aflat în biserică, așteptând să înceapă slujba.

— Tocmai ați parcurs zece mii de ani de existență umană, spuse el în cele din urmă. Locul în care stăm acum este sol virgin. Iar în stratul de deasupra am găsit fragmente din colibele de stuf construite de primii locuitori, pe când zona aceasta nu era decât o insulă în mijlocul unei mlaștini.

Agatha simți fiori pe șira spinării.

— Ce minunat e să fii cel care a descoperit toate astea!

— Mai sunt și altele de descoperit, desigur. Avea chipul în umbră, dar tonul – mai scăzut, cu o undă de entuziasm – îi trăda mândria vădită. Ne vom întoarce acum la locul unde a trăit Avraam.

În timp ce își croiau drumul printre ruinele de deasupra solului, readuse totul la viață în detalii vii. Deveni extrem de însuflețit, conducându-i pe străzile înguste, prefăcându-se că bate la ușă și explicând că, datorită tăblițelor cuneiforme găsite, știau numele fiecărui ocupant. Un negustor, un croitor, un bijutier sau un dascăl – știa dacă dăduseră greș sau prosperaseră în meșteșugul lor, câți copii avuseseră și la ce vârstă muriseră. Arătă locul pe care se aflase o cârciumă, când apăru Michael cu „Regina Mary”, oferindu-se să le ducă înapoi la casa expediției.

Nancy – care li se alăturase când ieșiseră din groapă – se întoarse spre Agatha.

— Te deranjează dacă mă întorc? Mi-ar prinde bine să mă întind puțin.

— Bineînțeles că nu. Vrei să vin cu tine?

— Stai și ascultă restul. Pentru asta ai venit. Voi fi bine.

Leonard Woolley își drese glasul într-o manieră extrem de teatrală. Era limpede că nu îi plăcea ca spectacolul său să fie întrerupt. Portiera se trânti, iar Nancy dispăru într-un nor de praf.

— Acum să mergem spre Templul Lunii. Leonard își înclină capul spre zigurat, ai cărui pereți inegali aruncau o umbră monstruoasă pe nisip.

Îi conduse pe Agatha și pe Max pe o scară exterioară, flancată de două rânduri paralele de trepte.

— Avraam venera luna până i s-a spus să părăsească Urul și să îl proslăvească pe Iehova, spuse el, când urcară, deasupra deșertului. Zeul lunii era principala divinitate din întreaga Arabie – moștenirea sa există

încă în simbolul semilunii al Islamului. Intră în zigurat, în ceea ce îi spuse Agathei că era un fel de anticameră spre sanctuar. Trebuie să trecem pe-aici. Arătă spre o arcadă îngustă, nu mai înaltă de un metru și jumătate. Este o scară în spirală dincolo de ea – cam îngust, mă tem: sumerienii antici erau mult mai scunzi decât noi.

Luă o lampă cu petrol de pe un raft cioplit în zid și o aprinse.

— Urmați-mă! spuse el.

Leonard, care nu avea niciun gram de grăsime, dispăru prin arcadă fără probleme, dar Agatha constată că avea șoldurile prea late pentru deschizătură, astfel că trebui să treacă prin ea întorcându-se într-o parte.

Scurtul pasaj o duse la capătul unui șir de trepte din cărămizi de chirpici, care urcau în spirală, fiind abia vizibile în raza mișcătoare de lumină aruncată de lampa de deasupra capetelor lor. Trebuia să își aplece capul pentru a nu se lovi de acoperiș când urcau. După prima cotitură a scării, se afla într-o beznă aproape completă, pipăind pereții aspri ca să înainteze. Auzea ecoul îndepărtat al pașilor lui Leonard. Nu spusese câte trepte erau sau cât va dura până ajungeau la sanctuar. Simți că i se scurgea sudoarea pe spinare. Aerul era uscat și plin de praf. Deodată se panică. Nemaiputând să continue, făcu un pas în spate, încercând în van să se răsucească în spațiul strâmt.

— O!

Uitase că Max se afla exact în spatele ei. Îi simți pieptul tare lipit de spate și coapsele pe fesele ei. În fracțiunea aceea de secundă panica el fu înlocuită de un sentiment foarte diferit: senzația erotică a trupului acestui bărbat lipit de al ei. Stârni ceva în adâncul său, o efervescență, o furnicătură, de o familiaritate șocantă.

Se desprinse, poticnindu-se pe scara de pe care tocmai coborâse.

— Îmi pare rău… Eu…

— Ești bine? Max întinse mâna în întuneric. Brațul meu este aici. Ține-te de mine: voi aprinde un chibrit. Chipul lui apăru în haloul de lumină. Suntem aici. Vezi încotro te îndrepți acum? Nu mai sunt decât câteva trepte până sus.

Agatha icni când văzu cât de aproape era de capătul scării.

— Of, Doamne! exclamă ea. Mă crezi groaznică.

— Câtuși de puțin, spuse el, apoi zâmbi. Nu te învinovățesc că te-ai panicat. Leonard gonește întotdeauna cu o sută de kilometri pe oră. Nu se gândește cum este pentru oamenii care nu sunt obișnuiți. Chibritul se stinse, așa că aprinse altul. Îl voi ruga să îți dea ție lampa la coborâre.

Îl prinseră pe Leonard din urmă. Stătea pe un fel de tron sculptat în peretele îndepărtat al unei încăperi goale, cu tavan jos.

— Acesta este sanctuarul? încercă Agatha să-și ascundă dezamăgirea din voce.

— Trebuie să ți-l imaginezi cum era pe vremea lui Avraam, răspunse Leonard. Era cum nu se poate mai luxos pe atunci: acoperit cu cărămizi albastre ca cerul, cu covoare de mătase pe dușumea, canapele imense pe care regele se întindea cu servitoarele sale, cu farfurii și pocale de aur pentru mâncare și vin. Iar aici, spuse el, era o statuie enormă a lui Nannar, zeul lunii. Era reprezentat ca un bătrân cu un turban și o barbă de culoarea lazulitului. În fiecare seară urca în corabia sa, care pentru muritori apărea sub forma unei semilune strălucitoare, și traversa cerul nopții.

Lumina pâlpâitoare a lămpii dădea o înfățișare sinistră încăperii. Agatha își aminti ce spusese Katharine despre ceremoniile bizare care avuseseră loc aici.

— Acest loc era cufundat în magie, continuă Leonard. Iar apoi, ca și când i-ar fi auzit gândurile, spuse: aici avea loc cel mai imoral ritual păgân – foarte șocant pentru mintea modernă.

— Da, mi-a povestit Katharine, zise Agatha.

— Da?

Leonard o privi direct pentru prima dată. Ceva din privirea lui îi spuse că era un teritoriu periculos, că dacă ar repeta cuvintele pe care le folosise Katharine pentru a descrie ritul antic de fertilitate ar însemna să îl stânjenească nespus de tare pe cel care o găzduia.

— Mi-a povestit și despre ritualul morții, adăugă ea ca să schimbe subiectul. Era îngrozitor, îmi închipui, dacă erai soția sau servitoarea regelui. Îl urmăreai tot timpul, nu-i așa – dacă era bolnav sau i se întâmpla ceva: întrebându-te dacă avea să moară.

Leonard încuviință. Continua să o privească. Era stânjenită de privirea aceea pătrunzătoare.

— Greu de închipuit, nu-i așa? spuse el. Dar există reminiscențe ale acestei practici chiar și astăzi. Ritualul *sati* din India, de exemplu, în care văduva se aruncă pe rugul funerar al soțului: a fost scos în afara legii acum un secol, dar este încă privit de unii hinduși drept forma absolută de devotament a unei femei.

Ultimele cuvinte avură o anumită tonalitate. I se părea ei sau felul în care le spusese avea ceva aspru? Încăperea asta îi dădea un sentiment neplăcut, ca o amenințare aproape tangibilă. Erau urmele acelor acte nefirești din trecut, sau rivalitatea dintre cei doi bărbați care stăteau acolo în clipa aceea?

20

Max și Agatha se întoarseră la casa expediției călare pe catâri. Ceilalți membri ai echipei de la săpături plecaseră deja acasă să ia prânzul, dar Agatha spuse că nu îi era foarte foame, așa că Max sugeră să o ducă înapoi pe o rută pitorească.

Nu erau decât patru mile, dar relieful făcea ca animalele să înainteze încet. Ceea ce era o ușurare pentru Agatha, căreia catârii i se păreau doar ceva mai puțin intimidanți decât cămilele.

— Trebuie să traversăm prin *wadi* într-un minut, spuse Max, venind în dreptul ei. E destul de puțin adânc momentan –, nu te vei uda la picioare.

Când coborâră de pe o dună de nisip, Agatha văzu o panglică de apă sclipitoare, cu malurile presărate cu flori de câmp. Delicatele lalele roșii pe care le văzuse în vaza de pe pervaz creșteau alături de stânjenei mov și mănunchiuri albe și pufoase ce semănau cu hasmațuchi.

— Acela este satul beduinilor.

Max privea spre orizont, la apus. Agatha nu distingea decât o îngrăditură de lemn, deasupra căreia se zăreau bolțile corturilor, identice cu nisipul care le înconjura.

— Îi vom vizita mai târziu săptămâna aceasta, continuă Max. Ne-au invitat pe toți la ospăț.

— Chiar? Ce interesant! Agatha își duse mâna la ochi. Înseamnă ca nu reprezintă o amenințare? Katharine spunea că ați avut necazuri cu zvonurile răspândite despre descoperirile de la săpături.

— Plătim tribul local să ne protejeze, răspunse el. Căpetenia are o mică armată de oameni care patrulează zona, fiind cu ochii pe bandiți. Are cel mai minunat titlu: șeicul Munshid al Ghazi. Zâmbi, iar ochii îi scânteiară pe chipul acoperit de praf: Cred că mi-ar plăcea să mă întorc sub formă de șeic beduin – pare că toți au cel puțin zece neveste.

Agatha îi aruncă o privire îndoielnică.

— Glumeam doar! Mă atrage latura nomadă a vieții lor, capacitatea aceea de a smulge bețele din pământ și de a călători oricând le convine. Nu m-ar deranja deloc – să rătăcesc prin deșert, să locuiesc într-un cort,

să găsesc întotdeauna noi locuri de explorat... Se întrerupse ridicând din umeri. Am locuit în corturi când am venit aici prima dată. Însă nu era practic pe termen lung, având în vedere lucrurile pe care le scoteam la suprafață. Ai văzut Sala cu Antichități?

— Nu încă.

— Katharine va dori să v-o arate chiar ea, presupun. Dacă nu cumva se încuie Leonard acolo toată după-amiaza.

— Este foarte pasionat, nu-i așa?

Agatha îl privi pe Max, cercetându-i chipul. Nu spusese în mod deliberat „de munca sa”.

Max ridică mâna să șteargă o broboană de transpirație care croise o dâră prin praful de pe partea stângă a feței. Mișcarea o împiedică să-i vadă ochii.

— Da, zise el. Probabil că este cel mai dedicat om pe care l-am cunoscut vreodată. Lucrează fără întrerupere. Și are o memorie extraordinară a datelor: chiar a celor pe care le inventează chiar el. Toate lucrurile acelea despre Avraam și Noe nu trebuie să le consideri literă de lege. O privea direct acum. Am căutat peste tot după o tăbliță în care să apară numele lui Avraam, dar nu am găsit nimic deocamdată. Iar stratul acela de argilă aluvionară pe care ți l-a arătat: da, indică un potop. Nu este nicio dovadă că este Marele Potop – cel din Geneză.

— Dar părea atât de sigur...

— Face parte din spectacol. Max pufăi. De dragul celor care ar avea banii necesari pentru a face ca expediția să continue atât cât va fi nevoie să găsească dovezile necesare și să-și susțină afirmațiile. Se opri. Sper că nu mă vei considera nepoliticos că îți atrag atenția. Am vrut doar să te avertizez, atâta tot. Soții Woolley fac o echipă pe cinste: se pricep să farmece oamenii. Dar nu trebuie să simți că cedezi în fața lor.

Apoi se îndepărtă, îndemnându-și catârul să o apuce de-a lungul malului, spre albie. În timp ce Agatha îl urmă îndeaproape, cuvintele ei îi reverberară în minte. El *le* cedase? Îi îngăduise lui Katharine să îi fure inima doar pentru a-l da deoparte când se ivise o perspectivă mai bună? Gândul nu-i dădu pace în timp ce traversară pârâul, îndemnându-și animalele să treacă de partea cealaltă. Max era atât de atent, atât de răbdător, fiind mereu grijuliu la nevoile celorlalți oameni. În sensul acela,

era opusul lui Katharine, care, în ciuda farmecului ei, își urmărea în primul rând propriul interes.

Extremele se atrag.

Mama ei spusese asta în ziua în care își anunțase logodna cu Archie. „Nu seamănă cu alți tineri, nu-i așa, draga mea?” O spusese cu un zâmbet strălucitor și fragil și lacrimi în ochi. Agatha fusese prea îndrăgostită să observe că nu erau lacrimi de bucurie. Văzuse în observația mamei sale un compliment la adresa lui Archie: nu, nu era ca ceilalți – era impetuos, iute și foarte, foarte chipeș…

În momentul acela avu senzația că Max se simțea exact ca ea: captivat, vrăjit și complet depășit de situație.

•

Saleem strângea resturile de la prânz când se întoarseră la Suhra Alqamar. Max luă o farfurie cu lipii, înainte ca băiatul să o ducă înapoi la bucătărie.

— Ți-e foame acum? Îi întinse farfuria. Mai este și niște brânza de capră, dacă îți place.

În ușă apăru chipul lui Katharine.

— O, te-ai întors, în sfârșit! Am crezut că ai fost răpită! Intră în cameră, luând-o de braț pe Agatha. Trebuie să vezi Sala cu Antichități – să profităm cât se află Leonard cu Duncan în camera întunecată. Nu l-ai cunoscut pe Duncan încă, nu-i așa? Sau pe Pierre?

Agatha clătină din cap.

— Pierre este epigrafistul nostru – traduce tăblițele cuneiforme iar Duncan este expertul nostru în ceramică. Îi vei întâlni pe amândoi la cină astă-seară. Însă haide cu mine: Nancy este acolo deja.

O conduse prin pasaj spre o încăpere din centrul casei de expediții.

— Nu are ferestre, îi explică ea. Nu se poate ajunge la ea din exterior. Chiar și așa, o ținem încuiată permanent.

Când trecu pragul, Agatha înțelese de ce. Luminată de două lămpi de petrol, camera strălucea ca peștera lui Aladdin. Nancy stătea lângă o statuie de aur cu cap de faraon și trup de leu. În mână avea o cupă de aceeași culoare, cu un desen din capete de berbec pe margine.

— Uită-te la asta! spuse ea, întinzându-i-o Agathei. E foarte grea – e din aur solid?

Katharine încuviință.

— Nu și statuia – este fildeș aurit. E cea care a dat naștere zvonurilor despre care vă spuneam. Dacă *era* din aur solid, ar fi meritat o răscumpărare regească.

— Pare aproape egipteană, răspunse Agatha.

— Există similitudini între sumerieni și egipteni, răspunse Katharine. Podoaba aceea de pe cap cu dungi este aproape identică. Și priviți aici…

Luă o cutie de pe raftul de sus, ridicând capacul pentru a da la iveală un frumos pumnal de aur, cu pietre albastru-închis încastrate în mâner.

— Acesta a fost găsit în mormântul unui prinț și credem că safirele provin din Egipt. A trebuit să îl plătim pe lucrătorul care l-a găsit în greutatea obiectului în aur – a fost foarte scump, dar trebuie să descurajăm furtul. Am găsit alte morminte regale, dar majoritatea fuseseră deja jefuite. Gesticulă spre pocalul din mâna lui Nancy: Cupa asta este cel mai remarcabil obiect pe care l-am găsit. Din acadianul timpuriu. Unică.

— Ce este?

Nancy se uita la capul în mărime naturală al unui bărbat. Părea foarte diferit ca stil de celelalte capete din încăpere. Ce purta pe cap părea mai degrabă arab decât egiptean. Era o culoare diferită – nu auriu, ci o nuanță mai întunecată, maro-roșcat.

— O, râse Katharine, este unul făcut de mine, mă tem. E Hamoudi – cel care conduce lucrările la săpături. Îl recunoști?

— Tu l-ai făcut? Agatha întinse mâna să atingă trăsăturile sculptate.

— Sezonul trecut, da. L-am turnat în bronz în Londra și i l-am dat lui Leonard în dar de nuntă.

— Este înspăimântător de bun, spuse Nancy. Foarte veridic.

— Ei bine, a durat mult până mi-a ieșit. Bietul Hamoudi, trebuie să fi înțepenit și să se fi plictisit de moarte pozându-mi seară de seară după ce toți ceilalți muncitori au plecat acasă.

Chipul lui Katharine fu traversat de o expresie melancolică, pe care o acoperi rapid cu un zâmbet.

— Ar fi bine să o luăm din loc acum: Leonard va dori să se apuce de lucru, ocupându-se de obiectele găsite astăzi. Le scoase pe ușă și o încuie. De obicei tragem un pui de somn după-amiaza – în afară de

Leonard, care nu prea doarme deloc… Presupun că sunteți epuizate amândouă după drumul cu trenul. Ne vedem peste două ore, da?

•

Katharine se întinse și închise ochii, dar somnul nu venea. Simțea începuturile unei migrene care îi pulsa în spatele ochilor. Nu era sigură ce o declanșase. Poate că stătuse prea mult aplecată deasupra noului șanț de pe latura estică a colinei, cu soarele dimineții bătând-o direct în cap. Sau poate sosirea Agathei și a lui Nancy, făcând-o să-și dea seama că aveau să fie întrebări pe care nu era convinsă că va putea să le evite.

Coborî din pat, își puse un halat și descuie ușa dormitorului. Stătu în pasaj un moment, ascultând. Auzea un sunet îndepărtat din bucătărie: Ibrahim și Saleem pregăteau masa de seară. Auzi zgomotul făcut de argilă pe lemn, când Leonard luă ceva de pe un raft din Sala cu Antichități. Nu avea să o audă mergând în vârful degetelor în căutarea lui Max, nu va ști cum își va petrece ce mai rămăsese din după-amiază.

Câinii care dormeau nu se clintiră când traversă curtea. Ușa anexei era ușor întredeschisă, lăsată astfel ca să intre aer în dormitorul din chirpici, cu tavan jos, în care erau ocupate toate cele șase încăperi acum. Max stătea în camera cea mai apropiată de intrare, așa că nu trebui să se strecoare pe lângă ușa nimănui pentru a ajunge la el.

Ezită un moment, cu degetele pe clanță. Nu se auzea niciun sunet, în afară de sforăielile înăbușite ale cuiva. Michael, probabil, sau Pierre. Apăsă fără zgomot. Era un zăvor pe dinăuntru, dar Max nu îl folosea niciodată. Deschise ușa.

Max stătea întins pe pat, complet îmbrăcat. O carte deschisă alunecase, cu fața în jos, pe cuvertură. Cu ochii închiși, părea liniștit, aproape regal, ca un tânăr faraon gata să fie întins într-un sarcofag.

— Max! șopti ea.

El nu se mișcă. Se apropie, aplecându-se deasupra lui. Vorbi din nou, la câțiva centimetri de urechea lui.

— Max, ești treaz?

El deschise ochii brusc.

— Ce? Se ridică iute în capul oaselor, doborând cartea la podea, unde căzu pe pielea de capră cu un bufnet ușor. Ce s-a întâmplat? Clipi și se frecă la ochi.

— Mă doare capul, își duse mâna la tâmplă, frecându-și pielea. Îmi poți face un masaj cum știi tu? Te pricepi așa de bine.

Max ezită, încruntându-se:

— Da, sigur că da. Însă va trebui să mă spăl întâi.

Katharine se așeză pe pat în timp ce el se duse să toarne apă în bolul de metal de pe lavoar. Văzu că avea picioarele prăfuite de la săpături. Udă o cârpă și se frecă pe față, apoi își spălă brațele până la coate.

— Pe scaun? întrebă el, ștergându-se cu prosopul.

— Aș prefera să stau întinsă, răspunse ea. Dacă pun perna la celălalt capăt al patului, ai putea sta pe scaun. Cred că ar fi mai comod pentru tine așa.

— Bine. Max îi aruncă neconvins o privire. Voi încerca. Aduse scaunul de sub fereastră, în timp ce se așeza pe pat, trăgându-și halatul de mătase peste picioarele goale. Închise ochii, așteptând momentul delicios în care degetele lui aveau să intre în contact cu pielea ei.

•

Agatha se trezi tresărind, întrebându-se un moment unde se afla. Adormise goală, deasupra așternuturilor, lăsând fereastra ușor deschisă să intre puțin aer în cămăruța sufocantă. Se întrebă ce o trezise. Un zgomot de afară, poate.

Punându-și halatul, se duse la fereastră. Era greu să vadă mare lucru prin barele metalice groase. Nu că ar fi fost cine știe ce de văzut: doar pământ pustiu, presărat cu câte un bolovan ici-colo. Nici nu auzea cine știe ce, în afară de sforăitul îndepărtat al cuiva într-o altă cameră.

Hotărî să se îmbrace, să-și ia caietul și să meargă în camera de zi. Ar fi mai plăcut decât să stea aici. Poate ar găsi și ceva de mâncare. Mai erau două ore până la cină și regreta că refuzase ce rămăsese de la prânz.

Câteva minute mai târziu apăsă pe clanța de la ușa dormitorului, având grijă să nu o lase să cadă brusc când ieși. Nu voia să o deranjeze pe Nancy, care dormea alături. În timp ce înainta de-a lungul pasajului îngust, observă că una dintre celelalte uși era ușor întredeschisă. Nu știa a cui era camera. Se pare că unul dintre bărbați renunțase la somnul de după-amiază în favoarea unui alt lucru. Se întrebă dacă avea să dea peste el în camera de zi. Va fi stânjenitor, se gândi ea, dacă era unul din cei doi care nu-i fuseseră încă prezentați. Și nu îi va îngădui câtuși de puțin să se

concentreze asupra notării observațiilor pe care le făcuse la săpături. Ceea ce văzu când ajunse în dreptul ușii o făcu să înțepenească. Printr-o deschizătură nu mai mare de doi centimetri și ceva, o zări pe Katharine întinsă pe pat cu fața în jos, cu un picior gol ieșind de sub halatul de mătase stacojie. Și, aplecat deasupra, cu mâinile îngropate în părul ei, era Max.

Cum stătea acolo, țintuită locului, el întoarse capul. În fracțiunea de secundă care trecu înainte ca ea să o ia la fugă spre curte, ochii lui scânteiară șocați când o văzură. Când ajunse în camera de zi, se așeză pe unul din fotoliile șubrede, încercând să își recapete respirația. Nu era nimeni în jur. Pentru asta, cel puțin, era recunoscătoare. După ce își reveni puțin, se duse și își turnă apă din carafa de pe masă. O sorbi încet, simțindu-și pulsul bătându-i în gât în timp ce lichidul aluneca în jos.

Încercă să se distanțeze de ceea ce tocmai văzuse. Încercă să vadă lucrurile detașat, ca pe o scenă dintr-un film. Ce treabă avea ea cu ce făceau oamenii aceștia?

Dar nu putea să nege împunsătura familiară din stomac – aceeași durere fizică pe care o trăise în noaptea când stătuse în mașină în fața casei prietenilor lui Archie.

Cum poți fi geloasă? De ce alergi după un bărbat cu zece ani mai tânăr decât tine?

— Nu știu, mamă, șopti ea în încăperea goală.

•

Exact înainte de ora șase, Agatha se întoarse în anexă. Ușa camerei lui Max era închisă acum. Trecu în grabă pe lângă ea, nedorind să audă ce s-ar fi putut întâmpla înăuntru. Stabilise să o trezească pe Nancy la timp pentru cină, altfel ar fi rămas în camera de zi până la servirea mesei.

Nancy nu auzi prima bătaie șovăielnică la ușă. Când reuși să o trezească, părea năucă.

— Îmi pare rău, dormeam foarte adânc, zise ea, înăbușindu-și un căscat. Ai reușit să ațipești?

— Doar o jumătate de oră sau cam așa. Apoi am notat câte ceva legat de ce am văzut azi-dimineață.

O parte din ea își dorea să îi spună ce văzuse în drum spre camera de zi. Dar, când cuvintele i se formară pe limbă, și le înghiți. Dacă i-ar zice lui

Nancy, se temea că lucrurile ar fi devenit reale. Iar atmosfera de la cină avea să fie oricum îndeajuns de stânjenitoare fără a o mai amesteca și pe ea în toată povestea.

— Cum te simți acum? întrebă în schimb. Mi-am făcut griji mai devreme.

— Mult mai bine, mulțumesc. Nancy privi în jos. Avea halatul desfăcut, dezvăluindu-i rotunjimea burții. Îl strânse în jurul ei și înnodă cordonul. Nu le vei spune lui Katharine și celorlalți, nu-i așa? Nu aș suporta să știe toată lumea.

— Bineînțeles că nu, dacă nu vrei să o fac. Dar ce vei zice dacă va observa Katharine?

— Crezi că va observa? E atât de evident?

— Nu când porți rochia aceea lungă și largă, răspunse Agatha. Nu cred că ar ghici nimeni. Dar dacă începe să te interogheze? Te va întreba ce intenționezi să faci după ce mă-ntorc la Londra.

— Îi voi mărturisi adevărul – că Delia mi-a lăsat suficienți bani să mă descurc și că voi căuta o slujbă la primăvară.

— Dar… ezită Agatha, cercetându-i chipul. Gândul că va trece singură prin chinurile nașterii neavând decât străini în jur era foarte îngrijorător. Katharine ar fi trebuit să știe. Însă lucrul la care tocmai asistase părea o trădare, făcând-o să își dorească să păstreze secretul față de ea.

— Dar ce? se încruntă Nancy.

Trebuia s-o spună. Indiferent ce făcea Katharine în viața ei privată, îi putea fi totuși prietenă lui Nancy.

— Ei bine, am… Agatha se întrerupse. Știu că îți vei lua o doică atunci când va veni vremea – dar s-ar putea să îți folosească ajutorul lui Katharine. În caz de urgență.

— Nu văd cum, răspunse Nancy. Ur este departe de Bagdad.

— Dar trebuie să cunoască oameni. Nu ar fi rău, nu-i așa, să-i spui despre copil, atâta timp cât va păstra secretul?

•

Katharine era singură în camera de zi când ajunseră acolo. Nu se vedea nici urmă de stânjeneală în ochi când le salută. Îi spusese ceva Max, se întrebă Agatha? Nu părea să îi ascundă ceva de genul acela, dată fiind apropierea lor vădită. Poate că plănuia să pretindă pur și simplu că

nu se întâmplase nimic, în speranța că Agatha va crede că i s-a părut că o văzuse în dormitorul lui Max.

— Veniți sus! îi invită Katharine. Se vede minunat apusul de aici.

O urmară pe o scară deschisă, de pe zidul îndepărtat din curte, urcând pe suprafața de cărămizi albicioase care formau acoperișul casei de expediții. Soarele se pregătea să apună, fiind doar un disc roșu care atârna deasupra colinei îndepărtate, unde aveau loc săpăturile. Agatha vedea siluetele mărunte ale lucrătorilor coborând pe laturile dealului.

— Aici ținem toate vasele de ceramică pe care le dezgropăm. Katharine gesticulă spre grămezile de cioburi de teracotă, răspândite pe toată suprafața acoperișului. Am treabă pentru voi amândouă astă-seară, dacă sunteți dispuse. Vă plac puzzle-urile? Se uită de la Agatha la Nancy. Avem o cameră jos unde ducem bucățile și încercăm să le potrivim, pentru a afla ce avem. E ca și cum ai face un puzzle tridimensional. Puteți da peste boluri, carafe, vase de băut, vase de depozitat – este foarte distractiv după ce prinzi gustul. Și vom avea ocazia să stăm de vorbă – sunt foarte curioasă să aflu ce ați făcut în Bagdad.

Nancy și Agatha schimbară o privire. În timp ce se uitau la câteva cioburi, apăru o față în capătul scărilor. Le salută un bărbat de aproximativ cincizeci de ani, cu părul creț, cărunt și o barbă deasă, înclinându-se ușor.

— Bună seara! Avea accent franțuzesc.

— Acesta este Pierre, spuse Katharine. A studiat la Sorbona. Își puse mâna pe după umărul Agathei, îndemnând-o să înainteze cu o ușoară apăsare. Agatha vorbește franceza foarte bine, Pierre. Sunt sigură că vă veți înțelege de minune.

Când soarele se scufunda dincolo de orizont, Agatha era adâncită în conversația cu epigrafistul. Îi povestea despre tăblițele cuneiforme găsite în casele din Ur, oferindu-se să îi deseneze alfabetul în caiet, astfel încât să poată înțelege bazele limbii străvechi.

Când sună gongul, anunțând cina, o luă de braț și o ajută să coboare.

— Stai lângă mine! zise el în franceză când se îndreptară spre masă. Este plăcut să stai de vorbă cu cineva nou. Max este singura persoană de la săpături care vorbește limba mea cu o oarecare fluență.

Agatha văzu că Max se așezase deja la capătul opus al mesei, lângă Michael. Când luă loc, îi evită privirea. Se uită cu colțul ochiului la Katharine, care o așezase pe Nancy lângă un tânăr; presupuse că era Duncan. Katharine pomenise de el în scrisori. Era un arheolog din Scoția – cel mai nou membru al echipei, care de-abia absolvise Universitatea Saint Andrews. Părea foarte tânăr. Dacă nu ar fi știut că terminase facultatea, Agatha ar fi zis că nu era decât un adolescent.

Leonard fu ultimul locuitor al casei care apăru la cină. Se așeză între Katharine și Michael, cu un aer absent. Agatha simți că, pentru el, mâncarea era o întrerupere neplăcută, dar necesară, nu ceva pe care-l așteptai cu nerăbdare și de care te bucurai. Se întrebă ce ar spune dacă ar ști ce se întâmplase la doar câțiva metri de locul în care lucrase în după-amiaza aceea, dacă ar fi văzut ce văzuse ea.

Se uită la Katharine în timp ce pe masă era așezat un bol aburind cu tocană de miel. Se aplecă peste Leonard, spunându-i ceva lui Michael. Nu exista niciun fel de tensiune în expresia ei, nimic care să sugereze că, cu mai puțin de două ore în urmă, se aflase în patul altui bărbat.

Pentru Agatha, masa fu o experiență incomodă. Își petrecu tot timpul încercând să nu se uite la Max, ceea ce se dovedi dificil din pricina felului în care era servită cina, platoul cu lipii rupte care se înmuiau în tocana ce se afla în centru. De fiecare dată când se întindea după o bucată, își pleca ochii. Existase un moment tensionat în care Max se întinsese spre farfurie în același timp, iar mâinile lor erau cât pe ce să se atingă.

Leonard îi privi de cealaltă parte a mesei, cu o expresie misterioasă pe chip. Se întrebă dacă avea vreo bănuială cu privire la ce se întâmplase și inima îi bătu anapoda.

— Tocmai am terminat de citit unul dintre romanele tale, vorbi el. A fost foarte bun.

— O? simți un val de ușurare. Care dintre ele?

— *Asasinarea lui Roger Ackroyd.* Mi l-a împrumutat Katharine. Se uită la soția sa cu o urmă de zâmbet. Am mai citit câteva. Îmi plac mult romanele polițiste. Agatha era surprinsă plăcut. Îl considerase prea intelectual să se deranjeze cu genul ei de ficțiune. Întâmplarea face, continuă el, că am o idee de roman în care are loc o crimă.

— Chiar? Agatha era și mai surprinsă.

— Se desfășoară în Egiptul antic. El încuviință. Știu că nu este perioada ta, dar sunt sigur că te-ai descurca, dacă te-ai documenta suficient.

— Biata Agatha! Katharine se întoarse spre el clătinând ușor din cap. A venit aici să se odihnească!

— E în regulă, zâmbi Agatha. Întotdeauna sunt în căutarea unor idei noi. Poate că aș putea nota câte ceva mai târziu.

La finalul mesei, se servi cafeaua în curte, care fusese transformată într-un spațiu magic cu ajutorul unor felinare atârnate de cârligele din pereți. Leonard și Katharine ieșiră afară. Agatha rămase în sufragerie până când Max se ridică de la masă. Apoi Pierre o întrebă dacă ar vrea să vadă tăblița cuneiformă la care lucra în momentul acela.

— O, da, zise ea, recunoscătoare că avea șansa să scape.

— *Reste là!* spuse când ea sări în picioare. *Je vais l'amener à vous.* O aducea în curte. Așa că nu avea de ales, trebuia să li se alăture celorlalți.

Max o aștepta de cealaltă parte a ușii.

— Trebuie să vorbesc cu tine, șopti el.

Ea trecu pe lângă el, prefăcându-se că nu auzise.

— Te rog! Simți ca o prinsese de braț. Trebuie să-ți explic. Vino cu mine, vrei? Doar o secundă.

— Nu trebuie să-mi explici treburile tale personale, Max! îl repezi ea. Nu este treaba mea!

— Ba da, trebuie! Privi peste umăr spre ceilalți, care se serveau cu cafea. Nu vreau să crezi că între mine și... se întâmplă ceva.

Tăcu, căci apăru francezul cu tăblița cu cuneiforme. Luând-o pe Agatha de braț, Max o trase înapoi în cameră.

— Scuză-mă, Pierre, spuse el, trebuie să-i arăt ceva musafirei noastre – se întoarce numaidecât.

O duse într-un separeu din camera de zi, în care se afla o masă acoperită cu ceramică spartă. Închise ușa în urma lor.

— Îmi pare rău, zise el. Doar că trebuie să lămuresc lucrurile. Ce-ai văzut – știu cum a părut, dar nu este așa. Se uită în ochii ei susținându-i privirea. Poate că pare ciudat, dar are niște dureri de cap îngrozitoare. Migrene severe. Și îmi revine mie sarcina de a le trata. Își plecă privirea spre mâini. Nu-mi face nicio plăcere, dar spune că masajul este singurul lucru care îi calmează durerea.

Agatha tăcu un moment, gândindu-se.

— De ce Dumnezeu nu o poate face Leonard? Pare un lucru ciudat pe care să i-l ceri unui coleg.

— E mult prea ocupat pentru asta.

— Ei bine, de ce nu merge la un doctor?

— Cel mai apropiat doctor este în Nasiriya, la aproape cincizeci de kilometri depărtare, și nu avem telefon aici; trebuie să supraviețuim fără el, spuse agitat. Katharine se trezește deseori noaptea, simțindu-se rău. A încercat să îl trezească pe Leonard, dar oricât l-ar striga, se pare că nu reușește – ceea ce nu e deloc surprinzător având în vedere cât de puțin își îngăduie să doarmă. La câteva zile după ce s-au căsătorit, i-a legat o bucată de sfoară de deget și a tras cu putere când avea nevoie de el – dar degeaba. Acum vine la mine în caz de urgență. Gândul că marele arheolog era legat de deget o făcu pe Agatha să zâmbească. Uneori trebuie să îi pun lipitori pe frunte. Max îi imită expresia amară. Un doctor care a trecut pe aici sezonul trecut a spus că i-ar fi de folos dacă i s-ar lua niște sânge.

— O, pare înfiorător! Văzu expresia de ușurare de pe chipul lui auzindu-i vocea relaxată. Presupun că am tras, într-adevăr, concluziile nepotrivite când am văzut-o întinsă în patul tău. După ce mi-ai spus în tren că nu vrei să știe că erai acolo, ei bine…

— Îmi imaginez de ce ai gândit ce ai gândit. Este foarte greu să fii în preajma ei – dacă ești bărbat, adică. Este ceea ce mama ar numi o *allumeuse*.

În ciuda faptului că vorbea franceza fluent, era un cuvânt pe care Agatha nu-l mai auzise.

— O… ezită ea. Ca un chibrit, vrei să spui?

— Exact, răspunse el. Atrage bărbații ca flacăra moliile. Doar că flacăra nu o face premeditat, pe când ea, da. Chiar dacă nu ești interesat, face în așa fel încât să-ți fie greu să reziști. E ca un joc pentru ea. Luă o bucată de ceramică de pe masă, cercetându-i marginile aspre. Când am venit prima dată aici, acum trei ani, mă ruga să o pieptăn. Seara, când Leonard era cufundat în Sala cu Antichități. Ar fi înnebunit dacă ar fi știut: nu pentru că era gelos ci pentru că nu suportă ca oamenii să lenevească. Am încercat să-i zic, dar nu vrea să asculte. Are un stil al ei de a te

determina să faci ce dorește. Poate fi absolut fermecătoare, dar dacă o superi, creează o atmosferă otrăvitoare, încărcată.

Avea chipul încă în umbră. Se pare că se temea să își dezvăluie sentimentele. Cât de departe merseseră lucrurile, se întrebă Agatha. Îl respinsese sau fusese invers? Voia cu disperare să știe, dar simțea că, dacă l-ar îmboldi să spună, ar fi mai mult decât ar putea îndura el.

— Dar soțul ei? întrebă. El știe de toate astea?

Îl auzi suspinând înainte de a vorbi.

— Tocmai de aceea s-a căsătorit cu el. Cei de la British au auzit de comportamentul ei. Biserica prezbiteriană din America ne oferă mulți bani, și dacă aud despre așa ceva, s-ar putea să se retragă – astfel că oficialii de la muzeu i-au spus clar că nu putea continua să locuiască aici dacă rămânea necăsătorită.

— Dar de ce cu el?

— Pentru că el este șeful. Max ridică privirea, uitându-se circumspect, ca și când s-ar fi temut să nu fie auzit. Îi place ca oamenii s-o creadă foarte independentă, dar ce vrea cu adevărat este să aibă siguranță, pe cineva care să o protejeze.

Agathei îi venea greu să creadă asta gândindu-se la persoana încrezătoare și sigură pe sine pe care o proiectase Katharine în tren. Dar își reaminti că văzuse deja ce zăcea în interior. În seara în care delirase: suferința din vocea ei când vorbise despre sinuciderea primului soț. Și, în dimineața nunții, când spusese că știa cum e să-ți fie viața răscolită de presă. Poate că nu era atât de greu de crezut că tânjea după respectabilitatea neclintită pe care i-o putea oferi un bărbat ca Leonard.

— Dar îl iubește? Cu riscul de a părea curioasă, Agatha trebuia să întrebe. Pentru că, dacă *nu* își iubea soțul – dacă era doar o căsătorie de conveniență –, atunci poate că încă se mai gândea la Max.

Tânărul deschise gura să răspundă, dar fu întrerupt de o bătaie în ușă:

— *As tu finis*?

Pierre părea nerăbdător.

— Ar fi mai bine să mergem, spuse Max. Altfel, vor începe să bârfească pe seama ta.

21

— Nu pot să vă spun cât de bine este să vă am aici! mărturisi Katharine, care ținea țigara într-o mână și mânerul unei urne antice de teracotă în cealaltă. Nu voiam să vă las în Bagdad. V-aș fi urcat pe amândouă în „Regina Mary”, dacă aș fi putut.

— Nu sunt sigură că Leonard ar fi fost încântat. Nancy îi aruncă o privire cu subînțeles Agathei. Presupun că voia să te aibă doar pentru el.

Katharine își duse țigara la buze, trăgând adânc. Fumul pe care îl dădu afară atârnă ca un nor în spațiul strâmt al separeului.

— Vreți să știți cum mi-am petrecut noaptea din luna de miere? Se opri, privind de la una la alta. Supraveghind săparea latrinelor. Când am sosit, muncitorii nu terminaseră de pregătit noul loc ce urma să fie excavat. Așa că a trebuit să îi păzesc, să mă asigur că terminau treaba înainte de sosirea celorlalți.

— O, biata de tine – ce jalnic! spuse Nancy. Sper că lucrurile s-au mai îmbunătățit de atunci.

— Nu tocmai.

În vocea lui Katharine era o undă de avertisment.

— Ei bine, dacă te consolează în vreun fel, continuă Nancy, am avut probabil cea mai proastă lună de miere din istorie.

În ochii ei licărea o intensitate bizară în timp ce o asculta pe Nancy descriind infidelitatea strigătoare la cer a soțului său.

— Cred că l-aș fi ucis, zise ea. Ce Dumnezeu ai făcut, blocată acolo cu amândoi?

Nancy se uită la Agatha înainte de a răspunde.

— Mă tem că am sărit din lac în puț.

Agatha se uită la chipul lui Katharine în timp ce Nancy îi povesti ezitând aventura cu actorul căsătorit. Expresia ei era impenetrabilă. Agatha se întrebă dacă erau ecouri ale propriului ei trecut în această poveste. Îi fusese necredincioasă primului soț? De *aceea* se sinucisese?

Răscoli în memorie după cuvintele exacte pe care le rostise Katharine când delira. *Prostul acela nu ar fi trebuit să-i spună niciodată… Ce șoc…*

Nimeni nu putea suporta un lucru ca acela… Da, se gândi ea. S-ar putea să se fi întâmplat chiar asta. Katharine își luase un amant în Egipt. Posibil un prieten sau un coleg apropiat al soțului ei. Iar apoi cineva îi spusese.

— Chestia este că…

Nancy rămase tăcută. Agatha se uită la firul de fum plutind peste masă, dând târcoale unei grămezi de bucăți de ceramică abandonate.

— Eu… aștept un copil.

Katharine scoase un sunet abia auzit, ca o frunză uscată strivită sub picior. Devenise foarte palidă. Chiar și ochii păreau să i se fi decolorat oarecum. Albastrul lor violet-intens căpătase o opalescență fantomatică.

— Un copil?

— Îmi pare rău. Nancy se îmbujorase. Te-am jignit. Este groaznic să o recunosc. Nu te-aș învinovăți dacă m-ai da afară.

— Nu, eu…

Agatha simți că prietena lor nu-și găsea cuvintele. Nu mai văzuse așa ceva. Toată încrederea ei părea să se fi evaporat. Vestea lui Nancy o lovise în plin. De ce?

— Sunt doar surprinsă, asta e tot. Katharine stinse țigara și întinse mâna după încă una. Nu *pari* însărcinată…

— Mai am un pic, se mângâie Nancy pe burtă. Am încercat să o ascund. Ți-aș fi recunoscătoare dacă nu le-ai pomeni celorlalți.

— Bineînțeles că nu. Ar fi bine însă să le spun că ai fost bolnavă și ești în convalescență, în caz că vreunul încearcă să te ia la o plimbare prin deșert. Deschise bricheta și se pregăti să-și aprindă țigara. Nu te supăra dacă flirtează cu tine. Max și Duncan, în special. Le este greu, țintuiți cum sunt aici luni în șir. Și ești o fată foarte drăguță.

Agatha tresări. În mintea lui Katharine, Max și Nancy erau potențiali parteneri. Ar fi spus asta dacă ar mai fi fost ea însăși interesată de el?

•

În seara aceea, după ce toată lumea se dusese la culcare, Katharine îl rugă pe Saleem să-i aducă apă fierbinte pentru o baie. Baia din clădirea principală nu era cu mult mai mare decât cea din anexă. Cada era mică, cât să încapi în ea cu genunchii îndoiți. Saleem făcu cinci drumuri până la bucătărie s-o umple, dar era un ritual nocturn asupra căruia Katharine insista – singurul lux al vieții la situl arheologic.

Când baia fu pregătită, iar lampa așezată pe podea, îi spuse lui Saleem să plece și își scoase halatul. Apoi turnă puțin lichid de culoarea smaraldului dintr-o sticlă pe care o cumpărase de la raionul de cosmetice de la Harrods, cu o săptămână înainte de nuntă. Apa făcu bule când o agită cu degetele.

Intră în apă și își acoperi sânii cu spumă, astfel că i se vedeau doar gâtul și fața deasupra apei. Baia avea o fereastră – un pătrat nu mai mare de trei palme – și lăsase jaluzeaua ridicată, deliberat.

Începu să se săpunească, trecându-și mâinile încet și seducător peste corp, știind că *el o* privea.

•

Agatha nu era sigură cât dormise. Lăsase obloanele deschise când stinsese lumânarea. Cerul de dincolo de fereastră era o pată gri pe fundalul peretelui întunecat de chirpici.

Nu văzu decât o singură stea când se sprijini în coate. Poate că astfel îi venise ideea să se urce pe acoperiș. Sau poate că de vină era senzația de claustrofobie din cămăruță. Nu era nevoie să aprindă lumânarea. Va traversa curtea la lumina stelelor.

Înaintă pe coridor pipăind pereții, auzind ritmul acum familiar al sforăitului din încăperea de la capătul îndepărtat. Michael sau Pierre? Nu era sigură a cui era camera. Nu a lui Duncan, presupunea. Era prea tânăr, negreșit, să fi căpătat un asemenea obicei. Cât despre Max, ei bine, știa care era camera lui și nu se auzi niciun sunet dinăuntru când trecu bâjbâind pe lângă ușă.

Ieși în curte și ridică privirea spre cer, uimită să vadă atâtea stele. În Bagdad stătuse deseori pe verandă noaptea, uitându-se la cer. Dar niciodată nu arătase atât de spectaculos ca acum. Părea că poți atinge stelele cu mâna.

Cu grijă, urcă treptele spre acoperiș. Își croi drum pe lângă grămezile de ceramică spartă, până când găsi un loc în care să se așeze. Era încă puțin cald pe acoperiș – de la căldura soarelui care se păstrase sau de la focul pe care-l făcuse Saleem după cină? Nu era sigură. Își îndoi șalul ca pe o pernă și se întinse, dorindu-și să fi știut denumirile constelațiilor împrăștiate deasupra, ca niște picături de ploaie pe o pânză de mătase indigo.

În josul cerului se vedea o fâșie de o culoare diferită. Ceață de culoarea caiselor, ca razele muribunde ale soarelui. Se întrebă ce putea fi. Nu soarele – era mult prea târziu pentru asta. Își schimba forma sub ochii ei. Marginile deveniră mai ascuțite, arcuite ca o felie de pepene. Scoțând un mic icnet, își dădu seama ce era. Luna. O semilună, răsturnată pe spate, urcând de la orizont ca o barcă aurie care aluneca pe oceanul de cerneală. Privind-o cum urca pe cer, se gândi la Nannar, zeul sumerian al lunii, bătrânul care traversează cerul nopții într-o barcă. Chiar dacă nu știa denumirile constelațiilor, cunoștea suficient de multe despre lună încât să știe că dacă semiluna urca târziu pe cer înseamnă că descreștea, nu invers. O lună veche. Pe care o conducea un bătrân. Ciudat că era bărbat, nu femeie, când, în atâtea alte culturi, luna era percepută drept divinitate feminină, forma ei schimbătoare amintind de ritmurile corpului femeiesc.

Fecioară, mamă și babă.

Fusese fecioară și mamă. Înseamnă că doar asta-i mai rămăsese acum? Să fie ca felia de lună de deasupra, din ce în ce mai subțire, pălind și devenind mai neînsemnată de la un ceas la altul?

Am treizeci și opt de ani.

Nu era pregătită să renunțe la faza de lună plină a vieții. Nu era pregătită să renunțe la… ce? Posibilități. Asta era tot. Se gândi la mama ei, care la treizeci și opt de ani era deja văduvă. Îi trecuse vreodată prin minte că era prea tânără să-și trăiască restul vieții singură? În Paris sau în Egipt, existaseră bărbați care o observaseră, singură cu o fiică, căutând un cuvânt sau o privire încurajatoare?

Din câte își dăduse seama Agatha, nu fusese niciodată interesată de nimeni altcineva. Era improbabil ca mama ei să fie în altă parte în afară de locul în care fusese îngropată, alături de soțul ei. Dar Agatha îi simțea spiritul extrem de puternic uneori. Aici. Acum. Șoptindu-i în ureche.

Era posibil?

Se concentră asupra stelei, mai strălucitoare decât celelalte, nu departe de semilună. Savanții spuneau că lumina unei stele avea nevoie de mii, milioane de ani pentru a ajunge la oameni pe Pământ. Părea incredibil. De necrezut. Dar era adevărat. Uitându-se la stele, totul părea

posibil. Și simțind asta, peste ea se așternu o pace stranie. Era complet singură. Doar ea, luna și stelele. Și nu conta. Era îndeajuns.

Un mic sunet, ca o pietricică aruncată într-o fereastră, o trezi la realitate. Ascultă. Cineva urca scările spre acoperiș. Leonard? Venise să mai ia materiale să le cerceteze? Ce ar zice dacă ar vedea-o stând aici, întinsă? Se ridică repede, iar stelele îi fugiră de sub ochi, ca o ceață amețitoare.

— Agatha?

Era Katharine, care apăru în capătul scării, profilându-se pe cer.

— Ce faci aici?

Se ghicea un zâmbet în vocea ei.

— Nu poți să dormi? Se strecură printre cioburile de ceramică cu grația și viteza unei pisici. Este minunat, nu-i așa? Se așeză lângă ea, cu picioarele încrucișate și își lăsă capul pe spate. Vezi steaua foarte strălucitoare exact deasupra noastră? Este Sirius. Și, în stânga ei, constelația aceea este Vărsătorul.

Agatha își lungi gâtul.

— N-am știut niciodată că arată așa. O, da, o văd acum: ca o femeie care stă pe pământ, strângând un borcan în mâini. Uimitor!

— Știu. Îți imaginezi oamenii făcând asta cu mii de ani în urmă, nu-i așa? Stând în jurul unui foc de tabără, privind spre cer, noapte de noapte, uitându-se la toate formele care apăreau și dispăreau. Toată imensitatea aceea. Atât de frumos și de pustiu. Vin deseori aici, să evadez.

— Îmi pare rău, ți-am stricat plăcerea.

— Deloc. De bărbați vreau să mă îndepărtez, nu de tine.

— Presupun că uneori trebuie să devină apăsător. Agatha se opri. Voia să întrebe dacă lucrurile se schimbaseră – în mai bine sau mai rău de când se căsătorise. Dar se temea să se aventureze în ceea ce simțea a fi un teritoriu interzis.

— Nu mai este o tensiune la fel de mare ca înainte. Katharine își întinse picioarele, sprijinindu-se în coate. Acum, că m-am căsătorit cu Len, este… ei bine… mai clar, presupun. Știm cu toții unde ne aflăm.

„Len”. Nu îi mai spusese așa până atunci. Părea să semnaleze o relaxare, o dorință de a-i face confidențe. Dacă Agatha tăcea, dacă era aproape invizibilă, poate că i-ar fi dezvăluit ceva mai mult.

— Înțeleg acum, de ce ești aici.

Katharine continua să privească spre stele. Cuvintele ei o luară pe Agatha prin surprindere.

— I-am scris surorii mele în Anglia și i-am spus că vii, iar ea mi-a trimis o tăietură dintr-un ziar. Despre căsătoria soțului tău. Făcu o pauză apoi adăugă: nu te învinovățesc că ai vrut să pleci. Dacă aș fi știut, nu te-aș fi făcut să suporți nunta mea. Trebuie să fi fost neplăcut să ți se amintească în felul acela.

Agatha simți că i se pune un nod în gât. Își fixă privirea asupra acelei stele foarte strălucitoare, care se încețoșa sub ochii ei, sub lacrimile ce amenințau să se reverse. „Sirius”. Rosti numele de nenumărate ori în minte, ca și când ai număra până la zece când te lovești la degetul de la picior. Nu voia să vorbească despre Archie. Dar Katharine încerca să îi ceară scuze, dorind să compenseze ceva care o făcea în mod vădit să fie stânjenită. Și avea vreun rost să rămână tăcută, când viața ei era oricum proprietate publică?

— Nu cred că îmi voi reveni vreodată după pierderea primului meu soț.

Katharine se ridică în capul oaselor, scoțându-și tabachera din buzunarul halatului.

— A fost primul bărbat pe care l-am iubit cu adevărat și nu cred că se uită vreodată așa ceva.

Aprinse bricheta, protejând flacăra cu mâinile. Flacăra aruncă un licăr gălbui asupra chipului ei.

S-a făcut o anchetă asupra morții lui Bertram și m-a sunat un ziarist care mi-a pus întrebări. A fost absolut îngrozitor – ca și când nu aș fi fost îndeajuns de nenorocită, fără să mai răscolească ziarele totul. Trase fumul în piept și apoi îl scoase afară. Trebuie să fi fost de zece ori mai rău pentru tine – treaba aceea din Harrogate.

— Da, a fost.

Agatha se simțea de parcă i-ar fi controlat altcineva gura, ca și când vocea ei ar fi venit dintr-un univers paralel. Nu vorbise niciodată despre cele zece zile din Harrogate. Exact cu doi ani în urmă – decembrie 1926 – își lăsase mașina la marginea carierei de piatră și mersese pe jos în zorii acelei zile de iarnă, până la cea mai apropiată gară.

— Am avut o cădere nervoasă. Acolo, în întunericul deșertului arab, părea oarecum sigur să se descarce. Ca și când ar fi șoptit un secret în confesional. Nu îl mai văzusem pe Archie de câteva săptămâni, căci îmi îngrijeam mama acasă la ea, în Devon. Eram foarte apropiate și am fost devastată când a murit. Apoi, în weekendul care a urmat, Archie a venit de la Londra și mi-a spus că era îndrăgostit de o altă femeie. În acele câteva zile, întreaga mea lume s-a prăbușit.

În tăcerea aceea, Agatha nu auzi decât sunetul respirației lui Katharine care trase aer în piept.

— Am vrut să te întreb despre asta în tren – când am bănuit prima oară cine ești, vorbea Katharine mai blând, mai încet. Îmi pare rău. A fost urât din partea mea. Să mă prefac că nu știu, apoi să te întreb dacă a fost, într-adevăr, vorba de amnezie.

— Nu te învinovățesc deloc. Asta părea să dorească să știe la momentul acela întreaga populație a Insulelor Britanice. Agatha se mișcă de pe un cot pe altul. Ai avut dreptate, de fapt: *a fost* ideea lui Archie să spun că mi-am pierdut memoria. Credea că era singura cale de a ne salva reputația amândoi. Le zisese celor de la ziar că am avut o cădere nervoasă din pricină că lucrasem prea mult. Ba chiar am rezervat câteva ședințe cu un psihiatru pentru a face lucrurile să pară mai convingătoare. M-a urmărit un ziarist – în fiecare zi, timp de două săptămâni – după ce m-am întors acasă. Mă simțeam ca o infractoare.

— La fel și eu când a murit Bertram. Katharine se lăsă pe spate, lansând un nor de fum spre cerul nopții. Mi s-a părut că merit să fiu învinovățită, deși nu greșisem cu nimic.

„Nu greșise cu nimic?” Așadar, se gândi Agatha, teoria despre amantul din Egipt era deplasată.

— Ai vorbit vreodată cu cineva despre asta? întrebă ea. Am senzația că atunci când ai pomenit despre acest fapt – în dimineața nunții tale – aveai ceva pe suflet. Ceva pe care voiai să îl dezvălui înainte de a te căsători cu Leonard.

— Ai un spirit de observație foarte bun. Katharine se aplecă să scrumeze peste marginea acoperișului. Dar nu. Este prea… personal. Nu găsesc puterea de a-l pune în cuvinte. Este prea dureros. Făcu o pauză, apoi adăugă: Îmi pare rău. Înțelegi?

Agatha pricepu deodată ce voia să zică Max. „Te atrage în mrejele ei”. Exact asta făcuse. Katharine o făcuse să îi dezvăluie lucruri despre cel mai întunecat moment din viața ei, apoi se închisese în clipa în care rolurile se inversaseră. Și, procedând astfel dobândea un avantaj psihologic. Acum știa lucruri pe care nu le mai știa nimeni.

— Agatha?

Ceva din timbrul vocii o trădă. Era teamă în șoapta aceea răgușită. Încă o dată, îi trecu prin minte că o înțelesese greșit pe Katharine. Nu era un joc. Avea legătură cu împrejurările morții soțului ei, despre care chiar nu suporta să vorbească. Îi veni în minte un crâmpei din conversația pe care și-o amintise. Când Nancy anunțase că era însărcinată. Cum reacționase Katharine atunci. Fusese un copil, în Egipt? Se născuse mort sau pierduse o sarcină?

— Bineînțeles, răspunse Agatha încet. Unele lucruri *sunt* prea dureroase să vorbești despre ele. Înțeleg, sigur.

22

Ur – Ukhaidir

Agatha dormea adânc când Nancy veni să bată la ușă. Se uită la ceas. Opt și jumătate. Sări din pat și își trase șalul peste umeri.

— M-am gândit că ar fi bine să te trezesc, spuse Nancy. Nu mi-e foame, dar ceilalți au luat deja micul dejun.

Agatha se îmbrăcă rapid. Când ajunse la clădirea principală, Saleem aduna de pe mese. Luă o bucată de pâine prăjită și întrebă dacă putea primi o ceașcă de ceai. În timp ce o bea, Max își vârî capul pe ușă.

— Bună! Ce spui de o plimbare prin deșert? Trebuie să merg să iau salariile oamenilor din Najaf. Am putea merge să vedem palatul de la Ukhaidir.

— Oh! Agatha lăsă ceașca jos. Am citit despre el. Are peste o mie de ani, nu-i așa?

— Da. A fost construit în 775 e.n. Este o ruină acum, desigur, dar nu mai puțin spectaculos. Plec cam într-o jumătate de oră, dacă vrei să vii.

— Mă duc să o întreb și pe Nancy.

Agatha goli ceașca și se ridică.

— Mă tem că nu vă pot lua pe amândouă. Max ridică din umeri. Trebuie să luăm provizii și un paznic beduin din Najaf. Făcu din cap spre curte. Katharine are planuri pentru Nancy, cred. Spunea că nu s-a simțit prea bine. O va pune să catalogheze fotografii.

Agatha încuviință.

— Cât este până la Najaf?

— Cam optzeci de kilometri. Este un lac imens în apropiere. Ne putem opri la un picnic în drum spre casă, dacă vrei. Mă gândesc că nu poți bate atâta drum după ce ai mâncat doar o bucată de pâine prăjită.

Agatha îi întoarse zâmbetul. Era clar, lui Max îi plăcea să mănânce la fel de mult ca și ei. Nu ca șeful lui, care părea să mănânce de nevoie.

Când merse să se pregătească, le văzu pe Katharine și pe Nancy dispărând printr-o ușă, în partea cealaltă a curții. Fu recunoscătoare și

foarte surprinsă că cea dintâi orchestrase lucrurile astfel încât să facă posibilă excursia. Părea să-i confirme gândul de cu seară: că o citise complet greșit pe Katharine. De ce ar vrea să o trimită pe Agatha cu Max în deșert, dacă îl voia doar pentru ea?

•

În drum spre Najaf, Agatha îi pomeni lui Max cât de surprinsă fusese să afle că lui Leonard îi plăceau romanele polițiste.

— Nu e atât de rigid pe cât pare, nu-i așa? râse Max. Abia aștept să aud ideea aceea a lui despre o crimă în Egiptul antic. Ți-a spus ceva?

Agatha clătină din cap.

— Să fiu sinceră, am o mulțime de idei momentan – toate plasate în zilele noastre. Nu m-am gândit niciodată cu adevărat să scriu un roman polițist istoric. Îi povesti despre intrigile la care lucra pentru două noi cărți.

— Ce inteligent!

Zâmbi când îi explică ideea de a folosi simboluri de la sanctuarul Yezidi pentru a alcătui codul criminalului.

— Sunt încântat că te-am dus într-un loc care te-a inspirat. Poate că ar trebui să scrii un roman a cărui acțiune se petrece într-o casă de expediții. Sunt o mulțime de motive aici!

— Serios?

Max râse.

— Cu posibila excepție a lui Duncan – care nu e cu noi decât de cinci minute – nu cred că este vreun membru al echipei pe care să nu-l fi strangulat bucuros la un moment dat în ultimii trei ani. Nu ți-ar veni să crezi cât de tensionate devin lucrurile uneori. Un grup de oameni obligați să stea împreună douăzeci și patru de ore pe zi. Nu am ajuns niciodată la lovituri, dar a fost cât pe ce nu o dată.

— De ce vă certați?

Agatha se gândea la Katharine, care părea sursa cea mai probabilă a tensiunilor. Era ușor să-ți închipui că bărbații se certau din pricina ei.

— Tot felul de lucruri. De la cine nu muncește din răsputeri la săpături la cine a subtilizat ultimul pachet de țigări. În ziua în care ați venit, a fost o atmosferă groaznică la micul dejun, deoarece Katharine a spus că nu-i dăduse nimeni grătarul cu pâine prăjită.

— Da? Pare extrem de meschin.

— Este! clătină Max din cap. Lucrurile ajung să capete proporții exagerate acolo, cumva. Iar Katharine greșește cel mai grav, mă tem. Să trăiești cu ea e ca și cum ai merge pe sfoară.

— Am avut ocazia să aflu astă-seară, spuse Agatha. Îi povesti despre incursiunea pe acoperiș să vadă stelele și brusca apariție a lui Katharine. Nu vrea să vorbească prea mult despre trecut, dar am impresia că motivul care a dus la sinuciderea primului ei soț încă o bântuie. Mă întreb dacă din pricina asta este atât de agitată?

— Foarte probabil, răspunse Max. M-am întrebat și eu adesea. Ți-a spus că nu îl primește pe Leonard în patul ei? Nu are voie decât să o privească în timp ce face baie, în fiecare seară.

Agatha se întoarse spre el, cu gura deschisă.

— Știe toată echipa, așa că nu cred că ar deranja-o, dacă ți-aș spune. Nu știu cum de poate suporta el, bietul.

— Pare foarte bizar. Ți-a zis vreodată de ce?

— Nu tocmai. Strânse mâinile pe volan, iar încheieturile i se albiră prin pielea bronzată. Cum spuneai și tu, nu prea vrea să vorbească despre trecut. Dar sigur este ceva: o chestiune psihologică, ce o determină să cucerească bărbații, apoi să-i dea peste cap. Scapă nepedepsită datorită felului în care arată și a magnetismului. Îmi pare rău pentru Leonard. Trebuie să fie tare nefericit.

Viră brusc la stânga, iar Agatha întrezări minaretele unei moschei în depărtare. Dar se uita fără a vedea cu adevărat, în mintea ei învârtindu-se imagini cu Katharine. Acum era cât se poate de sigură că ceva *se întâmplase* între ea și Max. Se auzea în vocea lui, în felul în care se încorda când vorbea despre ea. Probabil că ea îl ademenise, apoi îl lăsase în aer, așa cum făcea acum cu Leonard – diferența fiind că acesta din urmă era soțul ei. Avea drepturi. Așteptări rezonabile. Cum se făcea că un bărbat care era atât de puternic în alte domenii ale vieții putea accepta o astfel de situație?

În curând trecură pe lângă niște tarabe aflate pe marginea drumului și pe lângă femei care conduceau catâri încărcați cu coșuri de fructe. Max opri lângă o piață la umbra moscheii, iar Agatha îl urmă de la o tarabă la alta, ajutându-l să aleagă cele mai bune cepe, portocale, roșii și

castraveți. Apoi merseră la secția de poliție pentru a-l lua pe paznicul beduin care îi însoți la bancă. După ce ridicară banii și îi puseră în portbagajul mașinii, plecară spre Ukhaidir.

•

Palatul era cel mai apropiat lucru de un miraj pe care îl văzuse Agatha vreodată. Părea să apară de nicăieri după kilometri întregi de nisip și pustietate. Zidurile sale trandafirii se înălțară ca o stâncă din câmpie, iar pe deasupra turnurilor din cele patru colțuri dădeau târcoale vulturi.

— Este uimitor! Agatha se aplecă, umbrindu-și ochii. Cum Dumnezeu au construit ceva atât de enorm cu atâția ani în urmă?

— Impresionant, nu-i așa? întrebă Max, încuviințând. Zidurile acelea au peste douăzeci de metri înălțime. Sper că nu ai rău de înălțime.

În crestele zidurilor se afla un vast spațiu gol. Singurele rămășițe ale palatului plăcerilor care fusese cândva erau niște coloane de piatră, decorate cu frunze de acantă. Max îi spuse că principala atracție pentru vizitatori era să urce pe parapete pentru a admira priveliștea panoramică asupra deșertului. Abia când ajunseră la capătul unei scări în spirală își dădu seama cât de înalte erau zidurile.

— O! Se echilibră ținându-se de rămășițele unei arcade de piatră. O cuprinse amețeala din pricina înălțimii abrupte. Este înspăimântător, nu-i așa?

— Ia-mă de mână, dacă dorești. Max îi întinse mâna. Mergem încet și cu grijă.

Îi simți mâna caldă și fermă într-a ei. O conduse pe crestele zidurilor, până la unul din turnuri, pe a cărui fereastră îngustă văzu o priveliște uimitoare. Galbenul prăfuit al deșertului fu înlocuit de o întindere strălucitoare de apă turcoaz.

— Acesta este Bahr al Milh, spuse el. Înseamnă „Marea de Sare” în arabă.

— Te iasă fără respirație. Stătu neclintită, întrebându-se dacă avea să-i dea drumul mâinii, acum că nu se mai mișcau. Dar nu o făcu. Acolo mergem la picnic?

— Da. Este un loc încântător în partea de sud. Este foarte liniștit – nu e nimeni în jur, în afară de câte un pescar. Putem să ne scoatem pantofii și să ne înmuiem degetele în apă dacă vrei.

Era îndeajuns de aproape încât să-i simtă parfumul. Piele încălzită de soare, cu un iz de ceva pregnant și aromatic, ca lămâița sau eucaliptul. Agatha simți sfârâitul acela în pântec – aceeași senzație ca atunci când li se întâlniseră corpurile accidental în întunericul din sanctuarul zeului lună. Își dădu seama că fruntea i se îmbrobonise de sudoare și spera că nu avea mâna lipicioasă într-a lui.

Continua să i-o țină. Pe toată suprafața parapetului, nedându-i drumul decât după ce coborâseră scările.

Paznicul beduin îi aștepta lângă camion, pe care Max îl parcase la umbra zidurilor. Avea pușca lângă el, deasupra unui sac de ceapă. Max îi spuse ceva în arabă, iar omul își ridică mantia, sărind sprinten în spate, unde se așeză peste ceilalți saci de legume, destinați să ajungă în bucătăria de la *Suhra' Alqamar*.

Agatha fu surprinsă cât de repede ajunseră la lac. De pe zidurile palatului părea să fie departe, dar ajunseră acolo în mai puțin de o jumătate de oră.

— Ți-e foame? Max sări și veni să îi deschidă ușa, luându-i mâna din nou când coborî pe nisip.

— Mi-e destul de foame, recunoscu ea. Dar mi-e foarte cald. Crezi că am putea merge să intrăm puțin în apă mai întâi?

I-ar fi plăcut să facă mai mult de atât. Lacul părea ademenitor. Îi amintea de litoralul de la Torquay. Petrecuse zile lungi pe plajă în copilărie. Înotul era o pasiune de care nu prea avusese șansa să se bucure prea des cât fusese căsătorită cu Archie.

— Ți-ar plăcea să înoți ca lumea? Probabil că Max i-o citise pe chip.

— Ar fi divin, dar nu am costumul de baie cu mine. Păcat.

— Mă întrebam dacă am putea… Max privi în jos. Ai putea… improviza, poate? El se uită din nou spre camion. Îi voi spune prietenului nostru să se întoarcă cu spatele. Și promit să înot cu ochii închiși.

Inima Agathei rată o bătaie. Ar putea? Ar trebui? Nu avea nimic pe sub rochie decât un maiou de mătase și chiloți. Era prea cald acolo, ca să poarte mai multă lenjerie. Își putea ascunse goliciunea intrând în lac, dar știa prea bine că veșmintele ei vor deveni complet transparente după ce se udau. Putea la fel de bine să fie goală când avea să iasă.

— Păi, eu… se poticni ea. Lacul părea foarte tentant. Cu ce ne-am usca?

— La soare, pe căldura asta, zâmbi Max larg. Dar îți pot oferi vreo doi saci în care să te învelești când ieși: nu tocmai un lux, mă tem, dar mai bine decât nimic…

— Și promiți că nu te vei uita? Zâmbea și ea acum.

— Pe cuvânt de cercetaș. Își duse degetele într-o parte a capului.

Max era deja în apă când ieși ea din camion. Se uită în jos la trupul ei, dureros de conștientă de picioarele albe ca brânza și de burtica de care nu reușise să scape de când o născuse pe Rosalind. Trase aer adânc în piept, încercând să o aplatizeze, în caz că se uita Max sau paznicul. Erau doar câțiva metri până la marginea apei. Hotărî să îi parcurgă alergând, plonjând în răcoarea splendidă.

— Bravo!

Max apăru brusc de sub apă. Era cam la un metru de ea și ținea ochii strâns închiși.

— Îi poți deschide dacă vrei, spuse ea. Sunt cât se poate de decentă de la gât în sus.

Se uită cum i se ridică pleoapele, dând la iveală irișii. În lumina care se reflecta din apă erau de culoarea ciocolatei topite.

— Este foarte plăcut, nu-i așa? Își lăsă capul pe spate și pluti, iar pantalonii scurți îi clipoceau pe coapse. Nu pot să-ți spun cât de bine este după săptămâni întregi la groapa unde se fac săpături.

— Îmi imaginez.

Agatha încerca să nu se uite la picioarele lui. Ciocolatiu-aurii și musculoase, cu păr negru scânteind în soare. Privi peste lac, temându-se că s-ar putea să o surprindă holbându-se la el. Este un chei acolo? Am putea înota până la el?

— Da, dacă simți că ai energie, spuse el, revenind la verticală.

Se lansă într-un craul puternic.

— Să ne luăm la întrecere! strigă ea peste umăr.

Îl auzi râzând când veni în spatele ei. Atinseră lemnul debarcaderului în același moment.

— Măi să fie! Unde ai învățat să înoți astfel?

Trase aer în piept și se ridică pe podeț, întinzându-i ambele mâini când se pregăti să iasă și ea.

— Am crescut lângă mare. Nu-mi amintesc când am învățat. Sora mea m-a învățat, cred.

Își dădu seama, prea târziu, că stătea lângă el, udă leoarcă. Și avea ochii deschiși. Își duse mâinile la sâni. Apoi își aminti de chiloți și încercă să acopere și partea aceea a corpului.

— Îmi pare nespus de rău, spuse el. Am… am uitat să închid ochii.

Văzându-i fața, nu se putu abține să nu chicotească. Pe sub bronz se vedea că roșise. Renunță să se mai acopere și îi puse mâna pe față în schimb. Pielea lui era răcoroasă și netedă, ca lutul umed.

Își așeză mâna pe a ei, trasându-i conturul degetelor.

— Ești foarte frumoasă.

Cuvintele reverberară în aer ca un tunet. Chiar spusese asta? Deodată simți că avea limba legată, rămânând paralizată. Apa clipocea, lovindu-se de stâlpii debarcaderului. Undeva în spatele lor, o pasăre lansă o chemare din cuibul ei din stufăriș.

Încet, îi luă mâna de pe ochi și i-o duse la buze. Sărutul fu abia perceptibil, ușor ca un fluture care îi atingea pielea. Dar efectul fu electric. Își simți tot corpul pulsând.

— O, Max… Privi adânc în ochii aceia care se topeau, întrebându-se ce ar zice mama ei dacă ar vedea-o acum, la marginea unui lac, aproape goală, cu tânărul acesta.

Însă de data asta mama ei rămase absolut tăcută.

— Ar trebui să ne întoarcem.

Îi dădu drumul mâinii, privind pe lângă ea, peste lac. Voia să spună la camion, la picnicul împachetat în coșuri – care se încălzea, fără îndoială, devenind din ce în ce mai puțin ademenitor de la un ceas la altul. Dar se întrebă dacă regreta sărutul acela. Cuvintele acelea.

Fără să arunce stropi în jur aproape deloc, alunecă în apă. Îl urmă pe mal, păstrând distanța, înotând pe loc până urcă pe mal. Așteptă să-i aducă sacii din camion. Îl văzu întorcându-se și plecând. Se purta ca un gentleman sau își pierduse deja interesul față de ea?

Luară prânzul într-o liniște stânjenitoare. Voia să îl întrebe la ce se gândea. Dar nu o făcu. Intensitatea senzației pe care i-o declanșase o înspăimântase. Făcu o remarcă despre o barcă de pescuit care apăruse pe lac, despre șansele de a cumpăra pește proaspăt pe care să îl ducă la

casa arheologilor – o raritate, spuse el, pentru oamenii care trăiau luni în șir în deșert. Voia să pretindă că sărutul acela nu se întâmplase niciodată? Poate că se temea de sentimentele lui, ca și ea. Abia ciuguli din mâncare, prea răvășită pentru a mai mânca.

Se îndepărtă după ce terminară masa, lăsând-o să adune ce rămăsese din mâncare. Acoperi coșurile cu pânză pentru a nu intra muștele și le puse în camion, întrebându-se unde plecase. Se duse pe malul apei și înapoi, pășind ca un leu în cușcă, cu mintea tulburată. În încercarea de a-și liniști gândurile, se duse la camion și își scoase caietul din geantă, notând tot ce văzuse de când părăsiseră casa expediției. Dar nu se putea gândi la nimic altceva în timp ce nota cuvintele decât la privirea din ochii lui Max când o sărutase. Aruncând caietul în geantă, se întoarse în grabă pe malul lacului, scrutând orizontul. Deodată, apăru el. Avea ceva în mână. Era ceva portocaliu intens, pe fundalul hainelor lui kaki. Când se apropie, văzu ce era. Un braț de flori. Gălbenele sălbatice. Prinse unele de altele, ca un lanț de margarete.

— Pentru tine.

Ridică ghirlanda deasupra capului, așezându-i-o pe după gât.

— E o fâșie mare – exact după tufișurile acelea.

— Ce drăguț din partea ta!

Voia să îl sărute. Cum trebuie de data aceasta. Dar simțea privirile curioase ale paznicului beduin, care o urmase până la lac când plecase să îl caute pe Max.

— Ar trebui să ne întoarcem. Ochii lui erau plini de promisiuni. Se vor întreba unde am plecat.

Urcară cu toții în camion și porni motorul. Scoase un sunet chinuit, opintindu-se și poticnindu-se. Mormăind în barbă, Max sări din mașină, în curând, îndepărta nisipul de sub roți împreună cu paznicul. Dar, oricât s-ar fi străduit, nu rezolvau problema.

— Îmi pare rău că trebuie să o spun, dar ne-am împotmolit bine de tot. Max se aplecă peste fereastra deschisă, iar pe tâmple îi curgeau broboane de transpirație. E vina mea că ne-am oprit aici. Nisipul este încă umed din pricina ploilor torențiale de acum două săptămâni. Ar fi trebuit să-mi dau seama.

— Pot să fac ceva? Aș putea porni motorul în timp ce împingeți amândoi?

— Nu, mulțumesc pentru intenție – nisipul a trecut de aripa roților. Va trebui să găsim pe cineva care să ne scoată afară.

După ce se rugă lui Allah, paznicul porni pe jos, gata să parcurgă peste treizeci de kilometri să găsească ajutor.

— Mă tem că vom avea ceva de așteptat. Max avea o expresie gravă. Nu ar fi trebuit să te fac să treci prin asta. Mă simt îngrozitor.

— E în regulă. Agatha sări din camion și se duse pe partea șoferului, care era la umbră. Întinse sacii cu care se uscase și se așeză jos pe ei. Nu îți face griji pentru mine. O să dorm puțin.

Îngenunche lângă ea, zâmbind fără să vrea.

— Chiar ești o femeie remarcabilă, doamnă Christie. Dacă ar fi fost Katharine Woolley cu mine, în locul tău, nu mai apucam să deschid gura. Și-ar fi petrecut următoarele ore, câte vor fi, tunând și fulgerând că sunt incompetent să rămân blocat în pustietate.

— Chiar?

— Chiar. Max luă o mână de nisip, făcând o movilă ca o pernă lângă capul ei. Aș fi prea îndrăzneț dacă te-aș întreba dacă mă pot întinde lângă tine?

Agatha se ridică în capul oaselor, trecându-și degetele prin colierul de gălbenele.

— A fost foarte frumos din partea ta că mi le-ai dat. Iartă-mă că sunt circumspectă, dar – trase aer în piept – știi că am fost extrem de rănită și… Ce încerc să spun este că… este greu de înțeles de ce cineva ca tine ar fi interesat de cineva ca mine.

Urmă un moment de tăcere. Max desenă o spirală în nisip cu degetul.

— Pentru că *ești* interesantă. Șopti cuvintele, ca și când i-ar fi fost teamă să nu fie auzit. Ești talentată, ești o companie plăcută și ai cei mai minunați ochi. Iată! Am spus-o.

Acum rămase ea tăcută. Simți că se face roșie ca racul. Cât trecuse de când nu îi mai spusese cineva așa ceva? Archie obișnuia să spună lucruri romantice. Cu mulți ani în urmă. Înainte de a se naște Rosalind.

— Mulțumesc, murmură ea. Este… foarte flatant. Dar… în primul rând, sunt mult mai în vârstă decât tine. Am fost căsătorită. Și am un copil. Se opri. El desena în nisip din nou: numele ei. Ce ar putea ieși din asta?

— Ei bine, poate dacă ne-am vedea puțin mai des, am afla. Își îndepărtă nisipul de pe degete și îi luă mâna. Ascultă, trebuie să mă întorc în Londra înainte de Crăciun. Te rog să nu mai repeți asta: am dezgropat o mască funerară de aur solid, mai devreme luna asta, iar Leonard nu vrea să riște să o trimită pe rutele obișnuite. Vrea să o duc eu personal. Mă întrebam… Când te gândești să mergi acasă? Poate că am putea călători împreună?

— Ar fi…

O sărută înainte să apuce să termine întrebarea. Cuprinzându-i capul cu mâna, o lăsă încet în jos, explorându-i gura cu a lui. Îi atinse marginile buzelor cu limba, simțind sarea din lac amestecată cu transpirația lui. Îi simți trupul tare când o cuprinse în brațe. Simți nisipul din părul ei când se rostogoliră de pe saci. Ar trebui să se oprească. Dar era atât de… Cuvintele îi explodară în culori în minte. De ce nu, se gândi ea. De ce nu am face-o?

Buzele lui îi coborau pe gât când răsunară două împușcături în depărtare. Max sări în picioare.

— Rămâi culcată! Du-te sub camion dacă poți. Se așeză în fața ei, protejând-o cu trupul. Ducând mâna la spate, scoase un binoclu din vehicul. Ei, să fiu al naibii! E Mahmoud – a găsit pe cineva!

Se ridică. Max flutura din mâini spre ceea ce părea a fi un punct mișcător la orizont. În timp ce priveau, văzură că era o mașină – un Model T Ford vechi. Paznicul avusese marele noroc să dea peste el – o mașină plină de pasageri, în drum de la Najaf spre Basra. Erau paisprezece – toți bărbați; coborâră și ridicară camionul, scoțându-l din nisip.

Se întoarseră la Ur în tăcere. Agatha se simțea copleșită de ce se întâmplase. Mintea îi trepida, retrăind fiecare moment senzual, dar nu putea alunga vocile – a mamei sale și a lui Archie – care îi spuneau că ar trebui să îi fie rușine, că nicio doamnă nu și-ar permite vreodată să ajungă într-o asemenea situație.

O dată sau de două ori privi spre Max, întrebându-se ce gândea. Avea o expresie indescifrabilă.

Când ajunseră la casa expediției, sări din camion și veni să-i deschidă ușa.

— Trebuie să descarc proviziile, apoi să merg la săpături să împart salariile, spuse el. Te descurci aici singură, o vreme?

Ea încuviință din cap.

— Max… eu… se bâlbâi ea.

Ce păruse atât de natural și normal în deșert aici părea groaznic de stânjenitor.

— Sper că nu crezi că am profitat în această după-amiază, spuse el. Am vorbit serios când am spus ce am spus – că vreau să te cunosc mai bine. Vrei să te gândești la ce am vorbit? Să ne întoarcem împreună?

Se aplecă și îl sărută pe nas.

23

Când se trezi de dimineață, Agatha știu că ceva era altfel. Simțurile ei detectară foșnetul unei păsări pe acoperiș, mirosul florilor care se ofileau pe noptieră, scârțâitul unei uși care se deschidea mai departe pe coridor. Totul era mai intens, mai proaspăt, ca și când ar fi trăit după un văl până ieri. I se întâmplase ceva în deșert. Ceva important. Când Max îi atârnase ghirlanda de gălbenele în jurul gâtului, întrezărise persoana care fusese cândva. Înainte de Archie.

Întinse mâna după lanțul de flori, îngropându-și fața în petalele ofilite. Dacă nu ar fi fost această dovadă tangibilă, s-ar fi întrebat dacă se întâmplase cu adevărat.

Era curioasă la ce se gândea Max când se trezise în dimineața aceea. Trecuseră unul pe lângă celălalt cu o seară înainte, aruncând priviri sfioase peste masă, la cină. Apoi fusese chemat de Leonard să se uite la o colecție de unelte dezgropate la săpături în dimineața aceea. Erau încă închiși împreună în încăpere cu obiectele când se dusese la culcare.

După cină, ea și Nancy continuaseră cu sarcina pe care le-o dăduse Katharine, de a pune laolaltă bucăți de ceramică. Lucrau singure, căci Katharine se dusese să îi ajute pe Leonard și pe Max.

Îi venea greu să nu vorbească despre ce se întâmplase la lac. Ardea de nerăbdare să discute despre această șansă subită și neașteptată de a avea o idilă, dar părea foarte nedrept să pomenească despre asta, dată fiind starea lui Nancy. De asemenea, vorbiseră cam despre toată lumea din echipa de expediții, în afară de Max.

Nancy își făcea griji pentru căsătoria lui Katharine, căci îi auzise pe soții Woolley stând de vorbă în curte înainte de a fi trimisă în camera întunecată pentru a lua niște fotografii.

— Katharine l-a făcut cu ou și cu oțet, spuse ea. Totul din pricina calității ultimei lăzi de portocale pe care o cumpăraseră, care nu părea să aibă vreo însemnătate. Iar el a avut atâta răbdare cu ea. Nu a ridicat vocea nici măcar o dată. Agatha nu repetă ce îi spusese Max despre

latura fizică a căsătoriei soților Woolley. Ar fi lipsit de loialitate, se gândi ea, să discute despre viața sexuală – sau absența – a gazdelor sale.

— Sunt un cuplu ciudat, continuă Nancy. E foarte distant, nu-i așa? Nu e genul de bărbat pe care ți l-ai imagina interesat de căsătorie. Am impresia că un fragment de ceramică antică este mult mai interesant pentru el decât o ființă umană născută cândva în secolul XX.

Agatha încuviință.

— Crezi că e o căsătorie de conveniență? Vreau să spun, dorm în camere separate… Amărăciunea care se citea pe chipul lui Nancy arăta că știa ce înseamnă asta.

Agatha încercă să schimbe subiectul, nevoind să declanșeze amintiri care nu i-ar fi făcut niciun bine lui Nancy. Un minut mai târziu, apăru Katharine cu o tavă cu cafea – setul pe care îl cumpărase Agatha ca dar de nuntă. Era foarte bine dispusă și le lăudă strădaniile pe care le făceau cu ceramica. Le adusese, spuse ea, ceea ce arabii numeau cafea colorată, măcinată cu cardamom verde, bețișoare de scorțișoară și șofran. Apoi le învăță cum se bea.

— Va trebui să știți asta mâine, când mergem la ospățul din satul beduinilor, le explică ea. Să nu vă simțiți jignite când persoana cu ibricul va trece pe lângă voi, mergând să servească un bărbat întâi. Așa e datina la ei – și întotdeauna încep cu cei mai vârstnici. Întinse vasul cu gât de lebădă. Se numește *dallah*, iar ceștile – fără toană – poartă numele de *finjan*. La ocazii speciale, toarnă de la o distanță de aproximativ trei palme, căci se consideră nepoliticos să te apropii mai mult de atât de un oaspete. Le demonstră, turnându-le câte o ceașcă. Ceașca nu va fi umplută decât pe sfert, ca să nu fie prea fierbinte și să poată fi savurată ușor. Persoana care v-o va oferi va spune *samm*, o invitație să rostiți numele lui Dumnezeu.

— Înseamnă că trebuie să spunem „Allah”? întrebă Nancy.

Katharine încuviință.

— Nu îi deranjează dacă nu sunteți musulmane – nu li se pare o fățărnicie sau ceva asemănător. Cred că Dumnezeul nostru și al lor este același, doar că are un nume diferit. Înălță ceașca și inhală aroma. După ce beți, dacă scuturați ceașca, înseamnă că mai vreți, iar dacă o întoarceți cu susul în jos înseamnă că v-ați săturat.

— Mmm, e delicioasă! Agatha goli ceașca și o scutură. De unde o ai? Trebuie să cumpăr și să duc acasă.

— O găsești la orice tarabă din soukul de mirodenii din Bagdad, răspunse Katharine. Trebuie doar să știi ce să ceri și ți-o vor amesteca.

Privind-o pe Katharine la ora aceea, înainte de culcare, Agatha nu văzu nici urmă din neliniștea pe care o descrisese Max. Agatha se întrebă dacă va face baie după ce se va duce fiecare în cameră. Gândul că Leonard stătea acolo, uitându-se la ea, fără a avea voie să o atingă, era aproape inimaginabil. Cum te puteai aștepta ca un bărbat să se înfrâneze într-o situație ca asta? Ar fi o tortură absolută.

•

Când merse la micul dejun, Agatha o văzu pe Katharine singură în curte. Ridică privirea din cartea pe care o citea.

— Vrei să faci o plimbare cu mine? Una scurtă, înainte de a merge să mâncăm?

Zâmbea, dar vocea o trădă. Îi simți tensiunea. Se întrebă ce urma.

Katharine o conduse pe lângă câinii care moțăiau, ieșiră pe porțile complexului, luând-o către un loc unde pământul se cufunda ușor. Ajunseră la o albie secată, lângă care creșteau tufișuri pipernicite și o fâșie neobișnuită de lalele pitice – la fel ca acelea din vaza din camera Agathei.

— Ți-a plăcut ieșirea de ieri cu Max?

Ah, deci despre asta era vorba. Agatha se întrebă ce îi spusese Max.

— Da, răspunse ea, încercând să păstreze un ton neutru. A fost foarte interesant – și foarte plăcut.

— Ați mers la lac?

— Da, este încântător, nu-i așa?

— Iar Max a făcut o baie.

Asta o luă prin surprindere. Nu-și putea imagina că îi dezvăluise asta lui Katharine. Nu după tot ce spusese despre ea.

— Nu încerca să îl acoperi, zise Katharine. I-am văzut pantalonii scurți atârnați la uscat în dimineața asta. Nu îi spală decât o dată pe săptămână – întotdeauna sâmbăta. E o dovadă clară. Își scoase pălăria, fluturând-o spre norul de muște care se formase în jurul lor. Sper că s-a purtat frumos. Știe că ești un oaspete important. Nu aș vrea să-și permită… Se

opri, vânturând cu forță pălăria la câțiva centimetri de urechea stângă a Agathei.

— De ce te-ai gândi la asta?

Se întrebă dacă Katharine îi observase lenjeria pe frânghia de rufe ieri. Nu îi trecuse nicio clipă prin cap că cineva ar putea ghici că înotase în ea. Să-ți speli lenjeria după o zi toridă în deșert părea ceva absolut firesc.

— Pentru că îl cunosc, se întoarse Katharine spre ea, cu ochi înflăcărați. Este un tânăr înfierbântat, iar tu ești o femeie atrăgătoare, inteligentă și de succes. Trebuie să fii atentă, Agatha. Înfruntă adevărul. Bărbații te vor dori, nu întotdeauna din motivele potrivite.

Cuvintele ei o făcură să simtă că i se întoarce stomacul. Brusc, văzu ziua de ieri într-o lumină nouă, aspră. Max ținând-o de mână pe zidurile palatului, baia în lac, îmbrățișarea din nisip: totul fusese o capcană ca să se lase cucerită, pusă la cale de soții Woolley? Aproape că o auzea pe Katharine poruncindu-i: *Fă-o să se simtă bine, flatează-o puțin. Apoi s-ar putea să ne dea niște bani*… În mod limpede, mersese prea departe pentru gustul lui Katharine. Își depășise cu mult îndatoririle. Și, ca o proastă, Agatha îi căzuse în plasă. Îi trecu prin minte că înscenase chiar și împotmolirea mașinii în nisip, ca să o prindă cu garda jos și să fie singură cu el.

Muștele îi bâzâiau în jurul urechilor, acoperindu-i vocile din minte. Mama ei, blândă, dar fermă, spunându-i că ar fi trebuit să știe mai bine. Și Archie. Pe tonul rece, plin de ură, pe care îl auzise prima dată la Harrogate. Ridiculizând-o pentru că spera că o va mai dori vreun bărbat acum – cu atât mai puțin un bărbat atât de tânăr ca Max.

Și după aceea vocea lui Max pătrunse prin celelalte. Amintirea momentului în care o rugase să se întoarcă cu el la Londra. De ce ar fi insistat să petreacă aproape o săptămână înghesuită în tren, dacă nu era decât o prefăcătorie?

Katharine continua să o privească, așteptând un răspuns. Agatha clocotea de indignare în fața acestei tentative calculate de a o avertiza. În mod clar, Katharine era geloasă. Cândva îl ținuse pe Max sub vraja ei, dar el se eliberase. Și nu suporta să vadă că era atras de altcineva.

— Am înotat împreună. Agatha încercă să nu lase nicio emoție să i se întrevadă în glas. A fost o zi toridă și am decis să intrăm în apă. Max s-a

purtat ca un gentleman ireproșabil. Și-a ținut ochii închiși cât am stat în apă.

Katharine nu zise nimic un moment. Apoi adăugă:

— O, mă surprinzi, Agatha. Nu credeam că ești un spirit atât de… *liber*.

Agatha strânse din maxilar.

— Dă-mi voie să-ți reamintesc, Katharine, spuse ea, străduindu-se să-și stăpânească vocea. Tu ești căsătorită. Max nu. Și nici eu. Ce contează pentru tine dacă ne bucurăm unul de compania celuilalt?

— O! Te rog, nu-mi spune că ești îndrăgostită de el!

— Nu fi ridicolă! simți Agatha că roșește. Nu înțeleg de ce ești atât de pornită: poate că ar trebui să-ți pui *tu* această întrebare!

Era ca și când ar fi tras cu arma. Katharine căzu brusc la pământ. Stătea în nisip, cu capul în mâini.

— Katharine! îngenunche Agatha lângă ea. Ce este?

Katharine ridica fruntea puțin. Avea ochii plini de lacrimi.

— Îmi… îmi pare rău. Mă urăsc!

— Te urăști? Inima Agathei bătea să-i spargă pieptul. Atunci avea dreptate? Katharine era îndrăgostită de Max?

— Eu… nu este… murmură Katharine.

— Eu… nu este el. Îi tremură gura când vorbi. M… Max. Încerc să… controlez oamenii, vezi tu. Știu că nu este bine, dar eu… este… Strânse buzele, ca și când s-ar fi temut de ce ar fi putut spune.

Agatha îi luă mâna.

— Despre ce este vorba? Îmi poți spune?

— Nu… nu p… pot. Dinții lui Katharine clănțăneau la fiecare silabă. C… credeam că pot s-o fac… d… dar nu pot.

— Trage aer adânc în piept!

Agatha îi șterse o lacrimă de pe față.

— Așa. E mai bine. Nu încerca să vorbești dacă nu poți.

Când reluă discuția, vocea lui Katharine era ceva mai sigură.

— M-am… bazat prea mult pe Max. Mi-a fost prieten. M-a alinat.

— Dar îl ai pe Leonard acum, nu-i așa? Agatha își ținu respirația, întrebându-se ce urma.

— Nu îl am. Scoase un sunet, ceva între un hohot și un suspin. Nu îi pot fi soție, Agatha. Nici lui Leonard și nici altcuiva.

— Ce? De ce?

O clipă îi trecu prin cap că avea să-i mărturisească faptul că prefera femeile. Dar nu era posibil, nu-i așa? După spusele lui Max, era o devoratoare de bărbați.

— Am vrut să îți spun în ziua nunții, dar mi-a fost teamă. Știi, nu am spus niciodată nimănui. Katharine lăsă ochii în pământ, uitându-se la o fâșie de nisip dintre ele.

— Ce? șopti Agatha. Ce ai vrut să spui?

Katharine ridică privirea spre ea, apoi se uită într-o pane, spre orizont.

— Când a murit Bertram – în ziua în care s-a sinucis – trimisese după un doctor. Să mă vadă pe mine. Căută în buzunar și scoase o batistă să-și șteargă nasul. Aveam… probleme, vezi tu.

Tăcu din nou. Agatha își ținu respirația, temându-se că orice ar fi întrebat acum ar fi sunat ca și când ar fi iscodit-o.

— Eu… nouă… ne era greu. Imposibil… să… se fâstâci Katharine, cercetând chipul Agathei. Înțelegi ce zic?

Agatha încuviință. Nu înțelegea. Nu tocmai. Nu era sigură dacă tânăra vorbea despre viața ei sexuală cu primul soț sau despre neputința lor de a concepe un copil. Dar simți, că dacă ar fi întrebat, ar fi fost ca și când ar fi împuns un melc care se căznea să iasă din cochilie.

— Am vrut, desigur, continuă Katharine. L-am adorat pe Bertram din momentul în care am dat cu ochii de el. Dar în noaptea nunții… noi… eu… adică, ți se spune că va fi dureros prima dată, nu-i așa? Dar nu mi-a trecut niciodată prin cap că ar putea să doară atât de mult. Și nu a fost mai ușor nici după, niciodată. De fiecare dată când… își duse batista la nas. După șase luni, am decis să chemăm un doctor. Eram în Egipt pe atunci și era la scurt timp după război, așa că nu a fost ușor să găsim unul. M-a consultat. Nu voi uita niciodată expresia de pe figura lui când mi-a zis să mă îmbrac. L-am întrebat ce era în neregulă cu mine, dar nu a vrut să-mi explice. Mi-a răspuns că trebuia să îl vadă pe soțul meu întâi.

Agatha văzu o nouă lacrimă curgând de pe chipul lui Katharine în nisip.

— Abia mai târziu am aflat.

Închise ochii, iar în colțuri avea urme de lacrimi.

— Poate că limba a fost de vină. Vorbea arabă, desigur, iar engleza lui era limitată. Dar s-a exprimat complet lipsit de menajamente. I-a spus lui Bertram că se căsătorise cu un bărbat, nu cu o femeie.

— Poftim?

Agatha rămase cu gura căscată. Era de necrezut. O văzuse pe Katharine, goală, la *hammam*, în Damasc. Avea genul de trup pe care femeile îl invidiau și la care bărbații visau. Un exemplu atât de perfect de feminitate era greu de imaginat. Ce nemernicie fusese în mintea doctorului?

— Descoperise că nu am… părți femeiești. Nu înăuntru, cel puțin. Nu am uter, nu am ovare. Și doar un foarte mic… Vocea i se stinse, iar chipul îi deveni spectral. De aceea era atât de dureros, înțelegi.

— O, Katharine…

Agatha o cuprinse în brațe, simțind că i se cutremurau umerii de hohote. Acum înțelegea totul. Sinuciderea. Expresia din ochii lui Katharine când înainta spre altar, în biserica din Bagdad. Ritualul nocturn de îmbăiere, menit să îl țină pe Leonard la distanță. Și felul în care se juca cu bărbați ca Max – chiar și asta era de înțeles, văzută în noua lumină. Ce nenorocire să fii atrasă de un bărbat, să simți că și el este atras de tine și să știi tot timpul că dorința nu se poate descătușa niciodată.

— Nu există… nicio denumire pentru asta, ridică Katharine fruntea, ștergându-și fața cu batista. Am încercat să aflu, desigur, când m-am întors în Anglia. Sunt un monstru al naturii, asta e tot ce spun cărțile medicale. O persoană din zece mii se naște ca mine. Blestemul este că arătăm ca niște femei adevărate – pe din afară. Și *simțim* ca femeile adevărate.

— Katharine, iartă-mă – trebuie să te întreb.

Agatha se opri. Nu era vorba de curiozitate. Dacă o putea ajuta în vreun fel, trebuia să știe.

— De ce te-ai căsătorit cu Leonard?

Chipul lui Katharine fu traversat de o expresie resemnată.

— Mă gândeam că mă vei întreba. Și nu îți va plăcea răspunsul. Adevărul este că nu am avut de ales. Cei de la muzeu nu au fost de acord să fiu aici în calitate de femeie necăsătorită. Dacă nu mă căsătoream, mi-aș fi pierdut slujba. M-a cerut în căsătorie și am acceptat.

— Știe?

— Dumnezeule, nu! Katharine tresări ușor. Crezi că s-ar fi însurat cu mine dacă ar fi știut? Chiar dacă aparent este rece ca un pește se pare că tânjește după… treaba aceea… ca orice bărbat.

— Dar trebuie să-ți fi dat seama în ce te băgai?

— Nu tocmai, spuse Katharine ridicând din umeri. M-am gândit că se căsătorea cu mine pentru că era convenabil pentru amândoi. Nu trădase niciodată vreun interes față de femei. De fapt, m-am întrebat dacă nu cumva e homosexual. Când mi-am dat seama că nu era, m-am… ei bine, m-am convins că aș putea face ce am făcut cu alți bărbați: să îl las să facă… anumite lucruri… dar să nu se apropie prea mult, să îl țin la distanță. Dar este… Se întrerupse, clătinând din cap. A fost foarte răbdător la început, dar acum mă întreabă întruna când îl las să vină în patul meu.

— Îl iubești?

— Ce întrebare! Katharine plescăi din limbă. Îmi place. Îl respect. Dar… Nu știu dacă aș mai putea iubi vreodată pe cineva. Nu după Bertram.

— Este de înțeles, încuviință Agatha. Dar este corect să îl chinui astfel? Nu ai putea face un fel de… compromis? se întreba cum să spună ce gândea, fără ca lucrurile să fie și mai înfiorător de stânjenitoare pentru Katharine.

— Ce vrei să spui?

Agatha ezită.

— Nu este treaba mea să îți zic cum să te comporți în propria căsătorie, Katharine. Dar nu ar fi mai bine să dai cărțile pe față? Nu pot să cred că un bărbat atât de inteligent ca Leonard nu ar arăta o oarecare înțelegere, dacă ar cunoaște detaliile.

— Dacă ar lua-o în direcția opusă? Dacă ar anula căsătoria?

— Te iubește?

— Zice că da.

— Atunci, își va aminti legămintele pe care le-a făcut, nu? întrebă Agatha. *La bine și la rău. Până ce moartea ne va despărți.*

— Nu îmi imaginez nimic mai rău decât să ți se spună că soția ta este incapabilă de singurul lucru care face ca mariajul să fie diferit de orice altă relație.

— Dar *există* lucruri mai rele, răspunse Agatha. Boală. Invaliditate. Oamenii se căsătoresc și rămân împreună în ciuda unor astfel de lucruri. Se opri. Spui că este foarte răbdător. Nu poți să îi acorzi o șansă? Șansa de a găsi o cale s-o scoți la capăt? Căci, dacă *nu* îi explici, te condamni la o viață plină de suferință, nu-i așa? Nicio slujbă nu merită asta.

Katharine tăcu. Avea o privire distantă.

— Trăiești în minciună, așa cum am făcut și eu cu Archie la sfârșit, povesti Agatha. Știu cum este. E o povară insuportabilă. De aceea am avut o cădere nervoasă – și ți s-ar putea întâmpla același lucru dacă nu îi spui lui Leonard.

Katharine încuviință. Fu o mișcare vagă, abia sesizabilă.

— Știu că ai dreptate. Dar nu sunt sigură că sunt îndeajuns de curajoasă. Cum i-aș putea spune?

— Ei bine, mie mi-ai spus. Este un început, nu-i așa?

— Presupun că da. Dădu din nou din cap, cu ceva mai multă convingere de data asta. Însă nu vei zice nimănui, bine? Nici lui Max, nici lui Nancy. Nu aș suporta să șușotească toată lumea despre mine.

— Bineînțeles că nu, îi strânse mâna Agatha. Îți promit, secretul tău este în siguranță la mine.

24

Trecură câteva ore până când Agatha o revăzu pe Katharine. Când se întoarseră la casa expediției descoperiră că un funcționar de la Consulatul Britanic din Bagdad sosise la gara care făcea legătura cu drumul spre Ur și se îndrepta spre ei. Vestea făcu pe toată lumea să se apuce frenetic de treabă. Micul dejun fu strâns în grabă și toți cei prezenți – inclusiv Agatha și Nancy – fură însărcinați să curețe o parte a casei în mare viteză.

— De ce vine? întrebă Nancy peste umăr, aranjând pernele de pe canapea.

— Nu știu, strigă Agatha.

Treaba ei era să golească scrumierele, care erau împrăștiate prin toată casa, pline vârf de chiștoace de țigară de dimineață.

— Presupun că trebuie să supravegheze lucrurile, dat fiind că se dezgroapă atâtea bunuri valoroase aici.

— Cred că vine din pricina problemelor din Basra.

În ușă apăru fața lui Michael, încadrată de favoriții roșcați.

— A avut loc o răscoală în apropierea graniței. Nu avem niciun motiv de îngrijorare, dar s-ar putea să vrea să fim cu ochii pe ce se întâmplă.

Max fusese trimis să îl ia pe vizitator. Când ieși pe porți cu mașina, casa arăta destul de respectabil. Agatha și Nancy se uitară pe fereastra camerei de zi la Leonard și Katharine, care mergeau să îl întâmpine pe noul sosit.

— L-am mai văzut, explică Nancy. Este adjunctul înaltului comisar. Îl cheamă Hugh Carrington. Mi-e teamă că nu a fost tocmai amabil.

— În legătură cu Delia?

Nancy încuviință.

— A încercat să mă păcălească. A susținut că nu are rost să fac presiuni, căci chestiunea este restricționată de Legea Secretelor Oficiale. Când am insistat să îl văd pe șeful lui, a devenit foarte meschin. Nu a *spus* nimic neplăcut, dar avea o atitudine glacială. M-a făcut să mă simt ca o pacoste, ca un oaspete nepoftit.

Agatha și Nancy nu se văzură cu Hugh Carrington față în față decât mai târziu în ziua aceea. Max le duse cu mașina la săpături, astfel ca Leonard și Katharine să poată rămâne singuri cu el.

La umbra ziguratului era ridicat un cort, în care Nancy stătea să citească, în vreme ce Agatha se duse la unul din noile tranșee. Max îi dădu o mistrie și o perie și îi arătă ce să facă.

— Dacă găsești ceva, orice, strigă! zise el.

Era incitant să îngenunchezi acolo în nisip, ca un adevărat arheolog, în scurt timp, Agatha lovi cu mistria în ceva tare. Îndepărtă nisipul cu peria, scoțând la iveală vârful a ceva albastru și sticlos. Îl strigă pe Max, care veni alergând.

— Un ciob dintr-un pocal, după cum pare, spuse el. Nu îți face prea multe griji că n-o să-l scoți întreg – este mult mai recent decât perioada care ne interesează: are maximum o mie de ani.

— O! Ce păcat!

Max zâmbi, văzând expresia descurajată a Agathei.

— Îl poți păstra dacă viei. Du-l acasă, ca să îți amintești de această vizită.

Când se întoarseră, Agatha avea o pungă plină. Cioburile colorate îi aminteau de fragmentele de sticlă pe care le găsea uneori pe malul mării, în copilărie. Bucăți mici, albastre, verzi și de culoarea ambrei, cu marginile tocite de valuri. Își întinse noile descoperiri pe patul din camera ei din anexă, mișcându-le în soare, astfel încât să scânteieze ca niște bijuterii.

Are maximum o mie de ani.

Zâmbi, amintindu-și cuvintele lui Max. Se întinse lângă comoara ei, închise ochii și se lăsă asaltată de imaginile zilei. Era periculos să își lase mintea să zboare? Să își imagineze un fel de viitor cu acest bărbat? Era măcar posibil, cu viața pe care o ducea el?

Ațipise când o trezi vocea lui. Era de partea cealaltă a ușii, anunțând-o că venise timpul să meargă în satul beduinilor, la ospățul șeicului.

— Te duc pe tine mai întâi, dacă nu te deranjează, spuse Max când deschise ușa. Avea un ton serios. Se întrebă de ce. Apoi văzu că Duncan venea pe coridor spre el. Pierre, Michael și Duncan vor veni cu tine. Apoi mă voi întoarce după Katharine și Leonard și oaspetele nostru.

Max îi luă în camionetă, bărbații în spate, pe saci, iar Agatha și Nancy în față. Agatha era la mijloc, cu piciorul lipit de schimbătorul de viteze. La un moment dat, mâna lui Max alunecă. Îi simți pielea fierbinte prin materialul fustei.

— O, îmi pare rău!

Își retrase mâna, privind într-o parte. Văzu că încerca să nu zâmbească. Zâmbi și ea, știind că Nancy nu avea să vadă. În minte îi veniră din nou imagini ale zilei precedente. Corpul lui lucind de apă, fața plutind deasupra ei, când stătea întinsă în nisip, expresia din ochii lui când o sărutase.

— Acela este Hamoudi? Vocea lui Nancy o smulse din reverie. Se uita pe fereastră, umbrindu-și ochii.

— Da, el este.

Max flutură mâna spre silueta în mantie, îndreptându-se spre ei călare pe un catâr. Când se apropiară, se aplecă pe fereastră și spuse ceva în arabă. După o scurtă conversație, porniră din nou.

— S-a dus să le spună despre vizitatorul nostru, spuse Max. Poate să fie greu dacă apar funcționari guvernamentali neinvitați. Îi face pe membrii tribului să nu se simtă în largul lor, iar lucrurile sunt oricum delicate.

— Va fi bine? Nancy părea puțin agitată.

— O, da, nu îți face griji, te rog! vorbi Max. Este vorba doar de etichetă, știți – să facem lucrurile ca la carte. Este foarte important în această parte a lumii. Încetini când întrezăriră satul alcătuit din corturi. Apropo, să nu vă simțiți ofensate dacă vă așază într-un alt loc față de noi ceilalți. Vedeți voi, femeilor nu li se permite să participe la ospăț. Femeile occidentale au voie, dar sunt ținute departe de bărbați.

Opri lângă gardul de lemn care împrejmuia satul. Când coborâră, Agatha simți aroma îmbietoare de carne friptă. Venea de la o groapă săpată în nisip. Lângă ea, suspendat deasupra focului, se afla un cazan imens de cupru, în care amestecau doi bărbați în mantie.

— Veniți să-l cunoașteți pe șeic, spuse Max. Dar nu încercați să îi strângeți mâna – nu au voie. Doar înclinați din cap.

Șeicul Munshid al Ghazi era un bărbat izbitor, care purta pe cap o podoabă verde-smarald și avea o barbă vopsită cu henna. Le salută

înclinându-se sub larga boltă cafenie a cortului său deschis. După ce fuseseră prezentate, Agatha și Nancy fură îndemnate să se îndrepte spre capătul îndepărtat al spațiului enorm în care avea să se desfășoare ospățul. Se așezară pe perne în culori strălucitoare, pe piei de capră, uitându-se la Max care îi prezenta șeicului pe Michael, Pierre și Duncan.

Când Max se duse să îi ia pe ceilalți de la casa expediției, Agatha auzi niște chicoteli înăbușite, venind de undeva din spatele lor.

— Cine este? Le auzise și Nancy.

Agatha privi peste umăr. Cortul avea un separeu și văzu ceva mișcându-se prin țesătură – un cot sau un umăr care dispăru într-o clipă.

Abia după ce sosi Katharine și se așeză lângă ele aflară ce se întâmpla.

— Acelea sunt nevestele șeicului, zise ea. Nu au voie să stea cu noi, dar le place să privească pe furiș și să asculte ce se întâmplă.

Cortul se umplea de bărbați beduini. Agatha pierdu numărul la treizeci. După ce toată lumea se așeză într-un cerc mare, șeicul dădu o poruncă și un bărbat din stânga sa ieși, întorcându-se cu un șoim așezat pe încheietură. Puse pasărea pe o stinghie în mijlocul cortului. Max se aplecă spre șeic și îi spuse ceva în arabă. Agatha și Nancy se uitară la Katharine.

— Îl felicită pe șeic pentru pasărea magnifică, spuse Katharine. Face parte din ritual. Pentru că-l plătim să ne protejeze, trebuie să ne arate trofeul, iar noi trebuie să-l complimentăm. Zâmbi. Nu vă faceți griji, nu durează mult. În scurt timp va sosi mâncarea.

În curând, șoimul fu scos afară și apărură trei bărbați, cărând un cazan imens de cupru pe care Agatha îl văzuse când sosiseră. Îl așezară în mijlocul cercului, deasupra oaspeților împrăștiindu-se fuioare de fum. Aerul era plin de amestecul îmbietor de mirodenii și miel fript.

— Oala e plină de orez, spuse Katharine, iar carnea se face la proțap, apoi se pune deasupra. Vor aduce imediat bucăți de lipie. Trebuie să luați direct din cazan și să mâncați cu degetele.

Mai întâi fură serviți bărbații. Agatha simți că îi ghiorăie stomacul privind spre șeic și bărbații mai vârstnici ai satului, care se îndreptau unul după altul spre cazan, urmați de Max și ceilalți, apoi, în cele din urmă, de beduinii mai tineri. Avea să mai rămână ceva?

Nu trebuia să-și facă griji. După ce toți cei prezenți în cerc se serviră de mai multe ori, cazanul era încă pe jumătate plin. Când se săturară și femeile, fu ridicat și așezat într-un alt cerc, în care stăteau oaspeții mai puțin importanți. Agatha îi observă pe Hamoudi și Saleem printre ei.

Între timp, în cercul șeicului circulau farfurii cu dulciuri și se servea cafeaua. Agatha mușcă din ceva pătrat, maro pe deasupra și asemănător cu un biscuit pe dedesubt.

— O, este delicios! mai luă unul de pe farfuria întinsă. Ce e?

— Se numește *holwah tamar*, spuse Katharine. Se face cu curmale, nuci și semințe de susan.

— Ce se întâmplă acolo?

Nancy se uita spre partea din fața cortului. Lângă prag se adunaseră o mulțime de bărbați și femei zdrențuroși. Păreau subnutriți și se uitau în cort cu chipuri nerăbdătoare.

— Așteaptă resturile, răspunse Katharine. Primesc ce mai rămâne în oală după ce termină servitorii. Oasele, în mare, și puțin orez. Dar sunt cerșetori. Primesc orice li se oferă.

Femeile se uitară ce se întâmplă după ce cazanul fu dus afară. Mulțimea care aștepta se aruncă asupra mâncării, iar când oala cea mare fu ridicată, o înclinară spre cort astfel încât cei dinăuntru să vadă că era goală-goluță.

Șeicul se ridică în picioare și înclină din cap spre bărbații așezați în jurul său. Părea că este pe cale să țină un discurs. În schimb, își strecură o mână în interiorul șalului drapat în jurul umerilor și scoase un pistol. Se auzi un murmur colectiv când îl îndreptă spre Leonard Woolley.

— O, Dumnezeule! șuieră Katharine. Ce face?

Leonard se uită spre Max, care spuse ceva în arabă. Șeicul râse și îi răspunse. Katharine icni, prinzând-o pe Agatha de braț.

— Ce se întâmplă? șopti Agatha. Ce-a spus?

— Max l-a întrebat dacă arma este încărcată. Katharine o strânse mai tare. A zis că da, altfel ce sens ar avea… Și că l-a cumpărat cu banii care i-au fost plătiți de către…

Când îl văzu pe Max ridicându-se de pe pernă înțepeni. Vorbea din nou cu șeicul. Arăta ceva din afara cortului. Cu un zâmbet larg, șeicul se întoarse și ținti. Glonțul trecu pe deasupra capetelor beduinilor, urmat

degrabă de un pocnet îngrozitor care se auzi afară. Toți beduinii izbucniră în râsete, dând buzna afară să vadă ce lovise șeicul.

Max dădu fuga în locul în care stăteau femeile.

— Nu vă alarmați! spuse el. E doar una din urnele în care duc apă. M-am gândit că ar fi bine să-l distrag făcându-l să exerseze ținta!

— E nebun! pufăi Katharine. Bietul Len, s-a făcut alb ca varul!

— Crezi că ar trebui să te duci la el? întrebă Nancy.

— Nu pot, spuse Katharine ridicând din umeri. Ar fi considerat ceva foarte rău din partea noastră dacă ne-am duce spre partea cortului în care stau bărbații.

— Dar Max a venit la noi.

— Mă tem că este altfel, spuse Max zâmbind larg. Extrem de părtinitor, știu, dar așa stau lucrurile în triburile astea. Se întoarse și văzu că șeicul și supușii săi reveneau să-și termine cafeaua. Ar fi bine să mă întorc, conchise el, sau s-ar putea să îl îndrepte în direcția aceasta.

După câteva minute, Max reveni.

— Șeicul are o solicitare specială. Se uită la Katharine, apoi la Agatha. Vrea să vă uitați la câteva dintre soțiile lui. Au diverse probleme de sănătate, se pare.

— *Câteva* dintre soțiile lui? Câte are?

— Vreo douăsprezece, cred. Dar s-ar putea să își mai fi luat vreo două de când am întrebat ultima dată. Max părea să se străduiască să își rețină zâmbetul. Și tu ai fost soră medicală, nu-i așa? Crezi că i-ai putea da o mână de ajutor lui Katharine?

— Ei bine… Da, presupun că da, ezită Agatha. Dar nu avem niciun echipament medical…

— Avem, spuse Katharine. Trusa de prim ajutor este în portbagajul mașinii.

Max și Nancy se duseră să o aducă, iar ceilalți se îndreptară spre interiorul cortului, prin separeu. Nevestele șeicului așteptau toate acolo, stând la rând pe perne. Chicotelile se întețiră când le zăriră pe Katharine și pe Agatha.

— Aș vrea să fi putut veni Max cu noi aici, spuse Katharine. Vorbește arabă mult mai bine decât mine. Va trebui să ne descurcăm cum putem, presupun.

Femeile păreau să aibă între șaisprezece și aproape patruzeci de ani. Erau cincisprezece și toate făcură un pas înainte când Katharine întrebă cine era bolnavă. Prima arătă spre ochi.

— Avem acid boric în trusa de prim ajutor?

Agatha privi spre Katharine, care zâmbi.

— O, crezi că este conjunctivită?

— Ei bine, ar putea fi… Katharine râse înfundat. Tocmai mi-am dat seama ce se-ntâmplă. Am fost aici anul trecut – la același ospăț – și i-am dat acid boric uneia dintre soțiile șeicului, spunându-i să se spele pe ochi cu el. Dar se pare că a înțeles greșit și l-a băut în schimb.

— O, Doamne – ce s-a întâmplat?

— A născut gemeni câteva luni mai târziu. Doi băieți. Presupun că șeicul speră că le voi da tuturor nevestelor sale acid boric!

Ca și când l-ar fi strigat, auziră vocea șeicului dincolo de separeu. Vorbea cu Max. Buzele lui Katharine zvâcniră. Se lovi cu palma peste gură.

— Ce spune?

— *Kathun* – adică eu – face minuni. Întreabă dacă Max are niște pudră magică în cutia lui…

Era bine să o vadă pe Katharine râzând. Soțiile li se alăturară și trecu o vreme până ce ea și Agatha să poată afla cine era cu adevărat bolnavă. După ce le dădură remedii pentru durerile de cap, iod și după ce le arătară cum să se spele pe ochi dacă aveau dureri, își luară rămas-bun și se întoarseră la camion.

Nu mai rămăseseră decât ele, căci Max îi dusese deja pe ceilalți înapoi la casa expediției. Katharine se urcă în mijloc, între Agatha și Max.

— Vizitatorul nostru ne-a zis că vrea să rămână peste noapte, spuse Max pornind motorul. A spus că nu dorește să doarmă pe tren.

— O, ce pacoste! plescăi Katharine. Eram sigură că va apărea când e casa plină. Va trebui să îi dăm camera lui Leonard, presupun.

Agatha se uită într-o parte. Katharine avea o expresie indescifrabilă. Nu stătuse prea mult pe gânduri să îi ofere patul lui Leonard. Ar fi putut, desigur, să-l roage pe Max să își cedeze camera și să doarmă pe acoperiș. Agatha simți că era o decizie calculată. Poate că aceasta era noaptea în care îi va spune soțului ei adevărul.

25

Katharine nu dormea când veni Leonard la culcare, dar se prefăcea. Stătea treaza în întuneric de o eternitate – așa părea repetând totul în minte. Dar când auzi ușa deschizându-se, știu că nu o va putea face.

În ultimele șase săptămâni invocase scuze peste scuze. În noaptea nunții – singura noapte în care fuseseră doar ei doi la casa arheologilor – pretinsese că avea ciclul lunar. Fusese prima din numeroasele minciuni. Nu avusese niciodată ciclu – auzise doar alte femei vorbind despre asta. Apoi, după mai bine de o săptămână, îi spuse că avea o infecție digestivă care o făcea să se simtă slăbită. După aceea se folosise de ceilalți drept scuză, spunând că se simțea inhibată de prezența atâtor oameni în complex.

Trecuse o lună de căsătorie în care el o privise îmbăindu-se. Acum devenise ritualul lor în fiecare noapte. Bătea la ușa Sălii cu Antichități, spunându-i că avea să se bage la culcare. Acesta era semnalul. Și când stătea acolo, goală, gata să intre în cadă, auzea sunetul inconfundabil al taburetului de lemn pe care-l scotea afară în fiecare seară pentru a se urca pe el.

Cu două nopți în urmă, bătuse la ușă și o întrebase dacă putea să vină în camera ei când se duce la culcare. Spre rușinea ei, îl invocase pe Bertram drept scuză, mormăind prin ușă că era aniversarea morții sale și că se simțea prea tristă pentru a avea companie. Încă o minciună. Bertram murise primăvara. Dar Leonard nu știa asta. Nu știa foarte multe. Însă acum era acolo. În dormitorul ei. Nu avea unde să se ducă în altă parte.

Închise ochii strâns când îi auzi pașii pe podea. Apoi auzi foșnetul hainelor pe care și le scotea și un vag scârțâit când le așeza pe speteaza scaunului. Simți că se mișcă patul când se urcă în el. Trupul îi înțepeni. Stătea cu fața la perete. Îi simți brațul atingându-se de al ei. Fu o mișcare blândă, șovăielnică.

— Katharine, ești trează? Stătu complet nemișcată, temându-se și să respire, ca nu cumva ritmul să o trădeze. Auzi vocea Agathei în minte. *Dă-i drumul! Acum este șansa ta! Nu poți continua în felul acesta*…

Nu. Nu putea. Doar gândul de a deschide gura, de a rosti cuvintele acelea incriminatoare în timp ce el stătea întins lângă ea o făcea să i se facă rău de frică.

După un minut sau două îl simți întorcându-se pe partea cealaltă. Se dăduse bătut. Totuși, stătu acolo, paralizată, până când auzi respirația regulată, de om adormit.

Dar mâine? Și a doua zi, *și poimâine*… Vocea Agathei din nou.

Trebuia să-i spună. Trebuia, dar nu astfel. Nu în dormitor, sursa tuturor problemelor. Și nu față în față. Căci nu putea îndura reacția pe care avea să o declanșeze mărturisirea ei. Furia și mila și incredulitatea, îmbinate într-o privire disprețuitoare. Aceeași privire pe care o văzuse în oglindă în ziua în care o consultase doctorul.

Îi voi scrie o scrisoare. Ideea îi veni brusc. Era mult mai bine pentru el să o citească decât să o audă. I-o va lăsa să o găsească când era în altă parte, undeva departe, încât să nu îi pună întrebări până nu va avea ocazia să se calmeze. Agatha și Nancy îi vor oferi scuzele de care avea nevoie. Mâine era ultima lor zi. Va sugera un picnic lângă râu. Doar ele trei.

Trase adânc și lung aer în piept, întinzându-se puțin în încercarea de a elibera tensiunea din toți mușchii. Încercă să se gândească la lucruri obișnuite, la ce își vor lua să mănânce, dacă Nancy va dori să înoate, cum să aranjeze totul, astfel încât să poată aduce camionul la timp pentru a-i lua pe ceilalți de la săpături. Făcu o listă mentală pentru picnic, sperând că o va prinde somnul înainte să o termine. Cum nu funcționă, încercă să enumere toată mâncarea pe care o aveau în cămară la casa de expediții. Orice, doar să blocheze celelalte gânduri. Trebuia să doarmă. Trebuia.

•

De cealaltă parte a curții, Nancy era trează și ea. Nu era sigură ce o trezise din somnul adânc, dar când se întoarse în pat, simți o durere ascuțită în pântec.

Își duse mâna acolo, trecând-o pe pielea întinsă, pe deasupra cămășii de noapte. Era din pricina a ce mâncase la ospăț? Se gândi la miel, prăjit

într-o groapă deschisă. Dacă se așezaseră muște pe el? Sau poate că nu fusese gătit bine.

Se întoarse pe spate și durerea încetă. Dar se trezise de-a dreptul. Se întrebă cât era ceasul. Nu se vedea nici urmă de zori pe fâșia de cer acoperită cu stelele de dincolo de fereastră. Închise ochii, știind ce avea să vadă.

Chipul lui.

Singură, noaptea târziu, îi simțea lipsa mai tare decât oricând. Întrebările familiare îi invadară mintea. Unde era în acest moment? Ce făcea? Cu cine era?

Va veni?

Întrebarea era mereu acolo, o șoaptă tulburătoare, care, în momente ca acestea, devenea îndeajuns de sonoră, încât să înece orice alt gând. Se întrebă dacă avea să găsească o scrisoare când se va întoarce la Bagdad. Nu îi spusese, în ultima lui scrisoare, cum stăteau lucrurile cu soția sa. Poate că hotărâse că ar fi prea crud să-i zică până de Crăciun. Trebuia să se gândească la fiica lui, desigur: nu era corect să îi strice acea perioadă a anului.

Să-i spună despre copil dacă se năștea înainte să vină în Bagdad? Scrisese scrisoarea aceea în imaginația ei de nenumărate ori. Își promisese să nu recurgă niciodată la șantaj emoțional. Dar din momentul primei fâlfâiri înăuntrul ei, dorința de a-i spune devenise copleșitoare.

Cum ar reacționa la o astfel de scrisoare? Ar sări în următorul tren? I-ar duce pe ea și pe copil înapoi la Londra? Unde ar locui? Nu era tocmai bogat și avea o soție și un copil de întreținut. Iar ea nu avea altceva decât banii pe care îi lăsase Delia, care nu vor ține mult în Londra. Dar spusese că nu putea locui în Bagdad…

Simți că i se întoarce stomacul – o senzație diferită de crampele de durere de dinainte. Era golul familiar pe care îl aducea panica. Dacă nu venea niciodată? Ce fel de viață își va face pentru ea și copil? La cine putea apela când Agatha va pleca acasă?

Mintea îi zumzăia de prea multe întrebări. Trebuia să înceteze să se mai gândească. Să adoarmă din nou. De dragul copilului, ca și de-al ei. Ca să uite, încercă să găsească nume pentru copil. Va fi băiat sau fată? Citise într-o revistă că femeile aveau al șaselea simț cu privire la sexul

pruncului pe care îl purtau în pântec, dar nu era valabil în cazul ei. Încercă să se gândească la numele care s-ar potrivi atât unui băiat, cât și unei fetițe. O luă de la A la Z.

Alex… Frances… Hilary… Kim…

Înainte să ajungă mai departe, adormi.

•

Katharine scrise scrisoarea înainte de micul dejun, în timp ce Leonard se afla în Sala cu Antichități. Fu cea mai dificilă scrisoare pe care o scrisese vreodată în viața ei. Își deschidea sufletul în fața bărbatului în mâinile căruia se afla întregul ei viitor. Faptul că știa că era lucrul necesar nu o făcea să fie mai puțin înfiorător.

Când în cele din urmă termină, nu o putu împinge pe sub ușa dormitorului lui deoarece înăuntru se afla Hugh Carrington. Și nu voia să o lase unde o putea găsi cineva. Va trebui să aștepte până când pleca musafirul.

Între timp, se ocupă cu pregătirile pentru picnic, instruindu-l pe Ibrahim în legătură cu mâncarea și adunând pături, perne și prosoape. Își puse aparatul de fotografiat în geanta în care se afla costumul de baie. Intenționase să facă poze toată săptămâna, dar nu avusese șansa. I-ar fi plăcut să aibă o fotografie înrămată cu ea și Agatha, atârnată pe peretele din camera de zi. Ar fi un bun prilej de conversație pentru viitorii vizitatori.

Dacă vei mai fi aici.

Rămase cu mâna în aer când scoase scrisoarea din geantă. O va da afară Leonard după ce va citi scrisoarea? Se va întoarce de la picnic și își va găsi bagajele făcute?

Se auzi o bătaie bruscă la ușă, care o smulse din gândurile negre.

De partea cealaltă a ușii se afla Max.

— Vrea să vadă săpăturile înainte să ia trenul. M-am gândit c-ar fi bine să te avertizez.

— Chiar nu-i plac femeile, nu-i așa? oftă Katharine. A fost foarte nepoliticos cu mine ieri. A spus că a fost surprins să audă că lucram la săpături deoarece credea că un bărbat atât de distins ca Leonard nu și-ar dori să fie distras de faptul că soția lui se află aici. Își dădu ochii peste cap. Ce tupeu!

Max clătină din cap.

— Da, este teribil de modă veche.

— Ei bine, nu îți face griji – intenționez să mă țin deoparte până când se va întoarce la Bagdad. Le voi duce pe Agatha și pe Nancy la un picnic. Vrei să te întorci după ce îi duci pe ceilalți ca să ne conduci cu mașina până la râu? Ne poți lua după prânz.

— E înțelept? Max se încruntă. Să vă las acolo singure?

— Sunt doar două ore – și-o să iau una din puști. Nu îmi imaginez că am prezenta cine știe ce interes pentru bandiți, fără vehicul.

— Hmm. Nu părea convins. Ei bine, dacă ești sigură.

— Am aranjat totul. Chipul ei fu traversat de un zâmbet rece. Agatha va fi extrem de încântată. Îi place să înoate, nu-i așa?

•

Locul pe care îl alesese Katharine pentru picnic se afla într-un crâng de copaci de pe malul râului. Aveau crengile joase, aproape atingând apa verde ca smaraldul, de parcă ar fi fost sălcii.

— Sunt plopi babilonieni, de fapt, spuse Katharine când Agatha se referi la ei, dar arată, într-adevăr, ca niște sălcii. Întinse o pătură sub unul din copaci și așeză perne pe ea. Mă gândeam ca poate lui Nancy i-ar plăcea să stea la umbră în timp ce înotăm.

Agatha se uită spre locul în care stătea Nancy. Găsise o fâșie de flori sălbatice – mici spice mov-albăstrui, ca lupinul – și dusese una la nas.

— Păcat că nu am încă un costum de baie să ți-l împrumut! continuă Katharine. Nu-l am decât pe acesta.

— Nu contează. Agatha răspunsese fără să se uite în jur. Dacă încerca să scoată de la ea detalii despre ieșirea cu Max, nu avea de gând să îi facă pe plac.

— Trebuie să fumez mai întâi oricum.

Katharine se duse la poșetă, care atârna de ramura unui copac. Agatha se așeză pe una din perne, uitându-se la râul care curgea agale pe lângă ele, fără ca suprafața lui sticloasă să fie încrețită de vreo undă. În curând, pe deasupra păturii pluti mirosul pătrunzător al unei țigări turcești. Privi fumul răsucindu-se și retrăgându-se ca un șarpe fantomatic, dus spre râu de vântul cald al deșertului.

Apa părea foarte ademenitoare. Nu se putu abține să nu-și dorească să fie Max, nu Katharine, cel cu care avea să plonjeze în ea. Nu avusese

ocazia să fie singură cu el de la excursia lor la Ukhaidir. Nicio ocazie de a vorbi măcar fără a fi auziți de alții. Iar aceasta era ultima lor zi. Mâine, ea și Nancy aveau să fie în tren, înapoi spre Bagdad.

În dimineața aceea, când urcau în camion, Max îi aruncase o privire care spunea enorm. Era genul de privire pe care i-o aruncase Archie prima dată când venise acasă la mama ei în Torquay: o privire care părea să spună „te doresc atât de mult că doare".

Cu o seară în urmă, în timp ce stătea întins în pat, fantazase la călătoria cu trenul înapoi spre Anglia. Zile întregi cu Max. Părea imposibil de romantic, să se cunoască în timp ce călătoreau printr-unul dintre cele mai spectaculoase peisaje din lume, oprindu-se să exploreze Istanbulul și să vadă lucruri noi în Veneția.

Nu suflase nicio vorbă despre asta în fața lui Nancy sau a lui Katharine.

Nu zisese și nu făcuse nimic pentru a alimenta suspiciunile lui Katharine cu privire la ce se întâmplase la lac. Și să îi spună ceva lui Nancy ar fi fost de-a dreptul crud, dată fiind situația cumplită în care se afla. Dar Agatha tânjea să se confeseze cuiva, tânjea să i se spună că nu era nesăbuită sperând la un fel de viitor cu un bărbat ca Max.

— Intrăm? Vocea lui Katharine o făcu să tresară.

Agatha privi în jur și văzu că era deja îmbrăcată în costumul de baie.

— M-am schimbat după ramuri, spuse ea zâmbind larg. Nu că aș fi pudică, după cum știi, dar uneori pe malul râului trec pescari.

Katharine arăta foarte diferit în dimineața aceea. Era greu de crezut că, în urmă cu mai puțin de douăzeci și patru de ore, fusese atât de nefericită încât de-abia putea lega două cuvinte. Vorbise cu Leonard? se întrebă Agatha. Reușiseră să ajungă la o înțelegere? Nu îndrăznea să o întrebe.

— Durează doar un minut.

Agatha se ascunse după ramurile joase ale copacului. Își scoase pantofii și apoi ciorapii. După aceea urmară fusta și bluza. În geantă avea un alt set de lenjerie. Își trase juponul peste cap – peste cel pe care îl purta deja apoi își puse chiloții. Spera că, după ce se vor uda, două perechi o vor acoperi mai bine decât una. Când ieși de după copac, Nancy se așeză pe pătură, aranjându-și pernele ca să îi susțină spatele.

— Haide – cine nu e gata îl iau cu lopata!

Katharine alergă spre râu, iar picioarele ei lungi și zvelte se îndoiau ca niște lujeri în briză. Agatha dădu fuga după ea, neputând să țină pasul. Nu fusese niciodată extrem de atletică. Înotul era singurul lucru la care era rezonabil de bună. Și trecuse vreme îndelungată de când nu mai făcuse mișcare în fiecare zi. Când ajunse la marginea apei, rămăsese fără respirație. Katharine era deja la câțiva metri de mal.

— Așteaptă-mă! Agatha plonjă, simțind valul de adrenalină când apa rece îi învălui trupul. Hai să înotăm până pe partea cealaltă!

Katharine se mișca în sus și-n jos, bătând apa în timp ce o aștepta pe Agatha să o prindă din urmă. Când ajunse, Katharine dispăru sub suprafața apei.

— Sunt aici! spuse ea, ieșind pe partea cealaltă a râului. Când Agatha o ajunse, Katharine începu să o împroaște fără milă. Asta este… pedeapsa… ta! Arunca un val de apă la fiecare cuvânt. Pentru că… ai fost… ultima!

Agatha răspunse bătând aprig din picioare. În curând se opriră, nemaiputând de râs.

— Mi-e foame de nu mai pot, ție nu? întrebă Katharine când se liniștiră amândouă. Mergem să mâncăm ceva? Fără efort, traversă din nou râul înot și urcă pe mal, unde Nancy moțăia pe pătură. Luă două prosoape și îi aruncă unul Agathei, care își ținea cu greu echilibrul în noroiul alunecos de la marginea apei.

Nancy se ridică, frecându-se pe față, unde ajunseseră stropi de apă.

— Îmi pare rău, spuse Katharine. Căută în poșetă și scoase un aparat de fotografiat. Ne faci o fotografie? Înainte ca Agatha să aibă timp să-și dea seama ce se-ntâmplă, Katharine ajunse la ea și o cuprinse cu brațul pe după umăr. Zâmbește!

Se auzi declicul aparatului.

— O! Agatha privi în jos, înspăimântată la gândul de a fi imortalizată în ipostaza aceea.

— Nu-ți face griji – nu se vede nimic! râse Katharine înfundat. Mai facem una după ce te usuci și după ce vei fi îmbrăcată. Iar când se va întoarce Max, îl voi ruga să ne fac o poză la toate trei. Agatha era în spatele copacului, punându-și ciorapii, când țipătul lui Nancy o făcu să înțepenească.

— Ce s-a întâmplat? Te-a mușcat ceva? se auzi vocea lui Katharine printre ramurile copacului.

Fugiră amândouă, iar frunzele li se prinseră de față. Nancy se ținea de burtă, cu o privire agonizantă în ochi.

„O, nu, nu copilul...” Agatha își duse mâna la gură.

— O! O, Dumnezeule! Nancy se îndoi de mijloc. Eu... Eu...

— Cred că i s-a rupt apa. Agatha își dădu seama de schimbarea din propria voce. Era vocea de soră medicală. Uitată de un deceniu, se întorsese, nechemată, cu viteza luminii.

— Ce facem? Pe chipul lui Katharine se citea teama. Ca majoritatea asistentelor medicale din timpul războiului, nu tratase decât bărbații. Era un teritoriu necunoscut. Era clar că voia ca Agatha să preia controlul.

Agatha deschise gura și o închise. Nu avea rost să-i spună că tot ce știa despre naștere se rezuma la propria ei experiență. Nu era un lucru pe care Nancy trebuia să-l audă în clipa aceea. Trebuia s-o liniștească, să pretindă că știe ce făcea.

— E în regulă, Nancy, spuse ea. Nu e nevoie să te panichezi. Este doar un semn că ai intrat în primele etape.

Când Agatha o ajută să se ridice de pe pânza udă leoarcă, făcu un mic calcul. „În jur de șase luni...”, așa spusese Nancy cu o săptămână în urmă. Dar erau șase luni de la ultimul ciclu sau șase luni de când aflase? Și într-un caz și în celălalt, era prea devreme. Dacă se va naște acum, șansele ca bebelușul să supraviețuiască erau mici.

— La ce oră se întoarce Max? rosti Agatha pe deasupra capului lui Nancy.

Katharine ridică trei degete.

Agatha se uită la ceas. Încă două ore și jumătate. Cum aveau să reziste atât de mult?

Nancy scoase un geamăt agonizant, înfigându-și degetele în brațele Agathei.

— Îmi... Îmi pare rău, icni ea.

— Nu e nevoie să-ți ceri scuze. Agatha o frecă pe spate. Acum, trebuie să te așezăm într-o poziție mai comodă. Dacă te-ai putea întinde pe spate, îți voi pune această pernă sub cap, iar pe celelalte sub genunchi. Katharine, este puțină apă în coșul de picnic?

Aceasta clipi, ca și când nu putea pricepe ce se întâmpla. Nancy scoase încă un scâncet de durere. Se va încălzi foarte tare, așa că va dori să bea ceva. Agatha se lupta să își păstreze vocea calmă. Se uită la ceas. Avea nevoie să cronometreze contracțiile. Dar știa deja că veneau prea repede. Durase ore în șir până se născuse Rosalind, dar auzise de femei al căror travaliu se desfășurase atât de repede, încât născuseră pe podeaua din baie.

Katharine intră în acțiune, trăgând coșul de picnic de unde se afla lângă copac și scoase o cană de metal, pe care o umplu cu apă dintr-o sticlă.

— Ai alt prosop? Agatha se uită la Katharine care îi dădu cana pe deasupra păturii. Am nevoie de unul uscat.

— Da, unul în geanta mea. Katharine se uita la Agatha care îi ridica fruntea lui Nancy astfel încât să poată lua o gură de apă. Este…? încheie ea cu privire agitată.

Agatha încuviință.

— Vom avea nevoie de ceva cald și uscat în care să învelim copilul când se va naște. Întorcându-se spre Nancy, spuse: știu că nu e o plăcere, dar trebuie să mă uit jos. Cred că bebelușul se grăbește teribil să te cunoască.

Nancy căscă gura îngrozită.

— Eu… Nu pot… Nu… Fața i se contorsionă de durere.

— O să fii bine.

Rostise cuvintele la fel de mult pentru ea ca și pentru Nancy.

— Dar… eu… Nancy strânse din maxilar când veni o nouă contracție.

— Femeile sunt făcute să aibă copii. Agatha își dădu seama, prea târziu, cât de lipsit de tact era să spună așa ceva în prezența lui Katharine. Ridică privirea, cerându-i scuze din ochi. Katharine clătină abia sesizabil din cap, cu un gest care spunea „nu contează”.

— Nu uita, am mai făcut asta.

Agatha se rugă în tăcere ca Nancy să nu își dea seama că singura ei experiență de felul acesta fusese în calitate de pacient, nu de asistentă medicală. Trebuia să își păstreze cumpătul. Să o facă să creadă că totul era sub control. Viața lui Nancy și a bebelușului depindeau de strictețea

cu care avea să facă ce îi va spune până când va sosi Max cu camionul. Simți nevoia să împingi?

Nancy încuviință, strângând din ochi, copleșită de durere.

— Trebuie să încerci să te abții – doar până când va fi gata copilul, spuse Agatha. Poți să respiri? Inspiră repede de trei ori și expiră lung... Așa! Fă-o de fiecare dată când te doare. Întorcându-se spre Katharine, spuse: poți s-o ții lipită de tine? Să o ridici și să-i susții umerii?

Katharine se lăsă pe pătură, întinzându-și picioarele pe după Nancy și ridicând-o în șezut.

— Așa este mai bine...! Vad capul! Agatha înghiți cu greu, îngrozită de ce se întâmpla, de această mică viață pe cale să își facă intrarea în lume, cu nimic altceva în afară de ajutorul ei. Auzi vocea șefei de la spitalul din Torquay. „Haide, soră Miller: dă dovadă de puțină tărie!"

Luă prosopul și se pregăti. Dacă ar fi fost ceva mai atentă la ce făcuse moașa când o născuse pe Rosalind... Era bine să împingă dacă ieșise capul? Nu își mai amintea nimic prin ceața durerii care o împresurase în ziua aceea de august, cu nouă ani în urmă. Dar *trebuia* să-și amintească.

— Nancy, te descurci foarte bine.

Vocea Agathei fu mai puternică și mai ascuțită decât intenționase, trădându-i agitația.

— Vreau să mai reziști încă puțin. Apoi, când voi spune, să împingi cât de tare poți. Te rog, Doamne, șopti ea, fă să fie bine!

Nancy țipă din toți rărunchii, împroșcând-o cu sânge pe față. Katharine îi șterse broboanele de transpirație de pe frunte cu mâneca bluzei.

— Împinge acum, Nancy! Împinge! țipă Agatha.

Viteza cu care alunecă pruncul o șocă. Agatha de-abia reuși să îl prindă în prosop. Se holbă la el, paralizată de uimire. Băiețel. Aproape la fel de mare ca Rosalind când se născuse. Dar nu se mișca. Și avea pielea vinețiu-cenușie pe sub dârele de sânge.

— Este...? icni Nancy, prăbușindu-se în poala lui Katharine.

Agatha freca micul trup cu prosopul, îndemnându-l să prindă viață. Cordonul ombilical atârna însângerat de burtă. Nu fusese înfășurat în jurul gâtului când iezise – atunci de ce nu respira?

— Ce este? Deodată Katharine veni lângă ea. Luă copilul și îl așeză pe pătură, aplecându-se deasupra feței lui. Agatha privi îngrozită de uimire

cum Katharine îi acoperi nasul și gura cu a ei, ca și când ar fi sărutat trupușorul mort. Ridică fruntea pentru moment, trase aer în piept și începu din nou.

— Katharine! Nu! Agatha o prinse de braț, dar nu se clinti. Katharine o împinse, îndepărtând-o, ca o femeie posedată. O, *Dumnezeule,* se gândi Agatha, *a luat-o razna*.

Un țipăt ascuțit străbătu brusc aerul. Katharine ridică fruntea, trăgând aer în piept cu nesaț.

— Uite! țipă ea. Este viu!

26

Nancy era în pat, la casa expediției, sprijinită de perne, cu bebelușul așezat pe brațul îndoit. Era foarte slăbită după chinurile din deșert, dar reușise să îl hrănească pe micul James așa cum trebuie, pentru prima dată. Avea să se numească James Frederick, după tatăl lui Katharine și al Agathei. Dacă ar fi fost fetiță, spusese Nancy, ar fi numit-o după ele două.

— Doarme? șopti Katharine.

— Cred că da, răspunse Agatha.

— Ar trebui să îl punem în patul lui, nu crezi? Katharine privi pătuțul improvizat – un sertar din comoda din dormitorul ei, în care pusese un prosop și o bucată din cel mai moale cașmir, tăiat dintr-un șal de-al ei.

— Da, șopti Agatha. Dacă o putem face fără să îl trezim.

Se uită la Katharine care ridică cu grijă copilul adormit din brațele mamei sale. Nici dacă ar fi fost făcut din aur solid și dezgropat din nisipurile din Ur, nu l-ar fi ridicat cu mai multă atenție. Agatha fusese uimită de felul în care preluase controlul după naștere, când totul păruse lipsit de speranță. Cumva, știuse pur și simplu ce să facă.

După ce așeză copilul în pătuț și ieșiră din dormitorul lui Nancy să bea o binemeritată ceașcă de cafea în curte, Agatha o întrebă pe Katharine unde învățase tehnica de resuscitare.

— Așa fac femeile beduinilor, răspunse ea. Am văzut-o pe una dintre ele născând în deșert cândva. Era al doilea sezon pe care-l petreceam aici. Era soția unuia dintre muncitorii de la săpături și mersese pe jos kilometri întregi pentru a-i aduce vestea că tatăl lui era pe moarte. S-a prăbușit la câteva minute după ce a sosit și a intrat în travaliu. A fost absolut calmă tot timpul – a refuzat orice ajutor – și a adus singură copilul pe lume. Când a văzut că nu respiră, și-a lipit gura de fața lui. Am crezut că era copleșită de durere, că îl săruta pentru că murise, dar apoi am înțeles că de fapt supsese lichidul care îi bloca nasul și gura. După aceea a tras aer în piept și l-a suflat în nările bebelușului.

— Și a funcționat?

Katharine încuviință.

— O jumătate de oră mai târziu i-am dus în sat cu camionul, iar bebelușul țipa din toți rărunchii de fiecare dată când dădeam peste o hârtoapă.

— Ei bine, slavă cerului! Agatha zâmbi. Și, datorită acestui lucru, i-ai salvat viața lui James.

— Nu… Katharine șovăi, privind țintă în ceașca de cafea. Nu știam dacă va funcționa. Am avut un moment, când l-am văzut întins acolo pe prosop, vânăt tot și însângerat, când am știut ce ar trebui să fac, dar am crezut că nu o voi putea face. Părea atât de… Clătină din cap. Sună ridicol acum, dar mi-a amintit de Bertram. Nu l-am văzut niciodată, desigur, nu după ce… Se întrerupse ducând ceașca la buze, fără să bea, inspirând doar mirosul. Am văzut foarte mulți oameni morți. Soldați, în timpul războiului, și civili: cadavrele pe care le-au lăsat nemții în urmă, în satele aflate de-a lungul frontului. Întotdeauna m-am mândrit că nu sunt slabă de înger. Dar, cumva, când l-am văzut pe James… închise ochii cu un oftat care făcu cafeaua să se reverse pe marginea ceștii. Uită-te la mine! Idioată stângace ce sunt! Își tamponă fusta. Cum să îmi lași un copil în grijă!

În momentul acela, Agatha întrezări ceva ce nu înțelesese până atunci. Că, luând decizia de a încerca să îi salveze viața lui James, Katharine înfruntase ceva din interiorul ei: ceva care trebuie să o fi bântuit din ziua în care soțul ei se sinucisese. Când doctorul acela îi dăduse verdictul brutal cu privire la trupul ei, nu îi anihilase doar căsătoria. Îi spusese că era incapabilă să facă lucrul pe care toate femeile se așteaptă să îl facă. Nu avea să aibă niciodată un copil.

Katharine trăise ani în șir cu gândul acela, laolaltă cu celelalte adevăruri nefericite legate de situația ei medicală. Și le înfruntase aruncându-se într-o nouă carieră. Agatha și-o imagina spunându-și că dacă era bărbat pe dinăuntru, avea să și trăiască precum unul. Și nimeni nu se aștepta ca o femeie – o văduvă – care era atât de devotată profesiei pe care și-o alesese să fie interesată să aibă copii.

Dar ce se întâmplase acolo, lângă râu, schimbase totul. Agatha vedea pe chipul ei. Bebelușul lui Nancy părea să fi declanșat sentimente pe care le găsea complet uluitoare.

•

Max apăru în curte când își terminau cafeaua. După ce îi dusese pe Nancy și pe copilul acesteia înapoi la casa expediției, împreună cu Agatha și Katharine, trebuise să meargă direct la săpături pentru a-l lua pe Hugh Carrington ca să-l ducă la gara care făcea legătura spre Ur, la timp pentru a prinde trenul. Se șterse pe frunte cu dosul mâinii, îndreptându-se spre locul în care stăteau femeile.

— Cum se simte acum? Își trase un scaun și se așeză pe el.

— Doarme, răspunse Katharine.

— Și bebelușul? E bine?

— Cred că da. Katharine privi spre Agatha, care încuviință. Dar doctorul? Ai reușit să-l contactezi?

— Da. Am folosit telefonul de la gară. Ar trebui să ajungă aici cam într-o oră. Luă cafeaua pe care i-o turnase Katharine. V-ați descurcat amândouă extraordinar de bine. Zâmbi spre Agatha pe deasupra ceștii. Eu nu…

— Katharine! îl întrerupse Leonard Woolley care striga dincolo de curte. Am nevoie de tine în Sala cu Antichități, te rog!

Chipul lui Katharine se schimbă într-un moment, iar zâmbetul i se dizolvă din pricina neliniștii.

— Trebuie să merg, spuse ea, împingând scaunul cu zgomot când se ridică. Ai tu grijă de Nancy, nu-i așa, Agatha?

— Da, desigur – dar vei putea ajuta mai târziu, nu-i așa – după ce o va vedea doctorul?

Katharine nu răspunse. Traversa curtea, cu bărbia în piept.

Ca Maria Antoaneta în drum spre ghilotină.

Agatha se întreba de ce îi venise din nou imaginea aceea în minte. Ceva din tonul vocii lui Leonard și expresia de pe chipul lui Katharine o făcuse să se gândească la faptul că avea să urmeze o confruntare. Dar de ce acum? Dacă îi spusese cu o seară înainte, scandalul s-ar fi întâmplat atunci. Iar Katharine nu avusese ocazia să-i spună în după-amiaza aceasta: nu îl văzuse de când se întorseseră de la râu.

— Ai fost foarte curajoasă acolo, să știi. Vocea lui Max îi întrerupse gândurile. Ți-ai păstrat calmul într-o situație ca aceea – ei bine, nu mulți oameni o pot face.

— Nu prea știam ce fac. Agatha ridică din umeri. De fapt, eram îngrozită.

— Însă totul a ieșit bine până la urmă, nu-i așa? Îi spuneam lui Hugh Carrington în drum spre gară. Se pare că am fost la școală cu soțul lui Nancy.

— Chiar?

Max încuviința din cap.

— A fost foarte surprins, cred, că este aici. Spunea că nunta a avut loc cu doar un an în urmă.

Mai puțin de atât, de fapt. În câteva propoziții, Agatha îi explică atât cât să înțeleagă prezența lui Nancy în Mesopotamia. Promisese să fie discretă și nu avea de gând să își încalce promisiunea acum. Micului James avea să îi fie greu oricum, fără ca oamenii să știe că nu era un copil legitim.

— Biata fată! Ce Dumnezeu va face acum?

— Vrea să stea în Bagdad. Va păstra casa pe care am închiriat-o. Cred că speră să își găsească de lucru în cele din urmă.

— Ei bine, nu cred că va pleca undeva prea repede, nu-i așa? Vrei să stai și tu?

— Aș prefera să nu mă întorc până nu se simte îndeajuns de bine pentru a putea călători. Agatha îl privi în ochi, zâmbindu-i la rândul ei. Sper că nu voi fi o pacoste.

— Cum ai putea fi? El privi peste umăr, apoi întinse mâna peste masă apucându-i palma și ducând-o la buze. Ești un înger! Mă bucur tare mult că nu vei fi în trenul acela mâine.

•

Lui Katharine îi tremura mâna când deschise ușa Sălii cu Antichități.

Leonard stătea lângă sculptura lui Hamoudi, pe care i-o dăduse ca dar de nuntă. Avea scrisoarea în mână.

— O, ai găsit-o! spuse ea încet.

— De ce nu mi-ai zis până acum?

Părea nefiresc de calm, ca și când făcea un efort suprem de a se controla.

— Îmi pare rău, Len, eu… Mi-era teamă să spun cuiva.

— Dar eu nu sunt *oricine*, Katharine. Sunt soțul tău. Nu crezi că eu, dintre toți oamenii, aveam dreptul să știu?

— Am crezut... Se opri, neputând să-l privească în ochi. Am crezut că poate nu ar fi o problemă.

Îl auzi trăgând aer adânc în piept.

— De ce ai crezut asta?

Ea înghiți cu greu.

— Pentru că, spre deosebire de toți ceilalți bărbați care au lucrat aici în ultimii trei ani, nu mi-ai arătat niciodată nici cel mai mic interes. În felul *acela.*

— O, înțeleg. Își mișcă picioarele pe dușumeaua goală de argilă. Te-ai gândit că sunt homosexual, nu-i așa? Cineva care te va lăsa în pace după ce ar fi fost stabilită o aparentă respectabilitate? Ei bine, îmi pare rău să te dezamăgesc, după cum ți-ai dat în mod evident seama până acum, sunt la fel de normal ca majoritatea bărbaților din acest punct de vedere.

— Presupun că vei dori să plec? I se puse un nod în gât. Cuvintele ieșiră ca o șoaptă răgușită.

— Am spus așa ceva?

Ea ridică fruntea, perplexă. Fața lui nu mai era atât de încordată. Părea mai degrabă trist acum.

— Dar cum pot să... Cum putem...

— Vino aici un moment, vrei? Întinse mâna. Vino mai aproape. Nu voi încerca nimic, promit. Făcu un pas spre el. O prinse de vârfurile degetelor. Este în regulă, spuse el. Nu te teme. Ea mai făcu un pas și încă unul până când fața ei era la doar câțiva centimetri de a lui.

Atunci îi văzu lacrimile din ochi.

Își drese glasul scoțând un mic zgomot ca și când s-ar fi pregătit să țină un discurs bine repetat. Dar ce spuse o luă complet prin surprindere.

— Ascultă, Katharine, nu este vorba despre... Vocea lui se transforma într-o șoaptă. Nu este vorba despre *act.* Nu tocmai. Nu că nu aș fi vrut ca tu să fii capabilă de asta, desigur – dar lucrul după care tânjesc cu adevărat este mult mai simplu de atât.

Îi ridică mâna cu palma în sus, mângâindu-i degetele. Ea își ținu respirația, încercând să nu se clintească. În ciuda promisiunii lui, se temea de ce va urma.

— E în regulă?

Ea încuviință încet.

— Vezi tu, nu am mai făcut asta niciodată. Degetele lui erau calde. Anii de săpături îi aspriseră pielea și i-o uscaseră.

— Niciodată?

El clătină din cap.

— În afară de strângeri de mână și când ne mai îngrămădeam câteodată unii în alții pe terenul de rugby la școală, nu am știut niciodată ce înseamnă să ating altă ființă umană.

Ea clipi, neînțelegând.

— Nu poate fi adevărat, nu-i așa? Când erai copil…?

— Mama a murit când aveam doi ani, așa că nu-mi amintesc cum era când mă ținea în brațe, a vorbit pe un ton obișnuit. Nu era nicio urmă de milă de sine. Iar tata era un predicator care trâmbița despre flăcările iadului și pucioasă. Niciodată nu își arăta emoțiile decât dacă ținea vreo predică. Credea că băiețașii trebuie întăriți, așa că m-a trimis la internat de la cinci ani. Îi luă și cealaltă mână, privind-o în ochi. Așa că, vezi tu, Katharine, dacă par rece ca un pește este din pricină că nu am avut niciodată ocazia să fiu aproape fizic de nimeni. Până acum.

— Ce spui acolo, Len?

Îi scrută chipul.

El deschise gura, apoi o închise din nou, ca și când s-ar fi temut să exprime ce avea în minte. După un moment îndelungat, spuse:

— Vreau doar să mă simt… iubit. Ai putea face asta? Cer prea mult?

27

O *săptămână mai târziu*

Agatha îl ținea pe micul James lipit de umăr. Îl bătea ușor pe spate să-l facă să râgâie. Nancy era în pat, cu ochii închiși. În timp ce Agatha mergea în vârful picioarelor prin încăpere, auzi pași pe coridor. În ușă apăru fața lui Katharine.

— Sunteți bine? șopti ea.

Agatha arătă spre sertarul care servea drept pătuț, făcând semn cu degetul mare spre ușă. Katharine intră în cameră și ridică sertarul, punându-l sub braț. Agatha ieși după ea din camera lui Nancy, îndreptându-se spre dormitorul ei.

— Vrei să-l ții în brațe înainte să-l pun la culcare? Aproape a adormit, cred.

— Nu aș vrea să îl deranjez. Pare atât de liniștit, răspunse Katharine.

Agatha încuviință. Se îndoia că pe James l-ar fi deranjat să fie ținut în brațe de altcineva. Era încă prea mic pentru a ști diferența dintre mama lui și oricine altcineva. Dar în ultimele câteva zile observase cât de reticentă devenise Katharine când venea vorba să îl țină în brațe. Ar fi făcut orice pentru a ajuta, atâta timp cât nu implica un contact fizic. Exista o ambivalență aici, ca și când, după ce îi salvase viața, se temea de ce adusese pe lume.

Agatha simți că nu voia să vorbească despre asta și nici despre cum stăteau lucrurile cu Leonard. De când se născuse James, trecuse printr-o schimbare subtilă, dar observabilă: era mai tăcută, nu mai făcea atât de mult pe șefa și… se strădui să se gândească la cuvântul potrivit pentru a descrie ce era diferit la prietena sa. Era *mai blândă.* Asta era. Agatha nu mai intra în încăpere întrebându-se dacă avea să o ia la întrebări.

— Te las să te ocupi de el, bine? Katharine așeză sertarul pe covor. Presupun că vei dori să tragi și tu un pui de somn, după ce adoarme?

Agatha încuviință.

— Vrei să-l rogi pe Saleem să pregătească niște lapte în caz că se trezește? Nu vreau să o deranjez pe Nancy până la cină.

După ce plecă, Agatha îl întinse pe James pe pat. Apoi îngenunche pe podea, între el și covor. Așezându-i o mână sub cap și cuprinzându-i corpul cu cealaltă, îl ridică de pe pat și îl puse în pătuțul improvizat. Îl înveli, temându-se să nu-l trezească. Știa că dacă avea să scoată un scâncet cât de mic, Nancy va veni șchiopătând pe coridor să îl ia.

Era îngrijorată din pricina lui Nancy. Nu prea mânca și avea o paloare nesănătoasă. Încerca din răsputeri să îl hrănească pe James, dar de fiecare dată se chinuia. Agatha o găsise în lacrimi nu o dată, epuizată din pricina efortului. Așa că îi suplimentaseră mesele cu lapte de capră. Era un proces chinuitor, neavând biberon. Trebuia să răsucească o bucată de muselină, să înmoaie capătul într-un bol, apoi să îl ducă la gura lui James.

Doctorul trebuia să vină din nou mâine. Ultima dată când venise, spusese că era cât se poate de bine. O felicitase pe Agatha pentru naștere, spunând că Nancy nu ar fi fost într-o stare mai bună nici dacă bebelușul s-ar fi născut la spital. Dar Agatha nu era atât de sigură. În fiecare seară, înainte să adoarmă, rememora totul, retrăind fiecare moment traumatic. Se întâmplase atât de repede, încât nici măcar nu reușise să se spele pe mâini înainte să se ocupe de Nancy. Îi sărise în ajutor în câteva minute după ce ieșise din râu – Dumnezeu știe ce bacterie avea pe piele. Iar apoi, după ce Katharine îi salvase viața lui James și stătea întins pe pătură, țipând cât îl țineau plămânii, trebuise să taie cordonul ombilical. Pentru asta, o trimisese pe Katharine să îi aducă pantofii de sub copac. Scosese șireturile, legând cu unul buricul lui James, iar pe celălalt îl prinsese la câțiva centimetri distanță de cordon. Apoi îl tăiase cu cuțitul pe care Katharine îl folosise pentru a decoji portocalele pentru picnic.

Rememora imaginile pentru a mia oară, gândindu-se cât de diferite ar fi fost lucrurile dacă nu ar fi adus-o pe Nancy la Ur, dacă ar fi rămas în Bagdad și ar fi dus-o la spital când începuse travaliul. Și mai era ceva care nu îi dădea pace. James nu era un copil prematur – era sigură de asta. Era posibil să se fi născut cu vreo două săptămâni mai devreme –, dar nu mai mult. Ceea ce însemna că trebuia să fi fost conceput la sfârșitul lui aprilie: momentul în care Nancy era în luna de miere. Fusese

convinsă că nu era copilul soțului ei dar putea fi cu adevărat atât de sigură?

Închise ochii. Nu avea sens să își facă griji pentru asta. Cel mai important lucru era să o pună pe Nancy pe picioare, s-o ducă înapoi în Bagdad și să intre într-o oarecare normalitate.

Gândindu-se la asta, Agatha adormi. Începu să viseze că înota – nu în râul Eufrat, ci în lac, cu Max. El râdea și îl ținea pe micul James deasupra apei, înmuindu-i picioarele în ea, apoi aruncându-l în aer și prinzându-l. Dar când înotă spre ei, văzu ca bebelușul nu era James: avea chipul lui Max și părul ei blond…

— Agatha! Agatha!

Se trezi auzind vocea lui Max, o șoaptă imperioasă de partea cealaltă a ușii. Coborî iute din pat, având grijă să ocolească sertarul în care se afla James, dormind încă adânc.

— Ce este? Deschise ușa, făcându-se la ochi.

— Pot să intru un minut? Nu-l voi trezi, promit.

Se așezară pe pat amândoi. Vedea din expresia de pe chipul lui că nu era o vizită de curtoazie.

— Este vorba de Nancy, începu el. Am primit o telegramă de la un prieten din Bagdad. Soțul ei a venit aici. Se pare că este în drum spre noi.

— Ce? icni Agatha. Dar… de unde știa?

— Trebuie să-i fi spus Hugh Carrington, spuse Max ridicând din umeri. Mi-e teamă că este vina mea. Nu mi-a trecut prin cap când i-am spus că îl va suna imediat pe Felix Nelson.

Își aminti cuvintele care ieșiră la suprafață cu forța unui proiectil. Cuvintele lui Nancy – un fragment din povestea despre luna ei de miere blestemată din Veneția: „A spus că după ce voi produce un copil treaba mea se va fi încheiat. Nu conta dacă era băiat sau fată – atâta timp cât făceam un copil.”

„O, Dumnezeule”, se gândi Agatha, „vine să-l ia pe James”.

•

— Trebuie să-i ducem de-aici. Katharine nu avea stare. Stătea deasupra Agathei, în timp ce James sugea lapte din cârpa de muselină. Întinse mâna oprindu-se la un centimetru de puful negru și moale de pe capul lui, ca și când tânjea să îl atingă, să-l protejeze.

— Dar cum am putea-o face? Agatha mută bolul de lapte astfel încât Katharine să nu-l doboare cu cotul. Nancy este încă foarte slăbită și nu cred că e suficient de bine pentru a o duce undeva.

— E clar că nu se simte îndeajuns de bine pentru o călătorie cu trenul – nu mă gândeam la asta –, dar am putea merge în altă parte.

— Unde?

— În satul beduinilor. Este la opt kilometri distanță. Ei i-ar ascunde.

Agatha se opri la jumătatea drumului dintre bol și gura lui James.

— Vorbești serios? Cum să lăsăm un bebeluș și o femeie care de-abia a născut într-un cort, în mijlocul deșertului…

— Nu i-am *lăsa* acolo. Vor fi bine îngrijiți. Femeile beduinilor au grijă de copii în aceste condiții de mii de ani. Au mult mai multă experiență decât noi.

Agatha privi bucata de muselină din care curgea lapte, în mare parte pe lângă gura lui James.

— Presupun că ai dreptate. Dar va trebui să-i întrebăm mai întâi, nu-i așa?

— Nu avem timp, spuse Katharine, clătinând din cap. Astăzi nu vine decât un singur tren de la Bagdad, iar dacă prietenul lui Max are dreptate, Felix Nelson se va afla în el. Asta înseamnă că nu avem decât mai puțin de două ore pentru a-i duce pe Nancy și pe James de aici.

•

Max dormea când Agatha bătu la ușa lui. O deschise frecându-se la ochi, cu părul vâlvoi ca al unui coșar.

— Nu am vrut să adorm, mormăi el. Apoi, văzându-i fața, spuse: cum a primit Nancy vestea?

— Nu bine. Îi este groază de el. Spune că nu este genul de persoană cu care vrei să te pui rău. Trebuie să îi luăm pe ea și pe copil din calea lui. Îi spuse repede care era planul lui Katharine. Ne-ai putea duce cu mașina? Katharine va rămâne aici să se ocupe de el când sosește.

Max părea perplex.

— Dar James este fiul lui. Sigur are dreptul să-l vadă, chiar dacă nu mai trăiesc ca soț și soție.

— Dar este… Promisese să nu spună. Însă era o urgență. Dacă Max avea să le ajute, trebuia să știe adevărul. James *nu este* fiul lui.

În clipa în care o rosti se întrebă dacă era adevărat. Dar Nancy nu era în starea potrivită să fie interogată în privința asta. Și o confruntare cu Felix o putea da gata. Ce conta cel mai mult era să o ducă de aici. Într-un loc unde să își poată reveni în pace până când era pregătită să înfrunte lumea.

— Nu este fiul lui? repetă Max.

Agatha trase aer adânc în piept.

— Nu ți-am putut spune până acum... I-am promis lui Nancy că nu o voi face. Știu că sună îngrozitor, dar există – caută cuvintele potrivite – circumstanțe atenuante. Nu am timp să îți explic totul acum. Nancy se teme că Felix îl va lua pe James.

— De ce ar face asta, dacă nu este el tatăl?

— Pentru că are nevoie de un copil născut după ce s-a căsătorit ca să moștenească titlul de conte. Și, conform legii, el *este* tatăl: încă este căsătorit cu Nancy.

Max păru și mai uluit.

— Așadar... Cine este adevăratul tată?

— Nu știu. Nu a vrut să-mi spună.

— Știe despre copil?

Nu încă.

— Dumnezeule! Ce nebunie!

— Ai dreptate, este o nebunie – dar trebuie să îi ajutăm, Max.

Îl privi în ochi.

— Nu-l putem lăsa pe Felix să-l ia pe James.

Stătu acolo o eternitate – sau cel puțin așa i se păru. Aproape că vedea balanța înclinându-se când într-o parte, când în cealaltă în mintea lui. Avea principii, credea în Dumnezeu. Nancy comisese adulter, dar copilul era o victimă nevinovată și, neîndoielnic, i se greșise mai mult decât greșise ea la rândul ei?

— Voi pregăti camionul, zise în cele din urmă. Însă n-o fac pentru ea: o fac pentru James. Pentru că are nevoie de mama lui. Și după ce se va termina totul, vreau să-mi promiți ceva.

— Ce?

— Că vei vorbi cu Nancy. Că o vei face să îi scrie tatălui și să-i spună adevărul.

— Nu o pot *convinge*, Max, răspunse ea încet. Dar promit să încerc.

28

Părul Agathei flutura în bătaia brizei calde când ieși afară după Max. El ducea sertarul în care se afla James dormind adânc, fără a avea habar de drama care se desfășura în jurul său. Ea și Katharine o susțineau pe Nancy, care nu mersese decât până la baie de când născuse.

— O! Nancy își duse mâna la ochi. Ce lumină puternică!

Agatha ridică privirea spre cer. Nu era atât de puternică. Nu în ziua aceea. La orizont se adunau nori mari mov, care făceau ca lumina soarelui să capete o nuanță gri ciudată. Dar pentru Nancy, care fusese închisă în casă timp de o săptămână, trebuia să pară orbitor.

— Te vom așeza la mijloc, Nancy, spuse Katharine, deschizând portiera de pe partea pasagerului. Te poți ține de cotieră dacă te simți nesigură. Și cred că ar fi mai bine ca Agatha să-l țină pe James în poală. Nu îl putem lăsa să se rostogolească în sertarul acela.

— Ar trebui să ne grăbim, se uită Max la ceas. Trenul ajunge în zece minute.

După ce se așezară cu toții, porni motorul. Acesta scoase un sunet jos, căznit, ca un animal în agonie. Max încerca din nou. De data aceasta nu se auzi niciun sunet. Sări și trase de ceva de sub capota camionului.

— Ce face? Pe chipul lui Nancy se citea grija.

— Pornește motorul, spuse Agatha. E în regulă. Deseori trebuie să fac și eu asta cu mașina mea. Vom pleca într-o clipă. Se aplecă pe fereastră strigând la Max. Vrei să o ambalez?

— Ai putea? răspunse Max.

Agatha i-l dădu pe James lui Nancy și coborî din camion.

Katharine văzu ce se întâmpla când ieși în fugă din casă cu un coș cu mâncare.

— Știi ce să faci? Expresia de pe chipul ei o reflecta pe cea a lui Nancy. O, da, desigur, ai mașină…

Agatha așteptă huruitul motorului care pornea. Când îl auzi opintindu-se, apăsă cu putere pe accelerație. Camionul se scutură și motorul prinse viață.

Nancy o strânse pe Agatha de braț. Simțind mișcarea bruscă, James scoase un scâncet.

— Nu plânge, scumpule, plecăm imediat. Agatha se aplecă, mângâind copilul pe obraz. Încruntându-se nedumerit, pruncul închise ochii.

— Bravo! Max îi zâmbi larg când coborî din camion. Slavă cerului că avem pe cineva care știe ce face! Privi spre cer. Nu-mi place cum arată vremea. Cred că urmează o furtună de nisip. Să sperăm că ajungem în sat înainte să înceapă.

•

Katharine intră în Sala cu Antichități și se apucă să lucreze la un cuțit sumerian încrustat cu nisip, în timp ce aștepta să sosească Felix Nelson. Era o muncă minuțioasă, pe care o făcea cu o perie delicată din păr de bursuc, dar o ajuta să nu se mai gândească la ce urma să se întâmple.

Era singurul membru al echipei care rămăsese la casa expediției. Max trebuise să-i ducă pe ceilalți la săpături înainte de a se întoarce la Suhra Alqamar pentru a goni prin deșert spre satul beduinilor.

Katharine nu-i spusese lui Leonard despre sosirea iminentă a lui Felix Nelson. Își putea imagina ce reacție ar fi avut dacă ar fi încercat să-i explice adevărata natură a situației lui Nancy. Era mai bine să aștepte până după consumarea faptului, hotărî ea. După ce Nancy și James vor fi în afara oricărui pericol, va avea timp să-l facă să înțeleagă.

Spera că nu va demola echilibrul fragil al ultimelor câteva zile. Leonard se deschisese ca o floare. Le zâmbea oamenilor – nu doar ei – și stătea de vorbă în timpul meselor. Era ca și când confruntarea lor ar fi ridicat un mare nor negru care plutea deasupra casei arheologilor. Spre uimirea ei, acceptase cu ușurință prezența pruncului lui Nancy – lucru care l-ar fi făcut pe vechiul Leonard să clocotească de furie. Dar, dacă ar fi știut că James era un copil ilegitim, că Nancy avusese o legătură cu un bărbat însurat, atitudinea sa ar fi fost fără îndoială foarte diferită. În ciuda progresului pe care îl făcuseră, era în continuare fiu de predicator. Valorile acelea erau întipărite în el ca și cum ar fi fost încrustate în piatră. Nu aveau să se schimbe niciodată.

— Kathun!

Strigătul îndepărtat al lui Saleem o readuse în prezent. Era în bucătărie. Probabil că îl văzuse pe soțul lui Nancy la porțile clădirii. Luă peria din păr

de bursuc și o flutură cu furie pe deasupra orificiilor din mânerul de os al cuțitului. Se va preface că nu auzise. Va trage de timp.

— *Kathun*!

Saleem era în fața ușii acum. Așeză cuțitul la loc pe raft și își netezi fusta. Apoi trase aer adânc în piept. Tot viitorul lui Nancy depindea de abilitatea ei de a afișa o figură calmă, netulburată, de a minți îndeajuns de bine astfel încât să îl păcălească pe Felix Nelson.

Aștepta în camera de zi, în timp ce Saleem ieși afară să le spună paznicilor să-i dea voie să intre. După ce se prezentă, se prefăcu surprinsă.

— Viconte Nelson? Ce plăcere neașteptată!

Întinse mâna și îi aruncă zâmbetul pe care și-l perfecționase în oglindă pe când avea șaisprezece ani, un zâmbet care le înmuia genunchii bărbaților.

— Doamnă Woolley.

Fotografia din *Tatler* nu îi făcuse dreptate. Arăta ca un star de cinema, înalt și zvelt, cu un păr șaten care îi acoperea fruntea. Mustața subțire, bine tunsă, îi scotea în evidență buza superioară cărnoasă. Nu îi zâmbi.

— Doriți o cafea? Ți se face sete călătorind prin părțile acestea. Încercă să zâmbească din nou – exprimând compasiune de data aceasta.

— Mulțumesc, nu. Mustața zvâcni când privi prin încăpere. Cred că soția mea locuiește aici ca oaspete. Am venit să o iau acasă.

— Nancy, da. Ne-a făcut plăcere să o avem aici. Ne-am întâlnit în Orient Express – v-a spus? Dacă ar putea să îl rețină până se întorcea Max… Făcu un calcul rapid în minte. Trenul de la gara spre Ur mergea până la Basra, apoi se întorcea, revenind două ore mai târziu. Dacă l-ar putea convinge că bătuse drumul degeaba, l-ar putea face să ia trenul acela, iar apoi s-ar duce ca s-o scoată pe Nancy din ascunzătoare.

— Mă tem că v-am dat multă bătaie de cap. Felix îi aruncă o privire pătrunzătoare. Eu… noi… nu ne așteptam să sosească bebelușul atât de repede.

— Ei bine, da, a fost o mare surpriză – dar una minunată. Împreună cu doamna Christie am ajutat la naștere. Din fericire, am fost amândouă surori medicale în timpul războiului – nu că aș fi avut ocazia să învăț prea multe despre moșit la spitalul de campanie din Franța, dar…

— Este bine? o întrerupsese Felix. Copilul?

— Da. E foarte bine. Nancy a fost puțin slăbită după naștere, dar…

— Unde este copilul?

Era clar, nu era câtuși de puțin interesat de starea de sănătate a lui Nancy. Nu-i păsa decât de bebeluș. Văzând expresia lui Katharine, privi într-o parte, conștient, poate, de cât de disperat suna.

— Mi-am făcut griji în privința amândurora, desigur, spuse el. Vreau să-i duc înapoi în Anglia, cât mai curând posibil. Privi pe fereastră. Am venit aici de la gară cu o căruță trasă de un catâr bătrân și ramolit. Deloc potrivit pentru o mamă și un bebeluș. În orice caz, i-am spus omului să plece. Mă întreb dacă v-ați putea lipsi de unul dintre paznicii de la poartă ca să ne conducă la gară?

— Nu avem decât un camion, răspunse Katharine. Nu este aici momentan. Desigur, vă putem duce la gară când se întoarce de la locul în care se desfășoară săpăturile, dar mă tem că ați bătut drumul degeaba: Nancy și bebelușul au plecat ieri.

— Ce? Îi năvăli sângele în obraji, care din palizi se făcură roșii ca racul. Unde au plecat?

— La niște prieteni în Bagdad, cred. Katharine nu își desprinse privirea de a lui. Spunea că va sta acolo o noapte sau două, înainte de a se întoarce în Anglia.

— În Anglia? repetă el. Avea iriși verzi cu puncte galbene, ca o vulpe. Strânse din pleoape, iar ochii i se transformară în niște fante. Acești prieteni – cine sunt?

— Nu a spus. Katharine făcu o figură preocupată. Îmi pare rău că nu vă pot fi de folos mai mult. Băgă mâna în buzunarul jachetei, scoțându-și tabachera. Pare că aveți nevoie de o țigară, spuse ea deschizând-o.

— Mulțumesc.

Luă o țigară, laolaltă cu bricheta pe care i-o întinse. Merse spre fereastră fumând, uitându-se la cerul care se întuneca și la cearșafurile care fluturau pe frânghia de rufe.

— Cât mai durează până se întoarce camionul?

— O, trebuie să apară din clipă în clipă, răspunse ea. Dar trebuie să-mi dați voie să cer să vi se aducă ceva de mâncare în timp ce așteptați. Este o călătorie lungă și nu prea există mâncare pe tren, sunt sigură.

— Foarte bine. Un sandviș ar fi minunat. Și o bere rece dacă aveți.

— Mi-e teamă că nu avem bere. Katharine ridică din umeri. Soțul meu nu permite alcoolul în casă. Avem limonadă sau ceai.

Felix mormăi ceva neinteligibil printre dinți.

— Aduc și una, și alta.

Ieși în grabă din încăpere, ușurată să scape de privirea lui scrutătoare. Vârî capul pe ușa bucătăriei, unde Saleem și Ibrahim tăiau vinete pentru masa de seară. Nu se grăbi deloc când comandă sandvișul, parcurgând posibilele variante cu Ibrahim, până când se opri la miel cu mirodenii și roșii, cu un sos de iaurt și castraveți. Îl rugă pe Saleem să pregătească băuturile, apoi le duse pe o tavă.

— Vine și mâncarea în curând, spuse ea intrând în camera de zi.

Nu primi niciun răspuns. Așeză tava pe masă, privind într-o parte și-n alta. Unde dispăruse? Să găsească baia, poate? apoi văzu ceva dincolo de fereastră. Era acolo, la poartă, care era deschisă. Părea că strigă pe cineva. Își lungi gâtul. Se apropiau două siluete pe catâri. Duncan și Michael. Hainele le fluturau în vânt. Aveau eșarfele înfășurate în jurul fețelor pentru a-i proteja de nisip. Probabil că Len îi trimisese înapoi din cauza furtunii care se apropia.

În timp ce privea, descălecară. Felix începu să vorbească cu ei. Îl văzu pe Michael arătând spre orizont, înspre est. O cuprinse o presimțire îngrozitoare. Arăta în direcția satului beduinilor. Dar nu aveau *cum* să știe, nu-i așa…?

Dădu fuga la ușă și simți că o trage vântul când apăsă pe clanță. Ajunse la porțile complexului la timp pentru a-l vedea pe Felix apucând frâiele catârului lui Duncan și sărind în șa. Înainte să ajungă la el, îi dădu pinteni, făcând animalul să o ia la trap, care se transformă în scurt timp în galop.

— Unde se duce? întrebă ea fără suflare. Ce te-a întrebat?

— A spus că este soțul lui Nancy. Michael îi aruncă o privire nedumerită. Voia să știe dacă am văzut-o.

— Tocmai am trecut pe lângă ea; era în camion cu Max, adăugă Duncan. S-au împotmolit în nisip și i-am ajutat să iasă. I-am spus ce ne-a spus Max: că mergeau în satul beduinilor.

— Ce ați făcut? Vântul acoperi cuvintele lui Katharine.

— Ce s-a întâmplat? De ce…

Michael nu apucă să își încheie propoziția. Katharine îi smulse frâiele catârului. Sărind în spinarea animalului, porni în goană pe urmele lui Felix Nelson.

29

Nisipul o ințepa pe Agatha în față în timp ce se împingea cu tot trupul în partea din spate a camionului. Max era lângă ea, cu cămașa leoarcă de transpirație. Când roțile se învârtiră în gol a doua oară, încercă în van să le elibereze de nisipul în care se scufundau, în vreme ce Agatha ambala motorul. Acum nu putea decât să încerce să îl ajute să împingă.

— Nu ar trebui să faci asta! Max trebuia să strige să se facă auzit pe deasupra șuierelor vântului.

— De ce nu? strigă ea la rândul său. Pentru că… sunt… femeie? Cuvintele îi fură întrerupte de respirația sacadată.

— Nu vreau să te rănești!

— Nu se va întâmpla – sincer! Tresări când tamponul camionului îi intră în picior. Dar nu renunță.

— Bine, dacă ești sigură. Când strig, împinge din toate puterile!

Un moment, păru că avea să funcționeze. Camionul se clinti pe rampa de nisip. Dar mișcarea nu făcu decât să înrăutățească lucrurile în față. Roțile se scufundaseră până la partea metalică.

— Nu are rost, strigă Max îndreptându-se, cu lopata în mână. Va trebui să merg după ajutoare.

— De unde? Agatha veni spre locul în care stătea el, acoperindu-și fața cu eșarfa.

— Suntem la doar doi kilometri de sat. M-aș putea întoarce cu un grup de bărbați. Strânse din buze până se albiră. Dar nu îmi place ideea de a vă lăsa singure. Aș prefera să mergem cu toții.

Agatha se uită pe fereastră la Nancy, care stătea pe jumătate în șezut și pe jumătate întinsă pe scaun. Avea broboane de transpirație pe frunte și obrajii roșii. James dormea adânc lângă ea. Arăta mai rău decât atunci când plecaseră de la casa expediției. Drumul cu hârtoape și împotmolirile în nisip fuseseră prea mult pentru ea. Părea incapabilă să meargă câțiva metri, darămite un kilometru sau mai mult.

— O să fim bine, spuse ea. Nu-ți face griji.

— Ești sigură? clipi când îi intră nisip în ochi, adus de o pală de vânt.

— Da! încercă să zâmbească. Sunt mai îngrijorată pentru tine, că traversezi deșertul pe o vreme ca asta.

— Nu va fi atât de rău: mă îndrept spre est, așa că voi avea vântul în spate. Întinse mâna și o trase spre el. Îi simți buzele pe frunte, încingându-i pielea. Mă grăbesc cât de tare pot, spuse el.

Agatha privi din camion. În ciuda faptului că bătea vântul rău, înainta în grabă. În cinci minute nu-l mai văzu. Nancy deschise ochii și icni, frecându-și gâtul și umerii. Adormise într-o poziție ciudată și Agatha se hotărî să o facă să stea mai comod. Își răsuci jacheta sub formă de pernă și îi ridică picioarele și capul, astfel încât să stea întinsă cum trebuie.

— Ce se întâmplă? gemu Nancy. Unde este Max?

— S-a dus să aducă ajutoare. Nu durează mult – vom fi bine aici. Avem suficientă mâncare și apă. Dorești ceva?

Nancy clătină din cap. Avea febră și o privire ciudată și absentă. O sperie pe Agatha. Văzuse aceleași semne la bărbații care muriseră de septicemie după operație.

— Încearcă să dormi puțin atunci.

Dar, în momentul în care Nancy se întinse, James scoase un țipăt. Agatha știu că îi era foame.

— Nu te ridica: este lapte în coșul din spate – îl hrănesc eu.

Îl ridică și îl așeză pe umăr, deschizând portiera. Se luptă să o țină deschisă, căci vântul bătea cu putere în jurul camionului, dar se opinti, protejând capul copilului cu mâna. Fu și mai greu să deschidă ușa din spate. O izbi vântul și o lovi în șoldul stâng când urcă pe sacii întinși pe podea. Îi dădură lacrimile de durere, dar nu îi păsa decât să ajungă cu James în siguranță înăuntru. Făcu un cuib din saci și se așeză pe el, adăpostindu-l în brațe în timp ce căuta în coș după sticla de lapte, înfășurata într-o bucată curată de muselină.

La început nu o voia. Era ca și când, oricât de mic ar fi fost, simțea că ceva era în neregulă. Agatha îl mângâie pe obraz cu degetul. Era un truc pe care îl învățase cu Rosalind și părea să meargă întotdeauna. În câteva minute nu mai scâncea și începu să sugă din cârpă.

În scurt timp închise ochii. Când fii sigură că adormise, îl așeză în pătuțul din saci. Îi zvâcnea șoldul și se îndreptă cât de bine putu, deși acoperișul era prea jos pentru a putea sta cum trebuie. În timp ce își freca

pielea învinețită, văzu ceva printr-una din ferestrele înalte din lateralul camionului. O dâră de praf. Venea cineva. Își lipi fața de sticla prăfuită de nisipul de afară. Era greu de văzut dacă era o mașină sau o cămilă. O traversă un fior de frică. Era posibil să fie bandiți? Când norul de praf se apropie, văzu capul unui catâr în față. Un singur animal. Un val de ușurare înlocui frica. Bandiții nu mergeau în mod normal de unii singuri. Era un călător singuratic, care venea poate să le ofere ajutorul.

Când se apropie, văzu că avea haine europene, nu arabe. Ieși într-o clipă la ușă, ținându-se de ea cu amândouă mâinile ca să nu-i scape. Sări, auzind sunetul înăbușit al copitelor.

— Katharine!

— Unde… sunt? Katharine sări de pe catâr, respirând cu dificultate când își trase șalul care îi acoperea gura. Nu a…

Agatha simți că îi îngheață sângele în vine sub nisipul care îi biciuia fața.

— Ce s-a-ntâmplat? țipă ea în vânt.

— Felix… Știe… A aflat de la Michael și Duncan. Katharine clătină din cap cu violență. Nu e timp să îți explic. Sunt înăuntru?

— Agatha încuviință. Dorm amândoi.

— Max?

— A plecat după ajutor.

Katharine se îndreptă spre portiera din spate a camionului, deschizând-o. Își aplecă fruntea spre copilul adormit.

— Cred că e mai bine să-l iau eu. Sunteți niște ținte sigure aici.

Agatha se holbă la ea, îngrozită.

— Dar.

— Crede-mă: este absolut necruțător. Cred că l-ar lua pe James cu forța dacă v-ar găsi. Își scoase șalul. Îl pot duce în asta, ca femeile beduin.

— Dar vine furtuna! Este…

— Ajungem imediat, spuse Katharine întrerupându-i protestele. Și va fi bine protejat.

Înainte ca Agatha să apuce să mai spună vreun cuvânt, băgă mâna în camion și îl ridică pe James de pe pătuțul de saci. Gângurea în somn, dar nu mai scoase niciun sunet când îl lipi de ea.

Agatha privea fermecată de ce se întâmpla dinaintea ochilor ei. Katharine nu mai făcuse niciodată asta, nu îl mai ținuse niciodată în brațe din ziua în care îl adusese la viață. Era ca și când ar fi căzut o barieră invizibilă. Era o nouă Katharine, iar hotărârea din ochii ei era îndulcită de ceva care nu mai fusese acolo.

Cu câteva mișcări sigure, tânăra își aruncă un capăt de șal peste un umăr și își înfășură mijlocul cu celălalt, înnodându-le.

— Ai grijă de Nancy! strigă ea, urcând din nou pe catâr. Urcă și încuie ușile!

•

Katharine călări cu o mână pe frâie și cu cealaltă sub ghemotocul lipit de pieptul ei. Văzuse cum făceau femeile beduinilor banduliere pentru copiii lor, dar nu încercase niciodată. Îngrozită să nu îl scape pe James, ținu catârul la trap, uitându-se mereu peste umăr după Felix.

Știa că avea un avantaj, căci partea asta de deșert fusese ca o curte pentru ea în ultimii trei ani. Vremea îngreunase lucrurile, dar probabil că ar fi găsit drumul spre sat și legată la ochi. Nu era nicio surpriză că ajunsese înaintea lui Felix la camion. Presupusese că urmase unul din nenumăratele drumuri care traversau pământul dintre casa de expediții și locul unde se desfășurau săpăturile. Cu puțin noroc, se va fi pierdut iremediabil până acum. Și, dat fiind că venea furtuna de nisip, putea fi fatal pentru el.

Răzbunare divină, dacă s-ar întâmpla așa.

Pentru el, gestul nu era nimic altceva decât o carte de joc. Strânse mai bine copilul adormit la piept, care își desfăcea și închidea pumnișorul pe țesătura cămășii. Mișcarea o făcu să simtă că o traversează un val de tandrețe protectoare. Ferocitatea sentimentelor o surprinse, o șocă. Dacă Felix s-ar fi apropiat de ea acum, era gata să îl ucidă cu mâinile goale.

Vântul îi răvășea părul, acoperindu-i fața. Pierduse de mult timp agrafele care îl țineau strâns, iar pălăria îi căzuse la câteva minute după ce părăsise casa expediției. Scutură din cap să vadă încotro se îndrepta. Nu mai era mult. Întrezărea gardul de lemn al satului. Vârtejul de aer o făcea să vadă niște pete maronii pe fundalul unui cer gri ca ardezia. Nu mai trebuia decât să traverseze pârâul – încă mic, din fericire –, deși în scurt timp va deveni de netraversat după izbucnirea furtunii.

Făcu animalul să încetinească lângă șanț. Va trebui să fie foarte atentă cu James când coborau și urcau pe partea cealaltă. Se concentra atât de tare să controleze catârul, încât nu văzu ce o aștepta.

— Oprește-te acolo!

Vocea străbătu aerul ca o lovitură de bici. Îngheță. Era *el*. Dar unde era? Peisajul se dizolvă într-un vârtej neclar de nisip și pietre. Trase de frâie, încercând să întoarcă animalul înapoi spre pantă.

— Am spus *oprește*-te!

Deodată apăru în fața ei, ca un cameleon ivit din nisip.

— Dă-mi copilul! făcu un pas spre ea, scoțând ceva din haine.

O armă.

— Las-o jos! țipă ea, acoperind mugetul vântului.

— Taci! Coboară!

Era la doar câțiva metri acum.

— Nu este al tău!

Strânse copilul în brațe cu amândouă mâinile, continuând să țină frâiele între degete.

— Crezi că-mi pasă? Scuipă cuvintele de parcă ar fi fost grindină. Dă-mi-l!

— Va trebui să mă împuști mai întâi!

— Să nu crezi că nu o voi face.

Înfipse piciorul în pământ, îndreptând arma spre capul ei:

— Număr până la zece. Unu... Doi... Trei...

Îl strânse pe James, paralizată, în timp ce număra. Nisipul se învârtejea în jurul lor, ridicându-se de la pământ ca o armată fantomatică. Furtuna se apropia, într-un nor vinețiu, de parcă l-ar fi lovit un pumn gigantic.

— Patru... Cinci... Șase...

Aerul fu brusc străbătut de un strigăt pătrunzător, ca și când vântul ar fi chemat demonii iadului. Văzu aripi bătând și ochi galbeni. Mâna lui Felix mișcându-se haotic când pasărea îi ateriză pe cap. Arma detună, iar glonțul se izbi de malul șanțului. Pocnetul reverberă, rostogolindu-se pe deasupra nisipului. Felix se prăbuși ia pământ.

Abia apoi desluși formele. Cu aripile larg deschise, pasărea se desprinse de pe trupul lui ca un înger răzbunător. Un șoim, cu pene alburii, pe fundalul cerului vinețiu. Se îndreptă spre răsărit, spre satul

beduinilor, către stăpânul său, care apăru pe malul opus, cu mantia fluturând în spate și cu pușca fumegând pe braț.

30

Trecură cinci zile până să fie găsit cadavrul lui Felix Nelson. Vremea se potoli la scurt timp după ce muri, iar cadavrul îi fu pe jumătate acoperit de vârtejul de nisip. Într-o dimineață, devreme, dădu peste el o turmă de capre. Dar furnicile gigantice de deșert ajunseseră acolo înainte. Până să sosească comisarul-șef de la poliția din Najaf la scenă, nu mai rămăsese mare lucru din trup ca să-și dea seama din ce cauză murise.

Katharine nu suflase niciun cuvânt despre cele întâmplate: nici Agathei, nici lui Leonard, nici măcar lui Max, care se aflase la porțile satului beduinilor când intră tremurând de emoție și strângând copilul la piept.

Îi lăsă pe toți să ajungă la concluzia evidentă: că Felix Nelson se pierduse iremediabil după ce pornise să străbată deșertul fără hartă, fără busolă sau provizii.

Șeicul, știa, nu avea să riște să creeze probleme recunoscând ce făcuse ca s-o apere. Și nici nu avea să-și piardă somnul pentru că luase viața unui bărbat care o amenințase pe *khatun* – soția omului a cărui afacere era plătit să o păzească.

Cât despre Nancy, nu era într-o stare potrivită să audă despre moartea soțului ei. Când Max și grupul de beduini reușiseră să scoată camionul din nisip, Nancy își pierdu cunoștința, pentru ca apoi să și-o recapete și să și-o piardă din nou. În ultimele câteva zile zăcuse într-un pat din piei de capră, într-un cort, prea slăbită să fie mișcară, iar Agatha și Katharine o îngrijiseră pe rând.

Era imposibil să cheme un medic din pricina furtunii. Cu o zi înainte să fie găsit cadavrul lui Felix, Max reușise să traverseze deșertul cu camionul, mergând până în Najaf să-l aducă pe doctorul care o vizitase pe Nancy când se născuse James. Confirmă lucrurile de care se temeau deja.

— Febră puerperală? o privi Katharine pe Agatha pe deasupra patului.

Doctorul le dădu o sticlă de morfină și le spuse să îi potolească febra pe cât posibil. Apoi îi făcu semn lui Katharine să îl urmeze afară din cort.

Într-o propoziție scurtă, rostită în arabă, spuse că era puțin probabil ca Nancy să supraviețuiască peste noapte.

Următoarele câteva ore trecură într-o ceață de supraveghere și așteptare. După ce făcuseră tot ce fusese posibil pentru Nancy, Katharine scoase mica amuletă de fildeș din buzunar așezând-o pe un taburet de lemn lângă patul din piei de capră. O întoarse astfel încât figurina sculptată a iepurelui să fie dedesubt, iar imaginea șarpelui deasupra.

Agatha o zări când intră în cort cu un bol de apă proaspătă.

— Crezi că o va ajuta? Părea să se îndoiască.

— La altceva nu m-am putut gândi. Katharine luă amuleta, frecând-o între degetul mare și arătător. Se spune că protejează oameni.

Agatha încuviință.

— Spun rugăciuni în gând de când a plecat doctorul. Dar mi-e teamă că nu funcționează. N-am prea fost la biserică de când mi s-a încheiat căsătoria. Nu sunt sigură că Dumnezeu mă va asculta.

— Nu sunt sigură că mai cred în Dumnezeu. Nu în versiunea pe care o are Len despre el, în orice caz: Dumnezeu care trimite potop, foamete și invazii de lăcuste când oamenii încalcă regulile.

— Sau asta. Agatha își trecu degetele peste fruntea lui Nancy. Desprinse compresa caldă și umedă, înmuind-o în bolul cu apă. Orice ar fi făcut, nu merita asta.

La un moment dat, în timpul nopții, când în satul beduinilor nu se mai auzea decât behăitul îndepărtat al caprelor, Nancy se ridică, aruncând pătura de pe ea.

— Unde sunt?

Katharine, care adormise, se trezi tresărind. Agatha sări deodată în picioare.

— Ești în siguranță, îi spuse ea. Suntem în satul beduinilor. Nu te simțeai suficient de bine ca să ne întoarcem la casa expediției.

— Unde este James?

— Doarme dus. Una dintre femeile beduinilor are grijă de el. Nu este departe – e alături. Katharine și Agatha se uitară una la alta. Era prima dată după aproape o săptămână când Nancy era lucida.

— Vrei ceva de băut? Katharine întinse mâna după un pahar cu apă, dar Nancy o îndepărtă.

— Promiteți-mi că veți avea grijă de el! Privirea din ochii lui Nancy era sfâșietoare.

— Bine… Bineînțeles… Katharine îi aruncă o privire disperată Agathei. Dar vei fi…

— Promiteți-mi! o întrerupse Nancy, căzând din nou pe perne, ca și când efortul de a rosti acele câteva propoziții ar fi fost prea mult pentru că.

— Încearcă să te odihnești puțin.

Agatha se aplecă deasupra ei, înlocuind compresa uscată care îi căzuse de pe frunte când se ridicase.

— Nu-l veți lăsa pe Felix să-l ia, nu-i așa?

— Nu. Katharine îi luă mâna lui Nancy. Felix nu îl va lua niciodată, îți promit.

— Și nu trebuie să spuneți nimănui despre tatăl lui *adevărat*… Trase aer în piept cu greu de câteva ori. Nu pot să îl mai am acum. Nu are rost să… Se întrerupse strângând din ochi, copleșită de durerea care îi asalta trupul.

— Are nevoie de morfină. Agatha desfăcu sticluța, strângând capătul de cauciuc al pipetei să umple tubul de sticlă. O poți face să stea în capul oaselor, te rog?

Katharine își puse mâna sub capul lui Nancy. Avea ceafa udă de transpirație. Când o ridică, Nancy deschise ochii.

— Nu îl lăsați *niciodată* pe Felix să spună că James este al lui. *Nu este.*

— Te rog, Nancy, nu-ți face griji! Katharine o trase mai aproape. Este un băiat frumos și al tău: asta este tot ce contează.

— Bea asta! îi duse Agatha ceașca la buze.

Priviră cum durerea se potoli când morfina începu să-și facă efectul. Nancy închise ochii, iar Katharine o lăsă cu grijă pe pernă. Continuă să-i țină mâna, sprijinindu-se de o stivă de covoare astfel încât, chiar dacă adormea, să nu-i dea drumul.

Katharine nu știa de cât timp stătea așa, luptându-se cu somnul. Nu credea că adormise, dar probabil că așa se întâmplase, căci deodată cortul se umplu de lumina soarelui care răsărea. Când îi simți căldura pe față, își dădu imediat seama de altceva: avea ceva rece și greu pe degete.

Nancy murise.

31

Când răsări soarele a doua zi dimineață, Agatha era singură pe acoperișul casei expediției. Era atât de epuizată, încât nu mai putea să doarmă și se foise întreaga noapte, roasă de vinovăție din pricina morții lui Nancy. Dacă nu ar fi adus-o la Ur. Și dacă ar fi rămas în Bagdad, unde exista spital. Și dacă ar fi convins-o să se întoarcă în Anglia, în loc să se chinuie într-o tară străină.

Se gândi la James care dormea în camera lui Katharine, neștiind de tragedia care dăduse peste el, cu viitorul distrus încă dinainte de a începe. Când deschisese ochii cu o zi înainte, ultimele cuvinte ale mamei lui îi răsunară în urechi.

Nu îl lăsați niciodată pe Felix să spună că James este al lui. Nu este.

Chiar și pe patul de moarte, Nancy susținuse asta sus și tare. Agatha se întrebase în treacăt dacă era o ultimă încercare disperată de a împiedica planurile lui Felix de a-l lua pe băiețel. Dar când James o privi, își dădu seama deodată că nu exista îndoială cu privire la cine era tatăl. Ochii aceia, încețoșați și neclari în primele câteva zile după naștere, căpătaseră o limpezime înspăimântătoare.

Strălucitori ca niște diamante.

Da, mai văzuse ochii aceia. Pe fața bărbatului din Orient Express. Bărbatul pe care-l confundase cu Archie.

Amintirea durerii lui Nancy în ziua aceea din tren o făcu pe Agatha să izbucnească din nou în lacrimi. Încercă în van să le oprească, în vreme ce culorile cerului se topeau într-un amestec de trandafiriu și auriu.

— Agatha…

Nu-l auzise venind.

Max era deja acolo, îngenunchind lângă ea, cuprinzându-i umerii cu brațele.

— Nu există cuvinte, nu-i așa? șopti el. O strânse în brațe, iar ea plânse pe cămașa lui, lăsând lacrimile să curgă, în sfârșit. Îi spuse, în propoziții sacadate, întrerupte de hohote, despre vinovăția care o copleșea de fiecare dată când închidea ochii.

— Dar nu aveai de unde să știi ce se va întâmpla, spuse el mângâind-o pe păr. Știai măcar că aștepta un copil?

Agatha încuviință.

— D… dar a spus că nu era decât în ș… șase luni.

— Nu ai *făc*ut-o să vină cu tine.

Simți că i se ridică pieptul când respiră. Exista șansa, și nu una mică, desigur, ca atât ea cât *și* copilul să fi fost morți dacă nu ai fi acționat atât de calm pe malul râului.

Agatha răspunse cu un suspin înăbușit.

— Te-ar ajuta să ieși un pic? Te simți în stare să mergi călare pe un catâr? Îi cuprinse bărbia în mână, scrutându-i ochii cu privirea întunecată. Merg la bisericuța din gara spre Ur duminică dimineața – astfel am ocazia să scap de cei de-aici câteva ore – și este minunat să călătorești așa într-o dimineață ca aceasta.

Ea clipi, îndepărtând lacrimile, neștiind ce să spună. Îi plăcea ideea de a se plimba prin deșert, dar nu era sigură dacă voia să meargă la slujbă.

— Nu trebuie să vii la slujbă dacă nu vrei, continuă el. Pe peronul gării este o tarabă de unde îți poți lua o cafea și ceva de mâncare.

— Dar James? Se va trezi în curând.

— Sunt sigur că pe lângă Katharine vor fi și alții capabili să aibă grijă de el câteva ore. Nu îți face griji. Voi lăsa un bilet pe masă.

Mirosea puternic a mușețel și hasmațuchi. Ploaia care urmase furtunii de nisip readuse deșertul la viață, transformând cărările în păraie temporare, în care încolțeau plantele după ce se retrăgea apa.

Înaintară în tăcere la început. Simți că Max aștepta să vadă dacă voia să vorbească. O vreme nu îi veni să deschidă gura. Nu voia să înceapă să plângă din nou. Era la câțiva metri în spatele lui, când văzu ceva aterizând pe spatele cămășii. La început crezu că era un mănunchi de petale aduse de briză, dar când se apropie văzu că se mișca. Un fluture. Cum nu mai văzuse vreodată. Avea aripile de culoarea mării într-o dimineață de vară. Turcoaz tivit cu negru.

— Max!

Se întoarse în șa și-l prinse din urmă. Întinse mâna și atinse materialul cămășii.

— Ce este?

— Un fluture.

Când vorbi, i se așeză pe arătător. Își retrase mâna încet, arătându-i-l.

— Nu-i așa că e frumos? o mângâie pe dosul încheieturii când întinse mâna spre el. Nu vezi prea mulți fluturi pe aici. Nu cred că am văzut vreodată vreunul în asemenea culori.

În timp ce se uitau la el, își ridică un piciorуș la antene, ca și când s-ar fi curățat. Apoi își deschise aripile și zbură. Agatha simți brusc că îi tresaltă sufletul. Dacă ar fi pus în cuvinte ce simțea, ar fi părut un sentimentalism ieftin, dar cu toate astea se agăță de el: fluturele era o rază de speranță.

— Îmi amintesc că m-am uitat la un fluture în ziua în care a murit Esme, spuse Max, ca și când i-ar fi citit gândurile. Era o dimineață frumoasă – însorită și caldă – și părea îngrozitor de greșit ca lumea să poată continua în felul acela, fără el. Am ieșit în grădina vilei și-am stat acolo vreme îndelungată. Mă simțeam foarte vinovat doar pentru că eram în viață. Apoi fluturele a aterizat pe o floare exact în fața mea. Se opri, mișcându-se în șa. M-a făcut să mă gândesc la o poveste pe care am citit-o când eram copil, în care zânele dintr-o pădure au venit și au întrebat o familie de omizi dacă le puteau da pielea să-și facă haine de blană. Omizile au fost revoltate. Au crezut că zânele voiau să le ucidă. Dar au spus nu, nu asta voiau de fapt – însă știau că va veni o vreme în care omizile nu vor mai avea nevoie de haine, căci vor primi ceva mult mai frumos.

— Ce au spus omizile?

— Nu au crezut. Le-au spus zânelor să plece.

Agatha înghiți cu greu, simțind că îi dau lacrimile.

— Cândva credeam. În rai, vreau să spun. Dar acum…

Trase aer în piept, neputând să dea glas confuziei pe care o simțea în interior. Max se întinse spre ea, strângând-o de braț.

— Nu este ușor să crezi în ceva, când întreaga lume se întoarce cu susul în jos. Principalul lucru este să continui să crezi în tine.

•

Katharine se uita la James în timp ce dormea. Avea un braț întins la ureche și din când în când își deschidea și închidea degetele, ca o anemonă de mare într-un ochi de apă. Uneori era atât de nemișcat, că se

temea că nu mai respiră. Îi punea oglinda de mână deasupra gurii, neputând să tragă aer în piept decât după ce vedea sticla aburindu-se.

— Katharine? apăru în ușă chipul lui Leonard, cu o ceașcă de ceai și o farfurie cu pâine prăjită cu unt. M-am gândit că poate vrei să iei micul dejun aici. Puse tava pe podea, apoi se așeză lângă ea. Este foarte cuminte, nu? Nu am auzit nimic azi-noapte.

— Slavă cerului că este prea mic să înțeleagă!

Auzind vocile, deschise brusc ochii. Se uită de la Katharine la Leonard, strâmbând din gură când văzu fața nefamiliară, cu barbă stufoasă.

Katharine îl luă în brațe înainte să scoată un sunet, folosind trucul pe care îl învățase de la Agatha. Îl mângâie pe obraz cu degetul mare, iar copilul se lipi de el.

— Ești tare bună cu el.

Nu era nicio urmă de invidie în cuvintele lui. Nici pic de gelozie sau resentimente. Îi dădu curajul să spună că stătuse trează aproape toată noaptea, frământându-se.

— L-am putea păstra, Len? Cuvintele ieșiseră ca un duh eliberat dintr-o sticlă. I se uscă gura privindu-l. Nu mai dorise niciodată în viața ei ceva atât de mult.

— Să îl păstrăm? Se uita la el așa cum se uita la obiecte când le scotea din nisip, cu un amestec de uimire și o concentrare intensă, deslușind ce scosese la iveală din pământ. Dar nu e al nostru.

— Nu mai este al nimănui. Agatha și cu mine îi suntem cele mai apropiate.

— Dar trebuie să fie cineva – o mătușă, un unchi... sau bunici?

— Nancy era singură la părinți, iar părinții ei sunt morți.

— Tatăl?

— Habar n-avem cine este, în afară de faptul că este un bărbat căsătorit, care locuiește în Londra.

— Dar sigur putem da de el, un anunț în *Times,* poate?

— Are deja un copil, Len – o fetiță. Ce crezi că s-ar întâmpla cu familia lui dacă s-ar afla totul?

— Nu are dreptul să știe?

— Nancy nu a vrut să-i distrugă familia. A fost ultimul lucru pe care l-a spus înainte să moară.

Încet, Leonard ridică mâna. Pluti deasupra capului copilului, ca și când s-ar fi temut să-l atingă. Chipul îi fu traversat de o expresie uimită când degetele intrară în contact cu puful negru și moale de dedesubt.

— Este drăgălaș, dar eu… Ezită întâlnindu-i privirea. Nu mi-am dat seama că este ceva ce-ți dorești.

— Nici eu – până acum.

— Nu ți-am spus niciodată, dar întotdeauna am sperat să am un copil într-o zi. Am vrut șansa de a fi un părinte mai bun decât a fost tatăl meu. Când mi-ai spus despre… Ei bine, am acceptat atunci, desigur – că nu se putea.

— Dar s-ar *putea*, nu-i așa? șopti Katharine. Gândește-te ce viața minunată i-am putea oferi împreună.

El ridică mâna încă puțin, ducând-o de pe capul lui James pe obrazul ei. Avea degetele calde când o atinse.

— Am putea, nu-i așa?

•

Agatha stătea pe o bancă șubredă de lemn la capătul peronului din gara Ur, sorbind cafea turcească dintr-o cană de metal. Soarele îi atingea pielea cu blândețe și nu se putu abține să nu zâmbească uitându-se la șeful gării care încerca să îndemne oamenii și animalele să urce în trenul deja ticsit – cu chipiul strâmb, împuns din toate părțile de membrele care se învârteau în aer și de bagajele care cădeau. Era ca și când te-ai fi uitat la versiunea arabă a lui Stan și Bran.

Auzea muzica străbătând prin pereții de tablă ondulată ai micii biserici. Max era deja înăuntru. Era cât pe ce să meargă cu el, dar gândul de a face sau de a spune ceva nepotrivit în timpul slujbei cu care nu era obișnuită o făcu să dea înapoi. Nici măcar nu era sigură dacă aveai voie să iei parte la slujbă în cazul în care nu erai catolic. Max o asigurase că Dumnezeu nu era deranjat de astfel de lucruri, dar, cu toate astea, nu se simțea în largul ei. În adâncul său, știa că avea mai mult de-a face cu nesiguranța legată de ceea ce credea decât cu altceva.

Max era singurul occidental pe care-l văzuse intrând în biserică. Ceilalți erau călugărițe indiene de diverse vârste și câțiva localnici. Când muzica se stinse, văzu un grup de întârziați care înaintau grăbiți pe pământul aspru de la marginea peronului. Erau călugărițe tinere cu rase albe,

urmate de un cârd de copilași în uniforme școlare în stil occidental. Băieții purtau pantaloni scurți cenușii, cu cămăși albe și cravată în dungi, iar fetele purtau sarafane și bluze. Aveau trăsături arabe, ca ale copiilor pe care-i văzuse pe străzile din Bagdad. În timp ce privea, observă că una dintre călugărițe avea în brațe un bebeluș. Nu părea să fie mult mai mare decât James. Max îi spusese că misiunea din gara Ur avea și un orfelinat. Se întrebă dacă acei copii erau de-acolo.

Gândul o urmări mult după ce micul grup dispăruse pe ușile bisericii. Văzând copilașul în brațele unei femei care nu avea cum să fie mama lui simți o durere fizică insistentă. Ce avea să se întâmple cu James acum? Ideea că va fi trimis la un orfelinat – fie aici, fie în Anglia – era de neîndurat. Dar care era alternativă?

Se gândi la promisiunea pe care i-o făcuse împreună cu Katharine lui Nancy pe patul de moarte. Juraseră să aibă grijă de el. Dar cum? Era divorțată, cu un copil, iar Katharine era o femeie de carieră care își petrecea jumătate de an în deșert. Niciuna nu era tocmai potrivită pentru a lua un copil în grijă.

Își lăsă mintea să zboare, imaginându-și cum ar fi dacă l-ar duce acasă cu ea. Încercă să își închipuie cum ar reacționa Rosalind la gândul de a avea un frățior. L-ar urî, pentru că se bucura de toată atenția în timp ce era la internat? Și ce Dumnezeu aveau să spună ziarele? Aproape că vedea titlurile: „MISTERIOSUL BEBELUȘ AL AGATHEI CHRISTIE”. Fusese și-așa destul de greu să o protejeze pe Rosalind de urmările dezastrului de la Harrogate. Cum ar face față la școală unor noi bârfe și aluzii?

Se gândi la James, care dormea în patul său improvizat, la agonia de a-l auzi plângând noaptea după o mamă care nu era acolo. Părea o lașitate să se gândească la propria ei situație când nevoia lui era atât de urgentă?

Închise ochii. În vechea ei viață, înainte de divorț, s-ar fi rugat fără ezitare. Acum părea ipocrit. Dar cuvintele se înfiripară, nechemate, în minte. *Te rog, Dumnezeule, spune-mi ce să fac.*

— Îmi pare rău că a durat atât de mult! Max apăru deodată în fața ei. Sper că nu te-ai plictisit prea tare.

Ea clătină din cap, uimită cât de repede trecuse timpul. Întrebă cum fusese slujba și o făcu să râdă cu o poveste despre o pasăre care intrase

printr-o gaură în acoperiș, lăsându-i preotului un cadou neplăcut pe sutană.

Era fericită să-l lase să vorbească în drum spre casă. Nu voia să se gândească la decizia împovărătoare care o aștepta, nu voia să simtă durerea dinăuntru, care apărea ori de câte ori îi venea în minte chipul lui James.

Când se întoarseră la casa expediției, Michael era sub camion, reparând șasiul. Îl rugă pe Max să-i dea o mână de ajutor la repararea starterului, lăsând-o pe Agatha să intre în casă singură.

O găsi pe Katharine în curte, hrănindu-l pe James. Se obișnuise cu sânul de muselină, sugând din toate puterile de fiecare dată când înmuia capătul răsucit al cârpei în bolul cu lapte de capră.

— Cum a fost?

Agatha se așeză greu, căci îi amorțiseră picioarele în timpul călătoriei.

— Mai cuminte de atât nu se poate, spuse Katharine oftând ușor.

— Cum îi vom explica?

— Nu știu. În timp ce Katharine încercă să îi scoată cârpa din gură, copilul se agață de ea, strângând-o în pumnul mic. Poate că ar fi mai bine să nu știe niciodată. Dacă va fi adoptat în curând, nu va fi nevoie să afle. Agatha se încruntă.

— Cunoști pe cineva? Oameni din țara asta sau din Anglia?

— Da, știu pe cineva. Katharine ridică privirea și înmuie cârpa în bol. Avea același zâmbet enigmatic ca în tren. Pe mine. Și pe Len. Am vorbit și este de acord.

— Tu?

— Nu fi atât de surprinsă! Katharine râse stânjenită. Nu putem avea un copil al nostru, așa că este soluția perfectă, nu-i așa?

— Dar credeam…

— Că nu mă dau în vânt după copii? Așa a spus și Len. Și este adevărat. Nu am crezut că are importanță, că nu pot să fiu mamă. Credeam că știu ce vreau: să trăiesc ca un bărbat, să fac o muncă de bărbat. Până când a apărut James.

— Dar cum te vei descurca – cu săpăturile și toate celelalte?

— Len va vorbi cu Hamoudi să aducem o femeie din satul beduinilor care să ne ajute să avem grijă de copil până când ne întoarcem în Anglia

la primăvară. Vom mai avea încă două sezoane aici – trei, cel mult – până când va veni vremea să meargă la școală și va trebui să ne întoarcem în Londra.

Agatha încuviință, dar avea noduri în stomac. Știa că trebuia să fie încântată, dar nu se putea abține să nu resimtă o undă de invidie.

— Ce te faci dacă apare cineva de la Consulatul Britanic și începe să pună întrebări? S-ar putea ca Hugh Carrington să se întoarcă: știe de James.

— Mă voi ocupa de asta când va veni momentul. Katharine părea să-și fi recăpătat vechea siguranță și hotărâre. Este puțin probabil să mai primim vreo vizită în acest sezon. Dar dacă întreabă cineva, le voi spune că James este al nostru.

32

Două zile mai târziu, Agatha și Max se îmbarcară în trenul care pleca din gara Ur spre Bagdad. Katharine, Leonard și bebelușul erau acolo să îi conducă. Când Leonard îi dădu lui Max masca mortuară pe care avea să o ducă la Londra, Agatha se aplecă să îl sărute pe James pentru ultima oară. Deschise ochii când îl atinse cu buzele, făcând-o să simtă un nod în gât.

— Vei veni să ne vizitezi după ce ne vom întoarce în Londra, nu-i așa? Katharine îl ridică pe umăr, legănându-l încet în timp ce vorbi. Ne-ar plăcea nespus să te vedem.

Agatha se uită spre Leonard, care vorbea cu Max pe fereastra trenului.

— Ar fi trebuit să vă dau ceva – pentru expediție. Poate că aș putea transfera niște bani din Londra.

— Nu este necesar. Katharine zâmbi. Ne-ai dat amândurora ceva mult mai prețios.

Trenul scoase un șuierat asurzitor, făcându-l pe James să urle îngrozit.

— Ar fi bine să urci! Katharine o sărută grăbită pe Agatha pe obraz.

Când se așeză pe locul ei, trenul se pusese deja în mișcare. Katharine și Leonard făceau cu mâna. James nu mai plângea.

— Arată ca o familie adevărată, nu-i așa? spuse Max. Agatha încuviință. Nu îi venea să vorbească. Nu încă. Nu trebuie să-ți faci griji. Se întinse și îi luă mâna. Va fi bine!

•

Călătoriră peste noapte cu trenul, sosind în Bagdad la primele ore ale dimineții. Planul lor era să meargă în Damasc mai târziu în seara aceea, ceea ce îi permitea Agathei să aibă la dispoziție câteva ore să-și împacheteze toate bagajele din casa de pe malul râului.

Nu ar fi putut să strângă singură lucrurile lui Nancy fără ajutorul lui Max. Într-un sertar, lângă pat, găsi o fotografie învelită într-o eșarfă de mătase, mâncată de molii, cu un model cu pene de păun. Era o poză de vacanță, cu un grup de bărbați și de femei. Imaginea se încețoșă când Agatha își dădu seama că unul dintre chipuri era al lui Nancy.

— Ce este?

Max lăsă să-i cadă stiva de haine din brațe. Agatha îi întinse fotografia. Citi cuvintele scrise cu cerneală pe margine. *Veneția, Lido – aprilie 1928.*

— Este luna de miere a lui Nancy.

Agatha băgă mâna în buzunar după o batistă. Max o studie un minut, apoi arătă spre bărbatul musculos din dreapta lui Nancy, care o ținea de mână, în timp ce mâna cealaltă era așezată pe umărul unei femei zâmbitoare în chimono.

— Acesta trebuie să fie Felix Nelson. Crezi că ea e femeia cu care…

— Probabil.

— Cine sunt ceilalți?

Când se uită mai bine la fotografie, privirea Agathei fu atrasă de un bărbat aflat la capătul șirului, în dreapta. Purta un halat de baie cu model și espadrile din pânză cu cataramă. Nu se uita la obiectiv, ci la șirul de oameni. Era îndeajuns de înalt, încât să vadă peste capetele celorlalți și părea să o privească țintă pe Nancy. Pomeții săi înalți, sculptați și ochii strălucitori ca niște diamante îi strânseră stomacul. Era el: bărbatul din Orient Express.

— Ce s-a întâmplat? Simți mâna lui Max pe umăr. Tremuri.

— Eu… Doar că…

Trebuia să-i spună? Ce ar face dacă l-ar identifica pe iubitul lui Nancy? S-ar simți dator să-l găsească? Să-i spună despre James? Îi făcuse o promisiune lui Nancy. Nu putea să o încalce acum.

— Ar… ar trebui să i-o trimit lui Katharine. Era cât pe-aci să izbucnească în plâns. Ca să îi povestească lui James despre mama lui când va începe să pună întrebări.

— Crezi că îi *va* spune? Max se încruntă. Am avut impresia că ea și Leonard intenționează să îl prezinte ca pe propriul lor copil.

Agatha înveli fotografia în voalul de mătase.

— Presupun că e treaba lor. Dar dacă au asta, au de ales, nu-i așa?

Max încuviință.

— Ai un plic? Mă duc să o pun la poștă până termini de împachetat.

•

Peste patru zile, pe 21 decembrie, Orient Express-ul aluneca printre pajiștile acoperite de zăpadă din Alpii elvețieni. Dimineața veni devreme

în cea mai scurtă zi a anului. Agatha și Max erau deja la micul dejun când cerul se lumină, promițând să aducă răsăritul.

— Ultima noastră dimineață, spuse Max, ridicând ceașca de cafea și ciocnind-o de a ei. Știu că ultimele zile nu au fost ușoare, dar sper totuși că ai reușit să te bucuri puțin.

— O, da, zâmbi Agatha, însă zâmbetul nu i se reflectă în ochi. Istanbul a fost fascinant – și a fost o plăcere să mă întorc la Veneția.

Se aplecă deasupra farfuriei, întinzând unt pe o bucată de pâine prăjită ca să-și ascundă sentimentele pe care nu le putea exprima. Îi treceau foarte multe prin minte. Mâine avea să se întoarcă în Londra, reluându-și vechea viață. Era disperată să o vadă pe Rosalind, dar îi era groază de momentul în care va trece Crăciunul, iar fiica ei se va întoarce la școală. Max va reveni în Mesopotamia. Petrecuseră câteva zile minunate împreună, dar nu discutaseră deloc despre viitor. Avea să îl mai vadă vreodată? Și mai era James, îi era tare dor de el și se întreba cum se descurca Katharine. Se va sătura de nopțile nedormite, să-l hrănească și să-l schimbe întruna? Ce se va întâmpla cu copilul după ce noutatea se va duce?

— Pari extrem de serioasă. Max își așeză mâna peste a ei, lăsând cuțitul jos.

— Nu pot să nu îmi fac griji în privința lui James. Putea să recunoască măcar asta.

— Ai fost foarte bună cu el. Îmi imaginez cât de greu trebuie să fi fost să-ți iei la revedere.

— M-am gândit să mă ofer să îl iau. În ziua aceea când am mers la biserică, mi-am petrecut tot timpul cât ai fost la slujbă gândindu-mă dacă ar fi posibil. Se uită pe fereastră la culmea înzăpezită a unui munte, învăluită în aur de soarele care răsărea. Nu ar fi fost posibil, desigur. Nu cred că o femeie divorțată ar avea voie să adopte un copil.

— M-am gândit și eu, spuse Max.

— Da?

— M-am gândit că poate dacă ne-am căsători…

Îi ținea încă mâna. Ea ridică privirea, uluită, și văzu că roșea.

— Dar apoi am început să mă gândesc că dacă *am fi* căsătoriți, am… Privi fața de masă. M-am gândit că am putea avea unul al nostru.

— Max, mă ceri în căsătorie? El ridică privirea, zâmbind crispat.

— Îmi pare rău că stric puțin lucrurile. Ar trebui să mă așez în genunchi, nu-i așa? Dar s-ar putea să se împiedice chelnerul.

Trase aer adânc în piept:

— Vrei să te căsătorești cu mine, Agatha?

EPILOG

August 1963

Aleea din grădina cu camelii spre casă este îngustă și șerpuitoare. Tânărul meu vizitator se oferă să-mi ia brațul. Sunt perfect capabilă să merg singură – bastonul mă ajută doar să mă ridic de pe bancă dar îi iau brațul când îl întinde, cuprinsă de nevoia bruscă și puternică de a-l avea aproape din nou. Este copilul pe care l-am adus pe lume în deșert, pe care l-am ținut în viață cu lapte de capră ce curgea dintr-o bucată de muselină, băiețașul pe care l-aș fi adoptat dacă împrejurările ar fi fost diferite. Ce tânăr frumos a devenit, cu părul negru des și ochii aceia albaștri scânteietori.

Aș vrea ca Max să fie aici să-l vadă. Dar este în Londra, ține o prelegere la British Museum. În acest moment își desfată publicul cu vreo anecdotă din timpul petrecut în Irak și Siria.

Ce aventuri! Max conducea propriile sale expediții, iar eu îl însoțeam în calitate de *khatun*. Am învățat să fotografiez obiectele găsite și să developez imaginile și, când nu făceam asta, băteam la mașină într-un birou din chirpici, pe care mi-l construise Max. Atârnaseră un semn deasupra ușii pe care scria în arabă. „Beit Agatha”. Casa Agathei. A fost primul birou adevărat pe care l-am avut vreodată. Nu cred că mi-au venit ideile mai repede sau mai ușor decât în coliba aceea din deșert.

Am pierdut legătura cu soții Woolley de-a lungul anilor. În vreme ce Max iniția noi săpături în Orientul Mijlociu, munca l-a dus pe Leonard în America. Ultima dată când ne-am întâlnit cu toții, în Londra, în toamna anului 1930, James avea aproape doi ani. Nu-și amintea de mine, desigur, și a plâns când Katharine a încercat să-l așeze în poala mea. M-aș fi supărat dacă nu aș fi avut un motiv secret să fiu extrem de fericită în ziua aceea. Eram însărcinată cu copilul lui Max. Timp de o lună întreagă, magică, plănuiserăm viitorul, dorindu-ne să devenim părinții propriului nostru copil.

A doua zi după ce m-am întâlnit cu Katharine și James, am plecat spre Siria, oprindu-ne în vacanță în insula Rhodos. Îmi amintesc că am intrat într-o biserică văruită în alb, de pe insulă, rugându-mă să primesc un fiu. Dar aveam patruzeci de ani. Sarcina nu a durat decât trei luni.

A fost devastator să știu că era probabil ultima mea șansă. Ca și când ar fi vrut să sublinieze pierderea noastră dureroasă, noua soție a lui Archie a născut un băiețel în același an.

Max a fost stoic, dar știam cât de mult și-ar fi dorit să aibă un copil. Ne venea și mai greu să ne gândim să vizităm familia Woolley după ce ne întorceam la Londra primăvara următoare – și am fost oarecum ușurați când am aflat că s-au mutat în America.

Gândindu-mă retrospectiv, nu-mi vine să cred cât de mult timp a trecut de atunci. James trebuie să aibă... Calculez în minte: treizeci și cinci de ani la următoarea aniversare. În timp ce ne îndreptăm spre casă, pantoful mi se prinde într-o piatră de pe cărare și aproape că mă dezechilibrez. Îi simt presiunea mâinii sub braț, susținându-mă.

Da, mi-am dorit foarte mult un fiu.

A devenit o obsesie când am ajuns la patruzeci și cinci de ani. Dar, odată cu trecerea anilor, a trebuit să accept adevărul amar: că oricât de mult succes aș fi avut în alte domenii ale vieții, acesta era un lucru la care dădusem greș.

Iar apoi s-a întâmplat ceva încântător și neașteptat. Rosalind – la doar douăzeci de ani – a cunoscut un soldat cu care s-a căsătorit, în urma unei povești de dragoste învolburate din timpul războiului. Fiul lor, Matthew, s-a născut în toamna anului 1942 și, când l-am luat în brațe, durerea din inima mea a dispărut pur și simplu.

Matthew este bărbat în toată firea acum. Mă întreb ce ar spune dacă l-ar vedea pe acest străin care o ține pe bunica lui de braț. Facem o cotitură pe alee. Casa apare maiestuoasă printre ramurile de magnolie care încadrează gazonul, iar coloanele ei albe capătă o nuanță portocalie în soarele care asfințește.

— Ce loc uimitor! se oprește James să se bucure de priveliște. Nu se vede de pe râu – nu mi-am dat seama că este georgiană.

— Am cumpărat-o în 1938, răspund eu. A fost ocupată de trupele americane în timpul războiului. Au lăsat niște opere de artă în urmă, le vei vedea imediat.

Când ajungem în casă, îl conduc în bibliotecă și sun să ni se aducă ceai. Îi arăt pictura murală care acoperă pereții, sub cornișă: o serie de ilustrații care descriu isprăvile din întreaga lume ale unui vas de debarcare american.

— Este moștenirea lăsată de un locotenent din New York, căruia îi era dor de casă. Nu m-am îndurat să o șterg când a fost redecorată – îmi place să o consider arheologie modernă.

Îl privesc pe James înconjurând camera, studiind fiecare stadiu al picturii murale. Se oprește, trăgându-se de lobul urechii – un gest scurt care trădează faptul că este încordat. Se întreabă când voi trece la subiect, dacă am într-adevăr piesele lipsă pe care le caută cu atâta disperare.

— Îmi pare rău că am pierdut legătura cu părinții tăi, încep eu. Am fost foarte ocupați cu propriile noastre vieți în părți diferite ale lumii. Am multe lucruri pentru care să le mulțumesc: dacă nu ar fi fost ei, nu l-aș fi cunoscut niciodată pe Max, soțul meu.

— Mama vorbea adesea despre dumneavoastră. Avea toate cărțile pe care le-ați scris.

— A fost un șoc să aud că a murit. Am fost foarte apropiate. Trebuie să fi fost groaznic de greu pentru tine să o pierzi la o vârstă atât de fragedă.

— Da, eram la școală aici, iar ei erau în America. Era bolnavă de ceva vreme. Doctorii nu erau siguri care era problema. Era groaznic să o vezi topindu-se și, bineînțeles, ura ce i se întâmpla. Întotdeauna a fost plină de viață.

Vine până la scaunul de lângă mine, așezându-și mâinile pe speteaza lui, ca și când ar avea nevoie să se țină de ceva.

— Tata mi-a spus că a avut o premoniție. L-a rugat să se așeze și i-a spus: Len, voi muri în noaptea asta – și trebuie să îmi promiți că îți vei duce viața așa cum ai făcut-o întotdeauna. Și a doua zi s-a stins.

Simt un fior și o recunosc. Pare să fie Katharine pe care am cunoscut-o.

— Tata nu s-a priceput niciodată prea bine să-și exprime sentimentele. După ce s-a stins mama, nu voia să vorbească despre viața lor împreună. Habar nu aveam că îmi ascundeau ceva până când a murit. Când a fost vândută casă, căutam prin cutiile din pod și am găsit aceste fotografii și o scrisoare. Își îndreptă din nou privirea spre pictura murală. Îl aud respirând: un mic suspin când expiră. Mama i-a scris-o surorii ei, în martie 1929. Se pare că plănuiau să stea cu ea după ce terminau sezonul la săpături. În scrisoare se spune că adoptaseră un băiețel.

Liniștea din încăpere este palpabilă. Simt că îmi bate inima mai tare și mă copleșește un sentiment de vinovăție. Mă va învinovăți dacă îi spun? Pentru ce nu am făcut cu atâția ani în urmă? Pentru că nu am reușit să o salvez pe mama lui? Și cum îi pot spune ceva fără să-mi încalc promisiunea făcută lui Nancy?

— În scrisoare nu era niciun indiciu despre identitatea părinților mei, în afară de faptul că sunt european, nu arab, și că primisem numele tatălui mamei.

Fotografiile erau puse în plic. Le scoate din geantă din nou și le așază pe masa dintre noi, cercetându-mi fața cu privirea.

— Ați fost acolo, în Ur, în luna în care m-am născut. V-a spus ceva?

Îmi țiuie urechile de la tensiunea care crește. Dar mai e ceva. Aud vocea lui Hercule Poirot.

Încrede-te în tren, mademoiselle, căci cel care îl conduce este bunul Dumnezeu…

Ai încredere în tren. Propriile mele cuvinte, scrise cu atâția ani în urmă, când am crezut că viața mea se sfârșise. Căci trenul, ca viața, trebuie să meargă până ajunge la destinație. E posibil să nu îți placă întotdeauna ce vezi pe fereastră, dar, dacă tragi perdeaua, vei pierde atât frumusețea, cât și urâțenia.

Degetul îmi tremură deasupra chipului lui Nancy.

— Aceasta este mama ta.

— O… Face ochii mari și îi dau lacrimile. Este… este frumoasă. Cine e?

— O chema Nancy. Și te-a dorit foarte mult. Dar…

Vocea îmi cedează când încerc să-i spun. Plângem amândoi când intră Jean, menajera mea, cu tava de ceai.

Ne revenim puțin în timp ce torn ceaiul în cești. Apoi ascultă, sorbind mecanic din ceașcă, în timp ce îi povestesc cum am cunoscut-o pe mama lui.

— Ea a făcut fotografia. Iau instantaneul cu Katharine și cu mine, înfășurate în prosoape. Te-ai născut exact acolo, sub copacul acela, la mai puțin de o oră după.

Îmi ia poza, privind-o uluit, în timp ce îi spun cum s-a întâmplat.

— Dar tatăl meu? Ia cealaltă fotografie, cea făcută în Veneția. Acesta este? Arată spre bărbatul care stă lângă Nancy.

— Nu, acela este soțul lui Nancy, Felix Nelson. Nu el a fost tatăl tău. Ne-a spus asta foarte clar.

— Atunci cine *a fost*?

Ezit înainte să răspund, gândindu-mă la promisiunea mea.

— Mama ta nu mi-a spus niciodată cum îl cheamă. Tot ce mi-a spus a fost că era actor, că locuia în Londra și că era acolo, în Veneția, în casa în care a avut loc petrecerea.

James își trece degetul peste fotografie, disperat să știe care dintre cei șase bărbați ar putea fi cel pe care-l caută.

Trebuie să își folosească materia cenușie.

Hercule, ca întotdeauna, are soluția: dă-i lui James indiciile să descopere singur. Nu e nevoie să încalc promisiunea.

Îl las plimbându-se prin încăpere și merg la etaj. Nu-mi ia prea mult să găsesc fotografia. Este într-un sertar lângă pachetul de scrisori de dragoste pe care mi le-a trimis Archie înainte să ne căsătorim – un alt lucru pe care nu m-am îndurat să îl distrug.

Când scot instantaneul cu tânărul pilot chipeș, ochii lui mă fac să simt cristale de gheață înflorite în sânge. Am avut exact aceeași senzație în timpul ultimului război, într-un cinema, în Londra. Max era cantonat în Egipt, așa că am mers singură să văd o adaptare a romanelor lui Daphné du Maurier. După câteva minute, mi s-a tăiat respirația văzându-l pe unul dintre actorii din rol secundar – arăta exact ca Archie.

După ce s-a terminat filmul, am așteptat derularea genericului, convinsă că misterul chipului pe care îl zărisem reflectat în fereastra trenului Orient Express se rezolvase, în sfârșit. Îmi doream să văd

fotografia găsită în sertarul lui Nancy, ca să-mi dovedesc că aveam dreptate, dar, desigur, i-o trimisesem lui Katharine.

Cobor cu poza lui Archie și îi povestesc lui James despre bărbatul căruia am văzut că îi făcea mama lui cu mâna.

— Nu pot fi sigură, vezi tu, zise și în ochi îi scânteiază speranța. Nu a fost decât o reflexie. Dar era dublul primului meu soț. Acesta este motivul pentru care mi-l amintesc atât de limpede.

James încuviințează încetișor, ținând poza lui Archie lângă fotografia de grup.

— El este: trebuie să fie! Arată spre bărbatul în halat de baie, cu imprimeuri, de la capătul șirului. Este actor, nu-i așa? Cred că îl recunosc. Știți cum îl cheamă?

Mă duc la bibliotecă și scot una din cărțile lui Daphné du Maurier, o ediție publicată să coincidă cu filmul. I-o dau lui James. Chipul tatălui său este pe copertă. Rămâne fără suflare și întoarce cartea. Prezentarea de pe copertă îi relatează ce vrea să știe cu disperare.

— Mai trăiește?

Ezit. Când mă uit la el, nu pot să nu o văd pe Rosalind. Au același păr negru, aceiași ochi albaștri strălucitori. James ar putea fi fratele ei mai mic. Mă înfior. Căci Rosalind *are un frate mai* mic: fiul lui Archie din a doua căsătorie. Dar nu au știut unul de celălalt până anul trecut, când s-au întâlnit pentru prima dată la înmormântarea lui Archie.

A fost greșeala mea. Nu i-am interzis să viziteze noua familie a tatălui ei, dar i-am spus foarte clar cât de rănită aș fi dacă ar face-o. Așa că l-a văzut pe Archie singur, în Londra, niciodată cu soția și fiul său. Și, când l-a întâlnit în cele din urmă pe fratele ei vitreg, acesta avea 32 de ani. Știu cât de greu i-a fost să mă ierte pentru acel timp irosit.

S-a simțit singură, fiind unicul copil, deși nu ar fi trebuit. Cât de singur trebuie să se fi simțit James, care nu mai avea pe nimeni. Dar s-ar putea să aibă un tată. Și o soră.

— Da, șoptesc, trăiește.

— Știe de mine?

Dau din cap.

— Nu încă.

Hercule șoptește și eu ezit: *Trenul trebuie să meargă mai departe. Încrede-te în tren…*

POSTFAȚĂ

Am combinat în toată povestea ficțiunea cu detalii din vieți reale. Intenția mea a fost să pun în lumină o perioadă critică din viața Agathei Christie, amestecând întâmplări și personaje imaginare cu istoria scrisă Cititorii care doresc să afle ce se bazează pe fapte și ce este inventat sunt invitați să citească autobiografia lui Christie, urmată de excelenta biografie a Laurei Thompson, intitulată *Agatha Christie: An English Mystery* (Headline, 2007).

Pentru cei care preferă o explicație imediată, iată faptele-cheie:

Agatha Christie s-a îmbarcat, într-adevăr, în Orient Express în toamna anului 1928. Divorțul ei de Archie s-a încheiat în octombrie în acel an, iar el s-a căsătorit cu logodnica lui, Nancy Neele, peste două săptămâni.

În 1926, când Archie i-a mărturisit că avea o legătură cu Nancy, Agatha a suferit o cădere nervoasă, care a condus la „dispariția” ei pentru zece zile, într-un hotel din nordul Angliei, unde a trăit sub numele de „doamna Neele”, până când doi membri ai personalului i-au aflat adevărata identitate și au informat poliția. Ulterior a susținut că întregul episod a fost rezultatul amneziei cauzate de căderea nervoasă, pe care a atribuit-o muncii extenuante.

•

Katharine Woolley a fost o persoană reală și se consideră că a inspirat personajul Louise Leidner din *Crimă în Mesopotamia.* Primul ei soț s-a sinucis, într-adevăr, la șase luni după nunta, deși situația medicală pe care am descris-o se bazează pe presupuneri. În cartea sa de memorii (Dodd, Mead, 1977), Max Mallowan scrie că „nu era menită pentru latura fizică a căsătoriei”.

Agatha Christie s-a întâlnit cu Katharine Woolley când a vizitat săpăturile de la Ur în 1928, iar cele două au devenit prietene. Max nu se afla la sit atunci – Christie l-a cunoscut când s-a întors anul următor. S-au căsătorit în 1930 și au petrecut mulți ani în Orientul Mijlociu, unde Max a condus săpături arheologice în Siria și Irak. Despre viața lor din perioada

aceea puteți citi în volumul de memorii al Agathei Christie, intitulat *Come, Tell Me How You Live* (William Morrow, 1946).

Nancy Nelson este un personaj fictiv. Înfățișarea ei se bazează pe cea a iubitei lui Archie, Nancy Neele.

MULȚUMIRI

Pe lângă sursele menționate deja în postfață, m-am inspirat pe parcursul scrierii dintr-o serie de romane polițiste scrise de Agatha Christie. *Crimă în Mesopotamia, Locul întâlnirii: Bagdad, Misterul trenului albastru* și, desigur, *Crima din Orient Express* au reprezentat resurse minunate pentru crearea personajelor și a cadrului acțiunii.

La fel de importante în cercetarea mea au fost cărțile pe care Christie le-a scris sub pseudonimul Mary Westmacott. Ele oferă detalii intime despre viața ei privată, căci a început să le scrie după despărțirea de Archie. M-am inspirat în special din *Portret neterminat*, un roman semiautobiografic, despre o femeie care se gândește la sinucidere după ce căsătoria ei eșuează.

Aș vrea să îi mulțumesc prietenei și mentorului meu, Janet Thomas, pentru toate încurajările și inspirația acordate pe parcursul procesului de scriere. De asemenea, le sunt recunoscătoare lui Jodi Warshaw și echipei de la Lake Union pentru toată susținerea lor, precum și editoarei mele, Christina Henry de Tessan.

Îi mulțumesc și soțului meu, Steve Lawrence, pentru dragostea și entuziasmul neobosit pe durata scrierii cărții. În octombrie 2015, am avut norocul să ne căsătorim în frumoasa casă a Agathei Christie, Greenway, pe malurile râului Dart, în Devon. Dacă ar exista o sfântă protectoare a celor care se căsătoresc a doua oară, nu mă pot gândi la o candidată mai bună decât Agatha Christie.

Femeia din
Orient Express

virtual-project.eu

Lindsay Jayne Ashford

virtual-project.eu